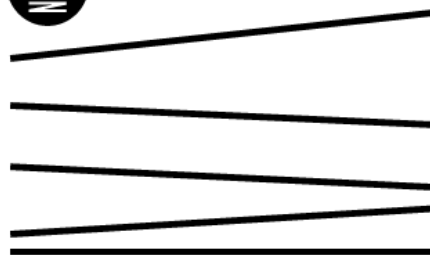

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Bindbetegnelse | Volume Statement:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.

Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark

1833; Vol. 59

Aarhus, 1818-1833

60 bd.

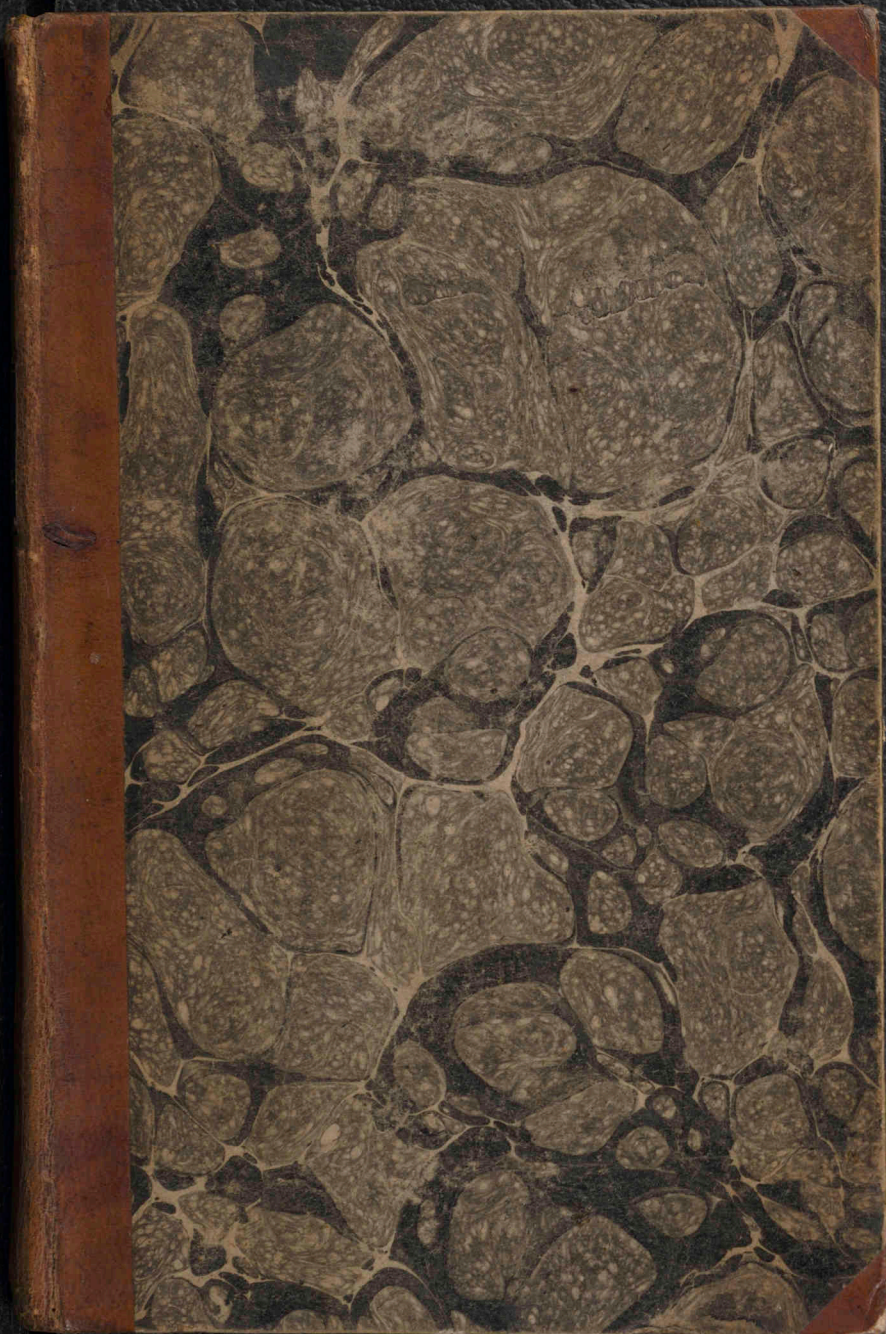
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

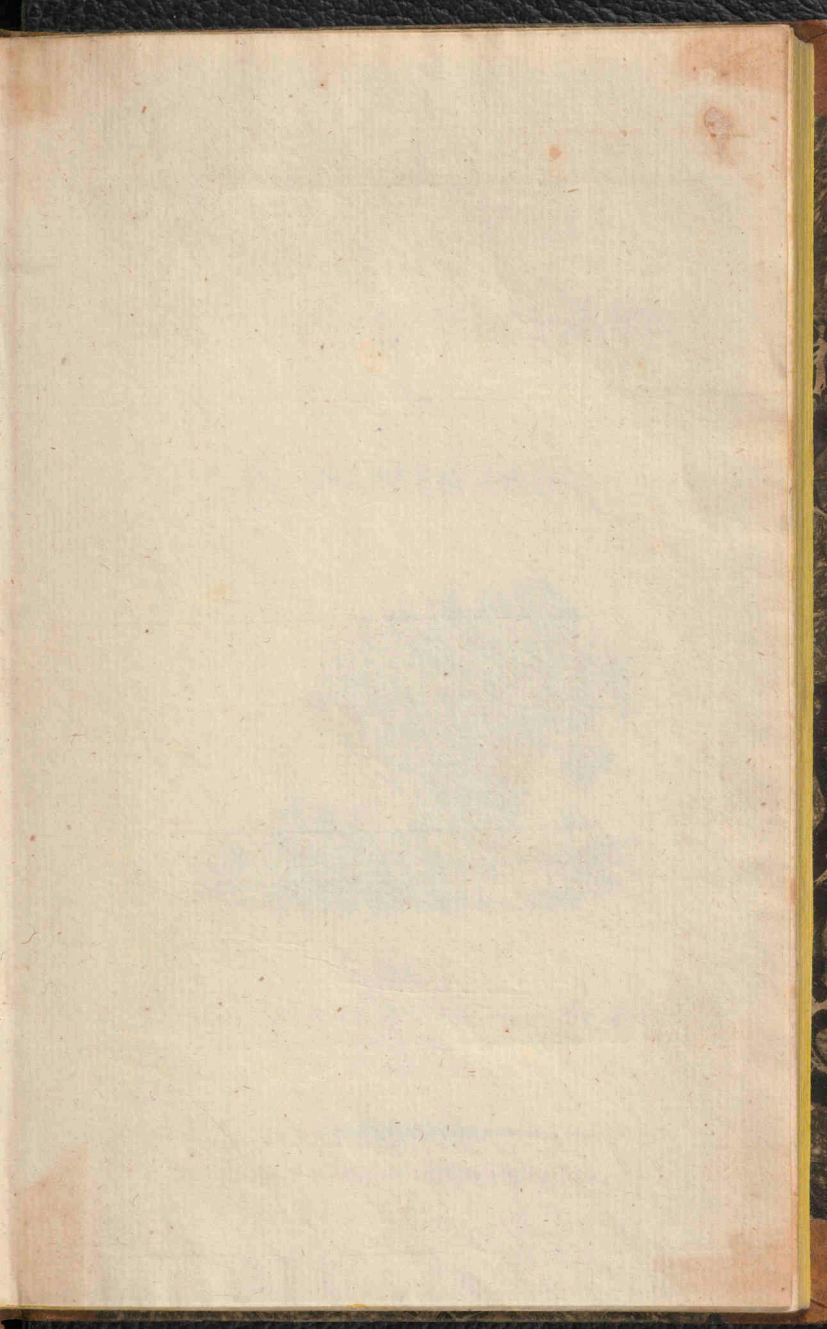
57.-9.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00129 X

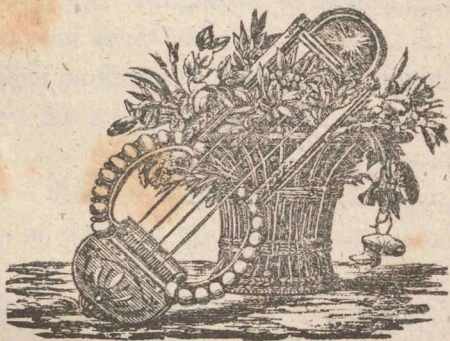

Bæsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Ti og halvtredstindstyvende Bind.

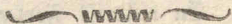
Trykt i Aarhus Stiftsbogtrykkerie.

I n d h o l d.

	Side
Køveren Spadolino.....	1
Huset Braganza. En historisk Fortælling.....	21
Hvad der skal være, fører sig nok.....	63
En Episode fra Keiserinde Maria Theresias Regjering....	75
Søstrene. En Fortælling fra den fr. Revolutionstid....	83
Den forherede Brud.....	98
Af Wit v. Dørrings Ungdoms = Liv.....	103
Gnome, af Richard Ross.....	112
 Det sande Kald. Fortælling af Weissflog	113
Amerikanerinden. Fortælling af M. C. Hansen	154
Lodsboligen. Fortælling af Joh. St. Wang	188
Hvad er Kjærlighed?	227
Hertuginde af Berry som Heltinde	231
To Smaafortællinger af Walter Scott	232
En mærkelig og rædselsfuld Begivenhed	237
Smaatræk af Holbergs Biographie	239
Harpefflang	240

Murad Effendi. Fortælling af Fr. Heyden.....	241
Hr. von Rumpelmeier. Phantasiestykke af Weissfog...	277
Døden forsoner. Fortælling af E. Hold.....	294
Romancer over fædrelandske Emner af Fr. S. Birch:	
I. Czar Peter paa Bornholm.....	331
II. Dødningebruden	339
III. Holger Danske.....	348
IV. Guldtablen.....	361
Kjærlighedsblomstret, af Lh. Franck.....	367

Röveren Spatolino.

Meddelelse efter Reise-Grindringer.

(Af Penelope 1833.)

Siden Rinaldo Rinaldini havde sin Plads paa de fornemme Damer's Syborde, for siden at stige ned til Bagstjuernes Træbænke, det bedste Beviis paa, at der ikke desto mindre maa have været noget almindeligt Tiltrækkende i dens Opfatning og Fremstilling, ere Rovers historier, og navnlig italienske Banditers Heltegjer-ninger, blevene Gjenstanden for hundrede Romaner, Noveller, Ballader og Dramer, og endnu i vore Tider fornøier Fra Diavolo ligesaa meget de Skuespilbesøgende, som forhen hans Bedstefader Abbellino. Der ligger desuden noget usigeligt Tiltrækkende i Skildringen af hine dristige Mænds farlige, vilde og ubundne Liv; og netop dette er det ogsaa, der giver Læserne en Interesse for disse Menneskers Optrædelse, fra hvilke han med Afsky og Modbydelighed vilde vende sig, som fra den gemeneste og seigeste Morder, hvis der ikke, uagtet al deres Raahed, undertiden fremtraadte en ædlere, næsten fiin Følelse, som Grundtræk i deres Caracteer.

Saaledes fængsledes ogsaa jeg, da jeg mod Enden af Franskmændenes Herredomme i Italien besøgte Rom, af Fortællingen om en Røver, ved Navn Spatolino, der netop dengang befandt sig i denne Verdens: Rads Fængsler, og siden henrettedes, medens jeg endnu befandt mig i Byen. Han havde gjort sit Navn frygteligt bekjendt i Roms Omegn, og hans Liv og Fængsling var sammenknyttet med de eiendommeligste og interessanteste Forhold. Jeg søgte at forskaffe mig mundtlige og skriftlige Efterretninger om ham, og det lykkedes mig saa godt, at jeg saa mig istand til, meest efter hans egne Fortællinger, at sammensille et fuldstændigt Materie af hans tidligere og senere Liv.

Det vilde det nu have været mig, at indslæde disse i sig selv tiltrækkende Materialier i et romantisk Gevandt, og maaskee saaledes faa en af de livfuldeste Røverhistorier. Men det syntes mig derimod, at Spatolino's Historie allerede i og for sig selv var saa tiltrækkende, og frembød saamange Blik i det menneskelige Hjerter, at enhver poetisk Udsmykning kun vilde skade Gjenstandens Alvor og Begivenhedernes Gang, og derfor maae Spatolino fremtræde for Læseverdenens Øine i sin usminkede Skikkelse, og hvis han paa den ene Side støder os fra sig ved vild Grusomhed, vil paa den anden Side hans faste Caracteer, hans raa Dyd, hans Kraft og List forsones os med ham. Var Spatolino fra Ungdommen af bleven opdragen til Krigsvæsenet, og var hans Forstand bleven uddannet, og hans raa Frihedssind bøiet af Subordinationen, vilde han blevet en stor General. Hans første Forbrydelse var en Følge af hans Hævntørst, og alle de følgende kunne udledes af samme Rilde. En entusiastisk Følelse gav ham Baabet i Hænderne mod den romerske Stats Usurpatorer, og en udmærket Skarpsindighed understøttede hans frygtelige Kraft. Han døde brændemærket med Navnet af

Røver og Morder, men kun Franskmændene, mod hvem han udøvede sin blodige Hævn, vare hans Anklagere, Dommere og Bødler.

Stephan Spatolino blev født i Grosinone, i Kirkestaten, Aaret 1775. Hans Fader var Landmand, og maatte taale haarde Forfølgelser af de rige Godseiere. Spatolino arvede efter ham et vildt og heftigt Temperament. Allerede i sin tidligste Ungdom viste han den dybeste Smerte over sine Forældres jammerlige Forsætning. Paa denne Tid tildrog det sig, at Godseieren sendte Retsbetjentene hen, for at inddrive hos hans Forældre en Afgift, de skyldte. Opbragt over deres Dpførsel sprang det unge Menneske, med en Kniv i Haanden, midt imellem dem, og kjolte sin Hævn. Skjøndt han dengang kun var femten Aar gammel, formaaede man dog ikke at tæmme ham. To Personer bleve paa Stedet, og Godseierens egen Son blev farlig saaret. Folk løb sammen, Landmilitsen fængslede Spatolino, der imidlertid paa Grund af sin Ungdom ikke blev dømt til Døden. Kriminalretten sendte ham blot femten Aar paa Galeierne, og Dagen efter Dommens Forkyndelse førtes han allerede til Civita vecchia. Ikke længe der efter blev han fornærmet af en Kammerat, til hvem han var fængslet. Da Spatolino ikke havde noget Vaaben, saa tildeelte han ham saamange Slag og Stød, at han var bleven dræbt, hvis ikke Bagten var kommet ham til Hjælp. Allerede i denne Alder besad han en Legemskraft, som den stærkeste Mand. Spatolino blev strengt straffet, og da han ikke kunde hævne sig, blev han halstarrig, hvorfor man sendte ham til Skibsværfterne ved Porto d' Anzio. Da han saae, at hans Stilling her var langt værre end tilforn, blev han i Begyndelsen gandske rasende, men siden forsøgte han, ved at give sig et Skin af Overvægt, at gjøre sig fryg-

tet, ja endogsaa agtet af sine Kammerater; det varede virkelig heller ikke længe, førend endogsaa Bagterne og Opsynsmændene nærrede et Slags Agtelse for ham, og uagtet han var den Yngste af de Fængne, gav dog Overopsynsmanden ham Inspectionen over de andre Førdømtes Arbeider. Han behøvede kun at lade sig see, for strax at bitægge enhver Strid, og fandt han Gjenstridige, saa tugtede han dem strax selv. Hans Opsørsel, hans Mod og Iver for at opfylde Alt, hvad man befalte ham, satte ham i Gunst hos den øverste Foresatte for Galeislavernes Legion i Porto d' Anzio, der ikke alene befriede ham for alt Arbeide, men endog udnævnte ham til Barbaretto, eller Sergeant for Galeislaverne. Han skulde desuden holde Opsigt med Arbeiderne, straffe de Døgne og belønne de Flittige.

Nu befandt der sig paa denne Tid i Porto d' Anzio en ægyptisk Pige, som en Matros, der havde været med Napoleon i Ægypten, havde bortført derfra. Matrosen havde nemlig lært Pigen at kjende i hendes Fødeland og forelsket sig i hende. Men da nu det stakfæls forførte Bæsen ikke vidste hvorledes hun skulde undflye sine Forældres Brede, havde Matrosen overtalt hende til at berøve dem Alt, hvad de eiede, og flygte med sig. Dette skete ogsaa, og de flygtede om Natten. Efter at Matrosen en Tidlang havde opholdt sig med Pigen i Civita vecchia, havde han, da han var gift hjemme, forladt hende i største Elendighed, uden at tænke paa, at hun af Kjærlighed til ham havde opoffret ham Alt. Gouverneuren paa Stedet havde Medlidenshed med Ægypterinden, lod hende undervise i den christelige Religion, og døbte med Navnet Gianettina. Men siden havde han ikke bekymret sig det mindste om hendes Underholdning for Fremtiden, i den Tanke, at han allerede havde gjort nok. Da nu Gianettina ikke vidste, hvorledes hun længere skulde friste Livet i Ci-

vita vecchia, havde hun begivet sig til Porto d'Anzio, hvor hun ved Havnearbeidet lettere troede at kunne erholde nogen Fortjeneste. Gianettina forstod Kogekunsten tilgavns, og begyndte derfor med at tillave Mad for Galeislaterne, der arbejdede i Havnen. Ogsaa lavede hun Vilaf efter tyrkisk Brug, hvorved hun i kort Tid erhvervede sig Galeislaternes, og især det skede Spatolino's Bevaagenhed. Han besøgte hende daglig, og blev bestandig mere fortrolig med hende. Hun vilde heller ikke tage nogen Betaling af ham, men fattede lidt efter en saadan Tilbøielighed til ham, at hun fortalte ham sin Historie. Spatolino glædede sig over den faste Character, han opdagede hos hende, og gjorde hende et Ægteskabstilbud, der modtoges paa Stedet. Man ansøgte Overopsynsmanden om Tilladelse, og Denne gav sit Samtykke, paa Grund af de Tjenester, Spatolino ydede dem. Dennes Bryllup blev derpaa fuldbyrdet, og i Aaret 1810 forlod han Galeierne, til stor Sorg for alle sine høiere og lavere Foresatte. Da han Dagen efter gennemstreifede Omegnen af Porto d'Anzio, opdagede han paa Landeveien Pave Pius den Syvendes Excommunicationsbulle mod Keiser Napoleon og alle dem, der havde taget Kirkestaten i Besiddelse, taget Tjeneste hos Franskmændene, eller forbundet sig med dem. Idet han nu nærmere overveiede dette, bestræftedes han meer og mere i den Overbeviisning, at man ikke behøvede at gjøre sig nogen Samvittighed af at myrde Franskmændene, som excommunicerede Bøssener og Usurpatører, og derfor besluttede han at udføre sin Landsherres Hævn. Han begav sig derfor med sin Kone til Rom, for der at træffe nærmere Forholdsregler.

Da frembrød den 6te Julii. Paa denne Dag indtog Franskmændene, under General Radel, det pavelige Pallads, trængte ind i Pavens Gemak, og bortførte ham, uden at vise nogen Agtelse for hans Person. Det var

merste Folk betragtede denne Daad med Uvillie og Forfærdelse, og troede nu, at alle Franskmændene maatte være forbandede, fordi de betragtede Paven som et Menneske og ikke som en Gud; thi alene at tvivle herom, var i Folkemassens Dine en Gudsbespottelse.

Det Rygte udbredte sig, at Paven i præstelig Ornat, med Crucifixet i den ene Haand og Breviaret i den Anden, var bleven bortført. Spatolino's Hjerter brændte af Hævntørst. Han forsamlede sine Venner omkring sig, og meddeelte dem sin Hensigt. Denne var: at myrde alle de Franskmænd, der kom dem imøde, en Plan, som Spatolino's Venner billigede, og til hvis Udførelse de anskaffede de nødvendige Vaaben.

En nærmere Beskrivelse af Spatolino kunde vel her være paa rette Plads. Spatolino var ikke stor, hans Ansigt var langagtigt og blegt, Huden fin og uden Pletter. Hans Dine vare blaae, men ildfulde, hans Mine kjæk, hans Haar blonde. Læberne vare smalle og blege, Ryggen bred. Han var hurtig tilføds og levende i alle sine Bevægelser. Hans Dragt bestod sædvanlig af en Silketrøje med Guldtræsser, mørkegrøn Vest, blaae Strømper, et Belte med halvtredsfindstyve Patroier, fire Pistoler, og en lille Sabel ved Siden. I Lommen stak en lille Stilet; ogsaa førte han en lang Flint med sig. Paa Hovedet havde han et Net, og derpaa en Hat. Hans Kone fulgte ham ved alle Leiligheder i Albaneserindernes Dragt, og han elskede hende høit.

Efter at han med sine Kammerater en Tidlang havde opholdt sig i Bjergkløfterne nærved Rom, besluttede han at gaae til Sonnino, den sædvanlige Samlingsplads for Banditerne i de pavelige Stater. I Sonnino fandt han Mænd, der ikke gjorde sig nogen Betænkning af at forene sig med ham. De tilsvaer hverandre evigt Venskab, og uforsonligt Had mod Franskmændene.

Førend han begyndte sit Foretagende, begav han sig endnu engang til Civita vecchia, for at give sin Kone et Beviis paa sin Kjærlighed; her opsogte han den Matros, der havde forført hende i Egypten, og tilkjendegav Denne, at han ønskede en Samtale med ham i Nærheden af Byen. Matrosen ahnede intet Ondt, og fulgte derfor usfortøvet. Spatolino førte ham nu en Strækning udenfor Stadens Porte, gav ham derpaa to Stik med Stiletten i Brystet, Kjar Næse og Øren af ham, til Foræring for sin Kone, og ilte derpaaa igjen tilbage til Connino og overleverede sin Kone den lille Pakke med Matrosens Næse og Øren, som et Beviis paa sin Kjærlighed. Nu omfavnede Begge hinanden, og tilsvor hinanden gjensidig Trostkab. Heller ikke kan nogen Mand have været sin Kone mere tro end han, som man vil see i det Følgende af denne Meddelelse.

Den følgende Dag reiste Spatolino, i Spidsen af sin Bande, der nu bestod af atten Personer, til Portatta, der ligger nærved Landveien mellem Rom og Neapel, der dengang blev meget passeret af Franskmænd, som under Bedækning reiste frem og tilbage. Da Ratten brød frem, stillede Spatolino sig med Sine i et Baghold, for saaledes bedst at kunne anfælde en militair Bedækning, der var ivente. Endelig hørte man Trampen af Hestene. Spatolino var strax paa færde, og det lykkedes ham at standse en fransk Escorte af syv Mand tilfods og ligesaa mange tilhest, der skulde tjene til Bedækning for en fransk Obersts Bagagevogn. Paa denne Vogn befandt sig hele hans Oppakning, og en betydelig Sum Penge. Ved den første Ladning fra Spatolinos Bande faldt fem Soldater, og tre bleve haardt saarede. Nu styrtede han selv ind imellem de Øvrige, der havde affkudt deres Geværer, uden at træffe en eneste Røver. Spatolino dræbte to med sine Pistoler, og faa Minuter efter var hans Bande i Besiddelse af Val-

pladsen. Nu lod han de Dræbte afflæde, Alt læssedes paa en Vogn, og de Døde begroves. Derpaa trak han sig tilbage til Skoven, hvor Byttet troligen blev deelt. Han selv beholdt to af de bedste Heste for sig, og hans Kammerater udrustedes og equiperedes gandske fortræffeligt. Ogsaa Gianettina erholdt sin Deel af Byttet; og hvilken Glæde for den forfængelige Gianettina, da hun i en Kuffert fandt en betydelig Deel Klædningsstykker, Prætiøsa og andre værdifulde Sager, tilhørende Oberstens Kone. Den vilde Klippe blev forvandlet til et Pyntegemak, den forbiflydende Bæk var hendes Speil, og snart stod hun der i samme Dragt, som hendes italienske Landsmændinder, prydet og smykket med det Skjøneste, man kan tænke sig. Derimod sendte Spatolino sin Andeel af Pengene til sine Forældre, og lod dem sige, at de for Fremtiden ikke mere skulde lide Nød, da han stedse vilde bære dem i sit Hjerte, der havde skjænket ham Livet.

I Rom erfoer man dette meget snart. Politiet sendte et Detaschement hen til det Sted, hvor det var forefaldet, og man undersøgte de Faldnes Liig, om de vare faldne ved Skud eller Dolkestød. Mod Spatolino nærrede man endnu slet ingen Mistanke, thi han havde først nylig fattet sin Plan, og hans Navn var endnu ikke bleven nævnet. Dog erfoer man efter nogle Dages Forløb, at han stod i Epidisen for en anseelig Bande, hvilket høiligen forundrede Regjeringen, da den meente let at kunne bemægtige sig ham. Spatolino forandrede ofte baade Klædning og Heste, og lod sine Kammerater gjøre det samme; derfor troede ogsaa den franske Regjering, at hans Bande var langt talrigere, end den virkelig var. De Personer, der reisde tilbøgn, maatte derfor ventte paa hverandre til syv eller otte Vogne vare samlede, og de saaledes dannede en Karavane, der ledsgedes af Dragoner og Husarer. Spatolinos Fættre

i Rom gabe ham Efterretning om Alt, hvad der forefaldt.

En Dag erfoer han, at et Antal Vogne med franske Officerer i politiske Anliggender toge til Mailand, og skulde ledsages af 26 Chasseurs, foruden andre Soldater. Spatolino havde nogle Benner, der vare Røvere i Kongeriget Neapel, Mænd, der besad baade Mod og Mandsnærværelse. Han sendte altsaa Bud til dem, meddeelte dem den Plan, han havde udkastet, gjorde dem bekendt med Antallet af de Personer, de skulde angribe, og indbød dem til at støde til sig. Disse Røvere, 26 i Tallet, begave sig strax til Spatolino, der nu udsøgte sig det fordeelagtigste Sted til at angribe Karavanen. Efter at han havde fundet dette, og fuldkommen ordnet sin Plan, maatte Enhver bevæbne sig med to Flinter, to Pistoler og en Kniv. Paa Munkløster blev endnu flere Flinter medbragte, ligesom ogsaa nogle af Banden sendtes hen til en lille By, for der at bortrage ti Metalsmørsere, hvilke man paa Helligdagene pleiede at affyre. Alt dette lod han henbringe til det bestemte Sted, og meldte nu sin Fætter i Rom, at Alt var i Beredskab, og at han altsaa blot behøvede at tilmelde ham Escortens Afmarsch nogle Timer iforveien. Det Sted, som Spatolino havde udsøgt sig, var 22 Miglier fra Rom, og bestod i en Hjulvei med Grave i ringe Afstand fra hverandre, saa at han og hans Folk kunde skjule sig der og fyre i Sikkerhed. Da han havde erholdt Efterretning om, at Mandskabet var undervejs, deelte han sit Mandskab i tre Afdelinger, stillede sig selv med sex af de Tappreste i den mellemste, den Anden fik Post paa en Høi, og den Tredie dannede et Reservecorps. I Nærheden af den Sidste posterede han de ti med Krudt ladede Smørsere, og gav sin Røne Befaling over dem, saaledes, at hun skulde lade dem affyre, naar hun hørte, han gav Jld, for saaledes at bringe Soldaterne til at

troe, at han endog saa førte Skjæts med sig. Uagtet sit ringe Mandſkab ventede Spatolino dog med Utaalmodighed paa det Dieblif, da han ſkulde kjøle ſin Hævn paa ſit Fædelands Undertrykkere. Lykkeligviis for ham herſkede der i og udenfor Rom den almindelige Mening, at hans Bunde var ualmindelig talrig. Da Dagen brød frem, viſte ſig førſt en Eſcorte, der beſtod af ſyv Jægere tilheſt. Da de udgjorde Avantgarden, lod Spatolino dem roligt drage forbi, og da Vognene lode ſig ſee, vare de allerede flere Miglier forud. Vognene vare tolv i Tallet. I enhver befandt ſig ſex Perſoner, to Tjenere og to Rudſke, deſuden 26 Dragoner eller Jægere tilheſt. Alt lykkedes Spatolino efter Ønſke, og da Vognene vare omtrent midt paa Veien, lod han give Jld. Femten Perſoner bleve dræbte og Mange ſaarede. De Reiſende troede, at de bleve angrebne af flere hundrede Perſoner, og vare ſaa forſkrækkede, at de neppe tænkte paa at forſvare ſig. Efter at Banden havde fyret, gjorde de Angreb paa Franſkmændene med Sablen i Haanden, for at kjøle deres Hævn. Ingen blev ſkaanet, ikke engang Fruentimmerne. Guldkommen tilfreds med dette Foretagende befalte nu Spatolino, at de Hefte, man ikke havde Brug for, ſkulde ſtikkes ihjel, og Vognene opbrændes. Spatolino beregnede imidlertid den Tid, der kunde gaae hen, inden det rygtedes i Rom, og befrygtede et Oversfald af et ſtorre Antal franſke Tropper. Han trak ſig derfor tilbage i forcerede Marſcher ad de meeſt ubanede Veie. Ved Byttets Deling fandtes det langt betydeligere end man havde formodet.

General Miollis udfendte en Mængde Stikbreve, uden dog at kunne opdage Spatolino's og hans Kammeraters Smuthuller. Indvaanerne i Landsbyerne ſkjændte Banden beſtändig Tilflugt, da de vidſte, at den kun henvendte ſine Angreb paa Franſkmændene, uden at berøve dem noget af deres Eiendomme. Da deſu-

den Gouvernementet i Rom for Diebliffet mere beffjæstigede sig med Udgivelsen af nye Love, end med at tage Spatolino til Fange, bidrog ogsaa dette til hans Sikkerhed.

Endelig besluttede dog General Miollis sig til at sende Tropper imod ham, da han daglig hørte tale om nye Mord, der vare begaaede paa hans Landsmænd. Men Bjergene, hvori Røverne opholdt sig, syntes lige som at være dannede til at yde dem Sikkerhed. Om man endog sendte hele Regimenter mod Spatolino, saa seirede han dog bestandig, og udøvede flere Røverier end man nogensinde havde hørt om nogen anden Røvers høvedsmand. Han gik ikke Glip af nogen Leilighed, hvor han kunde tilføie Franskmændene Skade, og da disse vare ubekjendte med Egnen, saa faldt de stedse i Baghold og bleve tilintetgjorte. Miollis forhoiede derfor Summen, som han havde udsat paa Spatolino's Hoved, og befalte, at hans Forældre skulde sættes fast i Fortet Sanct Angelo, og deres Huus udplyndres, da man troede at finde stor Velstand der, eftersom deres Søn til forskjellige Tider havde tilsendt dem store Pengesummer. Spatolino trak sig nu med sin Kone og sin Bande til de nærmere ved Havet liggende Egne.

I Rom underholdt han en Mængde Spioner, der skulde give ham Efterretning om Alt hvad der foresaldt. De holdt det derfor ogsaa for deres Pligt at meddele ham Miollis's Hensigt med hans Forældre. Dette forstræffede ham slet ikke, men han besluttede at forekomme dem, og at hævne sig paa dem, der skulde udføre Generalens Befalinger. Han begav sig derfor med Fire af sine Kammerater til Grosinone, og bad dem at skjule sig i Nærheden af Byen, indtil han stodte til dem med sine Forældre, Slægtninger og Alt, hvad de eiede. Førend han forlod sine Forældres Huus, strøede han i alle Bærelserne en Mængde Dyr, Gjeder og Bøfselhorn, for at han siden kunde more sig paa Solda-

ternes Beføstning, naar de gjorde et saa uventet Bytte. Hans Kone modtoges af hans Forældre med megen Agtelse, og efter at han strax havde bragt dem hen paa et sikkert Sted, ventede han med sin Bande paa Veien til Grosinone Detaschementets Tilbagekomst.

For at Franskmændene ikke strax skulde trænge ind i Huset, havde han tilspærret Døren med store Bjelker. Franskmændene troede, at Huset var beboet, og skyndte sig derfor med at tilsvinge sig Indgangen. Man kan tænke sig deres Ydmygelse og Raserie, da de efter saamange Besøerligheder trængte ind i Huset, og fandt de adspredte Horn i alle Værelserne, — et Bytte, der gjorde dem til Spot for alle Grosinone's Indbyggere, der havde samlet sig, for at see Udfaldet af denne Expedition. Paa Tilbageveien oversaldtes Detaschementet af Spatolino's Bande, ved hvilken Leilighed alle Soldaterne dræbtes, paa To nær, der i Triumph blev førte igjennem Grosinone, hvorpaa Spatolino begav sig til Bjergene, for at træffe sin Kone og sine Forældre, hvem han fortalte alle de enkelte Omstændigheder ved denne Begivenhed. De tvende Soldater tiltalte han saaledes: „Eder's Liv er i mine Hænder, og jeg havde fuldkommen Ret til at berøbe Eder det; men jeg skjænker Eder ikke desto mindre Livet, for at I skulle fuldstændiggjøre min Hævn ved at fortælle i Rom, med hvilken Hurtighed jeg ødelagde Eder's Detaschement. Siig General Miollis, Gouverneuren i Rom, og alle Eder's Generaler, at dette er den retfærdige Straf, fordi de have handlet saa lovsfridigt mod mine Forældre, der dog ere uskyldige i Alt, hvad jeg har gjort. Jeg erfoer den Uretfærdighed, I vare ifærd med at begaae, og I har maattet bøde derfor. Nu skjænker jeg Eder Livet paa den Betingelse, at I opfylder mine Befalinger; i modsat Fald skal ikke Gouverneurens Gemakker kunne skjule Eder for min Hævn.

Men da jeg haaber, at J vilde være mine Venner, saa meddeler jeg Eder et andet, endnu vigtigere Hver. Siig General Miollis, at jeg inden otte Dage forlanger tiusinde Scudi, og at jeg, hvis han ikke sender denne Sum til Præsten i Grosinone, vil tage den frygteligste Hævn, ikke at tale om, at jeg inden fjorten Dages Forløb af Gouvernementskassen vil hente mig det Tredobbelte, hvorimod jeg, naar han opfylder mit Ønske, giver ham mit Ord i Pant paa en Baabensstilstand i tre Maaneder." Nu bortsendte Spatolino begge Fangerne, og formanede dem endnu engang til at opfylde hvad han havde befaleet dem.

Neppe havde General Miollis hørt de Efterretninger, Begge overbragte ham, førend han blev rase, og svor, at han skulde bemægtige sig Spatolino, om det end skulde koste ham tusinde Mand. Man overtydede ham imidlertid om, at han med Magt Intet vilde udrette her, og at det derfor var bedre, at sende Spatolino de forlangte Penge, og under Baabensstilstanden see til at bemægtige sig ham ved List. Generalen ansaae det for en Skam for den franske Nation, at han ikke kunde bemægtige sig en saadan Haandfuld Røvere. Men da han allerede havde mistet mange brave Soldater, og vel vidste, at Folket hadede Gouvernementet, og i paa kommende Tilfælde hellere vilde understøtte Spatolino end Regjeringen, saa besluttede han sig til at oversende Pengene.

Da Spatolino modtog disse Penge, svarte han, at han var beredt til at holde denne Overenskomst saalænge, som Regjeringen lod ham og hans Folk i Ro. „Jeg er en Bandit, idetmindste kalde Hine mig saaledes; men naar jeg sætter mit Væresord i Pant, saa holder jeg ikke mindre strængt derpaa, end Keiser Napoleon." Derpaa gik han, uden at takke den Geistlige, tilbage til sine Bjerger, for der at leve fornøiet i sin Families Skjød.

Kort derefter sendte General Miollis et Brev til Spatolino, hvori han roste hans Mod, og lovede ham Tilgivelse for alle de Forseelser, han havde begaaet (da han vidste, at han kun havde udøvet dem af Kjærlighed til sin Fyrste), og dertil en Ansættelse mellem Gensd'armersne med god Besoldning, samt Pardon og Underholdning for alle hans Folk, naar han vilde overgive sig. Efter to Maaneders Forløb svarte Spatolino Generalen: „at han var den franske Regjering meget forbunden for dens Tilbud, men eftersom han fandt mere Fornøielse i at befale, end i at modtage Befalinger, og eftersom han ikke kunde love den franske Regjering Troskab, da han ikke kunde billige dens Handlemaade, saa maatte han afflaae ethvert Tilbud af den Slags.“ Men efter tre Maaneders Forløb, da Naabensstilstanden var udlobet, begyndte han igjen sit Myrderie, da han nu engang havde sat sig i Hovedet at ville befrie de pavelige Stater, og bringe Pius VII tilbage til Rom. Hans Bande tiltog daglig, og Regjeringen opoffrede sine Tropper, uden at tilkjempe sig den ringeste Fordeel.

General Miollis var meer end nøgensinde rasende, og skamfuld over ikke at kunne overvinde denne Morderers Bunde. Daglig erholdt han Bebreidelser fra Paris, der endelig bragte ham til at lade Angelo Kotoli kalde til sig. Denne var romersk Politicommissair, en indsigtfuld og dygtig Mand, hvem Regjeringen mere end eensgang havde anbetroet Foretagender af den største Vigtighed, hvilke han stedse havde udført med Cresføielse og Flid. Generalen meddeelte ham sine Ideer om, hvorledes man kunde bemægtige sig Spatolino, og samtalte med ham om de hensigtsmæssigste Midler dertil. Omendkjøndt Kotoli kjendte alle de Vanskeligheder, der vare forbundne hermed, saa forsikrede han dog Generalen, at han ikke vilde spare nogen Umage, men sætte Alt, selv sit Liv paa Spil, for at komme til Maalet, men at han

ikke vilde indestaae for noget heldigt Udfald. Efter nogle Dages Forløb underrettede Kotoli Generalen om, at han selv vilde gaae til Spatolino og samtale med Denne. Nu skrev Kotoli et Brev til Spatolino, hvori han meddeelte Denne sit Ønske, og sagde, at han var beredt til at møde alene og uden Vaaben paa det Sted, Spatolino maatte bestemme. Lillige forsikrede han ham om, at han vist aldrig skulde komme til at beklage, at han havde skjænket ham sin Fortrolighed. Spatolino besluttede sig til at modtage Kotoli i sin Leir. Han tilskrev ham derfor et meget artig Brev, hvori han meldte ham, at han var beredt til at modtage ham i sit Hovedkvarter, og tilføiede, at omendskjøndt Kotoli var ansat mellem Franskmændene, skulde det dog ikke geraade ham til Skade, da man almindelig holdt ham for en god Patriot, og vel vidste, at han kun havde taget Tjeneste hos dem, for at kunne forsørge sin talrige Familie. Med Fornøielse læste Kotoli dette Brev og haabede, at Spatolino saameget desto lettere vilde fatte Tilro til ham, da han var en Rømer.

Kotoli reed altsaa bort fra Rom, og fandt paa det betegnede Sted sex Mænd, der paa næsten utilgængelige Veie bragte ham til den Egn, hvor Spatolino opholdt sig med sin Kone, sine Forældre og Tilhængere. Da de kom derhen, stod Spatolino op, gik Kotoli imøde og kyskede ham. Efter mange høflige Hilsener bad han Kotoli sætte sig ned, og lod bringe Vin og Forfriskninger. „Signor Kotoli! begyndte nu Spatolino: Jeg behandler Dem som en Ven og Landsmand. Vi Rømere skulde elske hverandre som Brødre, og overlade Complimenterne til Franskmændene.“ Kotoli bekræftede ham i denne Idee, og lod det ikke mangle paa Forsikringer om sit Venskab. Da Maaltidet var endt, bad Spatolino Kotoli om at meddele ham Aarsagen til sit Besøg, og om han ønskede at tale i Centrum med ham,

hvis han virkelig havde noget meget Vigtigt at meddele ham. Da Kotoli havde bejaet dette, trak Alse sig tilbage paa et Bink af Spatolino. Nu greb Kotoli hans Haand, og foreskillede ham med levende Farver, hvorledes det Liv, han nu førte, snart eller seent maatte faae en blodig Ende, da han jo ikke engang var vis paa, om der ikke imellem hans Kammerater kunde være Een; der vilde fortjene den udsatte Priis; hvorimod han hos Franskmændene kunde vente en glimrende Ansættelse, og Tilgivelse for sine Golt.

Spatolino vidste vel, at han vilde blive nødt til at gjøre en Ende paa denne Levemaade; han svarte derfor Kotoli: „Hvis De mener det ærligt med mig, og virkelig er min Ven, saa lover jeg Dem at gjøre Alt, hvad De ønsker, hvis De virkelig holder Deres Løfter. Jeg vil overgive Dem mine Golt, mod at de blive førte til San Angelo, uden dog at skulle arbejde der. De kunne da blive der i fem Aar, og Regjeringen maa i denne Tid sørge for deres Underholdning. Siden skulle de sættes paa fri Fod, og hver have et Gehalt af tre Francs daglig. For mig og min Familie betinger jeg mig en maanedlig Pension af tusinde Francs, og et Pas til en oieblikkelig Afreise til London, da jeg ikke mere gider leve i et af Franskmændene forpestet Land.“ Da Kotoli heraf saae, at Spatolino frivilligt vilde overgive sig, lovede han ham Alt hvad han ønskede, idet han forsikrede, at hans Fordringer vare meget billige. Kotoli spurgte ham nu om, hvordan man kunde bemægtige sig hans Golt, men Spatolino svarte med megen Hefstighed: „Min Herre! Jeg er ingen Forræder. Jeg gjør alt dette kun fordi jeg er overbevist om, at mine Golt, hvilke jeg elsker som mine Børn, engang ville takke mig derfor. Men kunde jeg blot et Dieblis indbilde mig, at man vilde behandle dem som Mordere, saa vilde jeg hellere først gjennebore baade Deres og General Miollis's

Hjerte." — Kotoli tøvede nu ikke med at give nye Forsikringer om sin Trost. „Nu godt! sagde endelig Spatolino: Jeg overgiver mig selv; min Lykke er afhængig af Dem. Kom De om 14 Dage med 30 Gensd'armer, i samme Dragt som mine Folks, til Dalen ved Oliveto. Der vil jeg vente paa Dem, og vi ville da gaae sammen hen til et Huus, hvor jeg veed, at Mine netop more sig, fordi det er min Geburtsdag. De ville da troe, at disse ere den øvrige Deel af den i Neapel værende Røverbande. Dem, Hr. Kotoli, forær jeg til Tegn paa min Taknemmelighed, totusinde Scudi, thi De har en stor Familie at ernære, men til Gjengjæld maa De love mig, at forlade Franskmændenes Tjeneste. Jeg har Skatte skjulte her, som Ingen veed noget af." Kotoli takkede ham for sin Godhed, og tilsvor ham paa, at han ikke vilde bedrage ham. Efter at han nu havde spist og drukket, tog han Afsted, og Spatolino befalte de sex Mand at bringe ham derhen igjen, hvor De havde mødt ham.

Saa snart Kotoli ankom til Rom, gik han hen til Miollis og fortalte ham Alt, hvad han havde lovet Spatolino. Begge begyndte nu at træffe de nødvendige Foranstaltninger. Tredive Gensd'armer udsøgte, der bleve iført samme Dragt og Vaaben, som Bandiderne. Disse ledsagede nu Kotoli til det aftalte Sted. Spatolino ankom først Klokken 9 om Aftenen. „Jeg beder om Tilgivelse, Signor Kotoli, sagde han: hvis jeg har ladet Dem vente. Jeg vilde gjerne have bragt Dem alle mine Folk, men det var mig umuligt, da min Fætter er draget bort med fjorten, for at overskalde nogle franske Civilembdsmænd. De kan altsaa nu kun bemægtige Dem Ti, der med min Kone og mine Forældre befinde sig paa Bjergene." — „Det er nok, for at overbevise os om Dit redelige Sindelag! svarte

Kotoli: Og Regjeringen vil være tilfreds dermed. Uden tvivl vil de Andre da nok følge Dit Exempel." — „Men er De ogsaa oprigtig, Signor Kotoli? En indre Ahnelse siger mig, at jeg gaaer til min Død." — Kotoli tog ham ved Armen og sagde: „Saa kom da! Er jeg ikke Din Landsmand? Det maa være Dig nok." —

Snart efter ankom de til Huset. Spatolino opeeb, og Døren aabnedes strax. Han traadte nu ind med tyve Gensd'armer. Hans Kone sad med ti Bandider omkring et Bord, hvor de spiste og drak. Der paa raabte Spatolino: „Kammerater, her bringer jeg Eder Selskab!" — Strax greb man ham og hans Folk, og bandt dem. „Kammerater! Kjære Kone! raabte Spatolino paany: Jeg har ikke forraadt Eder! Og hvorfor bliver jeg bunden? Signor Kotoli! Har jeg ikke opfyldt mit Løfte?" — Kotoli svarte ham derpaa: „Vær ikke urolig derfor! Det er blot for Formalitetens Skyld. Du og Din Kone blive, saasnart vi komme til Rom, strax satte i Frihed." Nu begyndte Bandiderne at bebreide Spatolino sit Forræderie, men han svarte dem til sin Retfærdiggjørelse: „Har Kotoli bedraget mig, saa er han en nederdrægtig Forræder; men I skulle ikke døe, jeg vil forsvare Eder."

Alle de Fængne bragtes til det nye Fængsel i Strada Giulia. Vidner hentedes fra alle Rigets Provindser, og snart nærmede Dagen sig til Forhøret.

Paa denne Dag blev Spatolino, hans Kone og ti Kammerater, bragte for Commissionen. Efter at Præsidenten havde adspurgt dem om deres Navne, reiste Spatolino sig og henvendte sig til ham med følgende Ord: „Jeg er bekendt med alle disse Formaliteter, men paa mig ere de spildte. Jeg veed, at Døden er Lønningen, fordi jeg var svag nok til at betro mig til en nederdrægtig Skurk, der var ansat imellem Eder. Jeg ventter ingen Naade; det Eneste, jeg udbeder mig, er

at det maa være mig tilladt at tale en halv Time i Cenrum med min Kone; jeg skal da oprigtigt bekjende Alt, hvad jeg har forbrudt." — Præsidenten svarte, at dette skulde blive ham tilladt. Forhøret begyndte nu, og Spatolino søgte heri saameget som muligt at vælte al Brøden fra sin Kone og sex af Kammeraterne over paa sig selv og de fire Andre, hvorved han haabede, at hine skulde blive skaante for at miste Livet.

Forhøret varede i 8 Dage, men det vilde være umuligt at opregne alle de Misgjerninger, hvori Spatolino havde gjort sig skyldig. Af alle hans Ord fremgik en brændende Hævnfølelse imod Kotoli. „Intet menneskeligt Væsen skulde have faaet mig fat! sagde han iblandt Andet: Ikke engang Napoleon med sin hele Armee. Kun Signor Kotoli kunde besnære mig. Døden agter jeg Intet mod Følelsen af, at jeg ikke kan rive den Skurk Hjertet af Livet.“

Da Forhøret var endt, bortffjernede Commissionen sig, og kom efter to Timers Raadslagning tilbage med Dommen. De dømte Spatolino og fire af hans Kammerater til Døden, de sex Andre til Galgterne, og hans Kone til femaarigt Fængsel. Spatolino syntes at være tilfreds dermed, takkede Præsidenten, og erindrede ham om sit Løfte. Denne befalte nu, at man skulde lade hans Kone en halv Time være ene med ham.

Nu meddeelte Spatolino hende, hvor han havde skjult sine Skatte, og formanede hende til taalmodigt at udholde det femaarige Fængenskab. Efter denne Samtale bad han, at man vilde forskaane ham for Besøg og for geistlig Trøst indtil Eksekutionen. Ingen vovede derfor at betræde Fængslet, hvori han uden Lænker gik omkring; Præsterne formanede ham imidlertid dog gjennem Døren til at anbefale Gud sin Sjæl.

Paa Veien til Ketterpladsen saae han ud af Vinduet paa Vognen, hilste de Fruentimmer han mødte, og fortalte dem, at han nu blev ført til Døden, fordi han havde været altfor redelig. Paa Ketterstedet omfavne han sine Kammerater, og formanede dem til modigt at gaae Døden imøde. Derpaa vendte han sig til Tilskuerne og sagde: „Jeg har begaaet mange Forbrydelser, men jeg vilde døe med Glæde, hvis Forræderen Kotoli maatte dele min Lod. — Brave Soldater! Ladger Sigte paa mit Hjerter, at jeg ikke skal pinees for længe.“ Og derpaa leed han Døden med den største Standhaftighed.

Da de øvrige Banditer havde seet, hvorledes Spatolino var bleven bedraget, og vel mærkede, at der i Rom's Omegn ikke længere var nogen Sikkerhed for dem, saa trak de sig tilbage til Kongeriget Neapel, og forenede sig med Calabreserne, der dagligen sægtede mod Franskmændene.

Saaledes adspalttedes den store Røverbande, hvis Hovedsmand Spatolino havde været.

Th. Zell.

M u s e t B r a g a n z a.

En historisk Fortælling.

Hvo kjender ikke af Raon Cintra's skønne Dal, som ligger kun fire Legons fra Lissabon, nær ved Oceanet? Hele Bjergstrækningens Skraaning er en yndig Have. Mellem de forreste Høie, hvis Tinder trones af Cedertæer og maleriske Ruiner, findes herlige Skove, bestaaende af Ege, Pinie, Orange, Oliven og Kastanietræer. Overalt risle Bække frem mellem Klipperne, strømmende hen over de kjølige, med Moos begroede Stene. Cintra ligger her ved en Lund af Jordbærtræer, malerisk adspredt paa Høiene. Henimod Bjergets Spidse ere uhyre Klippepyramider vildt optaarnede. Den høieste af disse, 3000 Fod over Havet, bærer Klosteret Kong Emanuel. I rolig Høihed throner dette paa Bjergtinden, og viser sig allerede i lang Afstand for Vandrerens Øie, naar hans Vej falder gjennem Dalene.

I denne paradisiske Egn saae man i Aaret 1640 en ung Portugiserinde dvælende med en Ledsager ved Foden af en Høi, hvor to Beie fra Bjergene stødte sammen. Begge vare klædte i de derværende Landmænds brogede Dragt, skjøndt deres Tale og Anstand tydede hen paa en høiere Stand, naar de troede sig ubemærkede af Andre. Størstedelen af Natten havde de tilbragt paa dette Sted, men da Guldglansen bag Bjergene og det rosenfarvede Skjær paa Himlen forkyndte Morgenens Komme, syntes Vigens Urolighed at stige. Med den levende Sørighed, som udmærker Portugiserinderne, iulte hun opad Bjerget; den lille, letsvævende Fod syntes neppe at berøre Jorden. Den korte Kjole, det mørke røde Livstykke med flagrende Baand kunde ikke dølge den ranke og dog yppige Skabnings Ynde, medens et hvidt Lærklæde slynget omkring hendes Hoved skjulte Natten

og en Deel af hendes Ansigt. Da hun havde naaet Bjergtinden, fra hvilken man havde en friere Udsigt over Beien, blev hun staaende, holdt den lille hvide Haand over Dinene, og kastede et opmærksomt Blik henimod Bjergene.

„Sødt er det at dele en Hemmelighed med Eder, Joanna! sagde den unge Mand: Men lad mig ogsaa faae den heelt at vide; hvem oppebier I med saamegen Utaalmodighed?“

„Ellers pleiede Ridderne uden saadanne Spørgsmaal at tjene deres Damer! afbrød Pigen ham næsten fortørnet: Dersom jeg, liig min Navnesøster Joanna da Silva var istand til at føre Sværder, da skulde jeg ikke have trængt til Eders Hjelp. Men min Arm er svag, og under det spanske Tyrannie blev denne ellers fredelige Dal saa usikker, at ikke engang en Alkunhas Datter uden mandlig Fødsagelse kunde tiltræde den Vandring, til hvilken hun følte sig kaldet.“

„Idet I kaarede mig til Eders Fødsager, gjentog Ynglingen: har I gjort mig yderst lykkelig. Men tilgiv min lidenskabelige Deeltagelse i Alt, hvad der angaaer Eder, at jeg advarer Eder om, ikke at lade Eder føre for vidt af Eders Hjertes utidige Høimodighed. Denne naturlige Vandring, denne Forklødning, hvilken jeg paa Eders Bud har maattet tage paa — Alt synes at vise, at det ikke er nogen af Lykkens Yndlinger, som I venter paa, og at I ved dette Bovestykke frygter for visse Mægtiges Arm.“

„Rodrigo d'Almeida! Min Slægtning, Søn af den værdigste Fader! afbrød Joanna ham: Synes nogen Fare Eder for stor, ved Siden af et qvindeligt Bærsen, som ikke selv forsager, da forlad mig!“

Rodrigo kastede sig for hendes Fødder med Forsikringer om sit Mod, sin Troskab. Kun den ømmeste Omfarg for hans skjønne Fødsagerinde, sagde han, havde

foranlediget hans Udvarsel. Hendes Tjeneste hengav han sig gandske til, og han vrede sig paa Skjebnen, som endnu ikke lod ham finde nogen Leilighed i denne Nat til at bruge det skjulte Sværd til sin Fedsagerindes Beskjærmelse.

Den unge Mands smigrende og glatte Ord, som vare opfyldte med Lovtaler over Joannas Skjønhed, behagede hende ikke. I sit stille Sind fortrold hun at hun havde taget Don Rodrigo til Medvinder i en Deel af hendes Hemmelighed, og i en let, tillidsfuld Tone gjentog hun: „at denne Forklædning kun havde været en Lure af hende, og at Banningen paa denne usædvanlige Tid for en Deel allene havde sin Grund i den sydlige Nats Vrede. I øvrigt ventede hun ikke paa Andre end paa en gammel Bekjendt, en Olding, som foretrak Rolighed og Eensomhed. Derfor havde hun foretrukket, istedetfor at optage ham i sin prægtige Villa, at besøge ham i Klippesvælget bag ved Kastanjeskovene. Paa hiin stille, gennem Buskadset udfjærne Sti, vilde hun selv møde sin Gæst; i øvrigt forlangte hun Intet af Don Rodrigo uden Takshed.

Opmærksom lyttede Ynglingen paa hendes Tale. Hans snedige Caracteer forenede hiin Oldings Komme let med adskillige, ham bekjendte Tildragelser i Evora. Men han vogtede sig vel for at udtale sine Ahnelser, og derved at udsætte sig for Tabet af sin Fedsagerindes Tillid. Meget mere syntes han at fæste uindskrænket Lid til hendes Ord, da pludselig en sagte Lyd, liig en Hests fjerne Hovslag, naaede Joannas Øre. Med en flygtende Binds Lethed ilte hun ned ad Bjergstien imod de Kommende. Rodrigo kastede et Blik henad Veien, og opdagede en ærværdig Olding, som træet af det lange Ridt, hvilte paa Græsset ved Joannas Side. Hun havde omslynget ham med de hvide, fyldige Arme, og kjærtegnede ham med Omhedens hele Udtryk.

„J er befriet! Gud være lovet!“ udbrod hun, og bøjede den fine Purpurkind ned mod Gubbens hvide Sololoffer. — „O, du blide Due, som bringer Fredens og Trøstens Olieblad i min Smertes Nat! udbrod den Gamle: Mine Gjenders Magt er stor. Allerede var jeg givet i deres Bold, da sendte Kjærlighedens Aand Dig og Pinto til min Redning, og see, min Fod træder nu paa Fredens Palmer.“ Den Gamles Ledfager, en skøn, kraftig Yngling, nærmede sig nu, holdende de to værlige Gængere i Tømmerne. Hans høie, ranke Væxt forenede Ynglingens Smidighed med Mandens Ansand. Hans let krusede Haar var glindsende sort, og Trækene i hans aandfulde Ansigt tydede paa et glødende, lidenskabeligt Temperament. Men som en Helt vidste den unge, neppe otteogtyveaarige Mand at beherske sig selv; kun eengang, da han troede sig ubemærket, dvælede hans Blik med en næsten fortærende Lue paa Joannas Rympeværk. Men øieblikkelig gjenbandt han sin rolige Holdning, og, raak løstende sit Hoved i Veiret, udbrod han, med et Galkeblik over Egnen: „Ode d'Akunha, fuldend Eders begyndte Værk, Lykkens Timer ile flygtig bort!“

Gluk ilte den fortryllende Pige hen mod Stien, som førte gennem Myrthebuskene; rolig fulgte Oldingen hende, og Ynglingen ledte med sikker Haand Gængerne efter dem. Don Rodrigos flinske Blik fulgte de Vandrende; i disse faa Minuter var Meget blevet ham klart: han anede en hemmelig Forstaaelse mellem Joanna og den fremmede Yngling. Oldingen havde været hendes forrige Opdrager og faderlige Ven; som Biskop i Evora havde han forkyndt Kristusreligionen i sin Klarhed, og var tilbedet af Folket i hiin Stad; men ved sine Anstusellers Keenhed, sine Grundsætningers Fasthed, havde han udsat sig for Hermandadens Forfølgelse, men var nu paa en underfuld Maade bleven befriet af Joanna.

Joanna og Hermandad ! Hvilke bange Betsyringer vakte ikke dette ene Ord i Almeidas Hjerter, som havde vovet sig til at betragte Joanna, den rigeste Dame i Portugal, som et sikkert Bytte. Og om endog Joanna ligesaa modig som Skjøn, vovede Kampen med hien frygtelige Fjende, for hvilken Tyrster og Fjolk, selv Philip den Anden bøvede ; hvo var den Tredie i Joannas og Oldingens Selskab, skønnere end Rodrigo, mere lykkelig end han ?

En bitter Følelse greb Almeidas Hjerter. Hvorledes ? tænkte han : Skulde hien dristige Ugersvend være den samme Pinto Ribeiro, for hvem en Ven advarede mig i Evora ? Han skrev dengang til mig :

„Det er en heldig Omstændighed for Dig, at den listige Page Pinto Ribeiro, nu forlader Biskoppens Hof, ved hvilket Din tilkommende Brud bliver opdraget. Pinto bærer hemmelig hendes Farve, og Klavrer, for at bringe heude sjældne Blomster, op paa de høieste Klipper.“

„Fordømt, dersom denne barnlige Tilbøielighed nu er bleven Alvor !“ Uvilkaarlig foer han med Haanden efter det skjulte Vaaben under Kjolen : Dog, det være, som det være vil — en Talisman for mine egne Dødsfærs Opfyldelse bærer jeg i Joannas Hemmelighed.“

Estertænkksom sneg han sig omkring Kastanieskoven, bag hvilken Oldingens Asyl, Quintaen, laae. I et yndigt Labyrinth, omgivet af høie Basaltstøtter, dulgte den sig mellem fjølsige Grotter, som omslyngedes af Viinløv og Epheuranker. En solklar Kastade styrtede sig ned fra Klipperne, vædende Blomster trindt om, og udbredende en mild Kjølning. De høie Piniers Grene viftede sagte med Bladene ; Rodrigo blev Pinto vaer, som traadte ud af Villaen, heftig bevæget med blussende Kinder. Hans ildfulde Blik ilte Joanna imøde, som tilligemed Biskoppen viste sig ved Quintaens Port.

„J afforter selv vort Gjensyns korte Time!“ udbrød Joanna, løstrende sit Hoved stolt i Beiret.

„Det maa være saa! afbrød Pinto hende smertelig bevæget: Tiden iler. Jeg maa indhente min Herre, Hertugen, og skilles nødigt fra Eder.“

Stum, uden Bevægelse, stod hun der med Diet fæstet paa Jorden; men pludselig syntes hun at besinde sig, strøg de mørke Løkker bort fra Panden, og sagde med et Smil: „Nærvæd havde jeg over Ridderens Jilsfærdighed glemt, hvormeget jeg har ham at takke for.“

„Mit Liv er helliget Eder, Joanna! gjentog Pinto stormende: O, at jeg i disse Farenis Timer altid skjærmende kunde omsvæve Eder!“

„Naar sees vi atter?“ spurgte hun.

„Naar? Det veed kun Himlen! gjentog Ribeiro og sank paa Knæ for Pigen: Vær min Lykkes Gudinde! udbrød han stormende: Portugals Skjtsaand omsvæve Eder!“ og ilste bort.

Joanna og Biskoppen bleve ene tilbage, medens Pinto ledte sin Ganger ned ad Bjerget. Han var just i Begreb med at svinge sig op paa den, da han hørte sit Navn nævne. Almeida traadte frem af Skoven, og vinkede bydende med Haanden ad ham. Den portugisiske Adels hele Stoltthed afprægede sig i Unglingens Holdning, idet han med høj Røst udbrød: „Pinto Ribeiro vil vel have Tid til at bide, naar Almeida taler til ham!“

Pintos Haand foer til Sværdet ved de første Ord af denne fornærmelige Tale. Da han hørte Almeidas Navn, og opdagede hans Forklædning, som tydede hen paa hans Forstaaelse med Joanna, tvang han sig, og gjentog: „J er — Almeida; den Almeida, som . . .“

„Alvorlig raader jeg Eder, ikke i Fremtiden at tjene visse Damer ved deres farlige Bovespykker!“ afbrød Rodrigo ham.

„Hvad der synes Eder farligt, min unge Dom, det vil jeg ikke indlade mig paa at afveie.“ gjentog Pinto rask.

„J er jo ogsaa som Braganzas Tjener født til at tjene!“ udbød Rodrigo haanende.

Pintos ranke Væxt hævede sig stolt ved denne Tiltale: „Huset Braganza og Wren tjener jeg! gjen: mælte han med lynende Blik: For Eder, Joannas Beslægtede, sænker jeg mit Sværd, overtydet om at handle i denne Henseende overeensstemmende med min Hertugs Villie, som ikke attraaer noget inderligere, end at see de store Juse Almeida og Braganza forenede i Venstabsforbund, og som endog for nylig sendte mig i dette Wrinde til Eders Fader.“

„Skjul Eder kun bag min Families Vaaben og Eders Hertugs Palmegrene! Freg Almeida: Ogsaa der skal mit Sværd vide at finde Eder!“

„Ikke altfor ofte, ikke paa Joannas Bud blev det draget!“ gjentog Pinto med ædel Selvtillid.

„Drag Eders Vaaben, for at modtage Eders Løn!“ Med disse Ord styrkede Ynglingen frem mod Pinto med det korte Sværd i Haanden, hvilket han havde holdt skjult under sin Kappe. En hurtig afgjort Kamp begyndte, og Sværdenes Klirren lød gennem Skoven.

„Don Rodrigo — Pinto! Holder inde!“ Disse Ord lød over de Kæmpendes Hoveder. De saae ivei: ret; paa en overhængende Klippe stod Joanna og vin: fede ad dem, for at standse den begyndte Kamp. Ribeiro adlød først og udbød til Almeida: „Don Rodrigo, ikke mod hinanden men for hinanden skulle Portugal's Sønner kæmpe, og let frembyder sig en Leiligh: hed til at udse bort Blod paa en værdigere Maade. Indtil den Tid levvel!“ Med disse Ord svang han sig paa sin Ganger, og foer i strakt Galop afsted over Stien, som førte gennem Skoven.

„Don Rodrigo!“ raabte endnu engang Joanna, og den skønne, fortørnede Viges Haand gav ham et Blik til at stige op ad Klipperne. Almeida stod et Dieblisk raadbild, endelig fattede han sig, og ilte henad Stien med det dragne Sværd i Haanden.

Paa samme Tid udbredte en Skare af Ryttere sig over Sletten. Hvorhen de kom, forstummede Landmændenes glade Sange, man flygtede iilsomt ind i Hytterne, eller blev mørk staaende med slaviske Underdanighed og frygtsomme Blik paa Rytterne, som droge frem paa sorte andalusiske Hingster. Disse Mænds alvorlige, strenge Holdning betegnede dem som Spaniere, hvis mørke Væsen sælsomt stak af mod Portugisernes lette, joviale Sind. Speidende skuede de hen til alle Sider, og mønstrede med forskende Blik enhver Vandrer, som gik hen ad Veien. Det var det hellige Officiums Familiarer, i hvis Spidse en Inquisitor red, en lang mager Mand, paa en isabellafarvet Hest. Pludselig tordnede en Kommando fra hans Læber; og Rytterne ilte ad forskjellige Sideveie efter Pinto, som rolig oppebiede Inquisitorens Komme og de piinlige Spørgsmaal, som nu skulde forelægges ham.

„Hvem er J?“ spurgte Inquisitoren.

Pinto gjorde Regnskab for sit Navn, sin Stand og Hensigten af sin Reise.

„J venter Eders Hertug endnu i Dag tilbage?“ spurgte Inquisitoren med et skarpt Blik paa Unglingen.

„Endnu idag! gjentog Pinto i en besteden Tone: Hertugens Undersøgelse af Havnene og Fæstningerne er tilende, da desuoværre Stormen har tilintetgjort den spanske Flotille.“

„Ja, i Sandhed! Stormen har spillet ham og os et slemt Puds!“ hvistede Inquisitoren til Don Gomez, en Ufsending fra Statsministeren Vasconcellos. Deri

paa vendte han sig til Ynglingen med det Spørgsmaal:
 „Hvorhen gaaer Braganzas Reise?“

„Til hans Landsteder Almada eller Villaviciosa! gjentog Ribeiro: Det hellige Officium veed formodentlig, at min Herre elsker den landlige Censomhed i hoi Grad, og at kun hans Fyrstes ærefulde Befaling var istand til at rive ham ud af hans Studier og Landslivets fredelige Sykler.“

„Vi veed det! gjentog den Anden: Men endnu eet: Har I ikke undervejs truffet paa en Mand, som i Gang eller Mine forraadte ængstelig Tilfærdighed, og som syntes at henhøre til den geistlige Stand. Jeg venter just her i Dalen paa en Ven, og veed med Bestemthed at han er kommen herhid.“

Pinto, som gjennemskuede den Listige, syntes at tænke efter.

„Var det en Olding?“ spurgte han.

„Rigtig! En Olding.“

„Af ærbørdigt Udseende, med hvide Loffer?“

„Det er ikke længe siden, gjentog den Udspurgte: han red i Selskab med tre Ryttere, yderst udmattet hen ad Veien, som fører til Villa franca hist over Bjergene. Naar I skynder Eder, vil I snart kunne indhente ham.“

„Tre Ryttere? Vi maae have forseilet Sporet!“ gjentog Inquisitoren, og befalte Tredive af sine Folk, at sætte efter de Flygtende.

Pinto saae sin Plan, at lokke hele Skaren paa et falskt Spor, tilintetgjort, thi Inquisitoren blev tilbage, omringet af de øvrige Drabanter. „I indestaaer for Eders Udsagns Rigtighed?“ begyndte Inquisitoren efter et Ophold.

„Det er ligesaa sandt og virkelig, som min Hviagtelse for det hellige Officium!“ svarte Pinto, og vilde tage Afsted, da en glimrende Skare af Ridderes og

Pager red ned over Bjergryggen, bebudende Hertugens Ankomst. Det var et herligt Syn i den klare Morgens belysning, at overskue den lange Række af ungdommelige, kraftige Skikkelser, hvis Gangere vare smykkede med Guld og Edlsteene. I Midten af Toget red Hertug Joan selv, den ophøiede Spire af hine portugisiske Konger, som engang herskede i alle tre Verdensdele. Skjøndt Philip den Andens Erobrersyge havde røvet Huset Braganza Kronen i Aaret 1581, hvilkte dog over Joan endnu en Afglands af hiin gyldne Tidssalder, i hvilken Portugal hævede sig til et saa glimrende Trin under Emanuels Regjering. Hertugen vidste med Siinhed og Klogskab at undgaae enhver Snare, som Trædsfheden lagde for hans Fod. Han foreente alle Sjælens og Legemets Fortrin og forstod at være baade Folkets Fyrste og Ven. Selv i dette Dieblis, da han holdt midt iblandt sit Følge, mindre pragtfuldt klædt end de Dørige, bar han Præget af at være Togets ypperste Anfører.

„Atter er han omgiven af bekvæmnet Magt!“ hvidskede Don Gomez med indædt Forbittrelse. Derpaa steg han ned af Hesten, og nærmede sig, ærefrygtsfuld holdende Hatten i Haanden, Hertugen, som betragtede ham med et naadigt Blik.

„Hvormeget glæder det mig, udbrød Hofmanden: at see Eder, min Hertug, lykkelig vendt tilbage fra Eders Reise!“

„Hvorledes skulde vel andet kunnet have været Tilfældet, mine Herrer! Jeg reiste jo i Hans Majestæts Erinde, og beklager kun inderligt Flaadens Uheld. Dagen var allerede bestemt, da jeg skulde gaae ombord paa Admiralskibet.“

„Hvad Hans Excellence, Statssecretairen, alene trøstede sig med, var Hertugen af Braganzas Redning! gjentog Dom Gomez: Han ønsker at bevidne Eder mundtlig sin Glæde.“

„Mundtlig? Saa maa den lystige Jagt i Almada endnu en Stund udsættes, mine Herrer! gjentog Hertugen, vendende sig mod Følger: Jeg havde foresat mig, flet ikke at komme til den folkerige Hovedstad, men Hans Excellences Dnske“

„Hans eget Skib, som tilfældigviis ligger ved Colares, staaer til Eders Tjeneste, saafremt I ønske at gjøre Reisen til Liss.“

Medens Dom Gomez talte disse Ord, havde Pinto nærmet sig Hertugen, og ubemærket verlet nogle Ord med ham.

„Lykken kommer os imøde! udbrød Hertugen meget oprømt: Hvor behageligt vil det ikke være fra Søsiden af, at betragte den henrivende Kyst!“

„Run er Fartsiet, tilføiede Hofmanden: for lille til at optage alle disse Riddersmænd.“

„De kunne følge os tillands! gjentog Hertugen tilsyneladende aldeles ubekymret: Vi ride forud og stige alene ombord!“ tilføiede han fortrolig, bøiede sit Hoved ned til Dom Gomez.

Denne sprang inderlig henrykt hen til sin Hest. I Inquisitionens Die spillede en djævelsk Glæde, taus og ubemærket betragtede Pinto dem Begge. „Paa lykkeligt Gjenstyn i Lissboa!“ raabte Hertugen nu til sit Følge, og satte i strakt Galop, ledsaget af nogle faa Tjenere, henad Veien til Colares.

Hilsende Inquisitionens Familiarer bevægede Hertugens Følge sig langsomt hen ad Landeveien. Men neppe unddrog Høien dem de Lændes Diekast, før Pinto gav Ridderne et Bink, paa hvilket Alle satte Sporrene i deres Gangeres Side, og foer afsted i lynende Galop. Pinto var i Spidsen, og hans ranke, herlige Skabning tog sig dobbelt smukt ud paa den snare Gang. Hans korte Rytterkappe flagede for Binden; Strudsffjeddren paa hans Hat nikkede stoltelig, og den

ilende Gangers Legeme berørte neppe Jorden i den flygtige Bevægelse. Efter at Ridderne havde tilbagelagt et betydeligt Stykke Vej paa denne Maade, traf Pinto i første Skynding nogle nødvendige Forholdsregler.

Noget tidligere naaede Hertugen Kysten med nogle faa af Følget, foruden Dom Gomez, som var ibrig sysselsat med at underholde ham. Allerede nærmede Baaden sig, som skulde bringe Hertugen ud paa det kongelige Jagtskib. Lause lagde Søfolkene den korte Vej tilbage og naaede Jagten, hvor Alt var i den største Bevægelse. „Han kommer, han kommer! hvisttede man: Belønningen er vores! Om faa Dages Forløb ville vi naae Verne, fra hvilke han ingensinde skal vende tilbage!“

De der talte saaledes, vare Fiskere fra Costa, som allerede dengang vare ilde berøgtede for deres Røvbegjærlighed, der forledte dem til at paatage sig hvilken som helst Udaad for Penge. Een af dem, en hæslig rødhaaret Svend, boiede sig ud over Rælingen, for at løfte Hertugen op fra Baaden.

„Stig kun ind! sagde Røveren med hæst Stemme: Men hvad søger J efter?“

„Efter en Bagatel! gjentog Hertugen, idet han steg ombord: Min Dolk, som jeg altid pleier at bære hos mig.“

„Her er den!“ sagde En af Tjenerne. Hertugen drog det blanke Vaaben ud af den med Guld indlagte Skede.

„Behager den Dig, min Ven!“ udbød han til Sømanden. Han grinte fælt og viste Hertugen Tænderne, idet han fortrak den tandløse Mund til et djævelst Smil. De andre Søfolk arbejdede med uhyre Anstrengelse; Skibet foer liig en Pils, trods den svage Vind, henover Bølgerne. „J stikke for langt ud i Søen! sagde Hertugen stemtende: Men de, som komme hift henne, ville vel snart indhente Eder.“

Med stum Forsærdelse kastede den kort tilforn saa snaksomme Gomez et Blik hen mod den betegnede Egn. Bag en Klippekløft saae man to fuldstændig bemandede Fartøier komme seilende ud af Bugten, lige hen imod det kongelige Skib.

„Er det Eders Følge?“ stammede Gomez.

„Rigtig! Det er mine Folk! gjentog Hertugen: De seile saa hurtig, at de inden saa Minuter have indhentet os. Hvorfor valgte I ikke Veien til Lands?“ raabte han nu tilsyneladende fortørnet over til Fartøierne.

„Tilgiv os, Eders Høihed! Hestene vare saa udmattede af det hestige Ridt, at vi maatte stige ned og — — —“

„Denne Undskyldning kan gaae an! gjentog Hertugen: Siden I nu engang har indskibet Eder, kan I ogsaa ledsage os. Men hvorfor saa stille, Dom Gomez? See, hvor herlig Klipperne tage sig ud fra Sø- siden. Aldrig seiler jeg forbi dette henrivende Fjorbjerg, uden at den rene Glæde fylder mit Bryst.“

„Fordømt! brummede Somændene: Kønner for vor Daad er tabt.“ Men Hertugen lod ikke til at bemærke noget af alt dette, men stirrede op mod en af de gyldne Skyer, som gled hen over den klare Sommerhimmel. Jagten styrede imidlertid, ledsaget af de to Fartøier, langs henad Kysten. Snart hævede den prægtige Kongestad Lisboa sig frem paa syv Høie, lig det gamle Roma, ved Tagoelodens Bred. En Mængde Bimler slagrede paa Skibene, som glede hen over den klare Solstod, og Solen, som alt var steget høit paa Himlen, belyste det pragtfulde Skuespil med sine glimrende Straaler.

Laud, med overforslagne Arme, stod Hertugen af Braganza paa Dækket. Det gamle Ordsprog: „Den, som ikke har seet Lissabon, har Intet seet!“ toned fra

hans Tæber. En stille Alvor tronedes paa hans Pande, mægtige Følleser hævede skulmende hans Barm. Hans milde, venlige Øie sunklede. Han saae sig ubemærket, kun hans trofaste Tjener Pinto stod ved hans Side og læste i hans Sjæl.

„Min Hertug! udbød han med sagte Stemme: Allerede Efterretningen om Eders Ankomst synes at bringe Liv i Hovedstaden. Folket strømmer sammen, og to Fartøier komme, for at tage imod Eder. Den sande Portugiser kan ikke glemme sine Kongers Spire, og oppebier med Længsel Eders Ankomst.“

„Pinto! gentog Hertugen, ligeledes hvissende: Denne Reise har stadfæstet mine Ahnelser. Hoffet frygter for mine Fordrenger paa Portugals Krone. Man efterstræber min Frihed, mit Liv; men man vover ingen aabenbar Voldsgjerning, man søger at lokke mig bort fra Portugal. Deraf komme alle hine bedrageriske Gunstbevillinger, som alligevel ikke ere i Stand til at skuffe mig. Statholder i Mailand skulde jeg vorde. Jeg frabad mig Vren under et Paaskud. Paa min sidste Reise var Rættet udspændt endnu nærmere trindt om mig. Jeg er vis paa, at enhver Capitain paa Havnekafeletter, hvis Besigtigelse Kongen har overdraget mig, er bleven beordret til at fængsle mig, saafremt det lod sig gjøre. Men, da jeg altid er omgivet af et talrigt Følge, undgaar jeg mine Tjenders underfundige Træskhed. Doria's Flaade, og i Dag Vasconcellos Jagtskib var bestemt til mit Fængsel.“

„Gid det maa blive Eders Seiers Bugge, som bærer Eder en Krone imøde!“ gentog Pinto, heftig bevæget.

Forsigtig kastede Hertugen et Blik til alle Sider. „Sagte! udbød han: Betænk vel, hvor vi ere! Overvei vel hvad for Raad Du giver mig. Folkeoprør er

et rædsomt Ord. Et Chaos aabner sig for mit Blik, ved at høre det."

"Et Chaos, som Hertug Braganza vil ordne! gjenmælte Ribeiro: At standse slige Storme er min Hertugs Sag, som føler Fred i Hjertet og Lyk i sin Sjæl."

"Kjære Sværmer! afbrød, næsten sørgmodig, Hertugen ham: Det Godes Seier er ikke saa let paa denne ufuldkomne Klode. Desuagtet river min Længsel mig nye Forsøg imøde. Endog de koldere Hjertes opvarmes af Haabet om det Godes endelige Seier. Ogsaa jeg vil haabe, vil stræbe fremad!"

En Deel af Lisfabons høie Adel steg nu ombord, for at hilse paa Hertugen. Den modfaldne Dom Gomez havde imidlertid gjenbundet sin Fatning, og sneg sig nu omkring med speidende Blik, for at belure de portugisiske Stormænds Miner, Ord og Udfærd. Værdige Mænd af den portugisiske Adel var det som tog imod Hertugen: Dom Almeida, den Ældre, fremmed for det spanske Hof, elskende sit Fædreland mere end Livet selv; Antonio d'Almada, forbunden med Oldingen ved et langvarigt Venstreb, stolt og ustraffelig som han; Pietro Mendoza; Overkammerherren Dom Rodrigo de Sea; Mello, Overjægermesteren, tilligemed flere. Hvor store Planer end disse kraftige Gubber nærede i deres Indre, vare de dog altfor kloge, altfor forsigtige til at udtale disse Planer offentlig. Kun nogle faa veltalende Blik, og en høitidelig Holdning antydede Hertugen Forsamlingens Stemning. Han selv var mere end nogensinde fast besluttet paa at undgaae Skinner af at anmasse sig Kronen, ved sit Indtog i Byen. Imidlertid landede Fartøierne, og en lydelig Jubel hilste de Ankommende. „See, see vore Kongers Sønnesøn! skreg Folket: Han stiger ud af Skibet! Han sætter sig til

Hest, Han nærmer sig! Han hilser. Det er en Fyrste! Saa blid, venlig, og nedladende. Hertug Joan leve! Huset Braganza leve!"

Kort kastede Hertugen et Blik trindt om sig. Saa ustrømtet, med hele Sydens Fyrighed, udtrykte Folkets Hengivenhed sig for den gamle Kongestamme. Men Hertugen forudsaa vel de mulige Følger af denne almindelige Bevægelse, saafremt den blev ved en Stund. Han gav derfor sit Følge et Vink, sporede sin Ganger, og foer i strakt Galop sine mægtige og undersundige Tjener der imøde.

I et Pragtgemak i det kongelige Pallads, sad Margarethe af Savoyen, Hertuginde af Mantua, og Vicedronning af Portugal, næsten overalt bedækket af Diamanter, ved et med Guld indlagt Bord, hvis Marmorplader vare ligesaa kolde som hendes Hjerter. Ligesom forstenet i den strengeste Etikettes Snorliv ragede Fyrstindens høie Væxt frem af den prægtige Fløiels Kjole. Den lange, tørre, med kostbare Ringe smykkede Haand greb mekanisk efter Vennen, medens de hule, mørke Dine flygtig gjennemløb de Papirer, som Statssecretairen Dom Miguel Vasconcellos, Landets egentlige Herker, forelagde hende til Underkrift.

Denne, en høi, imponerende Skikkelse, med Ansigtstræk, som forenede Ornenes Majestæt med Høgens Rovgjærrighed, stod ved Siden af Statholderinden, ligesom Kunstneren ved sit Automat. Dersom nogensinde en Søn har sønderslidt sin egen Moders Hjerter, da var Dom Miguel en saadan; thi, skøndt en født Portugiser, anvendte han alle optænkelige Midler for at undergrave sit Fædrelands Kraft. Allerede den spanske Philip den Anden, Portugals Erobrer, havde indseet at en Sammensmeltning af Portugisere og Spaniere

var umulig. Alt for dyrt indgroet var Hadet mellem begge Nationer, til at en saadan Forening kunde finde Sted. Den spanske Politik meente derfor ikke at kunne sikre sig den erobrede ullykkelige Provinds paa anden Maade, end ved at sønderkjære dens Styrkes Nerver. Til Bøddel havde Philip den Sjerde udkaaret Sinantsmanden Vasconcellos, og Denne overtraf endog sin Herres Forventninger, saa at han blev belønnet med en uindskrænket Magt. Vasconcellos, som var en Mester i at opflamme de portugisiske Stormænd til gjensidigt Had, fandt i deres Uenighed sin egen Sikkerhed og Thronens Befæstelse. Den allerhøieste Grad af Menneskeforagt var Grundtrækket i denne Mands Caracteer; han vidste at fange alle dem, der nærmede sig ham, saa at de ikke kunde rive sig løs igjen. Trods al denne Sikkerhed kunde han dog ikke see Noget lige i Dinene, som en Følge af den indvortes Kamp i hans Sjæl.

Saadan var Manden, som i dette Dieblis forelagde Vicedronningen en Befaling til Underskrift.

„Atter et nyt Paalæg?“ spurgte hun, med et Blik paa Statssecretairen.

„Kongens Billie!“ gjentog han. Margarethe skrev under. „Og her, blev han ved: en Befaling til alle unge Portugisere af Adels, at bryde op mod Catalonien, for at kæmpe mod Oprørerne sammesteds.“

„Man plager mig meget med Bønner! gjenmælede Margarethe: Adelen ønsker ikke at drage til Catalonien.“

„Bedre dog, end til Brasiliens Bjergværker!“ spøgte Vasconcellos. — Margarethe skrev under.

„Her, blev Vasconcellos ved: Erklæringen, at Hans Majestæt overlader Oprørerne i Evora til det hellige Officiums Godtbefindende.“

„De skulle altsaa levende brændes?“ gjentog Margarethe.

„Ja, Ederes Høihed! afbrød Storingvisitoren, Erkebiskoppen af Braga, som i dette Dieblif traadte ind: J vil dog vel overvære den høitidelige Auto da Fé?“

„Til Guds Vre!“ gjenmælte Statholderinden.

J dette Dieblif erholdt Statssecretairen en Mel-
ding. Vild foer han op fra sin Stol med de Ord:
„Har Folket endnu saa meget Blod i Aarerne?“ Der-
paa henvendte han sig til Margarethe: „Hans Høihed,
Hertugen af Braganza, som lykkelig er hjemkommen
fra sin Reise, og som paa en i Mine faldende Maade
er bleven modtaget af Folket, nærmer sig for at gjøre
sin Opvartning.“

Hertuginde stod op.

„Hvorledes skulde vi modtage ham?“ spurgte hun
raadvild, med et Blik paa Vasconcellos, i det en svag
Rødme foer over hendes blege Kinder.

„Paa en forbindelig Maade, tænker jeg! gjentog
Statssecretairen: Men Folket! blev han ved, og Bre-
dens Glød begyndte atter at blusse i hans Sjæl: Hvos-
ledes tør det vove — strax vil jeg træffe Forholdsreg-
ler — —“ Tilsluttet vilde han bortsjerne sig.

„Dom Vasconcellos!“ udbrød Margarethe med
barst Stemme.

Han vendte sig om. Skjælvende af Brede, med
yderst unaadig Mine stod Statholderinden der. „Jeg
opfylder Alt, hvad Hans Majestæt ønsker, Alt hvad J
selv ønsker, men — —“

Hun strakte Haanden ud.

„Spaniens Infantinde og Vicedronning!“ gjentog
smilende Vasconcellos, og iagttog den ved Afskeden for-
glemte Cereemonie: at bøie Kne for hende og kysse hen-
des Haand. Derpaa ilte han med raske Tred ud af
Døren, hvidskende: „En Kronprætendent nærmer sig,
og hun tænker ikke paa Under end paa det sædvanlige
Haandkys — den Duffe!“

Hertuginde forsoiede sig nu ind i Audientsalen. Hofffolkene traadte ind, og dannede en Halvkreds omkring hendes Trone. I det samme Øieblik, som Hertugen af Braganza blev ført ind, traadte ogsaa Vasconcellos frem, smykket med sine Ordener, og stillede sig ved Vicedronningens høire Side.

Med hiin Overlegenhed, som en høiere Landsdannelselse skjenker, besvarte Hertug Joan de interessende tomme Spørgsmaal, som Vicedronningen forelagde ham. Han berørte i Forbigaaende Hovedresultaterne af hans Sendelse, forbandt saamegen Ynde med sin alvorlige Anstand, at alle Damerne betragtede ham med venlige Blik, og sluttede med en Taksigelse til Vasconcellos, fordi Denne havde ved sin særegne Omhu forskaaet ham for den besværlige Landreise fra Cintra til Hovedstaden.

Vasconcellos lurende Sideblik mønstrede den kloge Talers Udsyn, men kun en indtagende Venlighed straalende i Hertugens Øie.

„Hvo er finest, Du eller jeg?“ tænkte Statssecretairen hos sig selv, og uigjensaldelig stod fra dette Øieblik af Beslutningen fast i hans Sjæl, at rydde den farlige Mand af Veien.

Efter at nu Audientsen var endt, begav Vicedronningen sig til sine Værelser, for at spise alene, liig de spanske Konger. Statssecretairen tog Hertugen fortrolig under Armen, og førte ham hen til Taftet, hvor han anviste ham en Plads ved sin høire Haand. Kostbare Vaser fra Japan, besaaede med funklende Rubiner og Diamanter, smykkede Bordet. De uhyre Speile gjensstraalte den kongelige Pragt, som herskede trindtom, og en jublende Musik af Trompeter og Pauker ledsagede de prægtige Opdækninger. Vasconcellos lod til at være i en særdeles opvakt Sindstemning. Hans træffende satiriske Ytringer staaende alene Hertugen, men blændede og ndmygede alle Andre, som omgav ham. Hvo

der med et opmærksomt Blik betragtede Statssecretairen, vilde let have bemærket, at han nu vilde haste mod Enden, hvilket fremlyste af hans hurtigere rullende Die, og en let Trækning i hans Ansigtsmuskler. Han gav Dom Gomez et Bink, og Denne fjernede sig øieblikkelig, men kom snart tilbage gennem en Sidegang og opsogte Kjeldermesteren, som ved Kredentsbordet var ifærd med at uddele Vinen. Dom Gomes trak ham i Ermet og hvisttede til ham: „Naar Desserten bliver baaren frem, og Kongens Sundhed skal drikkes ved Tasselets Slutning, da kredentser I selv Hertugen af Braganza en Pokal af denne udsøgte Viin, hvilken Hans Excellence som en Sjeldenhed først igaar erholdt tilsendt fra Verne. De andre Herrer blive opvartede med andre Pokaler.“ Han gik, efter at have sat en Glaske, som han bar skjult under sin Kape, hen for Kjeldermesteren.

Disse Ord vare ikke blevne ubemærkede af Pinto Ribeiro. Denne havde staaet nærved Døren og lyttet efter, han kjendte Kjeldermesteren, og havde nylig gjort sig den gamle Mand forbunden ved en betydelig Tjeneste. Trædende frem bag Sælen, hvor han havde staaet skjult, henvendte han sig til den Gamle med de Ord: „Vil I række Hertugen denne Viin?“

„Efter Ordre.“

„Denne Viin? spurgte Ribeiro, og pegte paa den runde, med fint indist Basi omslattede Glaske.

Kjeldermesteren stadsede. „Hvorfor ikke?“ spurgte han, og betragtede Pinto forundret.

„Nei, dette vil I ikke gjøre, hvis Forsædre osrede Liv og Blod for Portugals Kongehus!“

Den Gamle traadte kjendelig rystet nærmere. „J mener? spurgte han med skjælvende Stemme: Men hvorledes skal det kunne forandres? Min Herres Befaling — det vil koste mig min Tjeneste —“

„Gamle Mand! Du staaer paa Gravens Bred, og frygter for Mennesker?“

Disse Ord virkede. „Jeg rækker ikke Hertugen denne Viin — jeg er ogsaa en Portugiser! udbrød Odingen: Men forlad mig nu; Tjenerne komme tilbage.“

Pinto traadte i Baggrunden, endnu i Afstand fæstende sit Blik paa Kredentsbordet. Kjeldermesteren afslærdede Tjenerne, stod stille og tænkte efter. Pludselig ilte han med hurtig fattet Beslutning hen til et Skab, tog en lignende Glaske ud af det, og ombyttede denne med den, han havde modtaget af Dom Gomez's Haand. Det Hele var kun et Dieblisk Sag.

Pintos Hjerter bankede i glad Urolighed. Han traadte nærmere til Tasselet, og blev staaende i nogen Afstand fra sin Herre. Desertten blev imidlertid baaren frem, og en riig Overflødighed af kostelige Frugter fra alle tre Verdensdele, brammede paa Guldskaler. Vasconcellos vinkede; Dom Gomez sneg sig hen til Kredentsbordet, og kom tilbage med en Pragtpokal, som var smykket med Spaniens og Portugals forenede Baabener. Vasconcellos talte nu følgende Ord i en slet og indsmigrende Tone: „Hans Majestæts Skaal! Hertugen af Braganza, for hvem jeg villig træder tilbage, vil udbringe den. Hid med Pokalerne!“

Alle havde reist sig. Denne Snare kunde Hertugen ikke undgaae. Han vidste Intet af Pintos Mellemkomst, og saae ingen Mulighed i at undslaae sig for denne Skaal. At føre Pokalen til Læberne, uden at tømme den, vilde have været en aabenbar Fornærmelse. Et Dieblisk, i hvilket en dyb Laushed herskede trindt om, røbede han. Hans Die søgte Pinto, og da Denne med et roligt Smil vinkede ad ham, tomte han Bægret til Bunden, med de Ord: „Længe leve Kongen! Længe leve hans Land!“

„Kongen leve!“ gjentogte Braganza's Tilhængere, glædende sig over det tvetydige Udtryk.

Med Triumphatorsmil fluede Vasconcellos ned paa den jublende Skare. Han troede nu at have seiret. „Drik kun, tænkte han: paa Eder's Konges Velgaaende; snart ligger han kold og stum i Graven. Husset Braganza er udslettet af Jorden.“

Taslet var hævet; Hertugen tog Afsked med Statsministeren. Denne omfavnede ham i alle Hoffolkenes Paasyn.

„Naar I da, sagde han tilsyneladende rørt: paa ingen Maade vil lade Eder holde tilbage, saa drag da bort med Eder's Monark's Raade, ledsaget af vore bedste Onsker, til Eder's Landsted. Intet Uheld mørkne Eder's Livs Himmel, og gid I maa henleve gyldne Dage i Videnskabernes Skjød ved den elskværdige Hertuginde's Side, hvem jeg sender Eder tilbage, kronet med alle Lykken's Goder.“

Gysende hørte Rebeiro den Faltens Ord. Oprørt greb han i sin Barm og udbrød: „Denne Dolk for denne Ridding!“

Medens dette tildrog sig i Lissabon, var Joanna d'Alunhas Skjæbne stedse meer og mere bleven forviklet. Forsigtig mod den spanske Fiende, men mod Almeida fuld af Tillid og Hengivenhed, havde hun i det Dieblis Ribeiros Brev bestemt hende til den natlige Vandring, udkaaret Dom Rodrigo til sin Ledfager. Selv istand til ædel Opoffrelse havde hun ogsaa tiltroet ham et høihjertet Sindelag. Nu følte hun vel, at hun snarere kunde forlade sig paa En af hendes Tjenere, Jose Lopez, end paa Almeida's letvirrelige, mellem det Gode og Onde vaklende Character.

Da efter den hidfige Sammenkomst med Ribeiro, Rodrigo steg op ad Bjerget heftig opbragt, besluttede

hun at gaae ham imøde, og med Blidhed, men tillige med Bestemthed, at møde ham.

„Jeg skulde paa denne Maade behandles af Eder?“ udbrød hun mildt bebreidende.

„Ikke Eder, kun hiin frække Yngling traf min Bredes Lyn; ham som ubetænksum vil styrte Eder i Fordærvelse!“ gjentog Rodrigo.

„Hvad han foretog sig, skete paa min Befaling!“ afbrød J o a n n a ham.

„Og jeg skulde ikke hade ham, som vinder Eders Tak? Ved Gud, før jeg taaler, at Eders Øje smiler kjærlig ad denne blodagtige —“

„Overtræder I saaledes Ridderskabets Love? gjentog Joannas: Rodrigo, Rodrigo! Jeg frygter for at vi aldrig vilde komme til at forstaae hinanden! I kalder Eder min Ven, og træder alligevel fjendelig frem mod mine Planer. Viid da, at ogsaa i Joannas Bryst flyder Blodet varmt, at hun, naar det gjelder Pligt og Ære, endog vil træde Døden kjær imøde; og hun ingensinde vil skjænke den Mand sit Hjerter, som —“

„For alle Helgenes Skyld, tal ikke videre!“ afbrød Rodrigo hende med rullende Mine. Derpaa styrtede han ned for hendes Fødder, undskyldte sit Angreb paa R i b e i r o med sin Lidenstabs for J o a n n a, med Skinsygens Qvaler og en uvgjengjeldt Kjærligheds Bannid. Med vild Hefstighed bestormede han nu J o a n n a med Bønner om at frøne hans forrige Ønsker, og tilføiede med lynende Blik: „En A l m e i d a bønfaller ikke forgjæves! Skjælv, thi jeg kjender den Mand, som I skjuler, jeg er indviøt i Eders hele Hemmelighed!“

En Taare perlede i J o a n n a s Blik. Med fast Stemme gjentog hun: „Det muligt, at jeg sætter mit Liv i Bøve. Fra mine Forsædres Grave toner en Røst for mit Øre, som styrker mit Mod. Men I,

Erølse! Fly denne Egn, fly min Nærhed, for at ikke en Forbandelse skal hvile gjennem disse Træers Blade, som hidtil bød Freden et Asyl. Mon nogensinde en Alme i das Sjæl tænkte paa Forræderi? Hæv Dig, ædle Stolthed, i denne Ynglings Barm; træder frem, J Billeder af hans Forsædre, og viger ikke den onde Dæmon af hans Bryst, da brist sønder ved hans Side, du ridderlige Sværd!"

Med disse Ord forlod hun ham. Saaret, dybt truffen af hendes grundede Bebreidelser, og fortørnet blev R o d r i g o eensom tilbage. Indvortes sønderreven, berøvet sit skjønneste Haab, besluttede han, øieblikkelig at forlade Cintrós Dal. Han ilte op paa Slottet, iførte sig en simpel Ridderklædning, og red bort, uden at tage Afsted med J o a n n a.

Denne gik imidlertid tankesuld hen ad den eensomme Bjergsti. Pludseligt vakte iilsomme Fodtrin hende af hendes Betragtninger. D a n i n a, hendes trofaste Negerinde, fløi hende imøde med et Brev fra det hellige Officium, hvis Indhold var følgende:

"J o a n n a d'Alunha!

Ederes Formynders, Biskoppen af Evoras Flugt, stiller Eder under Statens umiddelbare Bessjærmelse. Det glæder mig at kunne forsikre Eder om denne, og tillige at indbyde Eder til at møde usfortøvet hos mig.

Miguel Vasconcellos."

Denne uventede Indbydelse, som under ethvert andet Forhold vilde have været hende frygtelig, forekom hende nu som et Bink fra Himlen. Den befriede hende for den Mistanke, at ville unddrage sig Inquisitionen ved en hemmelig Flugt, den gav hende Midler i Hænde til at føre Biskoppen som hendes Opvarter med sig, ja mulig til at forskaffe ham et Reisepas til Udlandet. Denne Plan uddannede sig med Lynets Hurtig-

hed i Joannas Sjæl, og hun meddeelte Biskoppen den. Længe vægrede han sig for at udsætte sit elskede Barn for denne Fare, men Joannas urokkelige Fasthed bekæmpede alle hans Indvendinger. Diebliffelig tiltraadte hun nu Reisen, ledsaget af Biskoppen. Neppe vare de borte, før en Afdeling af det hellige Officiums Familiarer indfandt sig og gjennemførte Alt. Da de hørte, at Joanna var reist paa Statssecretairens Befaling, spurgte de om Tiden, da hun havde forladt Slottet. Inquisitoren underkastede den trofaste Danna et skarpt Forhør, som imidlertid ikke bragte til noget forønsket Resultat. Han lod dernæst Alt paa det omhyggeligste undersøge, men det eneste Mistænkelige som man fandt, var Sporet af to Heste, som ad en usædvanlig Vej vare blevne førte op til Qvintaen. Denne Omstændighed traf sammen med Inquisitorens tidligere Opdagelser, og raast besluttet forfulgte han det fundne Spor.

Samme Dags Eftermiddag, strax efter Gjæstebudet som Statssecretairen havde givet til Kere for Hertugen af Braganza, blev Joanna meldt for Vasconcellos. Da den ungdommelige, med Skjønhedens hele Trylleri udstyrede Skikkelse traadte ind, tabte sig gandske Statssecretairens mørke Alvor. Med en usædvanlig Mildhed betragtede han hende, og i det han anviste hende en Stol, hvilede hans Blik prøvende paa dette Skjønhedens Mesterstykke.

„Følge Deres Excellences Befaling!“ begyndte Joanna.

„Navnet Alfuncha, gjentog meget forbindelig Vasconcellos: har en god Klang, endog for Kongens Throne. Med Fornøielse mindes han alle Adelsmænd af denne Slægt, og viser Eder sit velvillige Sinds delag ved sin kjærlige Forsorg.“

„Meget naadig!“ afbrød Joanna ham, hvem denne Indgang forekom at være ligesom den glimrende Slanges Ligt, som er saa meget farligere, som den venlig slynger sig i Bugter.

Vasconcellos blev ved: „Selv takker jeg Eder for Eders hastige Ankomst til Lisboa. I Sandhed, Regentindens Hof har allerede alt for længe savnet Eders hulde Nærværelse. Alle, jeg i Særdeleshed, længes efter at gøre Eder Opholdet i Lisabon saa behageligt som muligt, og at fængsle Eder, som Regentindens Hofdame til Hoffet; en Værdighed, som Skjønhed og Rang berettiger Eder til at beklæde.“

„Hendes Majestæts Ønske er en Lov for mig! gjentog Joanna: Jeg skal, for at vise min uindstrængede Lydighed, for stedse tage mig Opholdstid i Lisabon. Rigtig nok vilde jeg gjerne endnu bringe en Sag i Orden i Cintra, men den kan ogsaa her blive bragt til Ende.“

„Lor jeg være vidende derom? spurgte Statssecretairen, og lagde sin Haand fortrolig paa hendes: Ansæ mig som Eders oprigtigste Ven, som allerede i Stilhed har gjort meget for Eders Skyld.“

En hemmelig Rædsel greb Joanna's Sjæl ved den Frygteliges Tale. Men snart fik hun atter sin Fatsning tilbage. Med tilsyneladende ligegyldig Mine forklarte hun nu, at hendes Fader paa en Reise i Udlandet havde nedlagt yderst vigtige Papirer i en provisorisk Sagsførers Hænder, og at hendes forhenbærende Formyndere havde den Hensigt at sende en gammel Tjener, Jose Lopez, til Frankrig, for at hente Documenterne.

„Naar nu Eders Excellence, sluttede hun sin Tale: vilde vise mig den Raade, at udstæde en skriftlig Tilsludelse for denne Jose Lopez til at reise, da kunde han strax indstibe sig fra Hovedstaden.“

Med spændt Blik betragtede Vascoconcellos Joanna og spurgte: „Han er altsaa ikke mere i Cintra? Han fulgte Eder altsaa selv hid, denne Jose Lopez? Ret vel, men hans Reise kan ikke finde Sted. Politiske og religiøse Hensyn nøde Regjeringen til denne Spærring af Grændserne. Portugals Ungdom vil undrage sig Krigen i Catalonien. Udlandets Væst, det Stræffelige Kjættteri, tør ikke træde i nogen Berørelse med vore Stater. J seer altsaa selv, hvilke vigtige Grunde der nøde mig til at forbyde denne Reise.“

„Jeg indseer dem fuldkommen vel!“ gjentog Joanna, og hendes Hjerte bævede af Bæmod og Vængstelse.

„Men, det lader til, at J levende ønsker Eders Tjeners Afreise! blev Vascoconcellos ved: At aflaae Eder en Bøn falder mig vanskeligt, ja næsten umuligt! Ere da disse Documenter af saamegen Vigtighed, eller fordrager Jose Lopez ikke Lusten i Hovedstaden? Jeg beder Eder, forstrækkes dog ikke! J er hos Eders Ven. J behøver ikke engang at forestille mig denne Jose Lopez, endnu i Dag udsærdiger jeg Tilladelsen til hans Afreise. Men naar han fri svæver paa Bølgerne, da overvei min Gaves Værd. Det vil fryde mig at see Eder oftere, som Vidne til min fortsatte Virksomhed for Kronens Vel, thi at Regjeringen har lagt den øverste Magt i min Haand, vil jeg ikke dølge for Eder.“

Joanna følte sig sælsomt bevæget ved disse Ord. En Ahnelse om det Frygtelige i hendes Stilling lyste gennem hendes Sjæl. Hun indsaag nu, at den Stræffelige gennemskuede hendes Planer, og bittre Taarer fyldte hendes Nie, ved Tanken om, at Portugals Bøddel vovede at tilbyde hende sin med Blod besmittede Haand. Vascoconcellos, hvis seirende Genie ellers bekæmpede enhver Hindring, led Skibbrud paa Joannas Hjerte. Den indre Storm i hendes Sjæl bekæmp-

pede hun heldig nok til ikke at blive røbet, men den fyrstelige Høihed i hendes Anstand, det alvorlige Udtryk i hendes Nie viste den Forhadte tydelig nok, at enhver Tilmærmelse var hende modbydelig. Han forstod hende; kold, ubevægelig stod han der; det piinte hans Hjerte liig Skorpionstik, ikke at kunne tilsvinge sig Qvindegunst. Omsider trykte han heftig den skrifelige Tilladelse i Joanna's Haand, og tog med forbindtlig Mine Afsted med hende. Men neppe lukkedes Døren, før han med sin dæmoniske Caracters hele Bildhed stampede i Jorden og freg: „Daare! Ikke Miguels Brudsfeng, men Baalet skal Du bestige!“

Han ilte hen til Skriverbordet, og udkastede i Hast Befalingen til at anholde Foreviseren af Passet. „Ja, hun skal falde — Biskoppens Fængsling drager hende med sig i Jordærvælsen.“ Han forseglede Ordren og ringede. „Dette Papiir overgives til Anføreren for Bagterne ved Havnen!“ sagde han til den indtrædende Tjener, og derpaa steg han ind i sin gyldne Vogn, for at kjøre til Vesperen.

Smidlertid var Hertugen af Braganza, for at undgaae videre Oplob af Folket, reist fra Lissabon, ledsaget af Pinto, hvis Snildhed og Tausshed han med Tryghed kunde forlade sig paa. Fælleds Tilboieligheder og Caracteer forenede allerede fra den tidligste Barndom Hertugen og Pinto. Den Sidste havde allerede længe hemmelig næret den Plan, at gjengive sin Behersker Portugals Kongespiir, og hvad han nu i Stilhed havde forberedt, modnedes efterhaanden til Udførelse. Portugiserne vare heftig forbitrede paa den spanske Konge, og der manglede kun paa en Leilighed til at lade Opstanden blusse frem i klare Flamme. Med Snildhed vidste Pinto at benytte sig af denne Folkets Stemning til sine Planers Fremme. Ogsaa Udelen ønskede Huset Braganza's Ophøielse paa Thro;

nen, og saaledes syntes Alt at love et heldigt Udfald. Da traf som et Lynslag Efterretningen om Joannas Ankomst til Lissabon den trofaste Tjener endnu for hans Afreise. En af hans Medforbundne havde af Havner capitainen erfaret Vasconcellos Ordre til at anhoide Biskoppen tilligemed hans Ledfagerinde, og meddeelt Pinto hele Planen. Hastig traf den Sidste de nødvendige Forholdsregler, for at frelse de Flygtende af Tigerrens Kloer, og med bankende Hjerter oppebiede han Ti men, da hans Plan skulde iværksættes.

Allerede gled Joanna, med Biskoppen ved sin Side, paa en Gondol henad Tagostrødens let henrullende Bølger. Oldingen var taus, ogsaa Joanna talte Intet, men ved hvert Aareflag, som bragte hende nærmere det atlantiske Hav, slog hendes Hjerter mere frit. Da nærmede en Baad sig Gondolen, og en Mand fra samme raabte høit, at de skulde kjøbe noget til deres Søreise.

Joanna kjendte Røsten; det var Pintos. Han blinkede med Øinene ad hende og bød friske Dranger tilfals, som han havde i Baaden. „I gode Folk, raabte han til Gondoliererne: standser dog et Øieblik, for at Donnaen selv kan komme og udsøge sig Frugterne.“ Med disse Ord strakte han allerede Haanden ud, for at hjælpe Joanna over i Baaden. Da kastede Gondoliererne Aarerne bort, for at modsætte sig Joannas Bortgang. Pinto sprang over i Gondolen, ledsaget af flere Pisser, overmandede lettelig Gondoliererne, og bare de Forsøgte over i hans Baad. Paa samme Tid omgav en uhyre Mængde smaae Fartøier Pintos Baad, ligesom efter Aftale. Overalt herskede Liv og Munterhed, man kjæmpede for Spøgs Skyld med Aarerne; adskillige faldt ud i Vandet, og en almindelig Latter ledsagede de vaade Svømmere, som snart atter

bleve trukne op. I denne Forvirring smuttede Pinto ubemærket bort med sine to Ledsagere.

I Villaviciosa, Hertugen af Braganzas Landskøb, vandrede en ædel qvindelig Skikkelse mellem de kongelige Cedre, som strøede deres dæmrende Skygger over de Blåne Korkege og Daddelpalmer. Det var Maria, Hertuginde af Braganza. Hendes sorte Løkker flagede frit om den hvide Vande; hendes Øie straalte en venlig Majestæt og forklaret Rolighed, saa at hun endog saa uden Krone lignede en Dronning. Ofte blev hun eftertænksom staaende paa Terrasserne, ofte kastede hun et Blik henover den af Aftenens violette Skjær forklarede Egn. Bludseligt kom hendes to Sønner, Alfonso og Pedro, springende hende imøde, og kjærlig omslyngede den hulde Qvinde dem med sine hvide Arme, da fornam hun Foderin, og Pinto traadte frem af de mørke Buske med Efterretningen om Hertugen af Braganzas lykkelige Ankomst. Han vilde snart indfinde sig tilligemed sit Følge i Haven, og Hertuginde besluttede at forherlige hans Tilbagekomst ved en landlig Fest. Det varede ikke længe, før Hertugen sank i den elste Gemalindes Arme. Begge bivaante den landlige Høitidelighed. Joan underrettede hende om de Planer han havde lagt til Portugals Befrielse fra det spanske Nag, og tilføiede, at han endnu denne Nat vilde holde en Sammenkomst med tre af Nationens Repræsentanter: den gamle Almeida, Antonio Almada og Mendoza.

Rattens Skygger bredte sig alt over Jorden; Landsbyfolkens glade Jubel tonede gennem Dæmringen, og de yndige Portugiserinder svævede i deres lette Rivalbandse henad det sugtige Grønsvær. Da blev man tre mandlige Skikkelser vaer mellem Buskene; det var de tre nævnte Høvdinger for Sammensværgelsen. Hertugen bortsejrnede sig hastig med dem, for at aftale det Fornødne; han lovede dem og Folket Afstælsen

af de rykkende Paalæg, Indskrænkning af Inquisitionen, og en mild Regjering. Efter at man var bleven enig om Tiden, da den almindelige Folkebevægelse skulde finde Sted, og om Hertugens Udnævnelse til Konge, under Navn af Joan IV, toge Patrioterne Afsted med deres tilkommende Herfær.

Han trådte ind i Hertugindens Værelse. Engstelig gik hun ham imøde, og sank i hans Arme.

„Maria! udbrød han med sagte Stemme: I denne Time blev vigtige Forretninger beslattede. Jeg drager bort, for at tilkæmpe mig Hæder og Lykke. Men selv de klogest udspundne Planer kunne mislykkes. Nu grunde vi et Kongerige, men let kunde det hændes, at Enkeltens vægelsindede Haand nedriver den Bygning vi have grundlagt. Alt dette maatte jeg udfolde for Dit Blik, og nu spørger jeg Dig, vil Du desuagtet i Forening med mig træde Gjentiden imøde?“

„Jeg vil det! gjentog Maria: Nu først forstaaer jeg Din Toven, Din Valsen. Mandens Aand styrter sig ned i Tankens Dyb, hvilket Kvindens Sjæl intet kjender til. Men kast et Blik ud i det umaaelike Himmelfrum, betragt hiin lysende Klude, som i festlig Pragt efter evige Love bevæge sig i deres bestemte Baner; medens Eidskab og Evedragt adskiller Menneskene, vandre de stille og fredelige i deres anviste Kredsløb. Ja, Mennesket maa handle! Hans Gjerninger gaae ei til Grunde, og synes det end saa, paa Opstandelsens Morgen skulle de dog omringe os, som Vidner paa vor Daadkraft.“

Hertugen slyngede sin Arm med Inderlighed om den herlige Kvindes Nakke, og hans Blik tabte sig i en glimrende og hæderfuld Fremtids Rosenglands. Men udenfor, under den svale Nattehimmels dæmrende Skygger, stod Pinto henrykt og begejstret. Han havde frelst

Joanna, havde trykket den Tilbedte op til sin souls mende Varm, havde seet Glædens Taarer i hendes klare Øie. Ikke langt fra Hovedstaden, hos nogle trofaste Gæstere, havde han skjult de Flygtende. Joanna saae med stille Bemod den Gæstes Vortgang, og da han lovede, efter nogle Dages Forløb at vende tilbage, malte en brændende Rødme hendes Kinder. Trykket af hendes bløde Haand bævede endnu gjennem alle hans Nerver. „Bruser sagte, I Volger! udbød han: Kast din Glands, o Kjerlighedens Stjerne, paa den Huldes Afsyn! Rodrigo Almeida! Væbn Dig med al Din Stoltshed! Din Medbeiler vil snart, ikke længer navneløs træde Dig imøde!”

Den følgende Dags Morgen stod Joanna ved Gæstehytens Dør, hvor Tjæfodens Volger glimrede i rolig Sølvberglands. En stille Fred laae udbredt over hele Naturen; Biskoppen, hvis Velsignelse havde ledt saget Pinto, hvilede endnu, kun Joanna havde alt for længe siden forladt sit Leie. Henrivende stod hun der i Skjønhedens friske Glands, og alle hendes Tanker omsvævede Pinto. Som et Ideal af Skjønhed og Godhed stod han for hendes Blik, og i hendes Hjerter gjenslød det: „Riv Dig løs fra Din Stands tyngende Forbomme, fly over Havene med Din Lykke, og skab Dig et Paradis i trofast Kjerlighedens Arme!”

Et sagte Gjød afbrød hendes Betragtninger. Hun løstede Blikket i Veiret, og det traf Pinto's udtryksfulde Afsyn. „Tarens Timer ere endnu ikke forsvundne! sagde han: Vasconcellos Speidere ere fordeelte rundt omkring i Egnen. I maae skifte Opholdssted, da I her ikke længer vil kunne være skjult. Den gamle Almeida tilbyder Eder sit Pallads som Asyl.”

„Til ham skal jeg flygte? udbød Joanna: Vel sandt, Faderens Hjerter er ædelt, men Rodrigo — —”

„Haaber at erholde Eders Haand!“ tilføiede Pinto, med voldsomt undertrykt Smerte.

„Ingenfinde vorder jeg hans! gjentog Joann med Ild: Mit Hjerter føler Intet for Rodrigo. For en Anden flaaer det, for den Mand, som stolt tier, medens hans Handlinger lydelig tale for ham. Kjender I den ædle, trofaste Sjæl, som ofrer sig selv for Andre, den Flammeaand, som seirende gaaer frem af enhver Kamp? Kun ham alene vil jeg hengive mig til; hvor sødt at leve ved hans Side, hvor henrykkende at døe i hans Arme! Trældom og Lænker betyngte Portugal, men et Skib, kjøbt for mit Guld, bærer de Forfulgte lykkelig hen til en blidere Himmeleegn, hvor ingen Vasconcellos raser, hvor ingen Hermandad opreiser sit Baal. Seer Du, min Ven, Paradiset, som i det Fjerne vinker os; hører Du Nattergalens Sang bag Løvet: Kom og vær lykkelig!“

Med heftig bankende Hjerter havde Pinto lyttet til hendes Tale. Hans sunklende Dje hang paa den hulde Piges Læber, ligesom for at opfange ethvert af hendes Ord. Fyrig omslungede han Joann og jublede: „O, Himmel! Er det ingen Drøm? Er det Sandhed? Pinto er elsket af Eder! Men forlade Dit Fædreland, hvor Dine hæderkronede Forsædre slumre, skal Du ikke. Dit Cintra skal see Dig igjen, fri og lykkelig. Patrioternes Forbund er sluttet. Om faa Dage reiser hele Portugal Ag mod Tyrannen. Kun saalænge skal Du tilligemed Biskoppen opholde Dig i Almeidas Pallads, for seierkronet at forlade det efter kort Tids Forløb. Mit Hjerter svulmer atter frit; Du elsker ikke Rodrigo; mig, kun mig tilhører Du!“

Begge sank nu for Biskoppens Fod. Ubemærket havde han allerede længe været Vidne til deres rene Følelsers Ytringer, En saadan Kjærlighed fortjente hans Betsignelse; med salig Glæde betragtede han de Elskende,

og lagde deres Hænder i hinanden. Snart gled en Baad, ubemærket af Speiderne, over Lajossoden, og bragte de Flygtende til Almeidas Haver. Den gamle Almeida, som endogsaa for sin Søn havde dulgt de to Forsvundnes nye Opholdssted, vandrede, tilligemed Rodrigo, den samme Aften forventningsfuld under de høje Popler. De yderste Dørre, som førte ind til det vidtløftige Pallads, vare tillukte; kun ved Sideportene stode Tjenerne skulde, for at føre de Sammensvornes Hæddinger ind, naar de viste sig. Den gamle Almeida havde udsat Meddelelsen af den vigtige Plan til Aftenen for Dagen, da den skulde iværksættes. Rodrigo fornam den med levende Deeltagelse, og den Gamle glædede sig inderlig over den Fyrighed, hvormed Sønnen syntes at gaae ind i Fædrelandets Sag. „Alt er beredt! tilføiede Faderen: Du vil see de Værdigste af Nationen her forsamlede, og lære at kjende en Mand, som vel ikke nedstammer fra nogen adelig Familie, men som alligevel ved sin Aandskraft saa meget udmærker sig frem for sin Tidsalders Ynglinger, at endog de Elldre opmærksomme lytte paa hans Tale og følge hans Raad. At blive hans Ven, være Maalet for Din Afsærd!“

„Hvem er det I berømmer, min Fader?“ spurgte Rodrigo fortrædelig; men allerede aabnede Døren sig, og Fædrelandets Benner strømmede ind i de vidtløftige Buegange.

Ogsaa Pinto Ribeiros ranke Skikkelse traabte ind, og et almindeligt Glædesudraab tonede gennem hele Forsamlingen. Biskoppen af Evora gik ved hans Side, og formanede de Sammensvorne til Menneſkelighed og Skaansel under Oprøret. „Kun den Ene, vor Dødsfiende, Væconcellos, falde! Kun han er den Skyldige, og Herren har ikke sit Velbehag ved blodig Grusomhed.“ Disse Ord bleve pludseligt afbrudte af et almindeligt Forsærdelsesſkrig, thi man saae den forhadte Væconcel

los i en Gondol seilende henad Tajo-floden fra Lissabon. „Hvad er dette? Ere vore Planer forraadte? raabte de Sammensvorne imellem hverandre: Hvorfor reiser han i Dag paa en saa usædvanlig Tid? Flygter han, eller er det blot en Enstour?“ Alle disse forvirrede Udraab afstøste hinanden med Lynets Hurtighed. Pinto forlod Bærelset, og kom tilbage med den beroligende Efterretning, at Statssecretairen begav sig til sit Enstour ved Belem, og vilde endnu denne Nat vende tilbage. Denne Efterretning hævede igjen de Forsamledes Mod. „I Morgen tidlig Klokken otte!“ lød det trindt om, og Forsamlingen skiltes ad.

Natten, som gik forud den afgjørende Dag, spredte sine mørke Skygger over Jorden. En heed Søndenvind havde drevet tunge Uveirskyer sammen. Allerede brusede Tajo-floden hvult, og Bølgerne taarnede sig, rullende i drønende Brændinger, mod Stranden. Rodrigo stod eensom ved Floden, indbortes sønderreven af Skinsygens og Hadets Slangebids. Hvor brændende havde han ikke ønsket den himmelige Forbindelse med Vasconcellos! Den skulde have ham i den stolte, dristige Joannas Dine, skulde vise ham i en Glands som Fædrelandets Forsvarer, og give ham Midler i Hænde til at beseire den haarde Skjønnes Hjerter. Men nu paa eensgang var hans Forhaabningers stolte Bygning styrtet i Grus. For sin Medbeiler skulde han i Morgen drage Sværdet, og denne forhadte Pinto skulde røve ham saavel Hestens Laurbær, som den Elsktes Hjerter. For Rodrigo indrømmede det, for — — Da knittede en Lynstraale ned i Laurbærtrærne, og pludseligt flammede den Tanke i Unglingens Sjæl, endnu i denne Nat, ved Forræderi, at tilintetgjøre Pintos Værk, ved at forraade Sammensværgelsen for Vasconcellos. „Til Belem!“ saaledes røvede en Stemme fra Helved gennem hans Indre.

Da steg hans Faders Billed frem for hans Sjæl; hans Hjerter blev rystet af en kold Gysen, men atter gjenslød det i hans Bryst: „I Morgen seirer han, og Braganzas Tjener bliver den nye Konges Fortrolige, og vinder Joannas Haand. Lystig, lystig! Brudesaftlerne tændes alt! Død og Fordømmelse! Pinto skal rive hende ud af min Arm? Nei, for skal hele Planen omskiftes.“

Han stormede ud i Natten. Pintos Undergang! Dette var den eneste Tanke, som fyldte hans Hjerter, og Fædrelandets hellige Sag maatte vige for hans grændseløse Had. Den gamle Almeida havde imidlertid med bange Bekymring lagt Mærke til Sønnens underlige Adfærd ved Forsamlingens Slutning. Han saae Rodrigo rasende ile bort, og hans Ahnelse blev til Visshed, da Joanna meddeelte ham hvad der var tidligere forefaldet. Pludselig traadte en Tjener ind med Efterretning om, at Rodrigo havde sadlet den vildeste Hest i Stalden, og var jaget afsted til Belem. Faderens Hjerter bævede ved Tanken om, at en Almeida kunde være en Forræder. „Afsted, efter ham!“ befoel han, og fulgte, ledsaget af en Skare Tjenere til Hest, den Flygtende.

Stormen viftede i Oldingens Løkker, men han ændrede Intet, kun Tanken om Sønnen fyldte hans Sjæl. Pludseligt splittede et Vindstød Skyerne ad, og Maanen traadte frem, belysende med roligt Skjær Kong Emanuel's gigantiske Støtte, som var opreist ved Hovedstadens Porte. I samme Øieblik naaede en sagte Stønnen den gamle Almeidas Øre. Han standsede; denne Røst var ham bekendt. En uhyre Rædsel greb hans Sjæl, han red nærmere, og boiede sig ned over Hesten. Forbarmende Gud! Ved Monumentet, som var opreist for Portugals Lovgiver, laae Rodrigo døende, og den styrtede Hest, som havde slynget ham mod Granitpiedestalen, ved hans Side. Den Gamle sank afmægtig ned fra

Hesten, tog Ynglingen ved Haanden, og nævnede hans Navn.

Den dødeligt Saarede slog Dinene iveiret og betragtede Faderen. Derpaa skjulte han skamfuld sit Ansigt med den ene Haand, og udstødte et sagte Suk; tause stode Tjenerne trindt om, og smertelig greben bøiede Faderen sit Hoved ned til Sønnens Bryst.

„Hvad er her forefaldet?“ spurgte en skjærende Stemme. Det var Vasconcellos, som formedelst Stormen, over Land var taget tilbage til Lissabon: Har Norge brækket Halsen? Hvorfor rider ogsaa Adelen saa rasende?“ spøjede han til, ikke uden et hemmeligt Smil, da han opdagede, hvo den Saarede var.

Fra den døde Sønns Liig reiste Faderen sig ved disse Ord, og udbrød: „For Enhver slaar Gjengjeldsens Time! Denne Yngling har bødet haardt.“

Som et koldt Marmorbillede stirrede Vasconcellos ned paa Liget, derpaa vendte han sig om og jog afsted. Hvor følesløs han end havde betragtet den Døde, blev dog Billedet af Denne tilbage i hans Bryst som et Spørgsel, der vandrede med ham op ad den høie Slots trappe, gennem Salene og Corridorerne lige til den sidste Dør, som førte ind i Ministerens Kabinet. Luften forekom han usædvanlig kold, det var som om Gravens Rædsel aandede ham imøde i den fugtige Trækvind. Med Haanden over Dinene satte han sig til Arbejdsbordet og brød Depescherne, som ventede paa ham. For første Gang indeholdt de Bebreidelser fra Hoffet i Madrid, fordi han ikke paa en snildere Maade havde vidst at fange Hertugen af Braganza. Dette saarede dybt den ærgjerrige Mands Hjerter. Ja, han levede endnu, denne Hertug af Braganza, til Trods for Vinen, og Kjeldersmesteren var forsvunden efter hiin Dag. Ogsaa Joanna og Biskoppen vare ligesom ved en Troldomsmagts udbrud af hans Klær. Rasende, for at bedøve sin

Uergrelse, gjennembladede han Listerne paa dem, som vare bestemte til at dæe paa Baalet, ogsaa hans Indlingsplan tog han frem, ifølge hvilken Indvaanerne af Lisfabon skulde forflyttes til Bjerghæderne i Brasilien, og fremmede Kolonier skulde kaldes over til Hovedstadens Befolkning. Da vilde der vorde Ro og Fred; og han behøvede ikke mere at frygte for Noget. En pludselig Gysen krøb kold igjennem i hans Arter, og det forekom ham, at den blege Yngling stod tæt foran ham, stirrende ned i Papirerne, som skulde bringe Død og Fordærvelse over Portugal. Statssecretairen sprang op; Klokken slog to efter Midnat, og han slukkede Lampen, for at glemme de foruroligende Billeder i Søvnens Arme.

I Drømme saae han sig selv staaende paa en Granitklippe, thronende høit over Portugal. Ved hans Side laae den kongelige Magts Emblemer, og for hans Fod Portugal, liig en Ør. Blege, huntsiede Skiffelser søgte at stige op til ham paa Granitklippen. Han kastede Lænker til dem; da gjærede det vildt mellem Skarerne; tusinde Arme syntes at ville drage ham ned; Storm og Torden drøede trindt om ham, Lynet knistrede ned over hans Hoved. Bevidstløs sank han tilbage. Da forekom det ham, som om han atter stod ved Klippens Fod, og at Portugal trindt om blomstrede, liig et Paradiis. Overalt vare der lykkelige Menneſter; Havet fuldt af Skibe, Jorden veldyrket; og høit oppe paa Granitklippen stode to Mænd, omfavnende hinanden. Den Enes har en Kongekrone paa sit Hoved; den Anden strakte bydende sin Haand henimod en Skare Munk. „Pombal, Pombal! klang det i Vasconcellos Øre: Han var Bygmesteren, Du er den som river Alt ned!“ Og det var, som om en Centnervægt trykkede hans Bryst. Han indstødte et frygteligt Skrig, og vaagnede.

Klokken var næsten otte, og den Skæbnesvangre første December i Aaret 1640 hilste Lisfabon. Man havde ikke vovet at vække Ministeren, som ellers i uafbrudt Virksomhed pleiede at arbejde fra den tidlige Morgensfund af. Han sølte sig udmattet, og klædte sig hastig paa. Kammertjeneren vilde just hænges Ordenen om hans Hals, da slog Klokken otte, og midt paa Slotspladsen knaldede et Pistolskud. Forundret traadte Statssecretairen hen til Vinduet. Men vi maae gaae et Skridt tilbage i Tiden.

Tidlig om Morgenen havde de Sammensvorne forsamlet sig efter Aftale i forskellige Huse. Tildeels i Bærestole nærmede de sig Slottet, og oppebiede med Utaalmodighed Timen da Planen skulde træde i Udførelse. Endelig slog Klokken otte, og et Pistolskud, som Pint o brændte af, gav dem Frihed til at handle. Bagterne bleve hurtig overmandede, og Valladsets Dørre brødte op. Overjægermesteren Mello afvæbnede den spanske Bagt, og i Svidsen af Fædrelandsvennerne stormede Pint o op mod Basconcellos Bærelser. Paa Svørgsmaalet om, hvad han med saamange Bevæbnede havde i Sinde, svarte han med et Smil: „Intet videre end at styrte en Throne, og at give Eder Eders lovmæssige Konge.“

Rasende freg Antonio Correa, Ministerens blodigste Bøddel: „Kongen af Spanien leve!“ Et Pistolskud strækker ham til Jorden; man bryder de dobbelte Dørre op, og styrter ind i Statssecretairens Bærelser. Enhver brænder af Begjærlighed efter at være den Første, som støder Tyrannen Dolken i Hjertet. Man raser, da han ikke findes i Kabinettet, og truer en Negerinde, som befandt sig der, med Døden, saafremt hun ikke forraader sin Herres Ekjulested. Hun peger hen mod et Skab i Tapetet; de Sammensvorne styrtede hen mod det betegnede Sted, og rede Papirerne ud; da blev man

pludselig Vasconcellos dødsblege Ansigt vaer, som stak frem under Hyliden. Gjennemboret af tyve Dolke stik synker Tyrannen til Jorden, og et almindeligt Jubelfrig toner gennem Palladset: „Leve Dom Joa n, Portugals Konge!“ Derpaa tog man den forhen Almægtiges Legem ved Benene, og kastede det ud af Vinduet; Folket greb det, og sonderrev Barbarens affjælede Liig i tusinde Stykker. De Sammensvorne benyttede sig imidlertid af Leiligheden, og en Skare stormede hen til Bicedronningens Værelser.

Dørrene vare laasede; man truede med at sprænge dem, dersom man ikke lukkede op indenfra. Hofdamerne skreg og jamrede sig; Regentinden var maalløs af Bredde og Skræk; da begyndte allerede Døren at gibe efter, og hun ansaae det for raadeligst at lukke op, for ikke at opirre de Stormende.

„Jeg indrømmer, udbrod hun til de Indtrædende: at denne Vasconcellos var streng, meget streng. Men Ederes Hævn maa nu være tilfredsstillt. Dersom I bliver ved med denne Rase, med dette ubegribelige Oprør, da sætter I mig ud af Stand til at kunne undskyldte Eder for Hs. Majestæt.“

En almindelig latter var Svaret. Antonio de Meneses traadte frem og sagde i en værdig Tone: „Ikke for at røbe denne Elendige Livet, hvilket han havde fortjent at miste ved Bøddelens Haand, greb Portugal til Raaben, men for at sætte Kronen paa Hertugen af Braganzas Hoved, som forlængst burde have smykket det, og som I med Vold rannede fra ham.“

Med et forbitret Blik betragtede Prindsessen den Talende. Sligt turde en simpel portugisisk Adelsmand, staaende tæt ved hende, ikke knælende i vedborlig Afstand, vove at sige til hende, Hans katholske Majestæts Slægtning, Landets Regentinde? Hun vilde nu ile gennem

Forgemakket, for at berolige den rasende Mængde, ved at vise sig for den.

„Vov Eder ikke blandt Folket i dette Dieblif!“ udbrød Carlo Norogna.

„Hvad kan da Pøbelen vove at gjøre mig?“ spurgte hun stolt.

„Intet videre end kaste Eders Høihed ud af Vinduet!“ gjentog Norogna og stød hende lempelig tilbage i sit Kabinet. Dette var for meget for en Infantinde af Spanien. Halv bevidstløs sank hun ned paa en Stol, og underskrev maalløs de Ordre man forelagde hende til Citadellers Overgivelse. Bleg som Døden satte hun sig nu, vigende for Nødvendigheden, ind i Vognen, som bragte hende til det kongelige Gods Kæbregas.

Natten mellem den første og anden December forekom Dom Joan uendelig lang. I alle Gaderne vare Tilbud fordeelte, som skulde bringe Efterretningen om Opstandens Udfald til Villaviciosa. Alt maatte nu være afgjort, Alt vundet eller tabt. O, kun et Dieblifs Alvidenhed! ønskede Dom Joan: Hvad er Menneket? Læt for hans Blik er Forhængen rullet ned, som skjuler ham den næste Times Skjebne. Min, Nationens, min Gemalindes, mine Børns Frihed og Lykke staaer paa eet usikkert Lærningekast. Enten Konge eller brændemærket med Navnet Rebel; enten hilset med Jubel som Landets Herster, eller i næste Dieblif en Flygtning, blotet for Alt!“ Bestormet af Ljvl og Haab lignede Dom Joans Sjæl en Sø, hvis Dybde rystes af Jordtjælv, medens dens øverste Vandspeil kun frembyder letbevægede Bølger.

Pludselig saae man Støvskyer paa Landeveien, der førte til Lissabon. Man blev allerede tre Ryttere vaer, som langt borte viftede med Lorklæderne, forkyndende det glade Budskab om Seiren. Hertugen tilligemed Hertuginde gaar dem imøde. Mendoza, Mello og Pinto

springe ned fra deres Gangere, og hilse de Glædedrukne med Kongenavnet.

„Til Lissabon!“ lyder trindtom Raabet, og Reiseten forberedes med en saadan Iver, at den endnu om Middagen kan tiltrædes. Den ligner et Triumphtog. Allebegne fra strømmer Folket sammen, for at hilse paa Kong Joa n den Fjerde. Udenfor Staden, ved de med Laurbær og Blomsterkrandse smykkede Porte, venter Adelen, Kronens Tjenere og Magistraten paa Majestæternes Ankomst. Dronningen hilser venlig til alle Sider fra sin hvide Pasganger, medens Dom Joa n stuer trindt om sig med nedladende Høihed paa det Folk, som han formaaer og ønsker at gjøre lykkeligt. Læt bag ved ham rider P i n t o ved Siden af sin Brud Jo a n n a. Om Natten var hele Lissabon festlig oplyst, og Folkets Jubel lød trindt om. Slavelærkerne vare sprængte, Portugal aandede atter frit, og et herligt Fyrværkeri steg med sprudende Jldslanger mod den dunkle Nathimmel. En kold Epanier bemærkede spottende: „Enkeltig er i Sandhed den Fyrste, hvem et Kongerige ikke koster mere end et Fyrværkeri!“ Men hvorledes havde denne Spotter gjennemskuet hele Revolutionen eller fattet den Aand, som besjælede Fædrelandets Befriere. Venskabs rene Genius, P i n t o s brændende Iver, havde lagt Grundvolden til den store Plan, og at den lykkedes saa let, saa skjont, næsten uden Blodsudgydelse, var en Triumph, som Mennekehjerters ædleste Egenstaber fejrede.

Eduard Gehe.

Hvad der skal være, føier sig nok.

Klokkeringning og Kanontorden forkyndte Christi Himmelfartsdag om Morgenens Benedigs Indvaanere den pragtfulde høitideligholdelse af Dogens Formæling med det adriatiffe Hav. I følgende Hobe strømmede Unge og Gamle ned til Kanalen St. Marco, der efter saa Timers Forløb gandske var bedækket af sorte Gondoler og brogetsmykkede Baade. Mellem den vrimlende Hob, hvilken Nysgjerrigheden havde samlet, befandt sig ogsaa Grev Soldingen, en ung tydsk Cavalier, der havde gjort en Reise gjennem Italien, og nu paa Tilbageveien til sit Fædreland, besøgte Vestaaden, for at bivaane det imponante Skuespil her beredes.

Henimod Middag besteg Dogen, i festlig Prydelse, og omgivet af et glimrende Følge af Senatorer og fremmede Gesandter, den, paa den pragtfuldt udsmykkede Bucentaur, for ham opreiste Throne. Under Ringning fra alle Stadens Taarne lettede man Anker; i stolt Pragt satte det festlige Tog sig langsomt i Bevægelse, hilset fra de, i tvende Rækker liggende Krigs- og Kofsardiesskibe med Kanontorden og Musik, og omgivet af en broget Sværm af Gondoler. Ved Den St. Helena kom Patriarken med sit geistlige Følge Bucentauren imøde i en forgyldt Baad. Da han havde naaet Tøget, indviede han et Fod med Vand, og gjød det derpaa ud i Havet, for, som Almuen troer, at besværges Stormen. Efter at Bucentauren, høitidelig saluteret af Kanonerne i Havnen St. Nicolo, var styret en lille Strækning ud i det aabne Hav, vendte man Skibet. Dogen traadte nu ud paa et bag Thronen opreist Gallerie, og fastede med de Ord: „Desponsamus te, mare, in Signum perpetui Domini!“ under Skytsets Løsning, Geistlighedens Bøn, og Folkets Jubelraab en Ring ud i Havet, hvorpaa Bucentauren vendte tilbage,

og lagde an ved Den Lido, hvor Dogen steg i Land med Signoriet, for i Kirken St. Nicolo at høre Messen.

Ogsaa Grev Soldingen var landet med sin Gondol, og søgte, skjøndt forgjæves, at bane sig Vej gennem Hoben til den allerede alt for opfyldte Kirke. Pludselig hørte han bag ved sig sige: „Det er ham!“ Det elskede Modersmaals Toner gjentonedes blidelig i hans Øre, og berørte ømt en Streng i hans Hjerte. Hurtig vendte han sig til den Side, hvorfra de fortrolige Toner lode, og saa der et Pigeansigt, smykket med den meest fortryllende Ynde. Hulde blaa Øine og blonde Lokker røbede ham den skønne Ubekjendtes celtiske Herkomst, og den blide Rødme, der oversøer hendes Ansigt, da hans Blik mødte hendes, det nedslagne Øie, den spændte Opmærksomhed, hvormed hendes Ledsager, en aldrende Mand, betragtede ham — Alt lod ham formode, at kun det pludselige Syn af ham, havde foranlediget hiint Udbrud. Skjøndt han ikke kunde begribe, hvortil og hvorfra han var den skønne Dame bekjendt, vovede han dog ikke, af Frygt for en sandsynlig Feiltagelse, at tale til hende; thi hendes Dragt, saavel som hendes hele Anstand, lod ingen Tvivl om, at jo hun og hendes Ledsager hørte til de høiere Stænder. Var det det hele Optrinns Synderlighed, eller bidrog ogsaa Damskønhed sit dertil, fort, Grev Soldingen, der ellers ikke var nogen Ven af slige galante Eventyr, brændte af Nysgjerrighed, for at erfare, hvo den Ubekjendte var. Han forglemte det høie Signorie med samt Dogen. — Fast besluttet at følge hende, for saaledes at opdage hendes Bolig, og derved hendes Navn og Stand, blev staaende midt i Hoben, dog saa at han stedse beholdt Damen tilligemed hendes Ledsager for Øie. Med Glæde bemærkede han, at han bespejdedes af den Huldes Blik, men at de, ligesom grebne i Gjærningen, uebløffelig sænkedes, saasnart hans mødte dem. Dette

isvrigt ikke ubehagelige Diespil, gjentoges i nogen Tid, men tjente egentlig kun til endmere at opflamme Grevens Nysgjerrighed. Han takkede Gud, da Messen var tilende, og det festsige Tog igjen i samme Orden tiltraadte Tilbageveien. Med Anstrengelse af alle sine Kræfter arbejdede han sig gennem Mængden, for ikke at tabe den Skjønne, der tog Veien ned til Strandsbredden, af Syne; dog her, hvor Alt i blandet Brimel trængte sig til Gondolerne, blev han, trods al hans Modstand, revet bort med Hoben, og skilt fra Damen. Forgjæves bestræbte han sig for, igjen at finde hende, forgjæves blev han paa Den, indtil den sidste Gondol forlod den, forgjæves bød han sin Gondolier en riig Belønning for at indhente Toget, der allerede havde fjernet sig temmelig langt — men Damen var og blev forsvunden.

Hverken den brogede Sammenblanding af Kjøbere og Sælgere paa St. Marcuspladsen, der var bedækket med smagfulde Boder, eller Caracteermaskernes Drillerier, formaaede ligesaalidet at fængsle Soldingens Opmærksomhed, som den glimrende Corso, der om Aftenen gaves paa Kanalen della Giudecca til Fornøjelse for de utallige Tilskuere; de rigtprindede Gondoler, Gondolierernes maleriske Stilslinger, og Barkarolernes utrolige Færdighed i, med Sikkerhed at styre omkap igjennem de tykkeste Hobe, blev ubemærket af ham. Den skjønne Ubekjendte var det eneste Maal hvorefter hans speidende Øie forgjæves stræbte.

Træt af den frugtesløse Søgen, gik han fortrædelig hjem. Den skjønne maaneklare Nat lokkede ham til Vinduet, tankesuld laae han i det, stirrende ud i Kanalen, da med et Guitarretoner vakte ham op af hans Drømmerier. De syntes at komme fra Nabohusets aabne Vinduer. Men hvo beskriver hans Følelser, da

en fløjn, qvindelig Stemme, med ubeskriveligt Udtryk, sang den, da først udkomne, herlige tydske Sang: „Nur wer die Sehnsucht kennt.“ Kraftigt greb Sangens betydningsfulde Ord og mesterlige Composition hans vakke Følelse; et Hav af utydelige Følelser bølgede frem og tilbage i hans Bryst, opfyldende ham snart med navn: løs Fryd, snart med salig Smerte; kun een Tanke fremslog i det mørke Chaos af de forstjelligste Følelser klart for ham, den nemlig: at den fortryllende Sanger: inde ikke kunde være nogen Anden, end den deilige Ube: kjendte, hvem en gunstig Skjebne, efter saa længe for: gjeves at have søgt hende, nu paa een Gang bragte ham nær til. Han velsignede det lykkelige Tilfælde, i det han tillige forbandede Natten, der hindrede ham, siebliffelig at indhente de fornødne Efterretninger.

Den følgende Morgen gav ham de onskede Op: lysninger. Han erfoer, at hans skjønnede Naboerske var den unge Baronesse Espern fra Tydskland, som med sin gamle Onkel for to Dage siden var ankommen dertil. Efter, i Haab om at faae hende at see ved Vinduet, vel tyve Gange at have ladet sig røe op og ned ad Ka: nalen forbi hendes Hus, fattede han, dreven af sin Utaalmodighed, den Beslutning, at sende sin Kammer: tjener til den gamle Onkel, lade ham, i sit Navn, som Landsmand byde velkommen, og bede om Tilladelse til personlig at turde gjøre sin Opvartning. Kammer: tjeneren kom tilbage med det søstelige Svar: „Grev Soldingen vilde til enhver Tid være Baron Espern velkommen!“ Den Lykkeberuste forsonste ikke, strax i den første Time, at gjøre Brug af den erholdte Tilladelse.

Baronen, en munter jovialst Halvtredsindestyveaarig, modtog ham med forekommende Artighed, men — alene. Saa behagelig og riig paa Haab end den venlige Du: fets Høflighed var vor Greve, ligesaa fortrædelig var dog Niesens Graværelse ham. Han havde gjort saa fik:

fer Regning paa at see hende. Vel forlængede han sit Besøg over Velanstændigheds Grændser, imedens han Tid til anden fastede et skarpt Blik til Døren, i Forventning af at den skulde aabne sig, og den længselsfulde Forventede træde ind; men den Grumme kom ikke, og han saae sig derfor endelig nødt til at gjøre Anstalter til Opbrud. I Begreb med, ligesaa fortrædelig at begive sig bort, som han var kommen glad, klang disse Baronens Ord: „Næsten havde jeg, Hr. Greve, glemt at forestille Dem min Niece!“ som Sphærens Musik for hans Øren, i Særdeleshed da den venlige Onkel, om hvis Mund et triumpherende Smil svævede, tilføiede: „Men jeg stoler paa Deres Tilgivelse, og gaaer at hente hende.“

Dermed forlod han Gemakket, og Soldingen stod der i den blandede Gølelse af Frygt og Glæde, Forlegenhed og Haab; kort, i en saa besynderlig Stemning, at han ikke mindedes nogensinde at have følt noget Lignende. Men ligesom for Dagens stolte Dronnings Tilsyneladelse den natlige Taage flyer, saaledes forjog ogsaa den unge Baronesses Indtrædelse og behagelige Væsen Grevens hele Forvirring. Havde end forhen hendes Skjønhed henrykket ham, saa maatte han nu meget mere beundre hendes Aandsdannelse, hendes Forbringsløshed, og det virkelig barnligt fromme Gemyt hun i sin Tale udfoldede. Med Glæde modtog han den Indbydelse, at ledsage Baronen og hans elskværdige Niece ved Besøget af Stadens Mærkværdigheder. Timer forsvandt for ham ved den Huldes Side som Dreblikke, med hvert Minut opdagede han nye Guldkommenheder; thi det lod, som var det hende om at gjøre at behage ham. Hans Forsængelighed smigredes derved ikke lidet, og han forlod hende med den Overbeviisning, at hun, lig en mæg-

tig Fæe, for evig havde fængslet ham til hendes Yndig-
heders Tryllefreds.

Med hvert gjentaget Besøg blev det ham tydeligere,
at han elskede Baronessen, elskede hende med en lidens-
skab, han hidindtil aldrig havde tiltroet sig. Denne
Opdagelse, saameget den end paa den ene Side glædede
ham, foruroligede ham dog ikke lidet paa den anden;
thi han var — allerede forlovet.

Grev Soldingen, vor Edwards Fader, var fra den
tidligste Ungdom af, ved det inderligste Venstabs Baand,
forenet med Grev Hofsels. Lige Tilboieligheder, lige
Stand, og lige Lyffegoder havde givet denne Forbindelse
Barighed og Styrke. Fædrene ønskede at overføre den
Lykke, Kjærlighed og Venstabskab havde skjænket dem, paa
deres Børn, og bestemte derfor tidligen Soldingens ene-
ste Søn, Edvard, til Gemal for Hofsels eneste Døt-
ter, Emilie kaldet. Da Hofsels siden udnævntes til
Gesandt ved det engelske Hof, og maatte forlade Fædres-
landet tilligemed sin Familie, besluttede Vennerne ved
Loven at hellige deres Beslutning, og den tiaarige Ed-
vard blev høitidelig trolovet med den otteaarige Emilie.

Drengen Edvard syntes meget godt om dette For-
hold, og gjorde sig ikke lidet til af, med sine Legekam-
merater at kunne tale om sin skønne Brud og tilkom-
mende Gemalinde, men Ynglingen tænkte anderledes.
Den Tanke, uden eget Valg at være bunden, at være
berøvet den Ret, som fri Mand selv at turde bortskjænke
sin Haand, var den kraftfulde Ynglings naturlige Fri-
hedsands trykkende, og blev det endnu mere med tiltæ-
gende Aar og tiltagende Kraft. Skjøndt alle de Efter-
retninger han erholdt om Emilie stemmede overeens
deri, at det smukke Barn var modnet til en fortryllende
Ungmøe; skjøndt Enhver, der lærte at kjende hende, mis-
undte den Lykkelige, hvem en saadan Skat skulde vorde
til Deel, — den Tanke: Du skal være hendes Gemal!

gjorde ham en Forbindelse, der forekom enhver Anden et misundelsesværdigt Lod, forhadte.

Med Længsel ventede han den Tid, der, efter fulde endte Studeringer, undtes ham til sin sidste Uddannelse ved Reiser. Den kom, og Edvard tiltraadte Reisen med den Tanke: disse ere dine sidste Frihedsdage, snart ere de forsvundne, og du maa da bøde din Nakke under det trykkende Aag! Hvem tør ellersaa dadle den frygterige Yngling for, at han søgte at nyde denne Tid, og at forlænge dens korte Varighed det meste muligt? Allerede længe var den fastsatte Tid forløben, allerede for lang Tid siden havde hans Fader befalet ham at vende tilbage. Under alle Slags Paaskud vidste han bestandig at forskaffe sig Udsættelse. Endelig meldte et Brev ham, at hans Forlovede, efter sin Faders Død var vendt tilbage fra Engelland, og at Pligt nu fordrede, at han kom tilbage, for efter Sørgeaarers Forløb at fuldbyrde Forædlingen; men just dette Sørgeaar gav Edvard et nyt Paaskud til Udeblivelse. Endelig var ogsaa dette tilende; et alvorligt faderligt Brev formanede ham i truende Udtryk til Tilbagekomst. Med Fuglens Følelser, der efter en kort Frihed atter maa vende tilbage til Buret, besluttede den Arme sig til at følge den bydende Nødvendighed, og i Benedig ligesom toge Afsked med alle det ubundne Livs smilende Glæder. Dog her ramte hans Skjæbne ham. Vare end forhen de Lænker, der bandt ham til et ikke elsket Væsen, ham forhadte, saa syntes de ham nu utaaletige, og den Beslutning, at sonderribe det trykkende Baand, det koste hvad det vilde, modnedes i hans Sjæl. Forigore end forhen, bestræbte han sig for den skjonne Baronesses Gunst, og et lykkeligt Udfald kronede hans Bestræbelser; han kunde ikke længere tvivle om at Baronessen jo deelte hans Følelser, og besluttede derfor, at vove det afgjørende Skridt. Benyttende det første gunstige Dieblif, sank han for hendes Fodder og

Kildebrede hende i de syngste Udtryk sin Kjærlighed; han dulgte ikke det Forhold, hvori han stod med sin Familie, men tilføiede den Forsikkring, at intet Offer skulde være ham for svært, naar han kun derved kunde tilkjøbe sig den Elskedes Besiddelse. En saadan Tilstaaelse syntes ikke Baronessen uventet; med huld Modmen svarte hun: „at ogsaa han i hendes Hjerter havde gjort et hidtil ukjendt Indtryk; at hun gjerne vilde række ham sin Haand, naar ikke en ligesaa sørgelig Skjebne beherskede hende. Ogsaa hun var fra sin Barndom af, efter sin Families Villie, forlovet med en hende ukjendt Mand, og turde derfor aldrig nære noget Haab om deres Samtykke til en Forbindelse med nogen Anden.“ Soldingen stod som lynslagen. Saaledes staaer Landmanden efter en ødelæggende Hagelbyge ved de ødelagte Marker, der endnu for saa Tiner siden i yppig Pragt gave ham Haab om en riig Høst.

Med smertefylt Barm ilte han hjem, forhaandende den Skjebne, der jernhaard stillede sig iveien for hans varmeste Ønskers Opfyldelse. Men hvor forbausedes han ikke, da man ved hans Hjemkomst meldte ham, at hans Fader i dette Dieblis var kommen fra Lydske Land, og ventede ham i Bærelserne. Edvard troede neppe sine egne Dine, da ved hans Indtrædelse den gamle Greves ærbørdige Skikkelse treen ham imøde, omfavnede ham, og smilende sagde: „Til Lykke, min Søn! Ikke sandt, det kalder man en Overraskelse? Men bered Dig paa en endnu større. Jeg kommer ikke ene. Gjetter Du ikke allerede hvem der ledsager mig? — Din forlovede Brud. Dreven af kjærlig Utaalmodighed, besluttede hun at reise Dig imøde, og formaaede mig, gamle Dreng, til at følge sig. Saa snart hun har vederqvæget sig lidt efter Rejsens Besværligheder, skal jeg ikke tøve med at føre Dig til hende.“

Den gamle Greve talte sandt. Havde end hans pludselige Komme været vor Edvard paafaldende, saa overraskede dog denne Efterretning ham endnu mere. Forlegen fremstammede han nogle usammenhængende Ord, og søgte saa godt som muligt at skjule den Uro, der mættede ham.

Saa snart han med nogenlunde Ansændighed kunde forlade sin Fader, ilte han hen i det meest affides Værelse; her gik han med store Skridt op og ned, grundende paa en vigtig Man — „Enten — eller!“ raabte han endelig med stærk Stemme, greb sin Hat og ilte til Baronessen. I første Til underrettede han hende om den truende Fare. „Vi maae vove Alt, eller tabe Alt! søiede han til: Tiden er kommen da De maae vise mig, om De virkelig elsker mig. Sand Kjerlighed agter ingen Forhold, kjender ingen Egennytte, styer ingen Fare. Kun een Vej staaer os endnu aaben til Redning — Flugt! Elsker Du mig virkelig, saa følg mig endnu i denne Nat. I et fjernt Land skal Kirken velsigne vor Forbindelse; da ville vi forsøge at forsone vore Familier; og er det ikke umuligt, nu vel, saa besidder jeg Kundskaber nok til ved ansændigt Erhverv at ernære mig og Mine.“

Baronessen syntes i Forsikningen at gysse tilbage for dette Forslag, dog, Edwards Bønner, hans Forsikringer, hans Eder hævede den sidste Tvivl; hun samtykkede, og den næste Midnatstime fastsattes til Flugten.

Neppe havde Natten bredt sit sorte Teppe over Østaden, før Edvard ved sin fortrolige Kammertjeners Hjælp lod sit Chatol og endeel af sine andre Sager bringe ned paa den til Flugten hyrede Gondol; med Utaalmodighed ventede han Midnatten. Endelig rante fra St. Marcus Kirketaarnet den længselsfuldt forventede Time. Hurtig ilte han hen under den Elskedes Vinduer, for ved det aftalte Tegn at tilkjendegive hende

sin Nærbærelse; da fælte han sig pludselig greben af en Flok Ebirrer, og bunden slæbt bort. Forgjeves søgte han at modstaae Mængden, han saae sig overmandet; en tyk Rappe, der beravede ham Mæle og Eyn, indhyllede hans Hoved i et uigjennemtrængeligt Mørke; saaledes blev han fastet i en Gondol, hvor han havde Tid til at forbande sin ulykkelige Stjerne.

Omtrent efter et Kvarteers Forløb, der forekom den Arme en Evighed, landede Gondolen; man løstede ham op, førte ham ind i et Huus, op af en Trappe, her blev en Dør aabnet, og han førtes ind. Da man der løste hans Bænd, kunde han ikke mere tvivle om, at han jo befandt sig i Fængsel. Hvor stor var derfor hans Forbauserse, da man drog Rappen fra hans Ansigt, og han saae sig i et klart oplyst Bærelse, og sin Fader staaende foran sig.

Efter at Ebirrerne paa Dennes Befaling havde bortfjernet sig, begyndte den gamle Greve: „Smukke Streger, unge Herre! Saaledes hædrer Du altsaa Din Stand og Din Familie? Tak være det herværende gode Politie, hvis Chef er min Ungdoms Ven, at Du blev forhindret fra at begaae en Daarlighed. For dog i Fremtiden at forebygge lignende Optrin, skal Præsten endnu i denne Time lyse Belsignelsen over Dig og Din retmæssige forlovede Brud.“

„Aldrig!“ raabte Edvard.

„Opir ikke min Brede! vedblev den gamle Greve; Glæd Dig meget mere over, at jeg, forglemmende Din Udaand, ikke straffer Dig efter Fortjeneste. Comtesse Hochfels er underrettet om Alt; hun har, uagtet det er saa seent, besluttet sig til Vielsen; Præsten venter.“

Edvard. „Min Fader, jeg besværges Dem ved Alt hvad Helligt er.“

Den gamle Greve. „Og jeg befaler Dig i den sunde Fornufts Ravn, at opgive Dine Narrestreger, og give Comtesseu Din Haand!”

Edvard. „Mit Hjerter blöder ved at være Dem ulydig, men jeg kan ikke andet. Aldrig rækker jeg Comtesseu min Haand!”

„Det ville vi dog see!” raabte Faderen, tog Sønnen ved Haanden, og drog ham ind i en tilslødende Sal. Her befandt sig et talrigt Selskab af Herrer og Damer, foran et lille Alter stod en Præst i Ornat, og ved siden af ham Comtesse Hochfels, tæt tilslæret. „Her, Deres Høiærværdighed, her er Brudgommen; behag nu at fuldføre den hellige Handling!” sagde den gamle Greve, idet han førte sin Søn hen til Præsten.

„Holdt!” raabte Sønnen: Jeg protesterer paa det høitideligste mod en Forbindelse, jeg aldrig kan indgaae.”

„Er det Din faste Beslutning?” spurgte Faderen ham med et skarpt Blik.

„Min faste og urokkelige Beslutning!” svarte Edvard.

„Vi ville dog see, om Dine Beslutninger kunne bestaae en Prøve!” sagde den gamle Greve, gik hen til Comtesseu, slog hendes Slør tilbage, og Edvard, hvis Blik uvilkaarligt fulgte hans Faders Bevægelse, stuede ind i — Baronesse Espers fortryllende Ansigt.

„Hvad — hvad er det?” stammede den Forbavsede. Grevinde Emilie v. Hochfels, den af Dig forsmaaede Brud!” svarte Faderen.

„Er det muligt!” raabte den Overraskede, og styrtede hen for den Elskedes Fødder.

Nu kom det til Forklaring. Grevinde Emilies Vindigheder, men endnu mere hendes Forstand, hendes Talenter, hendes Hjertensgodhed, forsamlede en Skare af Tilbedere om hende. Hun bestormedes af Suk i Vers og Prosa, men kjendende sin Bestemmelse, og ærende sin

Faders Willie, betragtede hun sig selv som sin Forlovedes Eiendom, og hendes Hjerter blev rørt ved den alsindelige Hyldest.

Vel var det hende paafaldende, at denne Forlovede, hvem hun opoffrede Alt, tilskrev hende saa sjeldent, og naar det skete, da formelle og intetsigende Breve; og da hun efter sin Faders Død vendte tilbage til Tydskland, blev der hende snart ingen Tvivl mere om hendes iletjindige Brudgoms Sindelag. Hendes Forsængelighed — og hvor lever vel den Kvinde, der ikke har faaet sin Deel af denne Evas Urv? — saarede, hendes Stoltthed fornærmedes. Under et fremmed Navn besluttede hun at erobre den Egensindiges Hjerter.

Snart var Planen færdig, og hun reiste, ledsaget af Edwards Fader, og en langt ude Beslægtet, Baron Espern, for hvis Niece hun udgav sig, til Benedig. Her fandt hun Edvard, og fejrede inden kort Tids Forløb en fuldkommen Seier over det vilde Trodshoved.

I Kamp med Skamfuldhed og Henrykkelse lyttede den Salige til Gaadens Oplosning. „Tryllerinde!“ hviskede han, og trykte et Kys paa den hulde Fortællerindes Haand.

„Nu, Børn! sagde Grev Soldingen, trædende imellem dem: Lader ikke Hr. Pastoren vente længere, eller har maaskee Herren der atter fattet en fast og uroffelig Beslutning?“

„Ja!“ svarte Edvard: Og det en, som kun Døden formaaer at fuldkaste.“

„Og den er?“ spurgte Emilie med et huldt Smil.

„Alt hellige Dig mit hele Liv!“ raabte den Henrykte, og trykte den Rødmende til sit Hjerter.

„Amen!“ raabte den gamle Greve, og traadte med det lykkelige Par hen for Altaret.

J. Lemberert.

En Episode fra Keiserinde Maria Theresias Regering.

Ved Hertugen af Parmas paatænkte Forbindelse med Hertugen af Modenas eneste Datter var Østerrig nær ved at gaae glip af den længe attraaede Indflydelse paa Italien. Saasnart Maria Theresia erfarede, hvad der var i Værk, maatte Fyrst Kaunitz øieblikkelig afsted til Italien, for, ved at udvikle ham de store Fordele heraf, at formaae Hertugen af Parma til en Forbindelse med det østerrigiske Huus, og Hertugen af Modena, ved Brudsler om en østerrigisk Hærs Besøg, til at opgive den fores havende Forening. Hos Begge naaede hun sit Maak. Hertugen af Parma bestemte sig til at ægte hendes ældste Datter, Erkehertuginde Caroline, og Hertugen af Modena til at formæle sin eneste Datter med Erkehertug Ferdinand af Østerrig. At slutte disse ægteskabelige Forbindelser var kun endnu tilbage.

Hertugen af Piacenza reiste, som Hertugen af Parmas Minister, til Wien, for at modtage Brudens Jaord og hjemføre hende til sin Herre; men neppe var han ankommen til Keiserborgen, førend den unge Erkehertuginde blev et Offer for Børnekopperne.

Hertugen af Piacenza maatte melde sin Herre Brudens Død; men med det samme tilbød ham den Afdødes Søsters Haand. Dette Tilbud var for den svage Hertug af Parma det samme som en Befaling, og hans Svar udeblev ikke længe.

Keiserinden og den nye Brud stode engang i denne Tid sammen. De vare af lige Væxt, havde de samme Træk, og næsten samme Ansigtssdannelse; Begge udmærkede ved skønne blaa Øine og et friskt Teint. Moderens Øine vare ligesaa levende som Datterens; men den Venlighed, der straalte af Maria Theresias, naar hun smilte, udfoldede sig i ethvert Træk hos den unge

Erkehertuginde. I hendes Dine, Sjælens tro Speil, læste man hendes hele aabne Sjel; i Keiserindens maatte man gjette sig til Meget. Begges Pande var høi og glat, dog havde en Sammentrækning af Dienbrynene, hvortil hun havde vant sig, efterladt nogle smaae Rynker paa Moderens. I Begges stolte Gang, Begges ærefrygtbydende Holdning, gjenkjendte man det ædle Blod der stod igjennem deres Aarer. Keiserinden syntes at ville sondertræde en Slaveverden; Datteren at gjøre en Omvei, for Ingen at saare.

Den unge Prindsesse var i Brudesmukke, en Drangebouket hævede sig over Diamantkronen, lange, med Perler gjennemstufne hoide Silkesluffer og et sølvvirket Slør hang ned næsten til Fødderne. Den store, mørke Sal var tapetseret med carmosinrødt, med Guld gjennemvirket Damast; en lang Række Malerier i spansk Dragt, beklædte Væggene i Kammer, som af Tiden vare formørkede; den lave Pande og de tykke Læber forraadte, at de vare Tydske. Ved Enden af Salen var opreist en purpur Thronhimmel over et Altar. Diden førte Keiserinden sin Datter, i en Kreds af stive, alvorlige Mænd, der som Hofmænd, længe havde afvant sig med at lægge deres Følelser for Dagen. Keiseren, der stod ubevægelig ved Foden af Estraden, indtil man sagde ham, at det var Tid at udstrække den faderlige Haand, var den Eneste, hvis Ansigt røbede at det tilhørte en Levende; men selv dette Udtryk af Godhed var egentlig kun en ulykkelig Svagheds Præg. En Olding af høi Adel repræsenterede Brudgommen.

Ved Slutningen af Ceremonien knælte Gesandten, og kyskede Hertuginde af Parmas Haand. Josephine vendte sig til sin Moder, og vilde kaste sig ned for hende, men hun afværgede det i Tide, sluttede hende i sine Arme, og kyskede hende paa Panden, idet hun tilnærmede

hende mange lykkelige Aar. Med et saa kjærlighedsfuldt Blik omsavnede Keiseren hende, at det var oien-synligt, at han i dette Dieblis glemte Fordelene ved den sluttede Forening over Tabet af sin Datter. Dette Udbrud af Dmhed mishagede Marie Theresia; et alvorligt Blik overbeviste ham derom. Paa et Segn af den gamle Gesandt bragte en ung Page ham nu et lille, med Diamanter besat Strin. Han knælte atter, for at overrække sin Herkerinde det. Det indeholdt Hertugen af Parmas, ved en Kjæde af Brillanter hængende Portrait. Keiserinden tog det selv ud, og hængte det om Datterens Hals. Nu forføiede man sig til Taffels i den nærved værende Sal, og derefter nød Hoffolkene den Lykke at frembære deres underdanige Lykonstninger. Til Hertuginde af Parmas store Glæde bl-ø man da endelig færdig dermed, og hun befalte strax sine Kammerfruer at stille hende af med den hende besværlige Fesldragt, og i dens Sted bringe hende hendes „Stifts-kjole“, hendes og Søstrenes sædvanlige Dragt. „Hvilket Indfald! raabte hendes Yndlings Kammerfrøken: Vælg dog ingen sort Klædning paa Deres Bryllupsdag, det var et slemt Forvarsel.“ Prindsessen blev imidlertid derved, og Vigen maatte iføre hende den sorte Kjole. Nu satte hun sig hen til Vinduet, og besaa Miniaturmaleriet. Hertugens Ansigt var meget smukt, og Trækene vidnede om Aand; havde Maleren end smigret noget, det Heles Udtryksfuldhed var umiskjendelig. Ved Synet af de venlige Mine, der syntes at tale til hende, fyldtes hendes Barm med en Salighed, der lader sig føle, ikke beskrive. Paa eengang hørte hun en herlig Musik af de keiserlige Musici, der i langsomme Toner udførte en italiensk Arie. Hun rødmede, i det hendes Blik faldt paa Portraitet, som hun havde i Hænderne. Hun hviiede det skønne Hoved, var det for at lytte, eller i Drømme om den Fremtid, Ungdommen saa gjerne ud-

smukker saa elskelig. Pludseligt aabnedes Døren, og — hendes Moder traadte ind.

I dyb Bevægelse stod Josephine op; Maria Theresia var, som hun pleiede, kold; hvad Under, at den rorte Datter folte sig forlegen, ved at see hende, mere af Verbødighed, end af Kjærlighed. Men Keiserinden var dennegang usædvanlig blid, og da Datteren bød hende en Stol, greb hun hendes Haand, og satte sig med hende paa en lille Kanapee, ved Vinduet. „De Bøger Du har der, begyndte hun, da de havde sat sig: ere italienske, og den Musik, Du hører, italiensk. O, mit Barn! Du er allerede nær ved at glemme os. Ak, om de elskelige Vaand Middelstanden knytter saa fast, men som i vor Stilling ofte løsnes, sønderrives! Hvor ofte, elste Datter, har jeg ikke andet end kunnet synes Dig kold og streng; men Regjeringsforger tillade mig saa sjelden en glat Pande, og at aabne mit Hjertes Folder. Dyrebare Datter! Naar Du fjern fra mig, mindes mig, da glem ikke de Sorger, der hvile tunge og trykkende paa mig.“ — Istedet for Svar greb den grædende Josephine Keiserindens Haand, der legede med hendes Løkker, og trykte et brændende Kys paa den. — „En Reise, som Din, vedblev Maria Theresia: er saagodt som en Død; lad den være fuld af Kjærlighed; glem og tilgiv den Uret, jeg har tilføiet Dig!“ — „Moder! raabte Hertuginde: M i g tilkommer det, at bede Dem glemme mine Feil; glemte jeg, i min ungdom: melige Flygtighed, sundom mine Pligter, saa udset De Mindet derom, og giv mig Deres Velsignelse!“ — „Gud velsigne Dig, min Datter!“ gjensvarte Maria Theresia, i en venlig, men dog høitidelig Tone. En Tausshed paafulgte, som Keiserinden afbrød, i det hun kastede sine Blik paa Hertugens Portrait, med de Ord: „Dette Ansigt, der, som jeg hører, svarer til den Person's Caracteer det skildrer, behager mig. Og dog skjel-

ver jeg ved Din Bortfjernelse, naar jeg mindes, at
 Din Lykke ei længere staaer under min Varetægt. Du
 kjender kun Lidet af Din nye Stillings Vanskeligheder." —
 „Men Deres Raad, Moder! vil komme min Uer-
 farenhed tilhjælp!" — „Ungdommen hører ikke gjerne de
 Eldres Raad; den overseer saa gjerne Maleriets Skygges-
 side, naar den kaster et Blik over de Glæder der om-
 givende den. Hvorofte saae jeg ikke Raad, der kunde have
 hindret megen Ulykke, foragtede og tilbageviste." — „I
 det mindste neppe af mig! svarte Josephine levende:
 Jeg glemte Deres Ord i mit Hjerte, som en dyrebær
 Skat." — „Kjære Josephine, jeg tvivler ligesaaalidet om
 Din Lydighed, som om Din Kjærlighed til mig; men
 jeg befrygter den Ungdommen saa naturlige Ubetænksom-
 hed; jeg beklager næsten idag, at jeg ikke har gjort Dig
 bekendt med de Sorger der trykke mig. Jeg frygter, at
 den Rolle Du skal spille, vil overstige Dine Kræfter,
 fordi Du er uvant med den. Saa skjon, som Du er,
 med Din Aand, kan, jeg kunde sige bør Din Indflydelse
 paa Din Gemal være uindskrænket. Troe ikke, at jeg vil
 gjøre Dig utro mod Dine Pligter, kjære Datter; jeg
 vil kun meddele Dig en Smule af min, paa Erfaring
 byggede, Verdenskundskab." — „Og hvor gjerne vil
 jeg ikke høre, og bestræbe mig for at følge den Mor-
 ders Raad, jeg ærer saa høit!"

Dertil var det, Keiserinden vilde bringe Datteren.
 Hun kyskede det vennehulde Ansigt, i hvilket hun læste
 Utaalmodighed efter at høre hende. Mægtige vare hen-
 des Overtalelses-Grunde, bønlig formanende snoede sig
 høert af hendes Ord efter det Diemed de skulde naae,
 hendes Smil var det, hvormed hun bevægede den un-
 gariske Adels til at sværge. I Begyndelsen syntes Datter-
 ren at høre paa hende med tillidsfuld Opmærksomhed;
 men snart forandrede hendes Træk sig, og fra Overras-
 kelsens højeste Punkt udbrød hun med fortjent Uvillie

over den snedige Raadgiverſke, i det hun ſtørte for den uværdige Moders Fodder: „Nei, nei! Jeg ſkulde opſkrive alle hans Handlinger, udførſte hans hemmeligſte Tanker, for at meddele Öſterriſks Hof dem; tilſnige mig hans Fortrolighed, for at forraade ham; nei, det er ikke min Pligt, da var min Kjærlighed . . .“ —

„Meget ſkjont, min Datter! afbrød Keiſerinden hende, ikke uden Møie tilbageholdende den Brede, der luede af hendes Dine: Jeg var ikke forberedt paa Din romanagtige Kjærligheds mægtige Straaler.“ — „Madame! ſvarte Hertuginde med Værdighed: En Spions Rolle paſſer ſig ikke for Maria Theresias Datter.“

Hendes Aſyn fik i dette Diebliſk ny Værdighed ved den ædle Brede, der bragte hende til at rødme; den ellers altid glatte Pande furedeſ, og man ſkulde have troet at ſee ſelve Keiſerinden i hende. Maria Theresia, der gjenkjendte ſig ſelv, opgav alt Haab om, i det mindſte for Diebliſket, at udrette hvad hun vilde. „Den lille Oberſt, ſagde hun med et haanligt Smil: har ſandelig gjort Dig forrykt i Hovedet. Ikke et Ord mere herom!“ — „Ei forlade De mig i Brede, Moder!“ bønſaldt Joſephine, i det hun holdt hende tilbage. Keiſerinden drog kold ſin Haand ud af Datterens, og deres Blik mødteſ. Ved Synet af den Dødsbleghed, den unge Hertuginde blev vaer paa Moderens Anſigt, ſank den Elſkelige tilbage.

„Den er tilintetgjort!“ raabte hun ſmertelig, da hun ſaae Kjæden, hoori Hertugens Billede hang, iſtylter. Den havde ſluttet ſig til Keiſerindens Kjole, og Sjedren var, ved hendes beſtrige Løsningen, ſprunget op. Hun vendte ſig bort, og græd.

Det er en ſonderknusende Smerte for unge Gjele, at blive vaer, at man kun har vaft deres bedre Jølelſer, for at lægge en Snare for dem; men her veeg Smerte og Forvirring for en ufrivillig Gysen opvækkende Ah;

nelle. Det var bleven Aften. Endnu syntes Josephine at see Keiserindens af Harme blege Ansigt igjennem den tiltagende Dæmring. Eensomheden blev hende utaalig; hun ringede. Men hverken de venlige Ansigter, der viste sig, eller Lysenes Glæde, ei engang den hende saa kjære Paulines Sang, kunde opmuntre hende. Uden selv at vide, hvor hun vilde hen, gik hun op og ned ad Gulvet, da en pludselig Banken paa Døren standsede hendes Skridt. Det var — — Skriftestaderen — —. Denne Geistliges Træk lignede en gammel Statues; hans høie Pande gav hans Physiognomie et alvorligt og skarpt Udtryk; hans Holdning var besteden, hans Stemme langsom, men ei ubehagelig; og dog var det umuligt andet, end at guse i hans Nærværelse. Aldrig saa man det kolde, ubarmhertige, rolige og mørke Die, uden at maatte sige: „Det Menneske fryder sig ved Medmenneskers Sorg.“

Han nærmede sig Hertuginde, og da han saa hende sørgeklædt, sagde han: „Min Datter, jeg seer med Fornøielse, at De har forberedt Dem til den Pligt, De i Nat har at opfylde.“ — „Hvad vil De sige dermed? spurgte Prindsessen: Jeg har skiftet Klæder, fordi jeg fandt det for varmt i de andre.“ — „Jeg haabede, det var af Ydmyghed, min Datter, og frivillig; thi Brudes Klæder passe sig kun flet ved de Bønner, vi bede hos de Døde.“ — „Forklar Dem tydeligere!“ bad den blegnende Josephine. — „Deres Keiserlige Høihed veed jo, at det i Nat er Deres Tour, at vaage og bede ved Erkehertuginde Carolines Grav.“ — Afmægtig styrkede Josephine imod Bæggen. „Nei! raabte Pauline, idet hun søgte at hjælpe hende: Nei, aldrig —! — Vi veed Alle, at Erkehertuginde døde af Kopper, og Ingen maa betræde Kapellet — — Kald dog Deres Fader til Hjælp; men hvad formaaer han! — — Jeg besværger Dem, lil at

løste Dem for Deres Moders Gædder." — „Hun forlod mig i dette Øieblik!" svarte Josephine vemodig.

Pauline skjulte de taarefyldte Øine med sine Hænder.

„Jeg haaber, vedblev Præsten: at Deres K. Høihed vil behage at følge mig til Kapellet."

Josephine stod op, og lavede sig til at gaae. „Jeg vil med Dem! raabte Pauline: Alene skal De ei til; bringe den søle lange Nat der." — „Deres Keiserlige Høihed maa vaage alene! vedblev Skriftestaderen: Det er saaledes Etik."

Han talte endnu, da et venligt Barn hoppede ind i Værelset, og i Josephines Arme, med de Ord: „Da Du vil forlade os, Søster, maa jeg i Aften have døbt balt saamange Kys som ellers." — „Kjære Maria, Du sove i Fred og Ro den hele Nat." — „Og Du, kjære Søster! Af, imorgen vil Du jo forlade os!" Ved disse Ord brast den Lille i Graad; thi hun saae i det samme den unge Brud at græde. „Hvorledes, kjære Søster! hulkede Barnet: Du græder, og Du bliver jo Regentinde!" — „Bed Du, Maria, Himlen bevare Dig for at blive det!" — Barnet blandede sine Taarer med den elskede Søsters, som om hun ahnede, at hun engang skulde bestige Frankrigs Throne, for siden . . . ulykkelige Maria Antoinette! Fremtiden gjemte sjældne Bitterheder i sit Skjød for Dig.

Hertugininden nedsteg i Hvælvingen; kun til Døren tilkaldes det hendes Kammerfruer at følge hende, for der at skimte en sort Fugtighed, som nogle mørke lysende Fakler kun svagt opklarede. Josephine vendte sig om, for endnu engang at omfavne Pauline, og gif derpaa ene ind i Kapellet; man saae hende knæle ved Alterfoden, og — luffede Dørrene. Maadet var samlet, den ulykkelige Pauline maatte derfor vente saalænge, indtil det var endt, førend man kunde melde Reiseren, at den kjære af hans Døtre maatte tilbringe Natten i en pestag:

tig Grabhøveling ved et Liig. Allerede var mere end Halvdelen af Ratten henrunden . . . Han iiste selv til Kapellet. Man fandt Hertuginde i den samme Stilling, hvori man havde forladt hende, knælende for Alteret, med nedbøjet Hoved, som om hun bad; hun var blot noget mere frummet, og Armene hvilede paa Steenpladerne. Man kaldte ad hende, hun svarte ikke — hun havde fuldendt. Nogle Maaneder efter blev hendes anden Søster Hertuginde af Parma.

Mistress Jameson.

S ø s t r e n e.

En Fortælling fra den fr. Revolutionstid.

I Egnen om Vahst, hvorhen, i den franske Revolutions første Aar, mange Udvandrede vare flygtede, havde ogsaa Frue v. S. med sin elskværdige Datter, fundet et Tilflugtssted. Hun var En af de ibrigste Modstanderinder af hiint begejstrede Frihedssystem, og Skæregjeringens Fjender, som snart fulgte paa, syntes at retfærdiggjøre hendes Fjer. Den blide Cecilie var fulgt hende af barnlig Pligt, uden at dele hendes Had imod Fædrelandet, men snart saae den Ulykkelige sig i den beklageligste Stilling, da Døden bortrev hendes Moder, hendes eneste Støtte i dette fremmede Land, og det nygivne strenge Lovbud, som dømte de Udvandrede til Døden, gjorde hendes Tilbagekomst til Fædrelandet umulig. Hendes Morders ei betydelige Efterladenskab havde vel givet hende Middel ihænde, at finde en Tilflugt i et anstændigt Huus, men man lod hende der, som overalt, saa trykkende føle

hendes forladte Stilling og det Had, man dengang nærede mod en saadan Herkomst, at hendes levende og fine Følelse derved paa det smukkeste blev saaret.

Paa denne Tid blev hun kjendt med Larivaliere, En af Oberlægerne i den franske Hær, som just skulde tilbringe Vintermaanederne i denne Egn. Den hulde Landsmandindes Elfskærdighed fortryllede ham, og hendes hjælpeløse Tilstand forhøiede Tilbøieligheden for hende indtil Begeistring. Han var henrykt af den Tanke, at kunne føre hende fra denne forladte Stilling til lyse, lykkelige Aar, og da ogsaa han ved Legems- og Sjæls Fortrin var lige udmærket, kunde han vel vove at tilbyde hende sin Haand. Ogsaa hun havde synligen udmærket ham fremfor alle de Landsmænd, der, ligesom han, besøgte hendes Bestyrers Hus; hendes Blik hvilede ofte bevidstløs paa hans indtagende Træk, og derpaa vendte hun der rødmandende bort. Hvad skulde have hindret ham i at gjøre et Skridt, hvortil en voxende Lidenstabs opmuntrede ham?

Han benyttede den første Time, i hvilken han var alene hos hende, for at tilstaae hende den varmeste Kjærlighed og tilbyde hende sin Haand og sit Hjerte. Hendes Stilling og hendes Opførsel hidtil, syntes ikke at tilstede nogen Tvivl, at et Tilbud fra en saa udmærket Yngling maatte være hende velkommen. Men istedetfor Svar styrtede en Taarestrøm af hendes Øine, da han havde sagt hvad han ønskede, og en sagte, nægtende Bevægelse med Hovedet var Alt hvad han fik til Svar. Bestyrtet over den saa uventede Maade, hvorpaa hun optog hans Tilstaaelse, trængte den Elfskænde paa hende om Forklaring over hendes Vægring; og, fattende sig, saa hun paa ham med et langt udtryksfuldt Blik og sagde: „Nei, jeg tager ikke fejl af Dem; saa mange ædle Træk, som jeg selv bemærkede og erfarede om Dem af Andre, ere mig Borgen, at jeg ikke skjænker min For-

trolighed til en Uværdig. Ja, vær De min Fortrolige ædle Larivaliere, her, hvor jeg er uden Ven! Vær De Beskytteren af en Hemmelighed, som er Deres nylig robede, af, mig saa rørende overraskende Hensigter saa aldeles modstridende. Ja, viid da, jeg elsker allerede, og er adskilt, o Gud, sandsynligviis for steds, fra Den, mit Hjerte er hengiven."

Der behøvedes nogle Dieblikke for den smerteligt Overraskede sit saa megen Fatning, at han kunde høre paa efterfølgende Fortælling, som hun selv kun med mælsomt tilkjæmpet Styrke foredrog ham:

„I min første lykkelige Ungdom, begyndte hun: nød jeg i en Tantes Huns en Ynglings Omgang, hvis Tilboielighed i nogen Tid syntes at vakle mellem mig og en høit elsket Søster, som jeg har efterladt i Frankrige, indtil han med udelukkende Videnskab bestemte sig for mig, for mig, hvis Hjerte fra første Dieblik af, og evig havde tilhørt ham. Men, hvad Natur og Kjærlighed syntes at have skabt for hinanden, det skulde Forskjellighed i moralske og borgerlige Grundsætninger uforanderligen atter skille. Han, skjøndt født Adelsmand, dog sværmerisk begejstret for Frihedens Sag, for Liighed i Menneſkeret, og bekendt som En af dens varmeste Tilhængere; min Moder ikke mindre ivrig for Adelsens Rettigheder, og trods hendes Fortræffelighed, fordømmende med ubillig Haardhed Alt, hvad der var af modsat Mening; hvorledes havde han tordet vove, paa tierneſte Maade at balle til min Haand, især paa en Tid, da de ophidsede Gemytters Stemning var stegen til det Høieste? Ogsaa sysselsatte sig hans ædle Sjel dengang vel mere med den Sags Forsvar, som han erkjendte for den bedste, end med at grundfæste sin egen Lykke; og hans Bestemmelse som Mand havde netop dengang kaldet ham til Krigens Blodmark, da Omstændighederne ufravigelig nødte min Moder, at forlade sit Fædreland. Hun vilde

rage begge os Søstre med sig; men hiin Tante, som havde indsat os Begge til Arvinger af sin betydelige Formue, og som Sygdelighed gjorde egensindig, blev ved at paaastaae, at En af os skulde blive hos hende til hendes Pleie og Udspreddelse. Hvor billig denne Fordring var, indsaae vi Alle; men at stille sig fra mig, var min Moder umuligt, da hun stedse, til min største Sorg, havde givet mig et afgjort Fortrin for min gode Søster Cordelia. Denne blev tilbage hos Tanten, som i den Tids Uroligheder beskymet af sit republikanske Sindelag; jeg fulgte min Moder, troe mod barnlig Pligt, taknemmelig for hendes Kjærlighed, og dog med sonderret vet Hjerter! — Alligevel lyftedes det mig, idetmindste at beherske Ytringen af den Smerte, som saarede mig saa dybt, da jeg, ved at forlade Frankrig, ogsaa maatte skilles fra enhver Haab om Lykke paa Jorden, thi den frygtelig strenge Lov mod de Udvandrede, gjorde enhver Tanke om Gjenkomst, om atter at see den Elskede, umulig. — Jeg var endog stærk nok til at gjøre Begyndelsen til et Forsøg paa at skaffe min gode, tilfidesatte Søster den Lykke, paa hvilken jeg jo ingen Fordring længere kan have. — Han er vendt tilbage til Hovedstaden, som jeg tilfældigviis har erfaret; hun skal see ham igjen, som fordom i lykkelige Tider, og hans Tilbøielighed skal vende sig til Den, som har megen Liighed med mig, og kun er forskjellig fra mig ved sine Fortrin, og nu, af, ved sin Lykke!

Taarer trængte sig ved denne Forestilling atter i hendes Dine, medens Larivaliere endnu maalløs kæmpede med sig selv.

Efter nogen Tausshed tilspiede hun, at en overordentlig Liighed med hendes Elskede, fik i Begyndelsen havde gjort hende Larivaliere kjær, men at hun følte dybt og bestemt, at hun aldrig kunde blive istand til at ombytte sit første Valg med et andet.

Tung var den Inderligstelskendes Kamp. I Stormen af de smertelige Følelser, hvori Cecilies Afslag satte ham, havde han ikke engang bemærket den formildende Vttring om hans Tilighed med hendes Elskede, og havde han end lagt Mærke dertil, skulde han dog have forkastet det, som værdelt, at benytte et heldigt Tilfælde for at tilintetgjøre en Graværendes tidligere Ret til hendes Hjerter. — Hans naturlige Hoimodighed seirede, han søgte ved Venstabs Magt at glemme Kjærligheden, og tænkte endog paa Midler at føre hende tilbage til Fædrelandet og hendes Sjæls Udvalgte.

Som Larivalieres Vægfælle havde hun uden Vanskelighed kunnet vende tilbage, men, da Cecilies Character ikke tillod ham at tænke paa dette dyrebare Navn, saa fandt hans trofaste Iver ogsaa andre Veie til hendes Lykke. Han benyttede en Tid, da hans Pligt tillod ham at fjerne sig fra Hæren, for at gjøre en Reise til Frankrig, og under Navn af Søster førte han, paa Omveie, som vare ham vel bekjendte, den Forviste til Hovedstaden.

Neppe var han ankommen der, neppe havde han sikret sin Ledsagerinde et anstændigt Ophold i en Slægtninges Hus, og tænkte nu at opsoge hendes Elskede og hendes Søster, da fik han Ordre at ile til sin Chef i Chartres. Det Korps hvorved han stod, havde fort efter hans Afreise ogsaa brudt op fra Tydskland mod Vendee, og da det var marscheret ligesrem, imedens han, for Cecilies Skyld, havde maattet søge besværlige Omveie igjennem Bjergene, saa var det tidligere kommen i Egnen af Hovedstaden, end han selv til Paris.

Han torde ikke tøve; han anbefalte Cecilie endnu engang til sine Slægtninge, og sagde den hulde Pige et bange, anelsesfuldt Levvel. Hun skilte sig endnu ængsteligere fra sin Frelser, hvis Omhed i hele hans Opsæt

sel end mere havde dundet hendes inderlige Agtelse, ja næsten en Gnist af Kjærlighed.

Al, kun altfor sandt havde Begges sørgelige Aelse udtalt sig. Et ulykkelig Tilfælde havde forraadt, at en Datter af hiin forhadte Frue v. S. var skjult i dette Huus, og dengang fuldbyrdedes hiin blodige Lov med altfor rasende Forbittrelse, til at der skulde have været Haab for den ulykkelige Cecilie. Den Omstændighed, at hun ved sin Moders Udvandring allerede havde været myndig, hvilket hun ikke kunde nægte, satte hendes Dødsdom udenfor al Tvivl.

Man bragte hende i et af hine gyselige Fængsler, hvor man i kort Tid pleiede at forvare Skæftribunalets ulykkelige Offere. Tilfældet havde for hende valgt et af de haardeste; kun igjennem et smalt Gittervindue, tæt oppe ved Loftet af Fængslet, faldt et Glimt af Sol og Maanelys ned i den sorte, fugtige Nat. Her skulde hun vente den nære Død. For kort Tid siden skulde den maaskee være forekommet hende mindre skrækkelig, end nu, da hun just havde begyndt atter at føle Kjærlighed til Livet.

Hun længtes idetmindste efter at see sin elskede Saint Mars, det var hendes uforglemmelige Vens Navn, og sin dyrebare gode Søster endnu engang for hun forlod dette Liv; men hvor torde hun haabe det, da Begge, ligesaaalidt som den ædle Larivaliere, vidste noget om hendes Ulykke; hun havde selv ikke haft Tid at udforske den Førstes Opholdsted, for hun blev truffet af sin skrækkelige Skjæbne.

Saaledes sad hun da i sit rædsomme Fængsel, kun spæksat med sine mørke Tanker; ved de eensomme Timer, som hun nu havde til Estertanke, svævede for hendes Sjæl Billeder af den lykkelige Fremtid, som hendes Søster nu skulde finde i Forbindelsen med den elskede Saint Mars; hendes ædle Hjerte stræbte at hæve

sig over egen Elendighed ved Tanken om en elsket Søsters Lykke; men den menneskelige Følelse gav tabt, og hede Taarestrømme styrte af hendes Dine. Det var den anden Aften efter hendes Fængsling, at hun horte Fængselsdøren aabnes, og ind traadte, ved det matte Skin af en Lampe, som Fangevogteren bar — Cordelia.

Som et Himmelbud modtoges hun af den haabløse Cecilie; men bleg var hun, endnu blegere end Maarsnestraalen, som nylig havde oplyst den Ulykkeliges Fængsel. Cecilie var forstræffet over den engang saa blomstrende Skabnings synlige Henvisnen, kun paa de vnsdige, sjælsfulde Træk, hvis Udtryk nu vare end mere rørende, kjendte hun den elskede Søster.

Cordelia havde med en betydelig Pengesum bestuuet den barske Fangevogters Strængheid, og erholdt af ham en halv Times Udgang i Fængslet. Han bortfjernede sig, og Søstrene sank grædende i hinandens Arme.

Hvilket Gjensyn! Men Cordelia, som veiede den tilmaalte Tids Kostbarhed, iiste at benytte den. Hun sagde til Cecilie, at Saint Mars, hendes Elsker, endnu Intet vidste om sin Venindes Ulykke; han var ikke i Paris, men i Versailles, han kunde heller ikke bidrage noget til hendes Redning, da han, enstjændt en ivrig Forsvarer af Friheden, dog var mistænkt som en Ven af Girondisterne, og selv stod i Fare. — „Paa ingen Maade, vedblev Cecilie: bliver noget Middel tilovers, for at frelse Dig, hvis Du forsmaaer det eneste, som Himlen tilbyder Dig ved mig. — Jil, dyrebare Cecilie, at bytte Klæder med mig; vor overordentlige Liighed vil ikke tilstøde nogen Opdagelse, naar Du med modige Skridt gaaer igjennem Bagten, og jeg rolig bliver i Dit Sted.“

Forbauset, maalløs, stirrede den Fængne paa sin Søster. „Jeg, vedblev Cordelia rolig: behøver kun,

saasnart jeg tør tro Dig i Sikkerhed, at give tilkjende hvem jeg er, for at blive reddet; jeg har endog i vor republikanske Tantes Hus lært nogle af Dommerne personlig at kjende. Til Du til Versailles, hvor Du i en Venindes Hus, hvis Navn jeg har optegnet til Dig, vil finde en sikker og anstændig Tilflugt. Ogsaa Saint Mars vil Du see der. Saasnart jeg her har gjort mig fri, følger jeg Eder."

Cecilie stod endnu stedse halv bedøvet. Den Tanke, at skulle efterlade sin elskede Søster paa dette skrækelige Sted, havde noget Gyseligt for hendes Følelse; imidlertid viste sig ogsaa den aldrig mere haabede Redning saa skøn, som et solbelyst Vaarlandskab pludselig viser sig imellem sorte, dødtruende Klipper.

Endnu vaklede hun, indtil den paastrydende Tid, indtil Cordelias endnu mere paastrydende Bønner til sidst overvandt hendes Tvivl, og de i flyvende Hast byttede Klæder.

Dybt bevæget trykte Cordelia endnu engang Søsteren til sit Hjerte, paastrydte derpaa hendes Bortgang, og besvoer hende ved alle Helgene, ikke at udsætte dem Begge for den frygtelige Opdagelse; med bævende, nølende Skridt, dog ukjendt, kom Cecilie igjennem Bagten, og saae sig, efter kort Tid, i Frihed.

Hun fandt en Vogn, som hendes omhyggelige Frelserinde havde bestilt, og som endnu samme Nat bragte hende til Versailles og til den omtalte Bestytterinde; dog ikke frit hævede sig hendes Hjerte i Tak til Gud, tungt hvilede derpaa Befymring for den dyrebare Efterladte; dernæst var det hende en trykkende Følelse, under disse Omstændigheder at skulle gjensee Saint Mars; han ventede maaskee hendes Søster, og hun traadte ham imøde, hun, som var reddet ved at sætte denne uforlignelige Søster i Fare.

Imidlertid havde hun dog ikke saasnart at befrygte denne rystende Scene; kun Cordelias Beninde modtog hende med Fortrolighed vækkende Hjertelighed; i et stille, affides Værelse havde hun tilberedt hende et forfriskende Leie, og gjorde Alt for at styrke og kjærlig at pleie den Afkræstede. Og saaledes nød hun da paa dette bløde Leie, hun, som saalænge havde maattet slumre paa fugtigt, muggent Straa, en velgjørende Søvn.

Da hun vaagnede, sysselsatte hende den samme Angest for den Tilbageblevne, hvilken Angst Cordelias Beninde snart søgte at affnakke hende, snart ligesaa ængsteligen deelte. Men Saint Mars kom heller ikke næste Dag, den ædle Republikaner var saa ivrig i Arbejde med Fædrelandets Anliggender, at han ikke kunde tænke paa sit Hjertes Krav. Utillfreds, frænklet over Magtbestyrelsen i Rigets Indre, beredte han sig just til atter at træde ind i Krigernes Rækker, i hvilke han allerede havde høstet Saar og Berømmelse. Derhen alene syntes dengang Folkets Vre at være flygtet; Mennekelighed, Hæmmodighed herskede paa de blodige Kamppladse iblandt de dødsforagtede Krigere; og i Stædernes fredelige Mure og ved Retsfærdighedens Tribunaler raste ødelæggende Mordlyst.

Cecilie og hendes venlige Beskytterinde havde naaet brudt haabet at see Efterretning fra Cordelia eller, langt mere, hende selv; Cecilie havde stundom ogsaa tænkt paa Saint Mars, og Frygtisomheden for ham gik uformærkt over til uendelig Længsel efter at see ham. Næste Morgen nærmede mandige Trin sig Døren. Skulde det være ham? spurgte Cecilies Hjerter; men istedetfor ham indtraadte et Bud, som bragte et Brev fra Cordelia. Skjelvende af Hastværk og Angst, brød hun det, og læste blegnende følgende Ord:

„Dette Brev, min evig elskede Søster, sender jeg Dig, for at afholde Dig fra et forgæves Forsøg paa at redde mit Liv,

et Forsøg, som kun vilde bringe Dit eget i Fare. Vedbliv at bære den Trofastes Navn, som jo stedse har elsket Dig, som sig selv, behold det til min Erindring, og forsmaae ikke min Kjærligheds ringe Testament. Kun saaledes kan Du blive fuldkommen sikker og lykkelig. Jeg foregav Dig vor fælleds Nedning som mulig, tilgiv mig dette eneste Bedrag i mit Liv! Og modtag tillige fra mig en Tilslaaelse, som skal vise Dig, at kun for Dig kan Livet, for mig kun Døden være ønskelig: S a i n t M a r s elsker Dig med et stærkt, ædelt Hjertes udeelte Lidenstak; aldrig har han vaklet mellem os, hvad kun Din Bæstendehed kunde tænke sig; den Graværendes Billede har selv ved den Kjærligste Nærværelse, aldrig kunnet blive fordreven. Jeg derimod har fra tidligste Ungdom nærret en uudslættelig Følelse for ham; forgjæves har jeg søgt at bekæmpe den; med tusinde og tusinde Taarer har jeg raabt til Gud om Kraft imod den ullykkelige Lidenstak; den Straale af Haab, som Du selv har antændt hos mig og forstærket ved Din Vortgang, den bandede Veie til den fordærveligste Lidenstak. Al, hvis det var Synd, at jeg modtog Din heimodige Frastigelse, at jeg stræbte at erstatte ham Dig, saa er jeg haardt straffet derfor; ogsaa det vilde min mørke Skjæbne, at jeg skulde nødes til, næsten daglig at see ham i vor Tantes Huus, indsuge den Kjære Sædvanes Gist, og naar nu hans Skjønhed, naar hans sjælsfulde Vines Magt fængslede mig ved et Tryllerie, som Fornuften maaskee skulde have bekæmpet, saa indtager hans Sjæls Værd ligesaa meget for ham, og gjør det næsten til Dyd at elske ham. Med denne Følelse for ham, saae jeg, hvorledes Du var hans eneste Tanke og Attraa, hvorledes kun Liigheden med Dig gav mig Værd i hans Vine; jeg saae Din Lykke uden Mag, og dog hængslet i Smerte. Saaledes smægtende ved Paradiset's Port, troer Du, at Tilværelsen er Belgjerning? Dog vilde Dyd og Religion aldrig have tilladt mig, vilkaarlig at ende det; først nu, da jeg kan sælge det for saa Fjøn en Priis, for Dit Fjønne, lykkeliggjorte Liv, vilde Du vel

nu ikke unde mig den Frelsens Vej, som skal forløse mig fra haabløs Smerte? Jeg har imorges været for Retten, angivet mig som den udbandrede Cecilie v. S., og efterladt min brødesfri Søster alle mine Rettigheder. Denne Rats Timer har jeg anvendt, for endnu at sige Dig og vore Venner det sidste Leve! I Morgen tidlig, naar disse Linier, ved et sikkert Bud, ere i Dine Hænder, er Din stakkels Søster ikke mere, eller rettere, da er hun i den evige Friheds og Roligheds Land."

Flere Gange havde Cecilie, under Læsningen af disse Linier, været nær ved at besvime, men Angesten og det dunkle Haab, endnu at kunne gjøre noget for den Ulykkelige, vedligeholdte voldsomt den synkende Natur indtil Læsningen var endt. Et dæmpet Skrig af usigelig Smerte var Alt, som kom over hendes Læber. Hun kastede Bladet til den forfækkede Veninde, styrtede sig, søgende et Diebligs Lindring, i hendes Arme, men rev sig strax derpaa atter løs, for at ile ud. For hendes Sjæl stod nu hendes Kjærlighed til Saint Mars og Forsikringen om hans, der til en anden Tid skulde have hævet hende til Salighed, som en tung Forbrydelse, da den skulde koste den ædlestes Liv. Den Elskede forekom hende nu som Medskyldig i hendes Brøde, anklage havde hun kunnet ham, at han havde elsket hende og ikke den Doffrede, men ogsaa om Redning vilde hun anraabe ham for hende, som vilde døe for dem Begge.

"Vilde døe!" I dette Dieblif allerede var død, havde hun, efter Brevets Indhold, maattet sige. "Men umuligt!" raabte det i den Uengstedes Bryst: "Der maa endnu være Redning!" tænkte Cecilie, og uden Hensyn til sig selv, stød hun til Saint Mars's Huus, thi ikke sin Elskede, Cornelias Frelser, søgte hun.

Bleg, liig en Aand, med slagrende Haar og skræksforstyrret Mine, styrtede hun ind i hans Værelse; hvilket

Gjensyn imellem to saa længe adskilte, saa fyrigt Elskende! Nu intet berusende Rys, intet sødt Elskovsblif, de bleve bragte Cordelia til Offer, kun om hendes Fare talte Cecilie til Bennen i flyvende Ord; tillige havde hun i Smertens Overilelse leveret ham hendes Brev; og saa Linier vare nok, for ogsaa at styrte ham i grændseløs Jammer.

Begge ilte bevingede til Paris, og Saint Mars, som ved sine Fortjenester af Republiken havde nogen Ansæelse, spurgte efter den fangne Frøken S. — „Hun er død! var Svaret: Tidlig i Morges er Dødsdommen fuldbyrdet paa hende samt to og halvtredsindstyve andre Fædrelandsfjender.“

Forstenede stode de Spørgende. Selv den ulykkelige Cordelias Liig var allerede med de øvrige Slagtofferes bragt til Grævepladsen, og Intet kom ud af de Fortvibledes Efterforskninger, uden Bekræftelsen paa den trostløse og ikke mere tvivlsomme Efterretning.

Imidlertid var ogsaa Larivaliere netop samme Dag rykket ind i Paris med sit Corps. Han ilte til det Hus, i hvilket han havde sat sin Veninde i Varesægt; hans Hjerter bankede ved Haabet om Gjensyn; han fandt hende ikke; men istedetfor hende, Efterretningen om hendes Fængsel, og sandsynligviis saare overhængende Fare. Med hvilken Til han styrtede til Fængslet, behøver ingen Skildring. Han hørte den samme rædsomme Begivenhed, som Saint Mars og Cecilie havde erfaret, og følte ogsaa Blodet at standse i sine Aarer. Men den Grændse, ved hvilken Søsterens og den elskedes Vens trofaste Jær var bleven staaende, tilfredsstillede ikke den, vel forsmaaede, dog hemmelig ligesuldt brændende Kjærlighed. Den dybtfolende Larivaliere havde ædelst befjæmpet den, og troede den forvandlet til det reneeste, ommeeste Venskab; nu flammede den, helliget ved Smerten, høit i fortviblet Lue; kun endnu engang at

see den Elskedes Liig, syntes ham en usfatteelig Lykke, og han ødslede store Summer, for at kjøbe denne Lykke. Hans Bestræbelser hos alle Fængslets Embedsmænd og Tjenere, forskaffede ham den Efterretning, at Dødsdommen ikke var fuldbgyrdet paa Cecilie v. S., men at hun nogle Timer før Henrettelsen var funden død paa Gulvet, sandsynlig rørt af et Slag.

Larivaliere ansaae det for en Raade af Gud, at han dog havde skaant hende for den skammelige Død. Hendes Legeme skulde endnu samme Dags Aften nedgraves paa Natterpladsen. For Larivalieres Rang blev det ikke vanskeligt, under Paaskud at ville bruge den Afdødes Hoved til anatomisk Studium i det Galliske Fag, at erholde Ligets Udlevering. En Straale af Haab kunde vel ikke komme i hans Sjæl, dog syntes det ham en Trøst, saa længe som muligt at unddrage hende Forraadnelsen, og at skaffe hende et venligt Hvilested.

Da Aftenen kom, bleve de dyrebare Levninger bragte til hans Bolig. Det var en hjertemartrende Høitidelighed for den Elskende; som en Helligdom betragtede den sværmeriske Larivaliere det eensomme Værelse, hvor den Afsjælede var nedlagt paa en Sapha, og i ærbødig, andægtig Stilling — alene med hende og sin Smerte — knælte han ved Siden af Leiet, paa hvilket hun hvilede. — „O Du, raabte han: som jeg elskede høiere end mit Liv! Jeg haabede engang at tørde føre Dig lykkelig ind i min Bolig! Med alle Livets Goder tænkte jeg at omgive Dig, og — saaledes skal jeg finde Dig igjen!“

Smerten overvældede ham ved denne Forestilling, da han, bøiede sig over hendes Ansigt, betragtede de hulde Træk, som nu for stedse, ubevægelige ved hans Smerte, roligt smilte i Døden.

„Hvorledes, Dig? udraabte han, idet hans Blik hvilede paa den skønne, ædeltdannede Pande: Dig skulde det prøvende Staal formastelig angribe? Du, Skabning,

gens skjønne Mesterværk? Paa Dig synes jo den ædle, af, nu bortvegne Sjæl at throne!" Han trykte et inderligt Kys paa Liliepanden, og heftige Taarestrømme brøde frem af hans Dine, og faldt brændende paa de stivnede Træk.

Men hvo mægter at forklare den underfulde Magt, med hvilken et Bæsen formaaer at byde over et anders Sjæl, ja endog at tvinge den tilbage i Legemets Baand, i det Dieblisk den vil forsvinde? Den elskende Lariva: lieres Nærhed syntes at bevirke dette Under paa den hensovne Cordelia, og det inderlige Slægtskab imellem tvende Bæsen, som hidtil Rummet havde adskilt, syntes at vise sin Kraft i dette afgjørende Dieblisk. Med en navnløs Følelse bemærkede han en sagte Trækning om de fine, luffede Læber.

Ru først gennemsynede ham Lystanken om mulig Redning, og ved alle Midler, som hans Kunst frembød, fløi han, for at fuldende det henrykkende Under. Det lykkedes!

Og nu aabnede hun langsomt de hulde Dine. Dog luffede hun dem strax igjen, som greben af en sød Skræk, da hun saae sin Fjæls. Sagte, dog med Udtrykket af usigelig Omhed, hviskede hun: „Saint Mars!"

„Hvorledes, søde Engel! raabte Larivaliere, som, tabt i Henrykkelse, endnu stedse havde ligget paa Knæ ved Siden af hendes Leie, holdende hendes Haand fast i sin — idet han sprang op: Hvo har sagt Dig mit Navn? Tal, min Elskede?"

„Hvorledes, Du elsker mig? raabte Cordelia i den forrige Tone, idet hun frygtsom og ligesom blændet saae sig om: Saa er jeg vel vaagnet i en saligere Verden?" — „O, min Saint Mars!" luffede hun, som af sin inderste Sjæl.

Endnu til rette Tid erindrede Larivaliere, at
 Okaansel og Pleie især var nødvendig for den Svage.
 Som en Rose, hvis fine Hvidt kun blegt er rødnet, og
 blomstrede - hun atter under hans omme Bestræbelser.
 Det varede længe, før de Elskende kunde forklare sig
 det hulde Underværk, den lykkelige Vildfarelse. At La-
 rivaliere havde skuffet sig ved begge Søstrenes overors-
 dentlige Liighed, var let at indsee, men at en ligesaa
 sjelden Liighed betegnede tvende Brødre; at Saint Mars
 og Larivaliere virkelig vare Brødre, og at Sidstnævnte,
 for en værdig Slægtningsskyld, af hvem han var
 bleven opdragen, havde maattet bytte sit Familie-Navn
 med sin Velgjørers, dette syntes vel et Sammenstød af
 Omstændighederne, som grændser til det Vidunderlige.
 Saint Mars og Cecilie, som siebliffelig bleve unders-
 rettede og iilde til, torde først nu glæde sig over deres
 Lykke, da de bleve overtydede om den ædlest Søsters
 Frelse, og om den herlige Erstatning, som disse tvende
 ædelmodige Fornægtere saa vidunderligt havde fundet ved
 hinanden. Døden havde først maattet føre dem til sin
 mørke Grændse, for at give dem lykkeligere tilbage til
 Livet.

Louise Brachmann.

Den forherrede Brud.

// Jeg levede, fortæller Julius B.: i nogen Tid paa et Landsted, ikke langt fra Bredderne af Divate, en lille Flod, der adskiller Anjou fra Bretagne. Det var omgivet af den meest fortryllende Egn, og allerede i mange Aar berømt, i Anledning af Hertug Johan V Bortførelse af den dristige Grevinde de Penthièvre. Jeg nød alle Landlivets Glæder i fuldeste Maal, Jagt, Fiske o. dsl. Paa en af mine Aftenspadseretoure afbrødes min Samtale med mine elskværdige Hundsæller pludselig ved en ung Pige, omtrent 20 Aar gammel, der var rank af Væxt, og havde skønne blonde Haar og en venlig Stemme. Hun tilbød sig at vise mig Veien, og henvendte snart min Opmærksomhed paa de phantastiske Figurer, Maanen fremkaldte, i det den skinnede gennem Skoven."

„O, De vil faae noget gandske Andet at see! sagde min elskværdige Cicerone: I Morgen bliver her en stor Fest, en ung Pige i vort Nabolag ægter en Forpagter, med hvem hun længe har været forlovet; men man har udsat Brylluppet til Deres Ankomst. De maae endelig indfinde Dem!"

Allerede meget tidlig næste Morgen indfandt jeg mig i min Stadskjole der, hvor Brudgommen skulde finde sin Tilkommande. Processionen til Kirken lignede dem, man andre Steder pleier at see; dog udmærkede den sig fra disse, ved et lystigt: huj! huj! huj! som hvert Dieblisk gjænlød fra den Brudeparret ledsagende Skare, liig de gamle Druiders Skrig ved lignende Leiligheder.

Efter Brudesangen, af hvilken de sidste Strofer af hvert Vers altid gjentages i Chor, følger „Ragedandsen," der bestaaer i at Mandfolkene stille sig over for hinanden med en Rage, der er to Fod i Gjennemsnit, og af en skrøbelig Slags, og øve sig i at bevare deres

Kage heel, medens de Andres faldt i Stumper og Stykker. De unge Piger forære Bruden en Ekee, en lille Pande, eller andet Kjøkkentoi.

Jeg blev en Kone vaer, i en Krog af Stuen, der meget alvorlig stirrede paa de Andres Epog, uden at tage mindste Deel i samme. Paa min Anmodning om Aarsagen hertil, fortalte min venlige Ledsagerinde mig Følgende: „Hun hedder Johanne, og boer i hiint lille Huus, ved Gaden af Høien. Efter at have mistet sine nærmeste Slægtninge, en gammel gnaven Tante undtagen, drog hun til hende. Maanedes og Aar svandt hen, hendes unge Naboeysker bleve gifte, men Ingen beilede til hende. Hvorfor? Fordi hun altid fandt formeget at dable hos de unge Mænd. En af dem erode 200 Rdr., men han var ikke smuk nok; en Anden var smuk, men uden Formue, og Johanna, der var riig og smuk, fandt Ingen der anstod hende. Da hun en Dag gik tilbage fra Marken, mødte Peter hende paa en smal Sti, hilste og gik hende forbi. De tvende følgende Dage, ja Uger, gik det ligesaa, og Johanne mærkede omsider, at denne Møden ei var tilfældig, men at Peter tænkte paa at erobre hendes Hjerter. Snart blev hun hende ikke mere ligegyldig, og det varede ikke længe, førend hun elskede ham. Brylluppet blev bestemt til Et. Hansdag for 22 Aar siden. Brudgommen, der var en af Landsbyens Spradebasser, bar en pyntelig Hat med Silkebaand og en blaa Klædes Brylsidug. Han gav altid Moderne an paa Klæderne, og enhver Pige misundte Johanne den pyntelige Mand, der var en dygtig Arbejder og en af Landsbyens første Dandsere.

Hendes Lykke syntes virkelig ingen mere Livvært at behøve; men den varede ikke længe. Bryllupsdagen og Aftenen hengik under Jubel og Fryd, og de ældste Beboere i Omegnen erindrede ikke at have bivaanet noget

Brystus, hvor Brudeparret passede bedre til hinanden, og Udsigterne til et lykkeligt Egtekab vare skjønnere end her. Hvor forbausedes man ikke, da man Morgen en efter, som Skif og Brug er, kom til Brudehuset, for at erkjendige sig om den unge Kones Befindende, og fandt — Manden alene, der hulkende klagede, at hans Kone, strax efter at Gjesterne havde forladt dem, ei alene havde vlist ham bort fra sig, men endog forladt Huset.

Hvad kunde bevæge hende til en saadan Opførsel? Hvad kunde Naboersterne have stumlet om ham? Han grunder derpaa, og erfarer endelig af en Ven, at Johanne har besluttet, aldrig mere at see ham; at hun forbander og afskyer ham. Man gjorde alt muligt for at gjenvinde hendes Gunst for Peter; man talte om ham i hendes Nærværelse, men naar man havde faaet hende munter, og man henledte Samtalen paa hendes Mand, blev hendes Mine iieblikkelig mørk, og hun forlod sædvanlig Værelset. I et heelt Aar fornyedes disse Scener ofte. Den stakkels Peter græmmede sig, og bad sin Skyspatron, naadigen at formilde hans Kones Brede. Længe kunde han endnu ikke bringe det dertil, at Johanne vilde høre et Ord om ham eller see ham. Man frygtede, at hvis hun saa ham, hun vilde døe af Skræk over at see den Mand, Kirken, efter hendes eget Hjertes Samtykke, havde givet hende.

Imidlertid havde forskjellige Rygter udbredt sig. De snakkende Evas Døtre drøftede denne vigtige Sag, saa de vare nær ved at faae Hovedpine deraf; ja selve Mændene gav den Stof til alvorlige Samtaler, og saa ofte man kom til at tale om Peter og hans Kone, forfede man sig, og bad, idet man skiltes ad, dem der havde været tilstede, ei at tale et Ord om de Formodninger, man havde yttret. Hvormegit man imidlertid end holdt disse hemmelige, udbredte snart det Rygte sig

i alle omliggende Eogne, at Johanne var besat af en ond Aand; man gjorde Benner for den Ulykkelige, og Enhver forklarte Sagen paa sin Viis.

Nogle sagde, de havde seet Noget ved Siden af Johanne, da hun var paa Veien til Kirken, og dette Noget havde trukket hende i Armen; Bryllupskaftenen havde samme hemmelighedsfulde Person staaet foran hendes Kammerdør, og sat et forstrækkeligt Ansigt op imod hende, og fra det Dieblik af var Uenigheden mellem hende og hendes Mand begyndt. Andre paaastod, Johanne havde, da hun satte en Potte over Ilden, seet en lang mager Haand putte et Brev i Potten; hun havde taget det op, og læst deri, saagodt hun formaaede, nogle af Bogstaverne kjendte hun ikke, hvorledes hun skulde opføre sig mod sin Mand. Atter Andre forsikrede, at hun nogle Dage førend sit Bryllup havde mødt en Tiggerkone, der bar et Bunt Klude paa en Stok, og havde et Par gamle Skoe i Haanden; med hende, som hun anholdt, havde hun talt, og Denne var uden tvivl Skyld i Ulykken.

Da selv de klogeste Hoveder ikke kunde finde Riede i alle disse Forklaringer, forsoiede man sig til Johanne selv, for at faae Nøglen til den uoploselige Gaade.

„Jeg kan Intet mindes! svarte hun paa de mange Spørgsmaal, der gjordes hende: Dog — nu falder der mig noget ind — ja — tre Dage førend mit Bryllup gik jeg meget hastig op ad Veien, for at see Peter komme forbi, der vilde gaae paa Andejagt; da mødte en Tiggerkone mig. Hun sagde til mig: „Mit Barn, jeg er træt, kan jeg hvile mig lidt hos Dig? Jeg har lært mine Fodder gandske omme, see...“ Jeg, der havde saa stort et Hastværk, at jeg ikke for en Daler vilde have ladet mig opholde et Dieblik, svarte: „I dette Dieblik, min kjære Kone, kan jeg ikke gaae hjem med Eder; men sæt Eder her i Græsset, jeg kommer

snart tilbage igjen. Jeg gaaer Peter imøde, som jeg om tre Dage ægter"

„For Dens Skyld, der om tre Dage skal blive Eders Mand, sagde hun i en sælsom Tone: skal jeg vente! O, denne Jør vil snart kjølne. . . maaskee afskyer J ham allerede paa Bryllupsdagen!"

„Det sagde hun! udbrod en Tilstedeværende: Ulykkelige Johanne! Hun har forhexet Dig!" Og Alle gjentog, idet de korsede sig: „Hun er forhexet!"

Grunden til Johannes Ulykke var opdaget. Man pønsede nu paa at befrie det ulykkelige Slagtoffer fra Forbindelsen. Enhver holdt det selv udtænkte Middel hertil for det klogtigste; men tilsidst antog man dog eensstemmig en gammel Kones, der var En af de Ældste i Menigheden. Det bestod i at fæste Indvoldene af en sort Hankat, endnu gandske varm, for Johannes Fødder, og bedække den Syges Hoved med Duemøg. Og saa skulde der lægges nogle mysterieuse Urter paa hendes Mave.

Den ulykkelige sorte Kat blev bragt tilbeie, men den satte sig dygtig til Modværg. Til Slutning maa den give tabt, og fæstes varm og blødende for den Forhexedes Fødder. Næppe berøre de dampende Indvolde hendes Fødder, Duemøget hendes Linding, og Urterne Maven, førend hun udstøder et dybt Suk, og . . . den Djævel, der havde besat hende, er borte! — — Hun er frelst, spørger efter sin Peter, og elsker ham som før. Dagen efter gaaer hun i Kirke, for at takke Gud. Ved den hellige Petrus's Lænker gjør hun det Løfte, aldrig mere i sit Liv at danske."

At Mit v. Børrings Ungdoms-Lib.

I mit syvende Aar kom jeg til Vloen, til en gammel, værdig, sjønt affat Præst, ved Ravn Lihme, som havde mistet sit Embede, fordi han følte sig forpligtet til, fra Prædikestolen at foredrage sin Menighed de Skrøpler, han havde med Hensyn til den tredje Person i den helhelige Treenhed. Om de to Aar, jeg tilbragte hos ham, kan jeg næsten Intet erindre mig. Kun een Begivenhed staaer mig endnu for Die, som om den var skeet igaar. Den fortræffelige Grev Schmectow, lige udmærket med Hensyn til Aand og Hjerte, hvis „blandede Skrifter“ høre til de bedste i sit Slægt, var den Første, der blev begravet paa den ny anlagte Kirkegaard. Hans mange Venner opreiste ham i den senere Tid et Mindemærke. Det var en simpel Støtte af nordisk Marmor uden af Prydelse, med den af den Afdøde selv bestemte Indskrift: *frangor non flector* (knuse mig kan man, ei bøje mig.) For at betegne dette billedlig, havde man ladet et Stykke af hugge foroven paa Støtten; men den dumme Steenhugger havde affaaget det, ikke sprængt det. Ingen vovede sig til at rette denne Feil, og Monumentet blev opsat, som det var. Neppe var det skeet, førend en Lynstraale, uden at tilføie Noget af den talrigt forsamlede Skare Skade, gandske fortræffeligt rettede Kunstnerens Misgreb.

Den gamle ærbørdige Lihme's Død, der, uagtet det nævnte Kjættarie, var orthodoxere end mange Bisopper og Generalsuperintendenter, bragte mig til en af mit Fædrelands aandrighste Mænd, Pastor Meier paa Den Als. Her kunde jeg have lært meget, men Færelsen var for genial for Drengen; han elskede mig inderligt, beskæftigede sig stedse med mig; men den Fæthed, hvormed jeg fattede Alt, den Hurtighed hvormed jeg,

naar han talte til min Phantasie, eller søgte at vække min Ergjerrighed, gik ind i hans Ideer, lod Læreren glemme, at det ei var en Yngling, men en Dreng han havde for sig.

Vaa enhver anden Løbebane end den geistlige, vilde Meier have udmærket sig; hans grundige, vidtudstrakte Kundskaber, hans ædle Stoltthed, hans Begeistring for alt Skjøn, hans dybe Foragt for alt Uværdigt, hans Klogskab, vilde i enhver anden Stand, end i den han var, have hævet ham saare høit. Endskjøndt ung havde han, ved en Geniestreg af hans Ven, den bekjendte Etatsraad Suadicani, faaet et af de bedste Sognefald i Landet. Denne, der var yndet af Kongen, hvis Gemalin des Liv han havde frelst, anbefalte ham indstændig til Majestæten; men Denne vilde Intet love. Den Morgen, Embedet skulde bortgives, søgte Suadicani forgjæves at faae Audients hos Kongen. Uden at Adjutanten mærkede det, tillistede han sig Parolen og Geldtraabet, der just skulde hidbringes, og istedetfor „Louise“ og „Kjøbenhavn“ læste Kongen Meier og Saksenburg. Kongen smilte, og gav ham Embedet. (Saksenburg er Kaldets Navn.)

Meier underholdt mig med Forkjærlighed om den franske Revolution, hvis meget lovende Forhaabninger og gruelige Ende han, som den franske Feldtmarsskal, Grev Luckners Fedsager, i Nærheden havde betragtet. Med Begeistring saae han dens Morgenrøde i Konstitutionen, med Afsky dens sorgelige, rædselsfulde Ende. Aldrig glemmer jeg det tragi komiske Eventyr, der for stedse forjog ham fra Jakobiner-Klubben, som han for ibrigen havde besøgt, og som han altid skildrede med sjældent Lune. For at sikke sig mod de stedse videre overhaandragende Tyverier, havde han ladet sig gjøre to store Kommer i sin Kjøle, der kun fra inden af kunde aabnes, hvori han gjenste sin hele betydelige Formue i

Assignater, omhyggelig. En Dag holdt han en livfuld Tale i Klubben, der vakte lydeligt og almindeligt Bifald; mere end een rovt citoyen faldt ham om Halsen, og priste det Fædreland lykkelig der havde saadanne Borgere at fremvise. Rørelse er ligesaa smitsom, som Enue; Meier griber til Lommen, for at astørre de frodigen freimstrømmende Saarer med Lommestørklædet; men hvorledes blev han tilmode, da han mærkede, at en citoyen Jacobin, med hele Rjolestjødets, havde befriet ham for dets Indhold. Nu var det ude med hans Kjærlighed til Klubben; dette Beviis a posteriori havde helbredet ham.

Meier var en Frihedsven i Ordets skjønneste Betydning; med Afsky saae han derfor Tydsklands Undertrykkelse, og den over hans Fædreland bragte Nød. Han havde den ulysiske Bane, undertiden at tænke høit. Engang maatte han, til sin store Vergrelse, ved det kongelige Taffel høre en varm Lovtale over Keiseren af en høi Mund. Han beed sig i Læberne, men erindrede sig, hvem der talte, og hvor han var. Da imidlertid den høie Talende endte med de Ord: „Det bliver ikke godt, førend alle Aar kommer under een Hyrde!“ udbrød han ubesindigen: „Det var et Aareønske!“ — Allerede Drengen indstjærpede han Hengivenhed for Almeenvel, Afsky for Egoisme; og — jeg vover at sige det — denne Udsæd faldt ei i utaknemmelig Jord. En lille Begivenhed fra den Tid af Skildrer min daværende Tænkemaade.

Min Opdragers Broder var ankommen i et Besøg, fra det egentlige Danmark, og havde til min store Glæde foræret mig en Bankoseddels, som jeg endnu aldrig havde seet; jeg havde stedse min Skat i Hænderne, og lagde store Planer med hvad jeg vilde kjøbe derfor. En Aften kom begge Brødrene dybt ind i Politiken, og talte om det materielle og moralske Onde, som Papirspenge bragte over Danmark. Jeg slugte Samtalen paa min lille Stol i et Hjørne af Stuen, endstjøndt jeg kun forstod Lidet af

den; imidlertid begyndte Bankofedlen, som om den var et med Uret erhvervet Gode, at brænde mig i Haanden. Længe kjæmpede jeg med mig selv, men omsider seirede min gode Villie, jeg sprang op, og kastede min kjære Seddel i Raskelovnen.

„Hvad gjør Du, Dreng?“ raabte min Lærer.

„Jeg vil ikke eie, hvad der gjør Saamange ulykkelige!“ var mit Svar.

Det var glade, lykkelige Aar jeg henlevede paa Harsburg: gjorde jeg end ingen egentlige Fremstridt i grunden; Lærdom, mine Landskræfter bleve dog paa mange Maader vakte, og jeg selv derved modtagelig for sildigere Underviisning. Det Behagelige i min udbortes Tilstand forøgedes ikke lidet ved Slottet Augustenborgs, Kongens Svogers Residentses Nærhed. Begge Hertugens Sønner vare af lige Alder med mig, og naturligvis sluttede vi os altsaa til hinanden; Søn- og Festsdage, især Fødselsdage, vare mig derfor Glædesdage.

Mit derværende Ophold er mig saameget uforglemmeligere, da det foranledigede mine Følelsers første Opvaagnen, og med den — det drøieste Dørefigen jeg med mit Vidende har faaet. Jeg var ti Aar gammel, da Synet af det herligste qvindelige Væsen, der var bestemt til at smykke en Throne, gjorde mig til Digter; det Dørefigen jeg fik derfor, da en misundelig Dæmon tilførte Faderen, hvad der var bestemt for Datteren, har saaledes indprentet hine Vers i min Hukommelse, at jeg endnu, uden Villie kan anføre dem:

Mit Adlerschwingen
Dich zu besingen
Kehrte ich heim.
O Du hohe gewaltige Schöne
Mein Herz, es fühlet vor Liebe sich groß.

Saaledes gik det i stigende Pathos fremad, med Anvendelse og Opoffrelse af alle mine mythologiske Rund,

flaber, en god Stund, indtil jeg med den fornuftige Efterretning til Læseren sluttede saaledes:

Ihr Herrn, Ihr lacht wohl gar und spricht,
„Der Mensch hat was im Kopf!“

Doch wartet nur:

Freund Amor ist ein loser Schelm,
Der gern die Menschen plaget;
Drum schießt er mir den Pfeil ins Herz,
Der bittere Liebe spendet;
Bei Ihr thut er das Gegentheil,
Und schießt mit stumpfen Pfeilen,
Die Spitze ist mit Blei begabt,
Und gar zu schwer zu heilen.

Dog ikke tilfreds hermed, havde jeg ogsaa søgt at fremstille den udtalte Idee billedlig; jeg havde illumineret to smukke Hjerter, det ene rosenrødt, det andet ildrødt, gjennemboret Begge med Pile, og paa gammel tydsk Maneer, for at forebygge enhver Forvexling, betegnet dem med Mit og Dit. Noget drøie Drefsen lannede, som sagt, mit Digtertalent, og har rimeligviis berøvet de tydske Almanaker og Tidskrifter en riigholdig Berstkilde.

I Sammenligning med mit akademiske Liv i Jena var mit kiælske temmelig flaut; jeg valgte derfor at boe, ikke i selve Kiel, men hiinsides Havnen. Kun nu og da kom jeg til Byen, for at besøge Benner, der vare mig lige. Een Tildragelse afbrød imidlertid i nogen Tid mine Planer og Studier, det første Dampskibs Ankomst; thi hvad der nu neppe nogle Diebliske standser Lediggjængeres Skridt, gjorde dengang, som noget Useet, Beslag paa Alles hele Opmærksomhed.

Det var i August 1819, at det vakre Dampskib „Caledonia“ — nu et Brag — førstegang ankom til Kiel, og bragte Alle, Gamle og Unge, Fornemme og Ringe, paa Benene. Havnen vrinslede af store og smaae Baade, der hidførte Skarer af pyntede Kjøbstædsfolk og ærlige Landmænd fra alle Sider til Mirakelskibet, der ei havde Rum til de Ryggjerrige paa Dækket. Ved de smaae Enstoure, det anstillede til den nærliggende Kanal og

bet var meget talrigt; Ingen vilde ombytte den rene, oplivende, fri Luft med Kahyttens uhyggelige Atmosfære, og da Musikantertroppen fra Prag, der havde bestemt at gjøre deres Lykke i Kjøbenhavn, begyndte at stemme Instrumenterne, raabte man eenstemmig: „En Bals! en Bals!“ og en mere lystig, end pyntelig Dands begyndte.

Et mere blandet Selskab var ikke let at tænke sig; Ung og Gammel, Bekjendt og Ubekjendt, Damer med Damer, Mandfolk med Mandfolk hoppede omkring imellem hinanden. Her en Husarofficer i Støvler med Sporer paa, hist en Student i en kort Reisejakke og uhyre Båndstøvler, gammeltyske Ynglinge med slaagende Haar, skønne Damer med Krøller i Haarene og i halv Negligée, vindige Handelsbetjente og agtbare Kjøbmænd, kort, Alt, som havde tilkjøbt sig den Ret at være der for otte Specier, vuggedes her i en lystig Blanding. Ved Bordene i Hjørnerne havde mærkværdige Grupper dannet sig. I en stod den ærværdige gamle Statsminister, Grev v. Reventlow, i en alvorlig Samtale med en Lærer fra det Lønderske Skolelærersseminarium, der udviklede ham sine økonomiske og pædagogiske Grundsætninger, og allerede ansaae sig for en lykkelig Reformator i det danske Skolevæsen, fordi den under Samtalen indslumrede Excellence uvilkaarlig nikkede ad alle hans Demonstrationer.

En Professor i „Weltalenheden,“ der isvrigt fortjente denne Titel ligesom *lucus a non lucendo*, var kommen i Ordstrid med en bekjendt Helteedigter, et Genie, hvis udsødelige Værk imidlertid neppe levede længere end et Stykke Lærred fra det Sted, der fører samme Navn som han, holder sig. Det var en sand Strid om Pavenes Skjæg, da Begge, begejstrede af Druesaften, forverlede deres Themaer, og modsatte sig til Slutning med Haand og Fod hvad de i Begyndelsen havde paastaet.

Gandske anderledes gik det ved det ligeoverfor værende Bord, hvorved Muselønnerne drak Broderskab med Mars's, og i hellig Begeistring intonerede et patriotisk:

Landesmutter,
Käs und Butter!

saa kraftigen, at de just ikke meger taktfaste Prager tabte al Contenance, og uvilkaarligen, til de skønne Dandserinders store Sorg, begyndte en temmelig uregelmæssig Pausevals.

I Baggrunden saa man en Flok Jøder, der ved den ringeste overordentlige Bevægelse, ved hver en Surren af Hjulene og Brusen de hørte, udskødte et: „Ach wai mir!“ efter det andet, og gjerne havde efterfulgt Frøken v. Ss Exempel, der

Læsesningen Frederiksborg, kunde det langt fra ikke modtage
 Alle, som ønskede at være dets Gæster, og Mange præ-
 lede siden af, at de havde prøvet, hvor sjønt det var
 at seile med et Dampskib, uagtet de dog kun vare dets
 Ledsagere i en dertil bunden Jolle. Før end det afgik
 prøvede en jublende Skare af glade Ynglinge den herlige
 kjøbenhavnske Biin, og Hovedstadens skønne Ol — som
 forresten, da Forraadet for længe siden var forbi, var
 anskaffet i Kiel. Enhver, hvis Kasse og Tid paa no-
 gen Maade tillod det, fattede nu, i den glade Lum-
 mel, den Beslutning at gjøre Reisen med til Kjøbenhavn.
 Jeg blev ikke tilbage, og nedskrev, kort efter min Reis-
 sebeskrivelse, som følger: „Et stort Seildug, udspændt
 bag i Skibet, forvandlede det til et rummelig Telt,
 under hvilket talrige Bænke og Borde indbød til hyggelig
 Nedladen. Det var en herlig varm Maanestjensnat,
 Havet straalte i tusinde Funter, og Dampskibets Hjul
 lignede, drevne mellem Bølgenes Skum, uhyre Jld-
 hjul; intet Vindstød var at mærke, og, som en mørk,
 tiempemæssig Aandeskikkelse, hævede den sorte, tykke
 Ruldamp sig i den klare Ether. Neppe krusede nogen
 rolig Bølge det vide Hav; kun Skibets raske Gang lod
 dybe, i det Fjerne endnu synlige Furer tilbage i det
 eftergivende, og dog stundom saa frygtelige Element.
 Jeg var klatret ud paa min Yndlingspost i Skibet, Bug-
 spryddet, bandt mig til Sikkerhed, et Loug om Livet,
 og sad der længe ubevægelig i de sødeste Drømme. Det
 er en gandske egen Følelse, naar man, siddende paa
 Lougene, svæver mellem Elementerne, uden al Støtte;
 Aanden svimler næsten ligesaameget, som Legemet; man
 føler, at et Dieblis Bevægelse kan styrte os ned i en bund-
 løs Afgrund, og dog — kan man neppe modstaae Forsøget.
 Men snart savnede mine muntre Kammerater mig, og
 droge mig tilbage i deres jublende Kred, den store Punsch-
 bolle dampede imellem os, og glade Sange gjentød. Selvska-

ved en sig reisende Storm besvoer Commandeur Bille, for Guds Skyld at holde et Dieblif stille.

Naturlignvis offredes her ogsaa til Venus, hvor alle de andre Guder og Gudinder fik saa rige Offere. Det syntes imidlertid, at Cythere — men det var nok heller ikke den rette — denne Aften, imod Sædvane, var flygtet fra Mars's Sønner, og, i de til det bageste Dække relegerede Tjenestepigers Skikkelse attraaet en derhen dragen Skare af unge Handelsberjente. Trods deres Søndagsklæder, der duftede af Parfume, havde disse, der ligesom Cæsar, hellere vilde være de første paa anden, end den anden paa første Plads, begivet sig til hine Skjønne i Skibets Forstavn, hvor de, liig deres store Forbilleder, „kom, saae og vandt.“

Men Natten var for Skjøn, og min Stemning for høitidelig til at Deeltagelse i den ene eller anden Nydelse, som jeg blev vaer, længe kunde sængsle mig; jeg var snart hist, snart her, og havde mangan en Spøg, som jeg havde min, de Fleste fremmede Uniform at takke for. Kieler Studenterne have nemlig et saa eiendommeligt Privilegium i denne Henseende, at det fortjener at omtales.

Naar de ved høitidelige Leiligheder foranstalte et Optog, faae de dertil Valgte, saalænge Fæstligheden varer, Rang efter den Post de beklæde. Ansøreren rangerer med en virkelig Generalleutenant, den Næstkommanderende med en Generalmajor, Officererne med Armeens Officerer, og de saakaldte Chapeaux d'Honneur med virkelige Statsraader.

I 1816 foranstaltedes et saadant Tog, i Anledning af Kongens Nærværelse, og en vis Petersen, siden den Tid „Peter General“ kaldet, var valgt til Ansører. Fulgt af sin Stab reed han Kongen imøde, og blev af General v. Rardorff forestillet Majestæten med de Ord: „Hr. Petersen, Ansører for Studenterne, Deres Majestæt!“ Men Overhofmarskal v. Hauch rettede ham saaledes: „Hs. Excellence, Generalleutenant v. Petersen, Ansører for Studenterne!“

Excellencen havde nu den Ære at ride ved Majestædens høire Side, og Ingen gjorde ham hans Værdighed mere stridig, allermindst Kongen, der tog ham og den Næstkommanderende (Lange) til sit eget Taffel, medens de andre Embedes mænd fik Plads ved Marskaltstøffelet.

En saadan Ære havde man imidlertid ikke for Intet; Generalen havde leiet et af de skønneste Qvarterer i Byen, og

holdt, saalænge han beklæbte sin høie Post, aabent Taffel. Med megen Værdighed tog han imod Civil- og Militair-Autoriteternes Opvartninger, saavel som det akademiske Senats, og gjorde ikke altid Bink til, ingen Uleilighed at gjøre sig naar Hovedvagten tilraabtes: „Vagt i Gevær!“ Frommerne hvirvlede og Fahnerne vailede. Den høie Rang gav den simple Haderslebener Borgersøn en saa fornem Anstand, at det Komiske i denne Grilling ikke var Noget paafaldende, og hans nærmeste Bekjendte glemte ligesaa lidet som Rector magnificus, at titulere ham: „Deres Excellence!“ Selv lige oversfor Kongen vidste han at stikke sig, og Jutet bragte ham ud af hans Farning, hverken Misundernes Drillerier, eller den svimlende Hvide, hvortil han var havet. Neppe troer vel den Reisende, der passerer Hadersleben, at den fyldige, joviale Postmester der — som dog maaskee ogsaa, naar han er i ondt Lune, møder ham med den bekjendte nordiske Posthøflighed — har været Generallieutenant og Excellence i halvtredie Dag.

Min Ringhed stak dengang i en blaa og hvid Galla-Uniform, som var Alle paafaldende, da Ingen kjendte den.

Paa hiin Aften, eller rettere, henimod Morgen, havde jeg min Uniform — thi man ansaae mig for Militair — at takke for, at en ret vakker Skolemesterdatter fra Falster Pjænskede mig sin Fortrolighed. Hun beklagede sig bitterligen for mig over den Mangel paa Agtelse, nogle Studenter havde viist hende, og var saa naiv, eller rettere saa forføngelig-dum, at fortælle mig, at hun reiste til Kjøbenhavn, for at blive — Maitresse hos en høi Person. Hun sølte sig saa lykkelig ved denne Værdighed, at hun gjorde Vaastand paa næsten fyrstelig Rang. Hun havde — flere af mine Medreisende kan bevidne det — læst i en gammel Statskalender, Gud veed fra hvilket Sekulum, at en høi Rang tillagdes Kongens naturlige Børn. Nu sluttede hun: „Saa høit Kongen i Rang er over min Elskede, saa høit maae hans Børn rangere over mine.“ Paa denne Maade ventede hun, at „hendes Sønner skulde komme til at rangere efter Grevers Sønner uden Lehnsgrevskab.“ — Jeg tillod mig at gjøre hende opmærksom paa, at hun jo slet ikke kjendte ***, og altsaa ikke kunde vide...; men dette opbragte hende; hun vendte mig foragtelig Nygen, med de Ord: „For hvad anseer De mig?“

At en paalidelig Kilde erfarede jeg, at Pigen, indtil hun fik den ulukkelige Statskalender i Haanden, havde levet rolig og lykkelig i sit Hjem.

Efter en rask Fart i 26 Timer kom vi til Kjøbenhavn. Den engelske Oberst Wilson, den preussiske Minister i Overrig, Baron v. Arnim, min Ven William Mellisch og min Ringhed, begave os i Compagnie til Hotel d'Angleterre paa Kongens Nytorv, en af de skønneste Pladser i Europa.

G n o m e.

Ungdomskraft og Ungdomsmød,
 Kjærlighed og Flammeblod,
 Alen Pande, muntert Sind,
 Sorte Lokker, Rosenkind,
 Hvor, at siig, hvor blev det af?
 Med det sank i Tidens Grav.
 Dog mit Hjerte er ei armt,
 Slaaer det ikkun frisk og varmt
 For det Gode, Skjønne, Sande,
 Da lad Alt med Støv sig blande,
 Dette grønne Kloverblad
 Aldrig visne skal i Striden,
 Ei i Stormen flilles ad,
 Thi det overlever Tiden!

Richard Roos.

Det sande Kald.

Begge Sommerne i den ublevede grønne Dverfsjole, hvori Candidatus theologiæ Richard Simplicius Ehrenspreiß med hurtige Skridt vandrede ad Markstien til den nærliggende By, vare propfulde af Rage og Tærte, Resliqvier af det hofriherlige Festsmaaltid. Hvad han, af det kostelige Bagværk, havde kunnet tage paa sin Tallerken, havde han — som sædvanligt — sparet fra sin egen Mund til sin hjertelskede Moder; sty og bange, at Norge skulde mærke det hemmelige Smugleri, havde han ladet det glide heel sagte og behændigt under Bordet, hvorpaa det da videre have fundet Veie ned i den sikkre Kjølelomme. I det hoiroffede Selstabs Virvar havde Ingen seet det, uden hans sextenaarige Eleve, Frøken Nille. Og hun maatte da i Guds Navn ogsaa gjerne have seet det. Det var jo ikke førstegang, hun traf ham paa slige Veie; det var ei heller førstegang, hun selv sparede hele sin Rages og Tærteportion, for, efter Tasselet, stille og hemmeligt at pakke den i et Papiir og give den kjære Lærer den med til hans Moder, som hun bad hilse saa kjærligt. Glad og veltilmode skred den ærlige Simplicius frem med den rige Velsignelse. Det var den deiligste Sommeraften. Byen laae neppe en halv Miil fra hans Principals Riddersæde, hos hvem han nu havde levet i ti Aar som Hovmester. Ofte havde han, efter endt Dagværk, gjort denne Vandring, styrket sig i barnlige Meddelelser, og altid kunnet være hjemme igjen til borgerlig Tid. Men lykkeligere, end idag, havde han endnu aldrig vandret denne Veie. Foruden Velsignelsen i Kommen bragte han jo Moderen et frydeligt Haab — — Udset til nær Forsørgelse. Hans Hjerter bankede af Glæde. Stedse længere bleve hans Skridt. Omsider var han der.

Og da han nu kunde lette de fulde Lommer og det fulde Bryst, og rykke ud med alt det Gode, og fortælle, hvorlunde Grev Hermogen, som just var i Besøg hos hans Baron, dog omsider havde værddiget ham sin Opmærksomhed, ja endogsaa syntes at have fattet Godhed for ham — — hvor salig var han da! Ogsaa hans Moder foldede taknemmeligt sine Hænder, og saae med vaade Øine op til Guldmaenen, som skinnede ind paa hendes Tagkammer. — „Saa skulde det dog være muligt? raabte hun med skjælvende Røst: Mit inderligste Ønske her i Verden skulde altsaa dog naae sit Mål?“

„Ja, svarte Candidaten: det skal det. Greven var Venligheden selv; han har trykt min Haand — Moder, det har noget at betyde, naar en Greve trykker en fattig Karls Haand — han har lovet, at tænke paa mig.“

„Vil han holde Ord? spurgte Moderen, næsten forsagt igjen: Eller har det maaskee været blotte Talemaader, hvormed han har villet spise Dig af? Syntes han ikke allerede at have glemt, at Du er hans tro Lærers eneste Søn? — — Bebreid mig ei, at jeg i Utaknemmelighed forglemmer, hvad han har gjort imod os. Det er sandt, han har ladet Dig studere, og han beskytter mig, paa mine gamle Dage, mod Nød og Hunger. Det er Meget, og det erkjender jeg. Havde han ei været, hvad var da bleven af mig og Dig? — Gode Gud, Du var ti Aar gammel, da Din Fader, nu for 25 Aar siden, lukkede sine Øine i sin stille Præstegaard. Uden Formue — thi hvad efterlader sig vel en Landsbypræst, der, som Din Fader, giver Alting bort? — Uden Understøttelse, havde det jo været mig umuligt, at bringe Dig saavidt. Men dog — Gud forlade mig, om jeg skulde synes alts for begjerlig! — dog havde han forlængst kunnet forsørge Dig, naar han blot havde villet. Mangt et godt Råd har været ledigt paa hans Godser — forgjæves

har Du krummet Din Ryg og opsat de meest rørende Ansøgninger. Du har prædikeret — —"

"Slet!" faldt Simplicius hende sukkende i Ordet.

"Saa? ivrede Moderen: Har jeg ikke utallige Gange sædret Glædestaarer over Dig, naar jeg saa Dig staae der paa Prædikestolen for den christelige Menighed i den hvide Messesærk — — og naar Du nu begyndte at bede med Din svage, vemodige Stemme — —"

"Ja! afbrød Candidaten hende med Bitterhed: Just med den svage, vemodige Stemme — —"

"Det forstaaer sig — vedblev den Gamle, uden at lade Solnnen komme til Orde: Det forstaaer sig, Din salig Fader var en anden Mand. Han kunde dominere! — Naar han slog i Prædikestolen, saa Støvskyerne hvirov lede, og med Tordenrøst forkyndte Guds Brede over Babylon, eller udtalte Lovens Forbandelse over de Forskoffede, da holdt Alle Beirer, saa bange bleve de, og saa med sky Forsærdelse mod Kirke loftet, om ikke Hævnens Lyn vilde slaae ned. Men — hver paa sin Vilis. Sanct Petrus var en vældig Taler, som Din salig Fader, og han behagede Herren vel; men den milde Johannes laae ved hans Bryst. Du hedder jo heller ikke Leopoldus, den Lovemodige, som Din Fader — Du bærer jo det langt skjønnere Navn Simplicius — det vil sige, den Simple, Eenfoldige."

"Ja vel, Eenfoldige! loe Candidaten: Nu i Sandhed, der gives skjønnere Navne! Og hedder jeg da ikke ogsaa Richard, skjøndt Ingen kalder mig saa, uden — — to Rosenlæber?" tilføiede han neppe hørligt.

"Fortjente Du altsaa, vedblev Moderen: den Tilføielse? Fortjente jeg, at Hans Excellents, hvorsomhelst han saa mig, talte om Dig i beklagende Tone, som om Du aldrig havde skullet studere, idetmindste al-

drig Theologie, som om Du slet ikke duede til Præst, men søg havde hjemme i Skolestuen?"

„Ja, i Skolestuen! sukkede Kandidaten: I Skolestuen hører jeg just hjemme, naar jeg vil være forfattet — — for evigt! — Stuen passer overhovedet allerbedst for mig. O, min Himmel! Hvad dog de Fornemme ere kloge og vise! — Havde jeg kunnet udholde det som Hovmester i ti Aar, naar jeg ikke havde givet den meste Information i den frie Natur? — — Nei, nei, Lad det være godt. Ude under Guds aabne Himmel, der føler jeg mig vel, det er mit Element!"

„Og deri kan Du jo nu snart tumle Dig, trøstede Moderen: efter Hjertenslyst, saasnart Du nemlig har faaet Præstekald. Du studerer i Lysthuset, Ingen forstyrrer Dig. Du drikker Din Kop Kaffe der. Du graver og planter i Haven. Du løber og besøger Syge. Du arbejder i Herrens Wiingaard med — —"

„Ja, ja! faldt Simplicius hende i Ordet, og gned Hænderne af Glæde: I Herrens Wiingaard arbejder jeg, de unge Grene pleier og bestjærer jeg — efter Rechtistiske Grundsætninger, at de kunne være ret vppigt og bære tusindfold Frugt! Confirmanderne præparerer jeg i Haven, hvor vi have vor gode Gud, hans Almagt og Bliksdom, fra første Haand, thi der flyde Ordene langt bedre for mig, end inde i den lumre Stue! — Og Liigprædikenerne holder jeg ogsaa paa fri Felt, saalænge det er muligt, blandt Træer og Blomster, paa det friske Græs! Det er det ogsaa, som gjør mig Præstelivet saa tiltalende. Nu, Gud hjælper vel! Den Gamle i Lindenhasgen kan ikke leve et halvt Aar endnu med sin Brystvattersot.

„Og saa er Du der! jublede den salige Moder: Du og jeg i det kjære Hjem, hvortil vi, efter 25aarig Adskillelse, vende tilbage. Faders grønne Lænestol staaer da ved Kaffelovnen igjen som før, og i den sidder Du,

Simpelmand, og smøger Din Pibe, og kjærlige Hænder pleie Dig, og dægge for Dig!"

"Moderhænder! raabte den Begeistrede: Og Kosalie."

"Kosalie? foer den Gamle op: Kosalie? — — Simplicius! tilføiede hun i mildere Tone: Qvæder Du da evigt den gamle Vise? Indseer Du da ikke endnu, at der aldrig kan blive noget af?" —

"Ikke blive noget af? — Aldrig? — stammede den Bessyrte: Moder! Synger da ogsaa De endnu den gamle Jammer- og Sørgefang? Hvorfor skulde der da ikke kunne blive noget af?"

"Fordi — fordi, svarte Moderen: fordi Kosalie, som jeg jaaridt har sagt Dig, ikke har Din Tro — — fordi hun er katolsk. Du kjender mig, min kjære Søn — Du veed, at jeg ikke er bigot. Pigen er smuk, klog, sfin — hun kan ogsaa vente sig en Stilling i Brudes gave. Alt dette er nu meget godt, og med Glæde vilde jeg sige Ja, naar Du var noget Andet, end en evangelist Præst. Men nu — nei, nu gaaer det aldrig an — nu er det reent umuligt!"

Greven, svarte Simplicius: tænker anderledes; han sætter sig ud over slige Fordomme."

"Greven! rettede Moderen: Ja, Greven, men ikke Bønderne. Har ikke Din Omgang med Overforsterdatteren allerede skadet Dig længe? Hvor Du prædikede, mumlede man ikke der om Din katolske Kjæreste, og rystede paa Hovedet, som om Du havde givet Dig den Slemme i Vold?"

"Lad dem det! raabte Candidaten: Hvad formaaer de vel mod Herrens Villie?"

"Ja, vedblev Moderen: De ere vel nødte til at tage Dem, Herren vil unde dem. Men vil Du være Den, som paasødes dem? Vilde Du være Sjælesørger for en Menighed, som ingen Tillid havde til Dig, som med Sky Tilbageholdenhed behandlede Dit Kjæreste her i Verden,

Din Hustru? — Nei, Simplicius, det gif ikke godt! Slaae den Pige af Tankerne! — — Hun er munter, hun vil glemme Dig!”

„Ja! mumlede Candidaten: Hun er munter, hun vil glemme mig!” —

Mørkt saae han hen for sig. Men Moderen forstod at adsprede den mørke Sky. Hun spurgte, hvorledes det da var tilgaaet, at den naadige Herre havde trykket hans Haand. Simplicius blev stedse mere opromt, idet han fortalte de sidste tre Dages Hændelser. Ja, nær havde han glemt, at vende tilbage, saaledes fik han Munden paa Gang. —

Først da han igjen vandrede hjem ad Markstien i den dugrige Nat, først da aabnede sig hans Hjertes blødende Bunde paany. Saa nær Maalet — og saa langt derfra! Han følte, at hans Moder havde Ret. Og dog var det ham umuligt, at leve uden Rosa. Ogsaa den Tanke, at han nu virkeligen skulde vorde Præst, begyndte at fylde ham med uforklarlig Rædsel. „Forunderligt! mumlede han, og hans Hjerte slog ængsteligere: Nu, jeg nærmer mig det Maal, hvorom jeg fra min Ungdom har hørt tale — det Maal jeg saalænge har stridt for at vinde — nu viser det sig ikke for mig i rosenfarvet, nei, i uklar, rædselfuld Belysning! — Hvad er det? Skulde den afdøde Hippel i Königsberg, der, som fattig, ubetydelig Skoledreng, havde foresat sig, at vorde riig og Præsident — da han nu, efter lang Kæmpen og Sparen, omsider havde bragt det saavidt, at han eiede en Lønde Guld, og blev Præsident tillige — — Skulde han maa skee været ligesaa tilmode? — Hvad er Menneket! — Han stræber og higer, og naar han har det, er det ham ligegyldigt!” —

Sorgmodig og nedslagen gif han under den evige Himmels sunklende Lys. Intet mildt Skjær naaede hans Janderse. Hans Fremtid var en af Klippevægge om:

fluttede Dal, udaf hvilken ingen Udvei var at skimte. Nu bødte han om Aonboghækken — nu stred han over Broen, nu imødedufkede ham fra den herfabelige Have, de blomfrende Linder, Lillierne, Natpiolerne. Da folte han Livets Balfom i fit syge Hjerte. Da drog han dybt fit Veir, fom Skipperen, der ved Stranden igjen indfuger den frijke Soluft, han længe har favnet. Da raabte han, styrket paany: „Ak, mine Blomfter! Ak, du fjonne, herlige Natur!“ — Og udflettet af den forte Taale var hans Livs forvirrede, uopløfelige Regneftykke. Kun det Frydelige, fom diſſe fiðstforgangne Dage havde bragt ham, stod atter for ham, og trøftede, opløftede, vederqvægede ham.

Og i Sandhed, diſſe fiðste tre Dage havde været Livs punkter i Candidatens Liv. I ti Aar havde han redeligt opfyldt fin Pligt fom Lærer hos Baronen, den gamle, brave Kriger. Af de fire, ham betroede Elever var den Ælðste allerede paa Akademiet, den Anden Husarlieutenant, Frøken Nille var voxet fra Skolen, og kun den yngfte Herre, en elſtværdig Blondkop, var endnu i hans videnskabelige Pleie. Principalen, faavelſom den naadige Frue, gjorde meget af den dannede, blide, noget frygtſomme, altid ydmuyge og beſkedne Candidat, der nu næften var vorden et Inventariestykke i Huſet, og Børnene elſtede ham inderligt. Allerede længe havde Baronen, i hvor ugjerne han end vilde miſte ham, ønſket at ſee ham forſørgt; han havde endogſaa anſeet det for en Samvittighedsſag, at bidrage alt muligt dertil, men det havde været forgjæves. Det var ikke muligt. Naturen havde nægtet Staklen alle de Gaver, fom egne ſig for Prædikeſtolen. I hans Prædikener ſavnede Bønderne et høit Mæle, Liv, energift Kraft. Ja, de ſavnede endnu mere — — Djævelen ſavnede de, og ryſtede miſfornøiede paa Hovedet. Men Alt var gandske ude, da Candidaten, ved en offentlig Catechiſation, ind-

viklede sig i saa sælsomme Modsigelser angaaende de Dødes Opstandelse, at selv Badstjæren og Kromanden, der dog havde Ord for at være Fritænkere, saae paa hinanden med betænkkelige Miner. „Det kommer af den katholske Omgang!“ tilhviestede man hinanden; man forargedes endog saa over, at Candidaten kun gik med grønne Kjoler, istedetfor med sorte, eller dog idetmindste med kaffebrune, som det sommede sig en Theolog. Og dog nedflog alt dette ingenlunde den saa ofte Skuffede. Ja, hvergang han skulde vove et nyt Forsøg og holde en Prøveprædiken etsteds, var han tilmode, som om en tung Steen væltede sig paa hans Bryst. Vengseligt saae han da Afgjørelsen imøde, og naar nu den omsider kom, og det lød: Den og Den er løben af med Kalder — saa kunde man ikke noksom undre sig over, at han igjen aandede saa let, som om den trykkende Steen var falden af hans Bryst, og færdedes ligesaa muntert med Spade og Rive, som tilforn. Thi naar Underviisningstiden var ude, var det hans fjæreste Arbejde. Og Served var jo ogsaa den smukke herskabelige Have bleven til, paa et Sted, hvor der før var en Ørk. Rigtignok havde Simplicius, paa Akademiet, heller hørt botaniske Collegier, end Exegese; fra sin Ungdom af havde han tumlet sig i Skovene, paa Bjergene, ledende efter Blomster og Urter, og uden tvivl havde han, naar han var bleven examineret efter Linné, Willdenow, Jusseux, faaet et langt bedre Testimonium, end det, de strenge Consistorialspyrker havde givet ham. De havde bebreidet ham Mangel paa grundig Indsigt i den afrikanske Kirke og Kjøtterhistorie; item, at han havde haffet slemt i det Syrochaldæiske, hvilket dog en Landsbypræst bør have i sin Magt. Baronnen forstod sig ikke paa lærde Sager, men Saameget forstod han dog, at hans Børn, veiledte af denne Mand, bevarede deres Hjerters Reenhed og tillige lærte noget Dygtigt. Han

havde ogsaa ham at takke for det Paradiis, som nu blomstrede trindtom hans Slot, og ofte, naar han, paa den buskrige Hvi, hvor kun enkelte Birker havde voxet tilforn, og hvor nu den yndige, af Plataner beskyggede, af Slyngeplanter omrankede Cottage stod, smøgede sin Morgenpibe, og saae ned paa Haven, der laae nedens for ham som et Landskab af Baubermann, da syntes ham den Forandring, som her var foregaaet, et Trylleværk. Der, hvor for ti Aar siden den stagnerende, med Siv og Calmus besatte Dam havde snoet sig om Slottets Mure, der prangede nu Blomsterterasser i broget, duftende Mangfoldighed. Der, hvor Nelder voxte før blandt Graus og Steenhobe, der grønnedes et smilende Rosenteppe om det pladskende Springvand. Der, hvor ingen Skygge fandtes før, strakte nu Bymouthskiefere deres majestætiske Toppe mod Sky, der susse Lind og Alhorn i kjælende Skovnat. Yppige Urter kvarterer, begrændsede og gjennemfrydsede af ædle Frugttræer, frembøde, ligesom de, snart blomstrende, snart i Høstens Bellsignelse blinkende Frugtespalierer og Druepyramider, deres lædskende Nydelse. Endog et nydeligt Blomster og Driøhuus nikkede venligt frem af de grønne Løvmasser. Og alt det havde Candidaten skabt, i ti Aar, næsten af Intet. Thi Baronen, som var en meget god Huusholder, mindedes ikke, at have kostet Syn derligt derpaa. Arbeidet var bleven besvaret med hans egne Tjenestefolk; mange Materialier havde hans eget Guds leveret; Blomsterne havde Candidaten — sammentigget i mange Miles Omkreds. Enhver meddeelte gjerne den godmodige Kjender, hvad han havde. Og hele Vinteren igjennem havde Candidaten Blomster, til den naadige Frues store Lyst og Glæde, saavelsom til de fremmede Gæsters Beundring — Asparges til enhver Tid, Kirsebær og Blommer om Paasken — endogsaa Ananas. Ja, havde det lille Driøhuus været større,

havde han bragt det til Pisanger. Jordbær kunde Frøken Nille allerede nipse i Januar.

Hvad Under derfor, at Baronen lagde stor Berømmelse paa Hovmesteren, som havde bragt alt dette saa herligt istand, og notabene, som Bisag! Hvad Under, at han ogsaa gjorde det nu, da Hs. Excellents, Grev Hermogen, besøgte ham.

„De, Hr. EhrenpreiB, er altsaa denne Egnssneydon*)?“ spurgte han forundret Candidaten, da Denne førte ham omkring i Have: Anlægget.

„Jeg har hjulpet lidt efter hist og her!“ svarte den Betskede sagte. Men trods sin Betskedenhed kunde han dog i dette Dieblis, da han sporede Kjenderen og saae sit Yndlingssthemma bragt paa Bane, ikke undlade, at tage sit Lys frem, som stod under Skjeppen, og at lade det skinne — ikke af Forsængelighed — nei af Iver og Kjærlighed til Sagen.

„Den æsthetiske Havekunst, sagde han, og Greven spidsede Øren, og Baronen, som ledsagede dem, nikkede bifaldende, som om alt dette kun var hans egen Mening, et Udbytte af hans egen modne Erfaring: den æsthetiske Havekunst er endnu altfor lidt kultiveret. Vore fleste Kunstgartnere have ingen Ahnelse derom, ingen Idee om det Store, Herlige, Overraskende, Rørende, de vilde være istand til at frembringe med alle de Midler, den nyeste Tids rige, botaniske Opdagelser giver dem ihænde. Hvor ynkelige, vedblev han: ere ikke især deres Blomsterpartier! Der seer man, ved Siden af Gangene, tilhøre og tilbenstre, aldrig Andet, end de samme Blomsterklynger, den samme Blanding af Roser, Spiræer, Rudebekkier, Caprifolier og deslige, saa at man, naar man har seet eet saadant Parti, har seet dem Alle, og hjerteligt længes efter, at komme fra

*) En berømt engelsk Kunstgartner.

denne fjedsomme Monotoni til noget Naturligt, hvilket man dog kun finder der, hvor Gartneren ikke arbejder. Det kommer mig fore som Tonernes Righed, der ligger for os Alle — kun Mozarter ere istand til, at ordne dem ret! Kun de rige Midlers og Materialiers rigtige Brug gjør Havedyrkningen til virkelig Kunst. Jeg er ingen Gartner af Profession — naadigste Hr. Greve! tilføiede han: Jeg bekymrer mig i Grunden kun lidet om le Notre, Hirschfeld og de herstende Principer, men jeg har studeret Sagen efter min egen Anskuelse, og troer dog stundom at have truffet det Rette."

"Tilviiselse!" svarte Greven: just som de stode for et sølsomt Blomsterparti. Over det rene Græsteppe bredte sig een eneste fuld og høi Rosenbust. Rundtom den snoede sig, paa et smalt, ophøiet Cirkelbeed, en Kreds af hvide Glemmigeier*), og tæt derunder, et Qvarteer lavere, en ligesaa rund Krands af blaa**). Virkningen var ny, og med Velbehag hvuilde Grevens Blik paa den fortryllende Blomsterkurv.

"Og hvad siger De, bedste Greve! spurgte Baronen selvbehagelig: Hvad siger De til det lille Høiparti hist, hvorom der snoer sig en Indfatning af den skønne *Hæmorrhoidalis japonica*?"

"*Hemerocallis japonica* — faldt Candidaten ham hurtigt i Ordet: er unægteligt en deilig Blomst, især den Hvide. Dog egner den sig bedst for Potten. Derimod tager Hiin histhenne — den Gule — sig meget godt ud i frit Land."

"Og der! raabte Greven, idet de gik videre: Hvor passende blomstrer, trindtom denne Parks stille Skyggebred, den sneehvide *Spiræa ulmaria*, og kun denne Blomst alene! Det seer ud, som om det klare Vand: speil var indfattet med latter Bomuld."

*) *Cynoglossum Linifolium*.

**) *Cynoglossum omphaloides*.

„Og hist de høie Oleandre, som rage frem over Rhus Cotinus! bemærkede Baronen: Ere de ikke fortræffeligt anbragte, ligesom Rhododendrum pontificum her?“

„Ja, Rhododendron ponticum, tog Candidaten hurtigt Ordet: er allerede akklimatiseret her, ligesom de blaa Hortensier, der meget godt holde Vinteren ud hos os.“

„Det saa! nikkede Greven: Om end den fordoms Præsident for Videnskabernes Selskab i Berlin, Hr. Maupertuis, kun havde et maadeligt Held med at vænne Raffetræet og andre tropiske Bæxter til Brandenburgs Sand og Vinter, saa maa man dog meget anbefale Forsøg med Zuurplanter fra Nordamerika, China og Japan, der ere nærmere beslægtede med vort Klima. Ogsaa i min Have bliver Peconia arborea staaende ude Vinteren over.“

„Peconia arborea?“ raabte Candidaten med glædestraalende Dine.

„Peconia arborea?“ gjentog Baronen, og stod der, som greben af noget ret Uhyre.

Greven bekræftede sin Ytring.

„Vi have den ogsaa! bemærkede Candidaten: Men kun i Potte — et lidet Exemplar — her.“

Og med disse Ord vare de komne til de egentlige Blomsterstelladser, der lænede sig mod Nordvest til en høi Bøgevæg, som holdtes under Saxen. Hvor studsede Greven, da han saae ned gennem den firedobbelte Række. „Jeg veed ikke, hvad det er! sagde han, efter at han længe havde staaet der i stille Beskuelse: Jeg veed ikke, hvad det er, der tilfredsstiller mig saa behageligt her.“

„Maaskee Bæxternes Reenlighed! sagde Baronen: Eller Ordenen — eller Potternes Stilling efter deres

Størrelse — eller maaſtee deres Ligeformighed i ret
Stikkelfe og Farve — —

„Iſær vel det ſidſte, meente Greven: at de ingen
anden Farve have, end den, hvori de have forladt
Pottemagerens Døn.“

„Og ſaa maa det ogsaa være! yttrede Candidaten
noget fremſufende: Karret er jo kun Viſag, og maa
ingenlunde drage Opmærkſomheden fra Planten, ſom
vokſer deri, ligesaa lidet ſom Stokken, hvortil denne er
Bunden. Mangen, ſom tænker at gjøre det ret præg-
tigt, maler dem, uden Smag og uden Følelſe, ſaa
affikkende ſom muligt. Hvor miserable, ja anmaaſſende,
forekommer mig diſſe maledede Potter, diſſe zinnoberrøde
Stokke! De ville forringe Naturens Triumph. Ja,
naar en Modedame vil ſee ſine Roſer og Violer ſtaa-
paa Mahognibordet i hoſmæſſigt Coſtume, ſaa lad hende
i Guds Navn ſikke de ſimпле Naturborn i et Porcel-
lainſharniſt, og binde dem til de affikkende Plogge,
allenaſt med brede Baandfloifer, om end alt dette
paſſer til Væxtens Habitus og Blomſter, ſom en knyt-
tet Næve til et blaat Die — jeg har Intet derimod.
Men en Mand, en Kjender foragter ſaadan ſmaalig Pry-
deſe. Mig idetmindſte gaaer det, naar jeg ſeer ſlig en
malet Potterække, ſaa miſligt, at jeg føler ſamme Bam-
melhed, ſom jeg engang fornem, da jeg hoſ en gammel
Pebersvend ſaae et Exemplar af Cactus opuntia. Plan-
ten var meget deilig, men den gamle Nar havde, i dens
tykke, ovale, kjedagtige Blade, indtrykt brogede Smaa-
ſtene, der foreſtillede Dine, Næſe og Mund. Jo for en
Ulykke! Den arme, miſhandlede Plante kunde ikke værge
ſig mod den elendige Skrædersvøg. Men mig ſkjar det
i Hjertet, og jeg havde kunnet — —“

Greven tog haſtigt en Priſe efter en anden, og ved
hver betragtede han Candidaten med Opmærkſomhed.
Saaledes havde han endnu aldrig hørt det ellers ſaa

frugtsomme, bestedne Menneske tale. „Er det den ydmyge, krumryggede Supplikant? tænkte han ved sig selv: Der med ængstelig Altraa lister sig om vakante Præstekald? Er det den Mand, der, efter min Mening, idethøieste havde studeret sig op til Cantor eller Skolemester? — Forunderligt! — Hvilket Pund ligger skjult i ham!“ —

Gandske taktfuld fulgte han sine Veisvisere — til Kjøkken og Frugthaven. Ogsaa her fandt han nok at beundre. Hver Plet Jord var sindrigt benyttet, utile og dulce vare inderligt forbundne. Saa store, kraftige Blomkaal havde Greven endnu aldrig seet. Og hvor blinkede de dobbelte Natfirsebærs mørke Purpur og Apriskosernes Orange! Især maatte Greven beundre den Mængde af Græskar, den Mangfoldighed af Agurker, de ædle, i kosteligt Arom duftende Kantelouper og Meloner. Han var henrykt.

„Hr. Ehrenpreiß! afbrød han den lange Tausshed: I Sandhed, det er overordentligt! Men Deres Cucumis og Cucurbita Species ere dog Kronen — de overgaae Alt, hvad jeg endnu af den Art har seet.“

„Virkeligt? — Virkeligt? — smaaloe den i den tredie Glædeshimmel Oploftede: Nu, jeg har ogsaa frest et lidet Værk derover, betitlet: „Agurkbogen.““

„Agurkbogen? loe Greven hjerteligt: O, af den udbeder jeg mig et Exemplar.“

„Den er endnu Manuskript! undskyldte Candidaten: Ligesom min Afhandling om Humleavl og om Eiliaceernes Cultur.“ —

„Det siger Intet! svarte Greven: Jeg maa læse den — jeg maa læse det Altsammen, men Agurkbogen først og fremmest. De vil dog ikke nægte mig den Forsiælsse? De vil dog kommunikere mig Manuskriptterne?“

„Med Glæde — min naadigste Belynder og Belygjører!“ raabte Candidaten.

„Og De vil være Præst?“ tog Greven Ordet paany.

„Ak ja! svarte Kandidaten: Torde jeg endnu en gang ydmygt anbefale mig Deres Excellents!“

„Og De veed virkeligen ingen bedre Bestemmelse? spurgte Greven videre: De veed virkeligen ikke, hvori Deres egentlige, sande Kald bestaaer?“

Stiltsende, løftende paa Skuldrene, ned slog Kandidaten sine Øine. Omsider fik han Mod til at sige: „Det er min Moders Ønske. Jeg har heller ikke lært Andet; som Præst vilde jeg være lykkelig.“

„Jeg beder for ham, jeg beder ret indstændigt, kjære Greve! sagde Baronen, idet han foldede Hænderne over Maven: Det er saadan en from Sjæl, et sandt Guds Lam, som vilde rømme selv de meest forstøffede Bønder, og bede dem ind i Himmeriges Rige!“

„Men naar nu, vedblev Greven, idet han igjen vendte sig til Kandidaten: Naar nu de skønne Blomster, Træer og Planter sagde til Dem: Simplicius Ehrenpreis, Du vil være Pastor, og tilhører dog os? Bliv hos os, og lad Andre prædike — vi ville ernære Dig med Biv og Børn! Hvad vilde De svare?“ —

Bemodig rystede Kandidaten paa det bæiede Hoved, og mumlede sagte: „Saaledes vilde, saaledes kunne Blomsterne ikke tale til mig. Og det er jo slet ikke muligt, at en fattig Candidatus theologiæ saaledes kunde finde Himlen paa Jorden. Jeg vil ikke strække mine Ønsker saa langt; jeg vil være tilfreds med et lidet jorvisk Pastorat.“

„Godt! sagde Greven: Jeg veed, hvad jeg vil. Men De har der, som jeg hører, en Amourette med min Overforsters Datter i Lannenhof. Pigen er katolsk. — Vil det ogsaa stikke sig?“ —

„Deres Excellents er uden Fordom!“ svarte Kandidaten.

„O, hvad mig angaaer! faldt Greven ham i Ordet: Mig er det gandske egal. — Nu, tag hende kun — jeg

skal tænke paa Dem! — De er en ærlig, charmant Mand!" —

Et trofast Haandtryk stadfæstede Løftet. Og denne Samtale var det, Candidaten havde meddeelt det kjære Moderhjerter; den var det, der havde gjort dem Begge saa salige.

Drømme om en gylden Fremtid omgjøgledede den Blide slumrende. Og da Greven, Morgenens efter, idet han red bort, kastede et Fingerkys til ham, og leende tilraabte ham: „Det bliver ved Ugurkbogen!" da var han allerede Præst i Lindenhagen, og Rosa hans Kone. Alle Skrumples angaaende deres Troesforskjellighed vare forsoundne. „Victoria! raabte han, og sprang saa høit, som det sommede sig for en 35aarig Candidatus theologiæ: Victoria! Jeg er Hippel! Jeg har dog kjæmpet mig saavidt frem."

Keppe kunde han oppebie Aftenen; han brændte af Længsel efter at bringe sin Rosa det glade Budskab. Atter skred han muntert hen ad Markstien, men i en anden Retning ad Sonnenhof til, som ogsaa kun laae en halv Meils Bei borte, og hørte til Hermogens Grevskab.

Han var om Morgenens reden samme Bei. Den nydelige Rosalie hængte just Løi til Lørrer udenfor Forsthuset. Da kom han hidgalopperende. „See der, mit skjøne Barn! tilnækkede han hende venligt fra Hesten: God morgen! Saa flittig?"

Pigen neiede dybt med et: „Underdanigste Tjenerinde, naadige Hr. Greve!"

„Det var utilæveligt, raabte han, idet han sprang af Hesten, som han bandt ved et Træ: om jeg ikke vilde hjælpe Dem."

„Ak, jeg kunde vel nok ene saa Ende derpaa!" loe Rosa.

„Hjælpe nemlig i al timelig Nød og Hjertesorg!" vedblev han.

„Jeg har intet Hjerte!“ spogte Rosa, idet hun fastede en Dug over Snoren.

„Intet Hjerte? spurgte Greven forundret: Dog jo — De har Ret! — Hvad man har bortgivet, det har man ikke mere. Jeg gratulerer, Fru Pastorinde!“

„Kan blive! kan blive!“ takkede hun, atter med et dybt Knix.

„O, du Lykkelige in Spe! pirorerede Greven pastherist: Du Misundelsesbærdigste af alle theologiske Candidater, Richard — —“

„Simplicius Ehrenpreis!“ kaldt hun ham i Ordet.

„Og det siger De saaledes uden videre?“

„Hvorfor ikke? — Just Dem siger jeg det, naadige Hr. Greve! Er De ikke berettiget til at være min Skriftefader? Og vil De ikke med Liden gjøre Dem fuldkommen værdig dette Embed?“

„Naar jeg seer den hulde Rose om Hr. Pastorens Naryk — ikke sandt?“

„Truffen! — Just derved! — Alk, gjør det!“

„Nei! Barn, der bliver Intet af!“

„Ikke? — og De gratulerede mig nys? Det kan ikke være Deres Alvor. Og hvorfor skulde der da Intet blive af?“

„Fordi jeg ikke vil!“

„Hvorledes? — De vil ikke? — Hører jeg ret? —“

„Gandske ret!“

„Og hvorfor vil De da ikke?“

„Fordi jeg har mine Grunde.“

„Det er en anden Sag. — Men naar jeg nu berder Dem ret indstændigt — naar jeg nu falder paa Knæ for Dem, her i det duggede Græs — naar jeg nu vridder utallige Taarer af det Forklæde, jeg her ophænger, og ikke staaer op, før De siger Ja?“

„Det hjælper Altsammen ikke.“

„Saa er De ogsaa en Barbar, er De!“

„Barbar? — Nei, det er jeg ikke. Hvo kunde ogsaa være Barbar mod Dem? Nei, mit Barn. Alvorligt sagt, der bliver Intet af. — Antag den evangeliske Tro.“

„Med Glæde! Den jødiske, den tyrkiske, om De befaler! Strax paa Stedet!“

„Jeg har en anden Plan med Dem.“

„En anden? — Og hvilken?“

„De kjender dog min Have i Lindenbagen og det venlige lille Huus derved, med de grønne Vinduesjaloufier og det nydelige Espalier?“

„Ah, Gartnerhuset; hvori den gamle Snabpotte ligger og hoster! —“

„Han vil snart have afhøstet. Seer De, kjære Kosalie — til dette Huus har jeg forskrevet mig en ny Gartner, og til hans Kone har jeg bestemt Dem.“

„Er han ung og smuk?“

„Det er altid Eders første Spørgsmaal. — Ung? — Nu, treds er han ikke endnu. — Smuk? — Gaaer nok an. Naar man fraregner et skjævt Been, en ubesydelig Puffel, som slet ikke sees, naar han ligger paa Ryggen, og et rødt Hoved, er han den elskværdigste Dødelige.“

„O prægtigt! Jeg siger Ja ubetinget.“

„Alvorligt, Kosalie! Min tilkommende Hofgartner har vel traadt sine Børneskoe; han er just ingen Apollo, men en behagelig Mand og en god Mand tillige. Og for Deres Skyld kunde jeg vel ogsaa forøge hans Gage med et Par hundred Daler. Siger De endnu Ja?“

„Hvorfor ikke? Holder De mig for saa ustadig? Men mon jeg ogsaa vil behage ham?“

„Det vedder jeg!“

„Saa er Sagen jo i Rigtighed.“

„Og Kandidaten?“

„Han finder sig nok i Villighed. Han bliver Pastor, og hver Morgen om Sommeren sende vi ham, for gammelt Venstabs Skyld, et Knippe Rædiker, men om Vinteren sorte Rædiker.“

„De spørger!“

„Og har da De gjort Andet? sagde Rosalie langsomt og betydningsfuldt, idet hun, med en ærbødige Compliment, traadte et Skridt tilbage: Er det ikke min Skyldighed, at istemme den Tone, som angives af min naadige Herre, der har min og min Elskedes Lykke i sin Haand?“ —

„Ja, jeg vil Deres Lykke! sagde Greven, og greb hendes skjælvende Hænder: Slaae derfor Pastoren af Deres Tanker. De kan aldrig vorde lykkelig som Præstefone. Det er mit Alvor med Hofgartneren.“ —

„Alvor? Virkeligt Alvor? stammede den Forsædede: Al, Hr. Greve, hvo giver Dem Ret over mit Hjerte og mit Liv?“ —

„Er jeg ikke Deres Gudsfader? svarte han: Er jeg ikke forpligtet til at være Dem i Faders Sted?“

„Den Rette lever endnu.“

„Med ham er jeg enig — jeg har talt med ham i Skoven — han har med Taknemmelighed modtaget mit Forslag.“

„Min Fader? stammede Rosine: Det troer jeg gjerne, thi han kunde aldrig finde sig i, at jeg vilde gifte mig med en Geistlig, skøndt han gandske godt kunde lide Hr. Candidaten. O, gid min kjære Moder levede endnu, hun vilde hjælpe mig at bede, Hr. Greve! — Naadige, bedste Hr. Greve! Dem kan jeg nok sige, hvormegit jeg holder af min Richard. Vor Lykke beror paa Dem. Adskil os ikke! Det blev min Død!“

Taarer qvalte hendes Stemme, og hun var nu virkeligen i Begreb, at synke ned for Greven i det duggede

Græs. Da greb han hende i sine Arme, og sagde: „Berolige Dem — mit Barn! Det maa være! Og min Billie sætter jeg igjennem!“ tilraabte han hende strengere, idet han svang sig paa Hesten, og galopperede bort.

Rosa græd. Faderen saae hendes røde Dine, da han kom hjem. „Det finder sig nok! sagde han rolig, idet han hængte Bøssen paa Væggen: Du dør ikke af det Skud, naar Du kun først faaer Hofgartneren til Mand.“

„Aldrig, aldrig!“ sukkede Rosa. Og da hun mod Aften havde taget Tøiet ned, og nu sad paa Høien under Kastanietræerne, hvorfra hun kunde see til det over Grantoppene fremragende Slotstaarn, hvor hendes Kjærlighed boede — — da kom han, og frang Hat og Tørklæde langt borte, til et Tegn paa de gode Efterretninger, han bragte, og stoi op paa Høien, og saae i sin Glædes Tummel ei de rødgrædte Dine, og fortalte, hvad der havde tildraget sig, og hvorlunde Greven havde givet ham sit Ord, at Rosa skulde worde hans Kone, og at han nu var saa godt som Præst i Lindenhagen.

Rosa spidsede Øre. Hvad den Elskede fortalte om Grevens Lovter, stod i aabenbar Modsigelse med det, hun havde hørt af ham selv. Men lidt efter lidt begyndte hun, at overbevise sig om, at Greven kun havde spøgt med hende, eller kun villet ængste og prøve hende. Derfor talte hun slet ikke derom til den Lykkelige, men overgav sig med ham til de gladeste Fremtidsforhaabninger. —

Og i disse Forhaabninger randt Sommeren hen. Efteraarsvinden sufte over Stubbene — den syge Pastor i Lindenhagen var ikke død endnu.

„Lad ham leve! tænkte den godmodige Candidat: Saalænge han kan! Jeg vorder tidsnok forsorget endda.“ Og af Delicatesse undlod han endog saa at minde Greven, skjøndt han ikke havde længer til Lindenhagen, end

fem Mil. Langt om længe, da Juel allerede var forbi, har man den modige Gubbe til Hvile. Nu var det Tid! Nu meldte Suplikanterne sig. Nu spidsede ogsaa Simplicius sin Pen til den pynteligste og meest rørende Ansøgning, og bad, at maatte holde sin Prædiken."

Svaret var kort og lakonisk: „Jeg tænker paa Dem, som jeg har lovet. Skal der endeligen prædikes, saa prædike De i Guds Navn. Det skal ikke forandre Sagen."

Hvor lykkelig var Moderen, men ogsaa, paa den anden Side, hvor ulukkelig, da hendes Gigt forbød hende, at være tilstede ved denne Prædiken, der maatte blive et Mesterstykke af Betsalighed, aldenskund Simplicius studerede derpaa, saa hans Hoved dampede.

Men da han nu var færdig dermed, og havde forelæst sin Moder den, til hun næsten kunde den udenad, ligesaagodt som han — da nu den skjebnesvangre Dag kom, og Candidaten skulde stige paa Bognen: da kom ogsaa den tunge Steen væltende igjennem, og lagde sig trykkende paa hans Bryst. Det var ikke Angst for at prædike — han havde kunnet holde sin Prædiken bagvendt, saa godt havde han den inde. Nei, det var det gamle, ubekjendte „jeg veed ei hvad," som altid pleiede at gribe ham under lignende Omstændigheder. Vel slog hans Hjerte, da han nu, Løverdagsaften, kjørte ind i sin Fødeby, der snart skulde blive hans Hjem for hele Livet. Men det var ikke Glæde over at være Maalet saa nær. Vel blev han forunderligt tilmode, da han nu kom forbi det stille Fædrethjem, og fra Bognen kunde see ind i den tilsneede Have, hvor han havde spillet Bold, og gravet og beplantet sine egne Blomster og Jordbærbede, og med Fogdens og Cantorens Sønner — to durchdrevne Skjelmer — reist de prægtige Sneemænd. Men reen Glædesfølelse var det ei, der ledsagede hans Barndomsminde. Det var meget mere et Slags resignerende Bemod.

Og dette Bemod forlod ham ei; det gjorde ham nedslagen og beklemmt, da han fremstilte sig for Greven, som dog igjen, Venligheden selv, roste hans Manuskripter høiligt, og derfor kunde han ei heller modtage den Indbydelse, at logere paa Slottet, thi her havde han i Tvang og Spænding maattet slutte sig til et stort Selskab, og dertil havde han hverken Mod eller nogensomhelst Disposition. Han iilde derfor til sit eensomme Logis, under det Paaskud, at maatte gjenneengaae sin Prædiken endnu engang.

Men han studerede ikke — det behøvede han ikke. Men tankesfuld spiste han sit Allebrød. Han vidste ikke, hvad han havde spist. Han stak med Gassen i den opvarmede Steg og i Agurksalaten; det vilde ikke smage ham, skjøndt man gjerne kunde faaet ham til at troe, det var Gasaner, han havde forsmaaet. Der sad han nu ved Kaffelovnen. Hans Fremtid laae afsluttet for ham, liig en Kartheusercelle, som Beboeren kun forlader, for at gaae i sin Grav. I Morgen ved denne Tid — det kunde aldrig feile — var han Præst, Præst her, hvor han var født. Han flyttede ind i sit fornufts Fædres hjem — med ham hans Kærester paa Jorden, hans Moder og — — Rosa. Og dog kom det ham fore, som om han da først var ret alene, som om hans egentlige, sande Hjem da var forfeilet og forloren for evigt. Han blev bange i sit Jnderste, og modfaldnere gik vel aldrig nogen Candidat tilsæns med den Overbeviisning, at den næste Morgen kun kunde vække ham til hans Ønskes Opfyldelse. —

Og da denne Morgen vakte ham, at, det første hans Øine da saae gennem Stakittet, som begrændsede den ligeoverfor ham liggende herskabelige Park — — var den prægtige Række af Glas- og Drivhuse, hvis høie, sneedækte Tage skinnede i den mildeste Vintersols første Purpurstraaler. Med skjælvende Hast soer han i

Klæderne, for at flyve derover, for at vederqvæge sin maatte Sjæl ved Synet af alle de Herligheder, som maatte være i Husene hist. Hvad maatte ikke allerede florere der! Men da kaldte Klokkerne til Kirke. Neppe fik han Tid, at tage sig en Tagesopfen, for at klare og glatte Stemmen. Kirkegængerne vandrede allerede forbi hans Vinduer, Mændene i deres Risteklæder, Qvinderne i deres Raaber, med Hænderne i Muffen.

Han maatte afsted. Af alle dem, han saae undervejs, hilste kun faa Gamle, som endnu kunde huske Præstens Simpelmand, smilende og venligt. De Glesse gik ham forbi som en Fremmed, og lattede neppe ved Hatten, men gabede paa ham med dumme, nysgjerrige Mine. Saaledes kom han ind i Sakristiet. Kirken var fuld, og man begyndte just paa det sidste Vers af den christelige Tro, med hvilket Prædikanten skulde træde op. Det var dog visseelig ingen Skjemt, da Simplicius nu gik gjennem de sluttende Rækker, der vege tilside som to Mure. Hans Hjerter bankede stærkere, men endnu stærkere, da han nu var oppe paa Prædikestolen, og saae den christelige Menighed for sig, Hoved ved Hoved, og i den grevelige Stol Herskabet og en Brimmel af Gjæster, pynkede Herrer og Damer. Men han tog sig sammen, og begyndte, rigtignok med vaklende, vemodig Stemme, som Moderen havde sagt, men dog uden Stammen, med dadelfri Memorie. Og saa var da Indgangen lykkeligt overstanden i føie Tid. Nu kom Verset i Prædikestolen, og med det fik ogsaa Taleren mere Mod i Bryster, især derved, at han holdt sine Mine fra den i nederste Etage værende herskabelige Stol, og meest kun fæstede sine Mine paa det, med Bønder besatte Pulpitur, som var ligeoverfor ham.

Han prædikede om Sæden, som faldt i mangeslags Land. Den første Deel, hvori Sæden var falden paa Klipper, blandt Torne, ved Veien, laae allerede bag den

Ulykkelige, som nu med forhoiet Pathos begyndte paa den anden, hvori Noget var falden i god Jord. Med rørende Moral og Applikation skulde da det Hele herligt frones og sluttes. Da greb ham hans Uffjebne. —

Idet hans Mod nemlig steg til en betydelig Høide, havde han vovet, at kaste sine noget nærsynede Dine ned i Herfskabsstolen. Det var hans Ulykke. Pludseligt svigtede Stemmen ham. Hans Ord forvirredes. Hvormeget han end bestræbte sig for, at fæste det fye Blik paa Bønderne igjen, og gjenvinde sin Fatning, var det ham dog ikke muligt. Som om en Basilisk havde forheret ham, maatte hans Dine tilbage til Herfskabsstolen. Thi der, der saae han jo det Overordentligste, det aldrig Ane- de — — i en Frøken's Haand saae han en — — himmelblaae Calla æthiopica, som end ydermere maatte være vellugtende, eftersom Frøkenen saatiid holdt den til den nydelige Stumpnæse.

Som et Lyn foer det Candidaten gjennem Hovedet. „Drømmer jeg da? Eller vaager jeg? — Er det da virkeligt? — O, Du store Gud! — Der gives altsaa en Calla æthiopica flore coeruleo adoratissimo?“ — Bæk var nu Prædiken og det Hele. Han stammede næsten uhorlige, usammenhængende Ord — Dødsşpeden stod paa hans Pande. Han maatte slutte og ned af Prædikestolen. Det var for meget! I fuldkommen Tilintetgjørelse kastede han i Sakristiet Bladkrave og Paryk, som han havde maattet tage paa, og løb, som brændes mærket med Cain's tegnet, tilbage til sit Logis. Her sank han mat og aandeløs paa en Seng. Men hans første Ord var ei en Forbandelse over den Uffjebne, som forfulgte ham — nei, han raabte meget mere: „Gud, Gud, er det muligt? En Calla æthiopica flore coeruleo adoratissimo?“ — Først derpaa sukkede han: „Saa er det da forbi? — Af Moder! — Af, Rosa!“ — At han under disse Omstændigheder ikke kunde gaae til Grevens

Middagstafel, var meget naturligt. Hver Bid var bleven ham til Gist, hver Drik til Helvedes Ild, hvert Diekasi, hvert Smil, til et Dolkestød. — —

„Nei! raabte han: Afsted — affted herfra — bort fra den Ulykke — bort fra den Skjændsel — for evigt! — Men ei uden Dig, ei uden Dig! tilsvarede han, idet han vendte sine sunklende Bine mod det grevelige Slot: Ei uden Dig, Du dyre Priis for denne Skjebnesvangre Dag! Har jeg først Dig, hvad ændser jeg da Kalder?“ Eet maatte han vove endnu, inden han rystede Fædrethjemmets Stov af sine Fodder. Og havde det gjældt Livet selv — han havde ikke kunnet lade det. Efter at han i et Par Linier havde undskyldt sig hos Greven, at han ei kunde have den Lykke personligt at anbefale sig Hans Excellents, eftersom et pludseligt Ildbeftændende hindrede ham derfra, og bedet Berten besørge denne Bilslet, saasnart han var reist, foer han, med en heroisk Beslutning, hurtigt i sin Frak, strog Haaret ned i Panden, for at gjøre sig saa ukjendelig som muligt, og listede sig sky og frygtsom, at Ingen skulde see ham, bag om, langs med Bønderhavernes Gjerder, gennem Sidebygningerne, ind i det herstabelige Slot. Her trykte han sig ind i en mørk Krog paa Gangen, og lurede her, om ikke en Tjener skulde komme forbi. Nu nærmede sig En. Med et sagte: pst, pst! kaldte han Livreemanden til sig og bad ham, saa høfligt og submis som han kunde, hemmeligt at sige den naadige Frøken med den sorte Hat, som havde været i Kirke, at en Fremmed, som ønskede at forblive ukjendt, underdanigst bad hende om nogle Dieblikkes naadige Gehør her i Corridoren. Betjenten, som Candidaten allerede havde trykt noget i Haanden, der kunde overbevise ham om, at det ikke gjaldt noget Betleri, betragtede den Bedende tvivlsraadig fra Føse til Fod, og spurgte efter Stand og Navn. Men da Candidaten atter, med største Høflighed, vægrede sig ved at give den

forlangte Oplysning, gik han hovedrystende op ad Steens trappen.

I hvor koldt det end var — Candidaten svædte dog af Angst. Thi Alt, hvad der i dette Dieblis fyldte hans Sjæl, stod nu paa Spil. Længe ventede han, i den gruelige, pinefulde Uvisshed, mellem Frygt og Haab. Da kom det endelig, med munter Rynnen, svævende ned ad Trappen. Det var hende, den med Længsel Bente.

„Tilgiv naadige Frøken, sagde han: at en Ube kjendt nærmer sig Dem paa en saa sølsom Maade. Men jeg kan ikke Andet, og det angaaer intet Ringere, end et Menneskes Lykke — min Lykke.“

„Deres Lykke? spurgte Frøkenen næsten forfærdet: Hvo er De, min Herre? — Hvad vil De? — Hvor med kan jeg tjene?“

„Al! stammede Candidaten skjælvende, og med et Smil, hvori Glæde var blandet med Angst: Et Spørgsmaal — — en ret stor, allerunderdanigst Bøn. — — Kunde og vilde Deres Naade ikke sige mig, hvorfra De har den *Calla æthiopica flore coeruleo adoratifimo*, og om ikke maastee en lille Afstægger — — af Gud — — kun en lille Rod — — thi dette Genus formerer sig jo saa let paa denne Maade — — —“

„Min Herre! afbrød Frøkenen ham forundret: De taler Arabisk. Jeg forstaaer Dem ikke. Hvad vil De? — Hvad er det for en lille Rod, De mener?“

„Nu! vedblev Candidaten, idet han, i sin Sjælemerter, gned sine Hænder: Jeg mener — — den skjøne, himmelblaae Blomst, som De — — som De havde i Kirken.“

„Den? — raabte Frøkenen med en hjertelig latter: Nu, det er kosteligt. Det var en Gyldenlak, om hvilken jeg foroven, hvor Blomsterne sidde, af Riedsommelighed over den miserable Præken, tragtformigt viktede og med

en Naal befæstede det blaae, brede Psalmebogsmærke.
— Den ønsker De?”

Candidaten tabte Sands og Samling. Hans Knæ dirrede. Han var maalløs — han var som død. Men med en Latter, som lød gennem hele Huset, og med det gjentagne Udraab: „Det er kosteligt, det er ubetaleligt!” sprang hun op ad Trappen.

„Nu komme de strax ned! stammede den i alle sine Forhaabninger Bedragne: Nu ville de see den Forrykte, og finde Candidaten — som har holdt den misereable Prædiken, der har kjedet den naadige Froken! — Fordømte Skjebne! — Og der er altsaa dog ingen *Calla æthiopica flore coeruleo odoratissimo?* — Retfærdige Gud! — Afsted, afsted! — Allerede tordne Trinen og Latteren over mig — væk af det Helved!”

Og som et Raadyr, der forfølges af et Robbel Hunde, flyede Candidaten ud af Slottet, kastede sig i den allerede forspændte Vogn, og rullede bort. Da han kom forbi Præstegaarden, raabte han: „Vale! Det er forbi! *Linguenda bellus et domus! — Et placens uxor!*” tilføiede han vemodig.

Men da han havde naaet den aabne Mark, da var han tilmode, som om han var sluppen ud af en Tryllesfreds. Han aandede atter. Stormen i hans Indre lagde sig. Mildt Solskin begyndte atter at oplive hans Bryst. Han bemærkede, at den ubekjendte Steen, som havde trykket hans Hjerte, var borte igjen, og det gjorde ham blot ondt, at den skønne Plante ikke var til i Virkeligheden. At det nu var forbi med Sognekaldet i Lindenhagen, det havde næsten været ham ligegyldigt, naar han ikke havde tænkt paa sin Moder og sin Brud. Hvad der skulde blive af den Sidste og af ham selv, vidste han rigtig nok ikke, men i dette Dieblif vilde han heller ikke tænke derpaa. Hos den blomstrende Natur søgte han Trost; med Tanken om den vilde han fortrænge alt Andet.

„Han som opholder Myriader Planter, raabte han: at de grønnes og voxe; han, som klæder Blomsterne i herlig Pragt, og lædsker dem med Himlens Dug, — han vil ei heller forlade Dig, Du arme Simplicius! — Det kom ham fore, som om han maatte istemme med Luther:

Lage de bort vort Liv,
Guds, Vre, Børn og Viv,
Vi passe der Intet paa,
De kunne ei Mere faae —
Guds Rige vi dog beholde!

og for ham var Blomsterne's Rige Guds Rige. Nu grublede han kun over, om og hvorledes det var muligt, at fremstille en blaa *Calla æthiopica*. „Hvorfor ikke? spurgte han: Hvorfor skulde det ikke være muligt? Man har jo dog opfundet, at farve Horthensierne blaae. Og er ikke denne *Calla* en sukkulent Plante, som fører det Farvestof, man f. Ex. kunde give den ved Vandingen, uforandret op i Blomstret? — „Hevrica! jublede han: Hevrica! Jeg har fundet det, og det maatte gaae til med Gændens Kunster, om jeg ikke tilsidst skulde farve en *Calla* skarlagensrød, hvis det skulde være! Gud, det vilde blive en Pragt!”

„Og Rosa? — — mindede nu igjen den indre Stemme, da det glade Haab havde tilfredsstillet ham: Bille Blomsterne ogsaa trøste hende? — Simplicius! Letsindige Simplicius! Gjør Din Pligt! — Ja, jeg vil gjøre min Pligt! Vigen er munter og glad, sagde Moder: hun vil glemme mig!”

Og fast var hans Beslutning, at frasige sig den Elskede, aldenstund han jo dog ikke var istand til at berede hende nogen lykkelig Fremtid. Hvormeger end hans Hjerte kjæmpede og blødte — der blev intet Andet tilbage, saafremt han ellers vilde handle som en ærlig Mand. Hun fortjente en bedre Skjebne, end han kunde sikkert

hende, og den undte han hende. Et Par Maaneder — saaledes trøstede han sig selv — og hun har forvundet Alt! — — Ham var det jo nu saa let at glemme!

Med Rolighed kunde han derfor, da han kom hjem, fortælle Baronnen sine sørgelige Eventyr paa Prædikestolen og i det grevelige Slots Corridor. Ja, han vilde endogsaa kunnet spøge derover, hvis ikke hans Principal var forekommen ham med en hjertelig Fatter. Candidatens Ulykke syntes kun at virke rystende paa Baronens Mellemgulv, ikke paa hans Hjerter. Derover undredes Kandidaten; thi altid havde han i Baronnen fundet og agtet en deeltagende Ven. Han vittrede sin Forundring, men nu loe Principalen endnu hjerteligere. Han holdt paa Mavnen, og var neppe istand til at frembringe de afbrudte Ord: „O, Simplicius Ehrenpreiss! — Guds Mand! — Hvad er De dog for et kryptogamist Subject! — De leder, ligesom Uglspeil, om den Hest De sidder paa! — Er det muligt? — Kan et klogtigt Menneske være saa horneret? — De er en Elihanfus annulus, der altid dreier Ansigtet mod Solen, som om den fjære Maane var slet ingen Ting!“

For Kandidaten var alt dette en Gaade, og i Følelsen af ubeskrivelig Forvirring tyede han op paa sit eensomme Værelse. Hvad Baronnen havde villet sige med sit kryptogamiske Subject og sin Helianthus annuus, kunde han paa ingen Maade udgranske, ligesaa lidet som Grunden til hans Eigegyldighed ved den Armes feilslagne Haab. „Saadanne ere de Fornemme! raabte han omsider: Hvad der giver dem Stof til Nydelse — til Fatter, er dem velkommen. Om en Menneskelykke gaaer tilgrunde i dette Stof, hvad ændse de det?“ — Derfor gad han nu ei heller spurgt Baronnen om hine Ords Betydning. For ham selv var det, som havde tildraget sig med ham, desværre ingen Gaade mere. Ei heller for den stakkels Moder, da nu ogsaa hun erfar

rede Alt af Sønnen. Hendes sidste, hedeste Haab laae begravet, og for første Gang kom det hende fore, som om Greven dog ikke havde havt saa gandske Uret i sin Paastand, at hun ikke skulde lade Simplicius studere, idetmindste ikke Theologie, og at han ikke duede til Præst.

„Men hvortil da nu?“ spurgte hun den Redslagne: Vil Du da evigt blive Hormester?”

„Maaskee! svarte Simplicius sørgmodig: Hvis det ikke lykkes mig, at faae et Skole-Embed. Ja! gjentog han gysende: Et Skole-Embed! — — Nu! tilføiede han bister: Der skal regne Prygl!”

„Og Kosalie?“ spurgte Moderen.

„Har De ikke selv sagt mig, svarte han: at hun vil glemme mig? — Nu, det skal hun ogsaa. Hun skal glemme mig! Jeg føler, at der herneden ei er nogen Himmel, som kunde forene mig med denne Engel.”

Moderen græd; men Simplicius blev standhaftig ved sin Beslutning. Kun Spørgsmaalet: Hvorledes? ængstede ham endnu. Skulde han personligt bringe hende det sørgelige Budskab? Nei, det vilde kun forandle en Romanscene, som ikke førte til noget Gornusigt. Og hvor havde han ogsaa taget det Mod fra, han dertil behøvede? — Bedre, slet ikke at sees, slet ikke at vedtales mere. Aldrig mere.

Han tilskrev hende altsaa sin Lidelses- og Dødshistorie med saa faa Ukker og Veer som muligt. Han gav hende hendes Frihed, hendes Hjerte tilbage, og sluttede med følgende Ord af et bekjendt Digt:

Deel, at deel ei mine mørke Dage,
Hulde Pige, græm Dig ei for mig!
Ei til Kummer, ei til bange Klage,
Nei, til Glæde skabte Himlen Dig!
Stabt jeg er til haabløs at begræde
Hvad mig Himlen gav, men tog igjen;

Stieblikke varede min Glæde
Livets Nest i Qual vil spinde hen.

Med Taareblik ledsagede han Budet, som bragte Brevet over til Tannenhof. „Hvorledes vil hun optage det? — — Hvad vil hun svare?“

I sin bange Forventning vidste han ikke, hvor han skulde gøre af sig selv. Der fattedes ikke meget i, at han var løben efter Budet, og havde taget Ulykkesbrevet fra ham igjen. Dog fattede han sig. Han havde engang sluppet Tervingen af Haanden, og — det maatte jo være.

Men da nu Tiden kom, at Budet kunde ventes tilbage, da bankede hans Hjerterterst. Utaalmodig rev han Vinduet op — men strax efter iilde han udenfor, hvor han kunde see hen ad Veien til Tannenhof. Han vidste ingensteds at finde Ro, thi en mørk Ahnelse gjennembarvede ham: maaskee havde han dog ikke gjort det Rette! —

Langt om længe kom Budet tilbage i jevnt Bondestrav og meldte: „Jomfrue Rosa lod sige, det var godt.“

„Det var godt? gjentog Candidaten: Det var godt? Og Brevet fra hende? — Hid dermed!“ —

„Jeg har intet Brev faaet af hende!“ var det phlegmatiske Svar.

„Og hun har læst mit? spurgte Candidaten med næsten lammet Tunge: Og hun har ikke ladet sige videre, end: det var godt?“ —

„Ikke et Ord videre! svarte han: Og Brevet læste hun, mens hun gav Hønsene Føde.“

„Vel! Saa lad det da ogsaa være godt! raabte den atter Skuffede vredt: O, Du genus fæmininum! Du bedrageriske Oenothera, som om Morgenens er hvid og om Aftenen rød, Du Hedysarum gyrans, som lystigt bevæger Bladene, naar Ulykkesolen skinner, men fold og

følesløs hænger med dem i Skyggen! Du Georgina variabilis! Est Du værd, at Mænd skulle græde over Dig!"

Som slagen for Panden listede han sig nu omkring. Det havde han dog aldrig ventet. Om end Fornustent tusindgange tilraabte ham: Hvad Ander skulde da vel Rosalie have gjort? saa blev han dog derved: En saadan Eiegyldighed havde han ikke forskyldt — det var dog altfor haardt og græsseligt. Utallige Gange drev hans Hjerter ham ud paa Veien til Lannenhof. Men da hvilede der atter i hans Jnderste: Hvad vil Du der? — Hvad kan Du sige, som forandrer Sagen? Har hun ikke troestet sig allerede, da hun gav Budet den Bæstid: Det var godt? — Og har hun ikke tiet gandske stille siden? — Mon hun ovenikjøbet skulde lee Dig ud?" —

Sørgmodig vendte han om igjen, og saaledes snege Dage og Uger sig hen i mørk, vemodig Adskillelse.

Da — midt i Februar — kom et Brev fra Greven. „Fra Greven? raabte Candidaten: Til mig?"

Hastigt rev han Brevet op, og læste. Men Bogsstaverne dandsede, Stuen dreiede sig, han troede ikke sine Dine, thi Greven bød ham til sig næste Mandag, da det nu var paa Tiden, at han opfyldte sit givne Ord og tilstillede ham hans Bestalling. Hans Moder var allerede indbuden, samt andre kjære Gjester.

Brevet faldt den Forsærdede afhænde. „Bestallingen? stammede han: Og det skulde altsaa dog være muligt? Og jeg skulde altsaa dog være Gæst? — Og Moder er allerede indbuden, samt andre kjære Gjester? — Rosa? Altså, Rosa? — Og alt det staaer virkeligt der, paa Papiret?" —

Tvivlende tog han Brevet op igjen, gik til Vinduet, og gjennemlæste det paany.

J Sandhed, det stod der virkelig altsammen.
„Nu, saa fryd Dig, Israel! raabte Candidaten: Min
Sjel skal Herren prise, ham prise Tanke og Begjer!“ —

Med tre Spring var han i Baronens Værelse.
Han vidste allerede Alt, og loe atter ubændigt, thi og
saa ham, med hele hans Familie, havde Greven indbudet
til denne Dag, der skulde være en Festdag.

Den salige Simplicius! Hvem skulde han nu først
meddele det glade Budskab? — Moderen, eller Elsker-
inden? — Det drog ham hid, og det drog ham did.
Bægstkaalen vaklede — omsider hældede den til Kosas
Side. Den lange Skilsmisse, Mistanken, Misfor-
staaelsen havde spændt hans Længsel. Og nu kunde
han jo træde hen for hende og sige: „Jeg er ikke mere
den fattige Kandidat, jeg er nu virkelig Pastor, og by-
der Dig en Fremtid, som er Dig værdig. Hvad jeg
fordærvede i min Præveprædiken, det Skaar skal jeg
nok jevne, naar jeg først er i Embedet. Bønderne,
hvilke jeg rigtignok vorder paanødt nu, saavel som Du,
skal alle vænne sig til os, og lære at elske os!“

„Det er jo mig, Kosa!“ raabte han, da han
havde banket paa Forsterhusets lukte Dør, og det el-
skede Blondhoved, efter at have kastet eet eneste flygtigt
Blik ud af Vinduet, havde slaget det i igjen med de
Ord: „Vi ere ikke hjemme! Deel, af deel ei mine
mørke Dage, hulde Yngling, græm Dig ei for mig!“

„Kosa! — Kosa! — bad Simplicius: Jeg brin-
ger godt Budskab, Glæde og lifligt Væsen, Sela!“

„Det gode Budskab er os ligegyldigt! svarte det
indenfor: Lydighed er bedre end Offer. Kun for den
angergivne Synder lukkes her op!“

„Ak, det er jeg jo! svarte Candidaten: Jeg vil
gjerne gjøre Bod, som Keiser Henrik IV for den over-
modige Pave Gregor VII, og derfor kommer jeg just!“

„Det er et Ord, som lader sig høre! faldt Rosa ham i Ordet, og Vinduet aabnedes paa Klem: Red paa Knæ med Dem, Hr. Keiser Henrik!“

„J Sneen?“

„Paa Erter, om jeg befaler! — Dog, det være Dem skjænket. Men Hænderne maa De opløste, og sige efter mig: Jeg bekjender — —“

„Jeg bekjender — —“

„At jeg har syndet — —“

„At jeg har syndet — —“

„At man ikke kaster sand Kjærlighed bort som en Handske — —“

„Som en Handske,“ sukkede Simplicius.

„Og at det gør mig ondt, at have skrevet det Brev.“

„Og at det gør mig ondt, at have skrevet det eenfoldige Brev.“

„Det eenfoldige? raabte Rosa: O, De er et Mon: ster paa Sønderknuselse, og det gjør Alting godt.“

Døren fløj op. De længe Adskildte sluttede hinanden i Favn. „Jeg er Pastor i Lindenhagen! jublede den Lykkelige: Jeg er det uden Modsigelse!“

Og nu fortalte han, at Greven selv havde tilfrem: vet ham det, og at han til paa Mandag havde indbu: det ham og Baronens og andre kjære Gjæster, ved hvilken Leilighed Kaldsbrevet skulde vorde ham tilfattet.

„Andre kjære Gjæster! gjentog han: Ikke sandt, Rosa — mit Haab skuffer mig ikke? — Ikke sandt, Du og Din Fader ere ogsaa budne?“

„Vi ere ogsaa budne! — svarte Rosa langsomt og med nedslagne Næse.“

„Og det siger Du saa sørgmodigt? spurgte han forundret: Nu, da denne Indbydelse allerede stadfæster mit glade Budskab, og vi staae ved Maalet?“

„Al! svarte hun modfalden: Det har jo en gandske anden Grund! Vi ere ikke ved Maalet. Det er nu fjernere, end nogensinde.“ —

Og nu erfarede den Forsærdede, at Grevens nys udnævnte Hofgartner, Hr. Sabri, sandsynligviis paa sin Herres Befaling, havde aflagt et Besøg i Tannenhof, talt meget med Faderen under fire Dine, og gjort sig saa lækker for Rosa, at hans Hensigt havde været mere, end tydelig nok.

„Og Du, Rosa? afbrød han hende, som staaende paa Gløder: Du?“

„Skal jeg atter lade Dig gjøre Poenitents? smilte hun smerteligt: Troer Du, at jeg er saa redebon til Resignation, som Andre? — Richard, lidettroende, svage Richard! Min Kjærlighed, min Trostaa trækker jeg ikke paa og af, som en Handske.“

Milde Taarer perlede frem af hendes blaa Dine, og hun forsikkrede, at hun næsten slet ikke havde seet paa Hr. Sabri, som dog var en gandske behagelig Mand, men at Faderen paa det Alvorligste havde betydet hende, hvorsunde det var hans, ligesaavel som den naadige Herres, uforanderlige Villie, at hun skulde række Hofgartneren sin Haand, og slaae Præsten af sine Tanker.

Med denne Leilighed kom da ogsaa hendes tidligere Samtale med Greven for en Dag. Simplicius vilde ikke troe derpaa, da Greven, saa Timer tilforn havde sagt ham paa det Bestemteste, at Rosa skulde vorde hans Kone. Og dog maatte han. „Det har været hans Spøg!“ meente han omsider, efter lang Betænkning.

„Med mig vist ikke! svarte hun: Maaſtee med Dig.“

„Og Du vil dog derhen paa Mandag?“

„Fordi jeg maa! forsikkrede hun: Men ubekymret, min Ven! — Saa vidt, som man vil med mig, naaer ingen Magt paa Jorden. Leve vi da i Afrika, hvor de sorte Excellencer bortgive og sælge deres Undersaatter? — Jeg siger Nei — jeg sætter mig til Modværg — jeg beder — jeg græder — jeg siger den Hr. Sabri, at jeg strax efter Forlovelsen river hans Dine ud, og det skulde være daarligt, om jeg ikke drev det igjennem tilsidst. Min Fader er god, og Greven er ellers det bedste Menneske i Verden. Og Du vil dog heller ikke lægge Hænderne roligt i Skjødets, veed jeg! Sat derfor Mod! Alt vil gaae meget bedre, end vi tænke.“ —

Trods denne Trøst af trofast Kjærligheds Mund, vandrede Simplicius dog modløsere bort, end han var kommen. Uden Rosa, det sølte han i sit Hjertes Inderside, var der ingen Lykke for ham i Verden, og denne Lykke var nu fjernere, hyllet i et ubisfere, mørkere Slør, end nogensinde. Ogsaa den, allerede i overjordisk Saelighed svævende Moder, der dog endnu paa denne Maade saae sin Simpelmand som kaldet og ordineret Lærer paa den Lindenhagenske Prædikestol, og allerede havde strøget sin Stadspynt til paa Mandag — ogsaa hun blev derved: „det gjorde hende ondt for den gode Pige; men det skulde nu engang ikke være.“

Og saaledes nærmede sig da, under glad og bange Ahnelse, Tvivl, Haab og Frygt, den skjæbnesvangre Mandag. Allerede Klokken fem om Morgenens gled Baronens Kane med hans Familie og Candidaten ud af Gaarden, og Klokken ti var Lindenhagen naaet. Det gik forbi Præstegaarden; den var stille og lukket.

„Min tilkommende Grav!“ sukkede Candidaten, og pludseligt fornåm han, hvorlunde den gamle, ubekjendte Steen lagde sig trykkende paa hans Bryst.

Nu vare de i Kroen, hvor den varmende Biinskandel allerede ventede paa dem. Nu kom ogsaa Mo-

deren hidrængende fra den anden Side. Overførsterens vare tagne ind til Fogdens ligeoverfor, og Rosa havde allerede gennem Vinduet tilnækket Candidaten sit kjærlige Velkommen. Nu gjaldt det, at pynte sig. Ogsaa Candidaten gjorde, i et Sidekammer, sit Toilette med største Omhyggelighed, og treen statelig ud, sort fra Top til Taa, som det sommer sig et velærværdigt Gudsord fra Landet. Nu satte Karavanen sig i Marsch, op til det grevelige Slot. Her vare Complimenterne i Begyndelsen noget kolde og stive. Men det gav sig snart, da der nu ogsaa indfandt sig andre Gæster — allesammen gode Venner og Bekjendte, Overførsterens og Hr. Sabri — og Caviar og Madera bødes omkring, som opmuntrende Fortælle til det egentlige Værk. Ja, Underholdningen blev endogsaa høimælet og lystig. Kun Rosa havde løstrevet sig fra dem, der spøgende omringede hende, og i en Vinduesforbygning sluttet sig til sin Fader, hos hvem hun nu stod stille, med nedslagne Dine, thi hun vidste hvad der var ivente. Candidaten blev i Begyndelsen meget forfærdet, da den nydelige Stumpnæse, for hvilken han i Kirken, saavel som i Corridoren, havde blameret sig saa grueligt, skalkagtigt nikkede ad ham; dog fattede han sig, og blev af sin Forlegenhed qvit, da den samme allerkjæreste Stumpnæse — en Cousine af Greven — paa den moersomste og meest velgjørende Maade drøg ham ind i den muntre Hvirvel. Og det er just et Fortrin ved de Fornemmes glatte Politur, at den veed at mildne Alt, selv det mest Træksdende, og af Sorg, Angst og Spænding at berede Spøg og Latter. Kun da Candidaten kom til at staae ligeoverfor et stort Speil, og deri saae sig i den geistlige sorte Farve, da overløb ham en iisnende Rædsel, og det kom ham fore, som om han var begræn, og nu sørgede over sig selv og sin Fremtid. Og da næsten i samme Moment, hans Blik faldt paa Hr. Sabri,

som stod i spøgfuld Samtale med Hofraaden og med Pastoren fra Herrendorf, og paa hans eensomme Rosa, der kun sjelden opløstede sine Bine til ham, og, som han syntes, aldrig uden Taarer — da forekom det ham, som om han var den Allerulykkeligste i Salen. Hans Angst vendte tilbage, og med Hjertebanken saae han det Dieblif imøde, da Uveiret skulde bryde løs.

Omsider kom da det vigtige Dieblif. En Tjener meldte, at der var anrettet. Alle stode op, for at gaae tilbords.

Da raabte Greven: „Sagte, sagte, I kjære Venner! — Alt i tilbørlig Orden. Vi maae dog først vide, hvorledes vi skulle sidde. Derfor har jeg, inden vi gaae, tre Avancements at melde Dem, thi alle gode Ting ere Tre. For det Første — vi ere jo alle Venner, og Ingen blandt os forarges over en lille Spøg, mindst naar den fører til noget Godt — for det Første kunde gjøre vi altsaa, at en huld, elskværdig Vige er avanceret til en huld, elskværdig Brud — Rosa blegnede — endvidere have vi creeret en ny Pastor — Simplificius bævede — og udnævnt en ny Hofgartner — Sabri smilte. — Tager De da slet ingen Deel i disse glade Begivenheder, min skønne Guldatter? vedblev han, idet han drog Rosa frem af hendes Skjul: De er jo den hulde Brud — har De da ikke vidst det længe? Hvorledes? De glæder Dem ikke? — Hvoinaar glemte De da at lee? — Er da Trolovelse saa svært et Skridt?“

„Det kommer derpaa an, naadige Hr. Greve!“ hviskede Rosa frygtsomt.

„Og allerhelst naar man vorder trolovet med saa brav en Mand, som min nye Hofgartner er? vedblev Greven: Ikke sandt, det traf? Det er dog Deres Villie? Men oasaa Deres, Hr. Overforster?“ Denne svarte med et dybt Buf.

„Min Villie er det nu paa ingen Maade! tog Rosa modigt Ordet: Og det kommer mig fore, som dog ogsaa jeg har noget at sige i det Stykke.“

„Forstaaer sig! svarte Greven: Men gjør Dem ikke kostbar, kjære Barn! — Vi vide jo dog, hvad vi vide. Og om De end ikke vilde, De maa dog. Det er mit Ønske, og Deres Faders med. Ja, ja, De maa!“

„Deres Excellents spøger!“ stammede Rosa sagte.

„Det forstaaer sig! loe Greven: Der er jo intet Spøgfuldere, end Giftermaal, allerhelst naar Bruden gruer for den længe aatraaede Myrthekrands, som om det var en Tornekrone. Men med Hofgartneren er og bliver det Alvor.“

„Ham tager jeg ikke!“

„Dho, det finder sig nok.“

„Jeg gaaer i Kloster.“

„Gud bevares!“

„Jeg springer i Vandet.“

„Det er froßet.“

„Jeg bier til det tøer op!“

Alt jublede: Bravo, Bravo! og den tykke Hr. v. Siegenhain og den af Latter grædende Baron bade: „Ærgrer ikke den stakkels Pige saa! Ved man da, om ogsaa Hr. Hofgartneren vil?“

„J har Ret! tog Greven Ordet, idet han raabte ind i Trængslen: „Hr. Hofgartner, siig Deres Mening, og tal selv for Dem! Vi ville hjælpe Dem.“

Alt var stille. Med et Basiliskblik saae Candidaten over til Hr. Sabri.

„De tier? vedblev Greven: Af, hvor vil jeg hen? — Hofgartneren kan jo ikke tale endnu. Jeg maa jo først løse hans Tunge, proklamere ham i hans nye Værdighed og forestille ham for det respectable Selskab. Pardonnez! — Sligt glemmer man i Forretningernes Hvirvel! — Derfor — mine kjære Venner — forestiller

jeg Eder hermed, i Hr. Fabri's Person — — min nye Pastor i Lindenhagen — og her, i den vakkre Hr. Ehrenpreiß's Person — — min nye Hofgartner. Nu, Hr. Hofgartner, hvad siger De?"

Simplicius var mere død, end levende.

„Og at De kan vide Vilkaarene, vedblev Greven: saa forhoier jeg, for min Guddatters Skyld, Deres Gage til 600 Daler. Den smukke Bopæl og det gamle Derputat følger naturligviis med. For alle vore Venner her, ogsaa for Oversforsteren, var Sagen allerede længe bekjendt, men for min Guddatter ikke — hun maatte ærgres en Smule, fordi hun saaledes, mir nichts, dir nichts, viste mig bort, da jeg vilde hjælpe hende, at hænge Løi til Torre. Candidatens Moder vidste heller Intet deraf — hun havde jo sladret af Skole.“

„Vi gratulere! Vi gratulere!“ lød det nu i høit, deeltagende Chorus.

Men Candidaten var endnu ikke istand til at frembringe et Ord. Det faldt som Skjæl fra hans Dine. Saaledes maa den salige Sjæl være tilmode, naar den har løstrevet sig fra det syge Legeme, for at svinge sig op i de himmelske Regioner. En ny Dag oprinder for den, et aldrigahnet Lys omstraaler den. Hvad der aldrig er kommen i noget Mennekses Hjerte eller Phantasi, det erfarer den nu i Virkeligheden.

Og da nu Greven og den rorte Fader lagde den Elskede, som en Lillie, i den Forklaredes Arme, da opgif tilfulde det nye Liv for ham. Han var tilmode, som om han vaagnede af en lang, tung Drøm.

„Ja! raabte han: Det var det — det er det Ube- kjendte, jeg har higet efter! — Hoc erat in votis!“

„Det er Deres sande Kald! tilføiede Greven med et Blik paa Moderen, der svømmede i Taarer: Deres

sande Kald; der saa længe og saa voldsomt har været undertrykt. Nu, det er overstaaet! — Dem, Hr. Pastor, takker jeg for Deres velvillige Understøttelse. I to Herrer kunne nu bytte Kjoler.”

En hjertelig latter drønedes gjennem Huset; thi nu først bemærkede man, at Pastoren var klædt i Grønt, og Hofgartneren i Sort.

Denne nærmede sig Greven med Rosa ved sin Haand. Men han lod dem ikke komme til orde. „For Himlens Skyld! raabte han: Ingen Tak! Den har jeg forud forspildt. Vi ere qvit! — Og nu, I Heriskaber tilhobe — Suppen vorder fald! Tilbords! I Drangeris huusfalten spise vi idag!”

„Herligt! Herligt! raabte de glade Gjester: Blandt Blomsterne! I det Grønne!”

Og Baronen tilhvistede sin Nepton: „Sub rosa vil jeg betro Dem noget, at ei den glade Ekstræk skal gribe Dem for dybt: For Deres Couvert staaer en *Opia speciosa* og — i Blomster!”

„En *ixora speciosa*? jublede den salige Hofgartner: O Gud, Gud!”

Laaerer perlede i hans Vine, og næsten ude af sig selv fulgte han, ved Rosas Side, Selskabet ind i den blomstrende, dustende Himmel, der nu var hans for stedse.

C. Weisfog.

A m e r i c a n e r i n d e n .

En Fortælling.

Fra en af Tydsklands yndigste Dale, der gennemstrømmes af en liden, venlig Flod, som efter et temmelig langt Løb flyder ud i Rhin, seer man paa en steil Klippe et ret vel vedligeholdt Taarn, og bag om samme de blaa Tage af en vidtloftig, senere opført Bygning. Det Hele bærer Navn af Slottet Grauensfeld, og tilhører, eller tilhørte i det mindste for gandske faa Aar siden en appanageret Prinds, hvis Navn, der vilde lyde bekjendt for Flere, jeg maaskee ikke bør anføre. Omegnens Indvaanere, hvilke ei høre under Slottets Eier, kom sjelden i Berørelse med dets faa Beboere. Disse vare en Franskmænd ved Navn Mathieu, forhenbærende Conditør hos Ludvig XVI, derefter Kammertjener hos et emigreret Herskab, nu Slottets Forvalter, og Dennes trede Betjente. Deels havde Dalboerne Intet med den gamle, underlige, folkeskye Forvalter at besille, da den ene Betjent fra Dalen af eller fra nærmeste Stad hentede de ikke faa Fornødenheder den gamle Mathieu havde, deels stod Slottet i ilde Ry for Koglerie. Andre, som ikke gave dette Rygte Tro, paastode, at i Taarnet levede en Statsfange, maaskee, hedte det til en vis Periode, endog Ludvig XVII, og meente de, det kunde koste Livet blot at kaste et nysgjerrigt Blik hen paa Jerngitterne, der udfyldte de runde Vinduer paa Taarnets Ydreside. De to Tjenere og den gamle Huusholderske hidroge ved deres forunderlige Fortællinger, og Mathieu ved sin fordægtige Tausshed til at give alskens Historier Sandsynlighed. Denne Sidste, der foruden sin Profession som Kof til lige havde været Chirurg, kom undertiden for gode Ord og Penge ned til de Syge i Dalen, og øvede ikke uden Held sin Kunst.

Efter at have forudstillet disse Efterretninger, begynde vi denne Fortælling med en Foraarsaften, ei en af hine, til hvis Beskrivelse Digterne dyppe deres Pensler i Morgenrødens Blod og Nattergalens Neb, — men en affskyelig, regnfuld Vaardags mørke Aften, da Floden ved flere Dages Regn var opsvulmet til en frygtelig Hvide, og da Beboerne af Dalen ikke blot sukede over deres ilde tilredte Jord, men endog betænkeligen maalte med Vinene den korte Afstand imellem de nys fremsvulmende Jandsøer og deres Boliger. Iblandt dem, der laae Floden nærmest, var Gjestgiverens lille, mørke Huus, udenfor hvilket just standsede en svært bepakket, ilde medfaret Wiernervogn. Længe varede det inden Tjeneren, som var forkommen af Kulde og Anstrengelse, kunde bringe de for deres Sikkerhed og Eiendom urolige Huusfolk til at gjøre deres Pligt. Endelig blev Lygten udbragt, og Værten traadte hen til den nedslaaede Vognsfadning.

„Naa endelig! hørtes en Fruentimmerroft: Det er ikke nok, at man skal kæmpe med en oprørt Naturs Kraft, man skal ogsaa meddele Kraft til den dødsige Menneftenaturs Inerste. Hurtig, Menneſke! Hjælp mig ud af den vaade Kæppe, at jeg kan faae Armene fri; saa skal jeg nok hjælpe mig selv.“

„Det er mig ubegribeligt, at Sanny kan have Tid til Sententser!“ sagde en anden Pigestemme halv høit i en ubillig, grædefærdig Tone. Sanny, som, idet Regnkappen faldt, med Behændighed svingede sig fra Vognen i den forstrækkede Værts Arme, og derpaa med to Skridt stod ved den anden Side isærd med at pakke en Skikkelse ud, der sad indhyllet i mange Klæder, vendte sig, idet hun med den ene Haand pegede til Tjeneren hen paa den Tilhyltede, henimod den bebreidende Stemme og svarte raſt: „Mine Sententser have ikke opholdt mig nær saameget, gode Cousine, som Dine Betragtning-

ger derover have sinket Dig. Maa jeg hjælpe Dig, Emilie?"

Imedens Tjeneren og Bærten løstede den tilhullede Skiffelse vaerligen ud af Vognen, havde Sanny faaet sin Consine løs, og saae sig forundret om. „Men min Gud, hvor er August? Fætter! Kom da hid og hjælp til?"

August var intetsteds at finde, og Sanny skød sig rast forbi den mistroftige Emilie og det langsomme Tog opad Trappen, spurgte Bærtinden med et Blik om Leiligheden, og stod allerede midt inde i Gjestestuen for at oversee dens Bequemmeligheder til den syge og forstødte Onkels Modtagelse. Et Par Dieblikke, og Sengen var omredt efter hans Lærv, og nu ilte Sanny ud i Kjøkkenet, hvor Luerne alt sloge op om Thekjedelen.

„Her er dog vel en Saarlæge? Vi maae strax have Bud efter ham. Lad ham tage en Lanzet med!"

Da Sanny misfornøiet maatte finde sig i samtlige Huusfolks Forsikkring om den physiske Umulighed i at komme op til Forvalteren, inden Morgengryet viste Bei, traadte hun igjen ind i Stuen, hvor Onkelen var slæbt hen paa Sengen, og hvor Emilie søgte i det indbragte Reisetoi efter sin Aften-Neglige. Deeltagende gjorde Sanny et Skridt imod Sengen; da vendte hun sig pludselig til Emilie og hvissede: „Gaae da hen til Din Fader, Barn! Du veed hvor omfindtlig han er. Desuden er maaskee hans Stød farligt; jeg har forlangt Edike og Bånd af Bærtinden."

Endig gif Datteren, kyssede den Gamles Haand, og trak forsigtig hans Kjole af, imedens Sanny ryddede op og satte Thebordet frem.

Da gif Døren op. I en elegant Reisesrakke, med blanke Reuss-Støvler, samt Uhr og Lorgnetkjæden om Halsen, traadte en ung Mand ind, efterfulgt af Tjeneren og et Par Karle, der stønnede under Vægten af store Kufferter. Sanny stod et Dieblik ubevægelig og saae paa

den Elegante. Endelig brast hun i Latter, uden at sige et Ord. Den unge Herre blev forlegen, svingede sig paa Hælen hen til den indtrædende Værtinde og spurgte, idet han dreiede sine Knebelshalter: „Hvor bringes disse Kufferter hen? Hvor er Frøkenernes Bærelse, og hvor er mit?“ — Værtinden, som ikke ret forstod ham, vendte sig instinctmæssig til den forstandige unge Dame. Sanny sparede hende Svaret ved at give hende et Grinde, gav Folkene et Vink at sætte Alt stille ned og gaae, tog Sætereren lidt ublidt ved Armen, og snoede ham omkring.

„Tag dog engang Forgnetten frem, lille Sætter, og see, om der kan ventes Bærelser til Frøkener og Herrer her! Men jeg veed meget vel, hvorfor De spurgte; det var for at imponere den stakkels Kone. Na, I Tydskere ere saa opblæste underriden, naar I komme paa Siiden af en ægte Engellændermand.“

„Gode Cousine! De er jo ligesaa flem imod Deres Landsmænd, som imod os. O, nu mærker jeg, De mener ikke et Ord med Deres Strenghed. Skulde ogsaa disse indtagende Former kunne indslutte — —“

„Tak, Tak! Cetera desint! om jeg tør bede. Men hvor tidt skal jeg fortælle Dem, at jeg er ingen Engellænderinde, vil ikke være Engellænderinde. Jeg er født paa den frie Jord, som min Bedstefader købte sit Folk Ret til med sit ædle Blod ved Saratoga. Jeg var en fri amerikansk Borgers lykkelige Datter, og aldrig havde jeg seet Europa, havde ikke Ulykken forfulgt min Familie.“

„O Sanny! Og da havde aldrig Europa seet Dem!“

„God dam! Det er sandt!“ loe Sanny og gik hen til den Enge. Imidlertid var den forsagte Emilie kommen sig efter Rejsens Besværlighed, og eftersaae nu med Sanny den gamle Onkels Arm, som havde lidt ved Bogrens Bæltning. Hævelsen var allerede betydelig, og han rystede selv urolig paa Hovedet. Da der nu imidlertid var gjort, hvad der uden Lægens Hjælp kunde gøres,

paatog Sanny sig at opmuntre den sygelige Gamle, paa samme Tid, som hun satte Emilie og August i Bærelse med at arrangere Aftenstebordet.

Vi vilde opholde os et Dieblif med at tage Skuepladsen i Diesyn. Skjondt Stormens Stod vare sagt nede, pidkede dog endnu Regnen heftig paa Binduerne, og i Raminen slog Luen ofte ud til Siderne. Det ret pæne Bærelse var ryddeligt. Midt paa Gulvet sad den smukke, venlige, lidt ubetydelige Emilie, i sin hvide Negligee, og skjænkede den aromatiske Thee. Ved Siden af hende svedte August over en Cigar, og drak dertil sin Thee med Gammelrom i. Den arme Mand taalte ikke Tobak; men da Cousine ikke kunde lide, at et Mandfolk ikke røgede, saa havde han til denne Reise anskaffet sig en Kasse ægte Havannaegarer. Ved Sengen sad Sanny og rakte den Gamle de tynde Smorrebrød og Theeskaalen. Foran hende stod en Drik, hun havde tillavet sig af Rhinskviiin, Citron, Sukker og Vand; dertil spiste hun et Stykke Hvedebrød. Dnkelsen, som vi hidtil have kaldt ham, eller Grosserer Burckhard, hertugelig Commis-sionsraad, og en meget riig men ogsaa meget sygelig Mand, sad med godmodig og taalmodig Mine opreist i Sengen, og begyndte at glemme Smerten i den venstre Arm, samt Podagraen og de øvrige Skrøbeligheder, der havde bragt ham til med Familien at foretage denne Reise, hvis Maal var et af Tydsklands bekjendte Bade. Han loe hjertelig, saa Taarerne kom ham i Øinene, naar Sanny skød sine Vise paa August; men lagde dog til en ikke altfor smagfuld Metaphor: „Det Qvæg, som stanges brav, bliver siden bedst enigt.“ Emilie saae gandske forskrækket paa Sanny; men hun kjendte ikke Sanny. Den godmodige Burckhard kunde ikke støde Pigen. Hun bar Agtelse for hans Hjerte, for hans Allder, og Taknemmelighed for den Beskyttelse, hun nød i hans Huus. Med August holdt hun gjerne slem Huus.

Thi hans Paatrængenhed, Kjærlighed, Smiger, Spøg, Elegance og vigtige Ubetydelighed gjorde ham aldeles undstaelig i hendes Dine. Endelig blev han vred, og for at hævne sig, vilde han indlede en politisk Samtale med Americanerinden, hvem han, maaskee ikke uden Grund, havde mistænkt for at hade Thee af en gammel politisk Aarsag. „Hvor dog Theen er en Gudedrik, Cousine! udbrod han, idet han rakte sin Kop til Emilie for at faae den fylt: Skulde man troe, at De foretrækker Blandingen af Rhinens tynde Druue og tykke Vand? — Vidste De, hvor deilig Theeplanten smager!“

„End Tobaksplanten, lille Fætter!“ spurgte Sanny, idet hun satte et medlidende Ansigt op. Emilie, den stille Emilie, brød ud i Latter, og ligeledes gamle Burek: hard. Men Sanny skænkede mere Viin i sit Glas, og forandrede ikke en Mine.

Sannys Forældre havde boet i Baltimore. Faderen, en Enthusiast for Fædreland og Frihed, festsiltholdt hvert Aar den 4de Juli med Pragt og høitideligt Alvor, fremsillede de uordamericaniske Fristater som den første modne Frugt — og dertil den eneste — af Menneskeslægten mangetusindaarige Bestræbelser for at knytte et fornuftigt Selskabsforhold, — har en temmelig Grad af Uvillie mod England og paastod, at naar de Gamle dannede Ordet Dyd af Manddom, de Nordiske af Dygtighed, skulde Engellænderen danne det af „arrogance.“ Skjøndt denne Mand ikke vedkommer os uden som Sannys Fader, bliver det dog rigtigt her at anføre et Stykke af en Afhandling under hans Navn i et americanisk Blad af 1799, hvilket Nordamerikaneren, Hr. M.. M., for nogle Aar siden viste mig:

„Dersom jeg forestiller mig Nationers Masse som en Jord, hvori ethvert Individ er en Plante, nogle

Græs, andre Blomster, andre Træer, — og jeg saa vil sammenligne Engelland og Frankrige: saa finder jeg nordensfor Kanalen en feed, riig, udbændt, kold, sumpig Jordart, der giver en hyperlig Vegetation for oekonomiske Urter, for adskillige Kjønn, kjodfulde Frugter, og for store Pragtblomster. Men sydlig for Kanalen forekommer Jorden mig at være en heed, tør, hidsig Jordart, bestaaende af Mergel, Leer og Sand. Der trives ingen saftig Plante, men fine Stengler bære krydrede Blomster med hede Farver og herlige at skue. Og der, i den Jord kan Cederen trives. Ja skal engang et vældigt Træ skyde frem for at fordynde Oldtidens Helte:Ege, saa bliver Frankrigs tørre Sand dets Jordbund."

Paa et andet Sted i samme Afhandling ytrer han sig saaledes: „Frankmanden er egennyttig af Værgjerighed, og besidder levende Følelse for Dyd, uden altid at have Kraft til at udøve den; Engellænderen er dydig af Stolthed, og hos ham er Egennytten den anden Følelse. Han har ofte Kraft nok til at udøve Dyden, men han har ingen Følelse for den. Dersom en stor Mand, en Mand hvorefter Martsfinder skulde nævnes, var født f. Ex. i Amerika, og tilbød Engelland sin Arm: Engelland vilde ikke modtage ham, eller vilde sænke ham ned i sine Sump og raabe til Verden: „Vi have ham.“ Kom han til Frankrige: Frankrige optog ham med aabne Arme, fordrede kun, at han skulde kalde sig Frank, stoffede sig om ham og raabte til Verden: Vi have ham! — Cederens Palme: Olie indtages begjærligen af Ralk, skydes foldt tilbage af Sumpjord."

Jeg troer, ved at have oversat dette Stykke af Hr. Georg Burckards Afhandling, at have givet en temmelig tydelig Idee om, hvorledes han maa have yttret sig i det daglige Liv om lignende politiske Gjenstande. Da nu Fanny var hans eneste Datter, var en liden Pige

med lys Forstand, levende Phantasie, flammende Gørelse, blev hun ham aldeles uundværlic, og hendes Opdragelse hans kjæreste Bestjæftigelse. Intet Under, om en noget uqvindelig Character ved denne Omgang var fremkommen. Men Fannys Moder, en gandske ung, blændende Skjønhed, var i mange Henseender det Forskjellige fra Burkart; hun besad en søm, blid, sørmerist Ejel, der stedse levede i en poetisk Verden, og var fortrolig med de fleste bekjendte Forfattere i den engelske og tydske Literatur, forresten overmaade qvindelig, tæffelig correct i sit hele Udvortes. Forældrene holdt af hinanden, og de elskede lige høit deres Fanny; saaledes yttrede Begge deres Indvirkning paa hendes Character, og hun syntes at have efter Faderen det Bestemte, Forstandige og Vitsige, efter Moderen det Smagfulde, Indtagende og Phantasifulde. Efter dem Begge havde hun arvet Forkjærlighed for Amerika.

Et patriotisk Handelsforetagende bestemte Burkart til at reise til England, og han medtog Kone og Datter. Olandet syntes at ville hæbne den Uvillie, hvormed Amerikaneren stedse havde yttret sig om det. Ikke blot strandede Burkarts vakkre Speculation, men han paadrog sig en Proces, hvori den engelske Regjering blandede sig; Forbitrelse, Hjemvee, maaskee endnu en dybere Krænkelse, bortrev ham pludselig.

Fanny og hendes Moder levede et Aarstid i London, og mange tilstødende Omstændigheder forhalede deres Tilbagereise, til største Misfornøielse for Fanny. De saa, der kjendte noget til Forholdet imellem den femtenaarige Datter og trediveaarige Moder, paastode, at en vis Kulde begyndte at fjerne dem fra hinanden, at Fanny syntes at behøve sin hele Selvbeherfskelse for at iagttage det Sømmelige imod Moderen, og at Denne satte et Slags

frygtsom Trods istedetfor moderligt Alvor, imod Datteren. Pludselig forsvandt Mistress Burkart. I Forsnningen hedte det, hun var bortreist, senere, at hun var død paa en Reise. „Min Moder er død!“ sagde altid Fanny, naar man spurgte derom, i en Tone, saa at Ingen vovede at spørge videre. Uden i ringeste Maade at ville indestaae for Sandheden, bør jeg dog her tilføie, at et løst Rygte berettede, at Mistress Burkart giftede sig med en Englænder, hvis Kabale især havde styrket hendes Mand's fædrelandske Planer.

Efter Moderens Død altsaa, forandrede Fanny paa eengang sin Plan. Hun, som kun længtes efter sit elskede Fædreland, vilde nu paa eengang ikke tage hjem. Hendes Venners Forundring og Raad gjorde intet Indtryk paa den femtenaarige Pige. Hun skrev til den hende fjernt beslegtede Commissionsraad Burckhard i Tydskland, fik venligt Svar tilbage, og reiste uden Led: sagelse et Par Maaneder derefter med Levingerne af en ikke ubetydelig Formue over Kanalen, og derfra tillands til den forventningsfulde Familie.

„Man maa gjøre, hvad man kan for sin Slægt; men dette er en tung Pligt! sukkede Burckhard, da han havde havt Pigen en halv Dag i Huset: Hun er jo fiantet!“ — Emilie, der fra først af havde gruet for den engelske Cousines Ankomst, fandt hende snarere elskværdig, og August, som nylig var kommen fra Universitetet, hvor han dog hverken havde lært at røge Tobak eller duellere, men derimod, sagde man, ikke saa lidt Jura, og endnu mere Incroyabilitet og Burschenvæsen, blev siebliffelig dødelig forelsket i Englænderinden. Vist var rede det ikke længe, førend den gamle Grosserer elskede Fanny som sin Emilie, om ikke endnu lidt mere, og førend Alle, der kom i Berørelse med den herligt fremblomstrende Mo, henrebes af hende. Ved den Tid, da Badereisen foregik, havde hun i tre Uar været den Skjon-

neste Prydelse i det anseelige Burckhardste Huus. Denne Episode kunde maaskee paa seligt sluttes med en Beskrivelse over Fannys Udvortes, skjøndt slige Beskrivelser ikke række langt til. Hun var noget over almindelig Fruentimmerhøide, havde en fortryllende Skabning, især den skønneste Barm og de deiligste Arme. Hendes Ansigt var en temmelig lang Oval, og naar man critisk bedømte det, fandt man let et vist Misforhold imellem den fine, let opbøiede, skalkagtige Mund, og den regelmæssige, forstandige Næse, imellem de blødt bøiede, svagt farvede Rinder og den strenge høihvælvede Pande. Banskkelig var det at angive de store, talende Dines egentlige Udtryk. De forandrede virkelig, undertiden pludseligen, Farve. Almindelig vare de næsten altfor lyseblaa; men naar noget satte hendes Sølse i Bevægelse, da talte hendes Sjel ud af dybtblaa, glindsende Dine, og Hjertet røstes underlig derved. Naar Bid og Munterhed besjælte Fanny, havde disse Mirakelblik en Mellemfarve; men da saae de ud, efter August Burckhards Udtryk derom, som naar det klareste Maanestien spiller paa en speilglat Sø. — Da det ikke har været min Hensigt, at fornøie unge Herrers Indbildningskraft ved denne Beskrivelse, men heel alvorlig at pege hen paa det Characteristiske, vil jeg hertil kun føie, at Fannys Haar faldt i tykke, rige Lokker ned over hendes Skuldre, saasnart Moden tillod dem det, og vare af et Gult, som gik over imod det Afkegraae.

En Aften havde August længe forelæst af en Bog, der interesserede det hele Selskab, men Ingen mere end Fanny; det var nemlig en af Amerikaneren Coopers Fortællinger, „Bostons Beleiring.“ Da man brød op, var det hende umuligt at gaae tilsæns; Sommerens natlige Lysmærke udbredte sig i de lange Gallerier.

Sanny gik nogle gange op og ned, og traadte endelig drømmende ind i Ridder salen. Dens alvorlige Udseende skræmmede hende et Dieblis tilbage; da smilte hun ved sig selv og lukkede rolig Døren efter sig. Hun lænede sig til Vindueskarmen, og saae tankesuld hen over den øde, ujævne Slotsplads. Da blev hun vaer Skyggen af et Menneske; af Bevægelsens Hurtighed sluttede hun strax, at det var Forvalteren. Hans Skridt førte ham ind i den lange Gang udenfor Ridder salen. Sannys Hjerter bankede af ængstelig Forventning. Hurtig ilte hun bag de lange Gardiner, der hang ned fra en Baldachin over en fyrstelig Stol. Mathieu kommer, nynnende som sædvanlig en Arie, gaaer hen til den midterste Bænk, seer sig, som af gammel Vane, rundt om, og gjør derpaa en Bevægelse, som undgik Sanny, men i hvis Følge et overmaade stort Maleri med samt sin Ramme lynsnart sank ned igjennem Gulvet og efterlod en bred og høj Uabning. Sanny blev meget forfrækket; men da Mathieu med sorgløs Eigegyldighed begyndte en gammel Vise:

Suzon, Suzon, je l'aime,

Que tu es belle m'amie &c.

og fortsatte syngende sine lette Trin i den aabne Gang, fattede Sanny sig strax, og betænkte sig ikke et Dieblis paa at følge efter den godmodige Gamle. Let, som han hoppede affted, svævede Pigen efter. En svag Lysstraale fra et Vindue ved Enden af den lange Gang viste fremad. Pludselig blev Mathieu staaende.

„Gamle Døsmer, som Du er! udbrød han gandske høit: Der lader Du Løndøren aaben til Salen.“ — Bips trippede han forbi Sanny til Indgangen, og lod Skilderiet gaae op igjen. Vor Amerikanerinde var sølsom tilmode. Hun følte, at hun havde gjort et uoverligt og tillige ulovligt Skridt. Mod det Forvoorne i Handlingen satte hun et Slags bange Dærøhed; det

Ubløslige gjorde hende skamfuld og frygtsom for at give sig tilskende. Uden Tid til Overlæg trykte hun sig ind i en Krog, indtil Forvalteren atter var forbi hende. Nu var det bældmørkt; selv Mathieu begyndte at famle for sig.

„Åh, gode, kjære Hr. Mathieu! Tilgiv mig, jeg — —“

Disse Ord vare netop i Begreb med at trænge sig op af det ængstede Pigebryst, da de pludselig bleve skudte ned igjen af Forvalterens Udraab: „Sanny! Sanny!“

Sanny lyttede med tilbageholdt Aandedræt. „Åh, ah! vedblev Mathieu: Sanny! Hvilket deiligt Navn! Men jeg lider ikke at man prononcerer I grec som u. Jeg siger Sanni; det er smukkere. Og — for hende! Hun er den Smukkeste af alle Smukke. Åh, gamle Mathieu! Du elsker. Men det er en dydig Følelse. Du elskede ogsaa Mademoiselle! Men lad os gaae!“

Den gode Sanny var uden tvivl bleven rød midt i Mørket, hvis ikke en physisk Umulighed forbød at rødme uden Lys. Men skum blev hun; det er vist. Da nu den Gamle, der imidlertid havde fundet Rækværket, lod staae ned af en Vindeltrappe, skjed Sanny fuldkom: men rolig, om ikke uden nogen Forlegenhed for Op: lø: sningsscenen, bagefter. Trappen var ikke meget lang; men da Nattevandrersken stod ved Enden, smækkede allerede en Dør i. Sanny var ikke bange, men saare forlegen. Imidlertid — hun havde intet Valg. Forsigtig følte hun sig for. Uden tvivl befandt hun sig i et rummeligt Kjelderværelse. Endelig stod hun ved en Dør. Hun nolede; hun trak sig angaaende tilbage. „Na, i Guds Navn!“ Døren var oppe. Ny Forvirring! Sanny stod i et elegant Kabinet. To Vokslys brændte klart paa et rundt, grønteppe Bord; en smagfuld Pult, en Boghylde med Pragtbind, et Marmorbord med For:

friskninger, en Kamin, en silkebetrukken Sopha; — saaledes var Bærelser.

„Gud, hvad er alt dette? Sanny, Sanny! Hvad har Du foretaget Dig?“

Hun vilde flye. Da gik den Dør op, gjennem hvilken hun nys var kommen ind. En Mand traadte ind. Apollo paa Belvedere er ædlere, fuldkommnere — men ikke skjønnere formet. En næsten antik Toga fuldendte det Frappante i Fremtrædelsen. Forundret over det ubventede Syn, forbauset over Synets Herlighed, slog han det flammende Die spørgende paa S a n n y.

S a n n y var ude af sig selv. Hun var forberedt paa at overraskes, om dette Udtryk er tilladeligt. Men her betog Synet hende al Kraft. Afsmægtig sank hun hen paa en Stol. — Den Ubekjendte kom hende til Hjælp; atter steg Livsaanderne op i de blegnede Kinder. „Min Herre! For Guds Skyld, hvor er Mathieu?“ stammede hun. — „Mathieu, Forvalteren? Han er gaaet. Men kom til Dem selv, hulde Skabning? Hvo er De? Hvad fører Dem hid?“

Den Ubekjendtes Forvirring gav S a n n y den tabte Fatning tilbage. Med en Stemme, som gik over fra den ængsteligste Skjelven til energisk Fasthed, fremsilte hun Aarsagen til sit Komme paa dette Sted. Forlegenheden gav hende Mod. Hun skildrede sin Følelse for den Olding, der efter hendes Mening her skulde vansmægte. Hun ledsagede sin Fortælling med de inderligste Taarer. Hun retfærdiggjorde det Besynderlige i sin Opførsel paa en saa henrivende Maade, at den Ubekjendte stod som drømmende for Medlidenhedens Guddom.

Længe lod han sit Blik hvile paa den Fortrøllende. Endelig aabnede han Læberne. I de meest melodiske Toner udbrød han: „Hellige Ulyld! Kom til Dig selv! Har Du forseilet Din Hensigt? Eller er ikke den Ulykkelige ulykkelig, fordi Skæbnen endnu ei har bleget

hans Løkker? Fordi en lang, kvalfuld Række af Aar ligger imellem hans Ulykke og Befrielsen? Her staar den Elendige, for hvem De vovede den heltemodige Vandring, elskværdige Dame! Flyer De ham, fordi han ikke hviler afmægtig paa et Straaleie? O, Amerikas ædle Datter! vedblev han paa engelsk, men med Nordamerikanernes Udtale: Und Din Landsmand et Blik!"

Underlig Virkning af de Toner, der lode om vor Bugge! Søde Velslyst, at lytte til dem i et fremmed Land! F a n n y s Die straalte. „Landsmand! Ulykkelige Landsmand! Nu frygter jeg ikke mere for Dem. God Aften!" — Han førte hendes Haand til sine brændende Læber, og ledte hende hen til Sophaen.

„Jeg gjetter Deres Tanker, ædle F a n n y! De skjælver ved Forestillingen om at findes her. Berolige Dem! Saasnart Slotsporten aabnes, kan De atter ubemærket vende tilbage. Jeg skal bringe Dem ud igjennem en hemmelig Gang til en Grotte i Skoven; derfra kommer De ubemærket hjem." — Mistroist stirrede F a n n y paa Fangen.

„De troer mig ikke? Her er Nøglen til en Dør i Grottens Baggrund." — „Men! sagde F a n n y, og strøg sig over det blegnede Ansigt: Jeg maa vel drømme. Hvorledes kan De nævne mit Navn? Hvoraf kan De vide, at jeg er en Nordamerikanerinde? Hvorledes kan De, en Statsfange, have Udgang fra Deres Fængsel? Hvem er De, min Herre! O Gud, i hvilken skrækkelig Situation har min Lætsindighed bragt mig!"

„Rolig, rolig, Miss! Fat Dem! Nyd, jeg beder Dem, disse oplivende Draaber. Saasnart De har fat; tet Dem, skal jeg sige Dem Alt, hvad jeg tor og maa."

Endelig var Stormen over, F a n n y var atter F a n n y. Vel slog hendes Puls heftigt, vel følte hun

en pünlig Forlegenhed. Men den Ubekjendtes bestedne Bæsen og umiskjendelige Hjertelighed indgjød hende Mod.

„Nu vel, jeg er fattet.“ — „Jeg seer det! svarte han: Jeg beundrer Dem. Tilgiv, om jeg ikke gandske kan tilfredsstille Deres billige Fordring paa Fortrolighed. Hvad det angaaer, at jeg vidste, hoo De var, saa tænkt kun paa den gamle Mathieus Hengivenhed og Følelse for Dem, og De vil ikke undres, om han bar en Gnist af de Straaler, Deres Ynde udbreder i Oververdenen, her ned i min skumle Bolig. Ja Fanny, jeg vidste alt længe ved Mathieu, at der gaves en fortryllende Skabning af Deres Navn, og at denne var min Landsmandinde.“

So-gjøre Eet, og det er ikke det Samme. Gamle, sandfærdige Ordsprog! Om August havde bovet disse smigrende Ord, Fanny havde leet ham ud. I den skjønne Ubekjendtes Mund, fremførte i de elskede fædres landske Toner, dakte omme Følelser i hendes Bryst. — Hun saae ned for sig.

„Jeg fattet Deres Forlegenhed, Miss; den er saare naturlig. Men — han pegede paa det smagfulde Taffel: uhr: Klokken er Eet. Om tre Timer veed jeg, Bagporten aabnes, naar Hyrden drager ud med Qvæget; da er De befriet fra dette Fangenskab, der skulde gyde Ealighed for en lang Række fremtidige Ulykkesaar i mit Bryst, naar jeg ikke saae den Utilfredshed, det forarsager Dem.“

„Min Herre! svarte Fanny med tvungen Fatning: De har Ret i at vente nogen Opoffrelse af mig. Jeg er en ubuden Gæst; jeg er kommen paa en hoist uheldig Tid, for at forstyrre Deres Rolighed! Det er min Pligt, ikke at gjøre Dem min Nærværelse mere end nødvendig ubehagelig. Velan, min Herre! I Tillid til Deres Lovte, at jeg om tre Timer kan træde ud igjen: nem Skovgrotten, hvis lille Dør i Baggrunden ofte har

vakt min Opmærksomhed, er jeg nu gandske rolig, og hvis mit besynderlige Besøg kan volde en af Skjæbnen forfulgt Mand nogen fjerkommen Udspredelse, endogsaa veltilfreds. Altsaa, hvorledes maa jeg nævne min Bert?"

„Paa Virginias flovrige Sletter, hvor jeg tilbragte min glade Ungdom mestendeels i det venlige Williamsburg, hvor York ruller sine Vølger forbi med strygende Fart, der, Miss Burkart, kaldte man mig Victor Amand Valley. Min Fader, en tydsk Adelsmand, valgte Frihedens Land, fremfor at glimre som en af vore Smaatyranners første Slave. Under Virginias rene Himmel lærte han mig at elske de Begreber om Frihed, som der ere saa naturlige, her saa fremmede. I New York fuldendte jeg mine Studeringer, og stod i Begreb med at tiltræde en Post ved Universitetet, da min Fader foreslog mig at følge ham paa en Reise til Europa. Vi eiede nogle Godser i Fyrstendømmet — gen,* og til disse Skjæbne havde vi i flere Aar Intet hørt. Saaledes kom jeg til Tydskland. Min svagelige Fader, som blev modtagen med Hengivenhed af sine gamle Undergivne, med Agtelse af Fyrstehuset, med Kjerlighed af sine mange Ungdomsvenner, besluttede at henleve Resten af sine Dage paa sine Godser. Jeg modtog en fordeelagtig Post i Fyrstens Tjeneste. Saaledes seer De Nordamerikaneren Valley i Tydskland. Men, min ædle Gjest, nu maa De tillade mig at bringe Dem en Smule Forfriskning. Miss befinder sig i en stakkels Robinsons Bolig. Imidlertid, imedens jeg som han, maa bestjæfrige mig med min ringe Husholdning, behager

*) Ingen kan have mere imod saadan Etnernes Streg eller Stavelsesffrist — end jeg. Men her er jeg virkelig nødt til at bruge den, da jeg føler mig uberettiget til at nævne bekjendte Navne ved de følgende Begivenheder, og der paa den anden Side i vore Dage ikke gaaer vel an at skabe et nyt Navn paa et souveraint Fyrstendømme. Forf.

De at blade i denne Portefeuille; De vil der finde bekjendte og kjære Steder."

Han rakte F a n n y en Mappe med fortræffelige Kobberer over amerikanske Prospector. F a n n y aabnede Portefeuillen; men for førstegang havde et amerikansk Landskab ingen Interesse for hende. Da Valley havde bortfjernet sig, reiste hun sig op, og gik med Uro om i det lille Værelse, i det hun traf ængstlig efter Beiret. Valley, som om han kunde ahne enhver af hendes Følelser, kom ind igjen med det Forslag, at følge hende op paa Taarnets Plafond, for at hun i Mattens Dunkelhed kunde indsuge den friske Kjøling. Han førte hende gjennem den ydre Hvælving op ad en ikke besværlig Bindeltrappe, indhyllede hende i en let Kappe og forlod hende. Mogle faa Trin fra oven satte han Laternen fra sig, saaledes at ingen Straale kunde forraade Beboeren. F a n n y kunde ikke forklare sig sin Stemning. Hun var utilfreds med sig selv, og kunde dog ikke af Hjertet fortryde dette underlige Bekjendskab. Valley blev snart Gjenstanden for hendes krydsende Tanker. En sød Smerte betog hende ved at tænke sig ham. Saaledes havde endnu ingen Mand gjort Indtryk paa F a n n y. Men hvorfor var han her? Havde han begaaet en Forbrydelse? Eller var han Offer for Partiers syge? For Sandhed og Dyd? Hvorledes var hans Skjæbne bestemt? Han levede med Fyrstepragt i sin Eensomhed; han havde Nøglen til en beqvem Udgang af sit Fængsel! —

„Det begribe, hvo der kan! endte F a n n y sit Tankeløb; Al, hvad kommer det mig ved! Kunde jeg kun begribe mig selv!"

Valley lod sig see, og F a n n y traadte ned paa Trappen. Ligesom ved Opgangen, førte han hende ved Haanden, i det han med vante Trin holdt sig imod Trappens Spina, og lyfte ned ad med Lygten. F a n n y

n y s Haand skjælvede i hans; var det Natlusten eller hendes indre Uro. En behagelig og qvægende Bessugt duftede hende imøde fra det lille elegante Kabinet. Bordet, besat med Skaaler og Vaser af gjennemsigtigt Porcelain, var trukket hen for Sophaen. Med utvungen Gratie førte den Fangne hende til Sæde, og aabnede Laagene. En kraftig Bouillon var Hovedretten, Geleer og Bagværk sluttede det natlige Maaltid. Et Glas Mælk stod for F a n n y, selv drak Valley et gandske lidet Glas Viin, uden at byde hende. Denne Tiinhed skjar, som en faldt Glastone i F a n n y s Bryst. Den bitterste Bebreidelse over hendes usalige Indfald gjensløb i hendes Indre, og hun havde al Anstrængelse nodig for at hæmme Taarerne. Den Fangne, hvis Falkeblif opsnappede den ufødte Tanke i Fannys Sjel, reiste sig, rullede Bordet tilside og spurgte spøgende, om hun vilde bese hans lille Rige, imedens han paatog sig Taffel: dækkerens Bestjæftigelse. Venlig rakte han hende Lygten.

„Tro ikke, kjære Miss, at De faaer smukke Kamre at see; her er mit hele Huus, og Kaminen, hvor jeg kun tør brænde Spiritus, er mit Kjøkken. Men De vil udenfor i den Hvælving, hvorfra De som et Him: melslyn traadte ind til mig, arme Underjordiske, opdage et Par Døre, hvoraf den ene fører til mit Forraads: kammer, den anden til mit Luftfabrik!“

F a n n y følte, hvor omhyggelig Valley greb, endogsa mindere naturlige Udveie, for at bortvende hendes Opmærksomhed fra hende selv; denne Følelse var ikke gandske behagelig. Imidlertid traadte hun ud i den ydre Hvælving. Den var lav, istederfor at Valleys Taarnværelse hvælvede sig i en betydelig Høide; men den strakte sig temmelig langt. Paa den ene Side bøs: ede Trappen sig, ad hvilken F a n n y havde gjort den ubetænksomme Nattevandring; paa den anden snoede den Trappe sig, som førte op til Taarnets Høide. Lige:

overfor Døren til Taarnkammeret vare de to af Valley omtalte Indgange. Fanny traadte ind i den ene Hvælving. I et Forraadsværelse pleier man just ikke at indbyde fremmede Damer, men vor Amerikanerinde maatte tilstaae sig selv, at dette var værd at see. En Orden, en Umhyggelighed for at benytte enhver Krog; overalt desuden en Forening af Luxus og Smag, som altid smigrer Diet. Hun gik ud, og tog den anden Hvælving i Diesyn, Valley kom efter.

„Ja Miss! Her maa jeg nok hjælpe at orientere Dem. Dette mit saakaldte Laboratorium forskaffer mig den Livsluft, som gjør mit Fangebuur taaleligt, og opsluger ved chymisk Forvandelskab de unyttige Gaser.“ Han viste hende de lette mechaniske Kunstgreb, hvor med en Maskine forrettede den chymiske Proces.

Dette adspredte og morede Fanny. Da de traadte ud, spurgte hun paa engang i denne lette, udtryksløse Tone, med hvilken vi tale til vore daglige Omgivelser: „Men Valley! Siig mig dog, hvor blev Mathieu af i saadan Hast?“

„Ja, De maae sagtens undre Dem, kjære Miss Fanny. Tilfældet spillede ret med Dem, for engang at tilsmile mig. Mathieu fik imod al Sædvane det Indfald at bringe noget ind i hiint Forraadskammer, førend han gik ind til mig. Jeg stod derinde for at eftersee Levningerne af min Vinterfrugt. Imidlertid maa De, søde Miss, være kommen ind. Mathieu siger Godnat, og tripper som sædvanlig med rappe Smaatrin op ad Bindeltrappen.“

Fanny maatte smile, og oprømt traadte de begge ind i Taarnværelset. Den Fange fastede et Blik paa Uhret, og med et ubeskriveligt Udtryk af Smerte, med en næsten qvalt Stemme sagde han: „Miss Burkart! De er fri. Tillad mig med dette Kys — han trykte hendes Haand til sine Læber — at takke Dem

for disse salige Forglemmelsens Nieblkke! O, hvorfor skal Savnets Maluridraabe hvile paa Bunden af Blomsterbøgeret! Farvel, byder jeg Dem endnu i mit Fængsel, førend jeg ledsager Dem op ad den Vej, der skal for evig stille mig fra Dem."

So tunge Taarer bævede i det mandige Blik. Fanny, hvem allerede Uhrets Qvarteersslag havde gjort alvorlig, blev heftig bevæget ved dette lidenskabelige Udbrud.

"Hvorfor dette Farvel for evig? Kunde jeg da ikke komme til at see Dem igjen, min Ven?"

"Hvad siger De, elskværdige Fanny! De vilde endnu engang besøge den ulykkelige Valley? For Guds Skyld, skuf ikke Ulykkens Son! Fanny, naar vil De skjænke mig et venligt Nieblik?"

Fanny blev forstræffet over denne Bending. Langsomt svarte hun: "Dersom Mathieu — —"

"Tys, tys! Ikke saaledes! Lov mig helligt, at De aldrig nævner mit Navn eller denne Aften for Mathieu! De vilde da styrte mig i Fordærvelse. Nei, hulde Væsen! Du vil ikke paa eengang kaste mig tilbage i denne haabløse Eensomhed. Du har jo lovet mig endnu et venligt Møde. O Fanny! Seer jeg da ud som Den, der vilde misbruge en Engels Tillid? Fanny! Naar seer jeg Dem igjen?"

"Jeg veed ikke — imorgen — naar jeg kan, naar Leilighed gives! sagde Amerikanerinden, uden ret at vide, hvad hun havde sagt: Men det er høi Tid at gaae."

Endnu engang trykte den Fange et Kys paa Fannys Haand, og ledsagede hende ud i den ydre Hvælving. Der aabnede han en tredie Dør, som hun forhen ei var bleven vaer. En lang, fugtig Hvælving førte opad. Laus lyfte Valley foran med Lygten. Nu stode de ved en Jerndør.

„Her, Miss, er Porten imellem Orcus og Oververdenen, Nøglen bliver i Deres Haand. Jeg lægger min sidste Tilflugt i Deres Hænder.“ Han aabnede Døren, og Dagslyset straaede ind. „Farvel, dyrebare Landsmandinde! Luk De Døren udenfra. Jeg frygter ei; De lader mig ikke vansmægte. Farvel!“

„Ja, De skal see mig igjen! Giv mig kun Nøglen!“ svarte Fanny, og lagde kjerlig sin Haand paa hans Skulder.

Drømmende traadte hun ud af Grotten, og fulgte en Sti igjennem Skoven. Et rask Hestetrin lod ikke langt derfra paa Skovveien. Det var August, som red sin Morgentour. Bange traadte Fanny bag en Busk, indtil han var forbi, og stak Nøglen indensfor sit Lørklæde. Hun naaede ubemærket Corridoren, der førte til hendes Bærelse, og kastede sig, udmattet af den gennemvaagede Nat, paa sin Seng.

Det var hoit paa Dagen, da Fanny atter vaagnede. Emilie sad bekymret ved hendes Leie. Amerikanerindens første Bevægelse var efter Nøglen, som trængt vuggede sig paa den sølmende Barm. „Hvorledes er det med Dig, Søster? spurgte Emilie deeltagende: Du er vist syg.“ — „Jungenlunde! svarte Fanny, og gjorde sig stærk: Men jeg havde en urolig Nat.“ — „Du er ikke aflædt!“ — „Nei, Sønnen overraskede mig.“

En mærkelig Forandring var foregaaet i Fannys hele Væsen. Hun sad den hele Dag drømmende og stirrede hen for sig. Nattens Scener skrede frem for hendes Erindringer som Billederne i en Perspektivkasse. Derfor saae man hende pludseligt blegne, smile, rødme. Det var Fanny en velkommen Esterretning, at August havde paa sit Morgenridt fattet den Beslutning, at tilbringe et Par Dage i Staden. Han red endnu samme Formiddag afsted. Emilie rystede forstræffet paa

Hovedet ved at see paa Beninden. Selskabet Burchard, som en Sygdomstilstand tvang at holde Sengen, bemærkede det Forandrede i Fannys Væsen.

Fortælleren har stræbt at opfatte Fannys Character; han har søgt at gjøre sig Regnskab for enhver af hendes Bevægelser. Ogsaa denne pludselige Mangel paa Holdning, der i Forstningen forekom ham en saa høi Sjæl uværdig, troer han ved noiere Eftertanke at kunne begribe. Fanny var vant til med den Overlegenhed, hendes Aands Frihed, hendes Hjertes Riigdom, hendes Bevidsthed om Overvægt, gav hende, at bevæge sig i Ord og Handling frit og let igjennem Livet. Forstegang havde hun truffet sin Overmand; forstegang havde hun, bedøvet af det hele Sammenstød af Omstændigheder, tabt den active Kraft, der aldrig havde sveget hende.

Ved Middagsbordet sad de to Piger alene ligeover for hinanden. Kun Emilie spiste, Fanny var aldeles adspredt. Pludselig brast Emilie ud i en hjertelig Latter. „Hvad leer Du af?“ spurgte Amerikanerinden forskrækket. — „Af Fader og, om Du vil, ogsaa af Dig, Fanny. Han spurgte, hvordan det var fat med Dig, og meente Du maatte være forelsket. Nu gif jeg just igjennem det hele Personale her. August, den Stakkel, ham vil Du nu ikke vide noget af. Fader — Du vil dog vel aldrig være min naadige Stedmoder? Mathieu, ja han er nu en pæn, moersom lille Mand, og forelsket i Dig er han i det mindste. At Dit Hjerte skulde røres af Michels og Claus's Yndigheder — —“ Saaledes fladrede Emilie væk.

Der gives legemlig Smerte, som viedliffelig ophører ved et stærkt Tryk paa den Nerve, fra hvilken den udspringer. Fanny drog et dybt Krampesuk — og havde gjenvundet sin hele Holdning. — „Saaledes er det! Kjærlighed er det! Vel, at jeg veed det; den skal ikke berørke min Billie!“ Da denne Tanke var tænkt, hvilst

allerede det yndige, rolige Smil paa Fannys Læber. Hun afledte Samtalen med den hende egne Lethed, og Fanny var atter Fanny. — Men dermed var endnu langt fra hendes Indvortes roligt. Ivertimod, jo dybere hun skuede ind i sin Sjæl, med desto større Forstrækkelse bemærkede hun den pludselig opvaagnede Lidenstabs Styrke. Hun erkjendte, at hendes Willie ikke var fri som før, og hun betragtede sit Tab, uden at kunne ændre det.

Efter en lang Eftermiddagsvandring havde hun endelig udgrunder, at hun, væbnende sit Hjerte med al den rolige Kulde, der ved Kunst lod sig samle, skulde næste Morgen gjøre den Gangne et Afskedsbesøg, for at tilbagegive ham Røglen, „hans sidste Tilflugt, lagt i hendes Hænder.“

Paa et bestemt Klokkeslet steg Fanny ned fra Grotten. En Laterne blinkede hende vinkende imøde fra den modsatte Ende af den skraae Gang. Fra Taarnværelset, hvis Nat de brændende Vortex maatte forjage, kom Fannys hende imøde, trykte sjeleglad hendes Haand, og folte det omme Gjentryk. Derpaa satte man sig til — Schachbrættet. Ja, mine Benner; De finde det maaskee besynderligt; men det var saaledes, Fanny vilde det. Naar Spillet var ude, skjenkede Amerikanerinden Thee; Valley stoppede sin Pibe. Samtalen standsede aldrig, den dreiede sig mestendeels om Amerika, naar ikke en af Begge læst Forfatter gav Stof til Underholdningen. Næsten aldrig tog den nogen lidenskabelig Bending, der hentydede paa deres Forhold. Saaledes henvandt Dage og Uger.

„Nei, Børn! sagde en Dag Burckhard: Det bliver dog vel Tid til at tænke paa Hjemreisen. Med min Brøndreise bør jeg være tilfreds; raskere har jeg ikke været paa to Aar. Mine Forretninger have ikke godt af denne Orkesløshed, og I arme unge Mennesker have opoffret altfor meget for min Skyld.“

Alle vare tilfredse med at tænke paa Tilbagereisen. Ogsaa Fanny erklærede sig for den. Men Emilie bemærkede med Forstrækkelse, at Fannys Ansigt i et Øieblik var kalkhvidt, og alle Træk ligesom fastfrosne. Ogsaa hendes Stemme hævede, og en dødelig Smerte syntes at udtale sig i hendes Blik. Men med en næsten utrolig Kraft betvang hun i saa Minuter sit hele indre Oprør, og hvilede derefter munter til Emilie, hvis opmærksomme Øiecast hun havde iagttaget: „At jeg dog aldrig kan lade være at spise Meloner! For et Øieblik siden havde jeg saa ondt, at jeg næsten var besvimet.“

Da Fanny atter stod nede hos den Fangne, gav hun ham med al den Gatning, hun havde tilkjæmpet sig, den grusomme Efterretning, at hun kun endnu i to Dage havde Leilighed til at see sin ulykkelige Ven.

„Jeg har været forberedt paa denne Efterretning, dyrebare Veninde! svarte Valley: Den maatte komme. Deres Livs Maal kunde ikke bindes til denne øde Borg. Men har jeg taget feil af vore Følelser for hinanden, hvis jeg troer, vi ere nødvendige for hinandens Lykke? Fanny! De er hævet over Deres Rions indskrænkede Former. Jeg gjør Dem ingen Kjærlighedserklæring. De har altfor vel læst i mit Hjerte, og jeg troer, jeg kjender ogsaa Deres. Overvei, elskede Fanny, rolig til imorgen ved denne Tid, hvad De vil gjøre. Vil De blive Min, saa flygter jeg ved Deres Haand. Intet af Alt, hvad De seer i mit Fængsel, hører mig til; jeg har Intet at byde Dem uden min brændende Kjærlighed, jeg eier Intet uden nogle Talenter og Kundskaber. Fanny! Betænk Dem! Har De Mod til ved min Haand at vende tilbage til Nordamerika? At lade Forsynet der sørge for Resten?“

„Min Ven! svarte Fanny i Bevægelse: At De er mig kjær, kjærere end noget levende Menneske paa

Jorden; det kan ikke falde mig ind at dølge det for Dem, ja det er i dette Dieblis min sødeste Fryd at kunne sige Dem hvor inderlig jeg elsker Dem. Men Valley, Kjærlighed forener sig ikke med Mistro, men den forlanger fuld Tillid, den trænger til Fortrolighed. Mit ubetydelige Liv ligger aabent som min Sjæl for Dem. Men De, Valley — Deres Aand, Deres Hjerte, Deres Grundsatninger, fort, Deres indre Jeg troer jeg at kjende; men endnu maa jeg kjende Deres indvortes Jeg lidt næriere. At De ikke er egentlig indespærret, viser noksom Alt omkring Dem. Dyrebare Ven! Kald mig ikke paaatrængende! De veed, jeg har aldrig yttret Lyst til at trænge ind i Deres Hemmeligheder. Men nu giver Deres Tilbud og mit oprigtige, ærlige Svar mig Ret dertil. Altsaa, Valley? Fornue spørger jeg ikke om. Jeg har heller Intet uden Kjærlighed at bringe Dem. Men De har foreslaaet mig Betænkningstid til imorgen. Den giver jeg Dem. Og tænk da paa, om De ikke i min Onkels Hjem kunde møde mig, og derfra frit og aabent række mig den Haand, der vil udgjøre mit Livs Lykke. Betænk Dem nu paa dette, min elskede Ubekjendte. I Morgen kommer jeg hid for at tage Afsked med Dem. Afsked — som De selv vil, paa Uger eller — for steds.“ Hefsig trykte hun hans Haand, og ilte ud.

Ugjærne flytter Fortælleren Scenen til det — genske Fyrstehof. Han kan ikke vel undgaae det, men har sat sig for, at opholde sig saa kort der som muligt. Den gamle regjerende Fyrste var en retsaffen Mand, men indtil et vist Punkt saare estergiven og tolerant. Naade man derimod dette Punkt, hvis Beliggenhed ikke var godt at bestemme, saa var han det uboieligste, strengeste Menneſke, der nogensinde bar en Fyrstekrone. Da han nemlig selv havde været opdraget i en Brødreſammenhængs

Opdragelsesinstitut, og derefter stedse havde ført et strengt indgetogent Liv, kjendte han Verden mere af Bøger end fra Livet, og tiltroede ikke lettelig Noget andet. I det han saaledes, selv reen, tog Alt for reent, fandt det usømmeligste Bidskab Sted ved hans lille Fyrstehof. Prinds Ernst, Fyrstens yngre Brodersøn, et godmodigt men yderst letfindigt og udsvævende Menneske, uden al Caracteer, var Den, der angav Tonen. Ham fulgte trolig Søsteren, den smukke, overgivne Prindsesse Theresia. Naar en og anden Gang en agtet Mand vovede at gøre Fyrsten opmærksom paa, at hans Broders børn ikke opførte sig sædelige, og at en næsten tøileløs Tone herskede blandt Hoffets Ungdom, saa smilte den godmodige Fyrste, og rokkede med det ærværdige Hoved.

„Min Ven! Lad De Ungdommen spøge. Hvad der skeer aabent, skeer uskyldigt; Lasterne krybe i Skjul. Ero De mig, i Opdragelsesinstituter, hvor jeg var, der gik meget for sig bag den fromme Mine!“ Nu kom Fyrsten gjerne med en af de syv Exempler, han havde fra sin Ungdom paa ugudelig Levnet. Raadgiveren maatte tie og trække paa Skuldrene.

Saaledes Fyrsten indtil et vist Punkt, sagde jeg. Kom det dertil, det vil sige, fik han Dinene op, eller foreskillede han sig blot, at noget Umoralsk fandt Sted, da kjendte hans Harm ingen Grænse. Selv Lastens dødeligste Fjende, traf han Forbryderen med sin tunge Fyrstehaand.

Prinds Wilhelm, den ældste af Fyrstens Broders sønner og præsumtiv Arving til Regeringen, var mere skikka til Professor end til Regent. Han levede imellem sine Bøger, udarbejdede historiske Tabeller, og skrev paa et uhyre Værk over alle europæiske Fyrstehuses Genealogie. Han kom sjelden til Hoffet, hvor han fandt det overmaade fjedsommeligt; og Hoffet ham ligeledes.

Den gamle Fyrste led ham ikke synderligt, men bar dog Agtelse for hans Lærdom, og sagde mere end eengang: „Wilhelm er virkelig altfor dygtig til at være Dufin-fyrste; han skulde overlade sin Ret til Ernst. Det bliver en brav Fyrste, naar han faaer rendt Hornene af sig.“ Men dette havde Wilhelm ingen Lyst til. Han beregnede tidt, hvormange Hænder, Fødder og Hoveder der skulde sættes i Bevægelse til det store genealogiske Værks Fremme, naar han blev regjerende Fyrste.

Vi skulde vel egentlig lade Hendes Durchlauchtighed, Prindsesse Theresia, sidde for os, medens vi ridsede en Contour af hendes lille Lokkehoved. Men hun er af det Slags Fruentimmer, hvis Skjønhed nok kan fængsle Sandserne, men slet ikke behage den psykologiske Maler. Hendes flammende Dje fordrede — — ikke Undersaattens men Yndlingens Tilbedelse — og lovede igjen saameget, at mere end een ung Hofmand vovede at glemme Fyrstinden i den glædestraalende Jomfru. — Saaledes stode Sagerne ved det — genste Hof, da Hr. v. Tiefenthal kom med sin unge Søn fra Amerika, hvor han havde ladet sit Navn gjøre om til Valley. Den gamle, vakre Tiefenthal blev snart Fyrstens uadskillelige Omgangsbæn; den Unge fandt derimod sit Partie hos Prinds Ernst, og hans høie Søster. Victor v. Tiefenthal var, som vi af vore forre Bekjendtskab til ham vide, usigelig ophøiet i enhver aandelig Henseende over de to Gudsfænde. Hans Begreber om Dyd vare vel ikke de uroffeligste, men han besad dybe Følelser, en ædel Bergeistring for det Gode, Sande og Skønne. Han lod sig vel drage ned til Prindsens udsvævende Liv og til den fine Omgangstone, der herskede i Theresias Gemakker, men paa den anden Side drog han Begge op til sig, og forfinede i det mindste hvad han ikke kunde eller maaskee vilde forbedre. „Skal der syndes, min Prinds, saa maa det dog være med Smag!“ var et Udtryk, som just

ikke røbede den dydige Mand, men vel den dannede. Det kunde ikke feile, at Tiefenthal snart beherskede sit unge Herskab, og det saameget mere, som han stedse vogtede sig for at lade dem mærke det. Men desværre kom han inden han drømte derom, i Besiddelse af den fyrige Theresies hele Kjærlighed. Jo mindre Pigen hidtil havde vænnet sig til at beherske sine pasagere Tilbøieligheder, desto mindre var hun istand til at dæmpe denne virkelige Lidenstabs, som derfor daglig flammede høiere i hendes Hjerter. Tiefenthal følte sig smigret ved de Beviser, han modtog paa Prindsessens Omhed for ham; hendes hele Væsen, der aandede Sandselighed, antændte hans let fængende Hjerter; fort: Prindsessen paa sin Rant, og Yndlingen paa sine veylede Diekast og Sukke, hængte med Hovederne og samlede Maanestien. Længe kunde ikke Prinds Ernst blive flog paa disse Menneſker. Endelig kaster Søsteren sig om hans Hals, og betroer ham sin Hemmelighed. Den Ietsindige Ernst giver Tiefenthal Anledning til at aabne ham ogsaa sit Hjerter, og opkaster sig nu til de to Elskendes Skytſaand. Tiefenthal, der var mindre blændet af Lidenstabs end Theresie, og ikke saa stor Tusentast som Ernst, søgte af alle Kræfter at trække sig ud af den fordærvelige Forbindelse. Men en Prindsesse, som elsker, en Prinds, som fremmer hendes Elſkov, arme Hofmand, Du maa blive lykkelig, enten Du vil eller ei!

Det varede ikke længe, førend man bragte den gamle Fyrste Efterretning om adskillige forargelige Scener imellem Prindsessen og Tiefenthal. Han beklagede endnu Savnet af Victors afdøde Fader, og var ikke tilbøielig til at tænke ilde om Sønnen. Men da han langt om længe fik Troen i Hænderne, da lod Hæverens Torden. For at faae Lys i denne hans ædle Faderhjerter saa oprørende Sammenhæng, tog han sig for

at undersøge alle Biomstandigheder, og med bitter Harme maatte Oldingen paa Grabbredden erkjende, at hans Hof havde længe været Udsvævelsens betryggende Hjem. Tiefenthal blev paa en haanlig Maade, men dog hemmelig, forviist fra Fyrstens Stater; Theresie blev under et Par ærlige Matroners Opsigt bragt ud til et Fyrsten tilhørende, eensomt Gods. Det hele Hoffslæng blev adspredt. At Ernst ikke var uden Skyld, vidste den gamle Herre meget vel; men da en Prinds i saa Fald lettere bærer en Smudsplet paa sit Rygte end en Prindsesse, og Fyrsten ikke vel kunde undvære hans Hjelp og Selskab, saa slap han med en skarp Frettes sættelse fra den billigviis heitfortørnede Fyrste. — Et halvt Aarstid sneg sig heel fjedsommeligt hen for den eensomme Ernst. Med Tiefenthal stod han i venstabelig Correspondence og forsynede ham med Penge; fra Theresie havde han ligeledes ofte Breve; Begge klagede, den Første maaskee meest af Politik, i de vemodigste Toner over Savnet af de henfarne Dage. Da fik Ernst paa eengang en Idée, der vandre hans hele Interessé. Han havde nylig arvet et gammelt Slot, med høist ubetydelig Eiendom til, udenfor Fyrstendømmet, men i Nærheden af det Gods, hvortil Theresie var forviist. Der, vidste han, havde en ulykkelig Statsfange indtil for faa Aar siden været indsluttet, og man vilde vide, han havde haft en omhyggeligt indrettet Bolig. Endnu levede hans Døtter, en ærlig og taus gammel Franskmand. Paa disse Villor bygger Ernst sit Phantasieslot, i det han udvirker sig Onkelens Tilladelse til at besee den nye Eiendom. Han finder Alting over Forventning; Slotets eensomme Beliggenhed, Taarnværrelsens Bequemhed til at decoreres, den hvælvede Gang til Grotten. Marchieu, et venligt, altid villigt Redskab, hvor han ikke formoder Ondt, gaaer ham trolig tilhaande, og modtager sin Instrux, hvortil da ogsaa hørte at iagttage den

alvorligste, meest affrækkende Mine imod alle Uvedkom-
mende og Nysgjerrige.

Alt var færdigt til at unde de Elskende et venligt
Afsyl. Nu kom det an paa at samle dem. At faae
fat paa Tiefenthal var en let Sag. Men hvorledes
kommer Theresie ud af sit Buur? Derpaa havde Jus-
sentasten slet ikke tænkt. Dog, Lykken skal være alle
Daarers Formynders. Theresie har i denne Henseende,
formedelt hendes Børners Beliggenhed, den største Let-
hed for at komme useet ud ved Ustenstrid. Men nær
havde Prindsens hele Intrigue strandet paa en høist uvens-
tet Klippe; Tiefenthal havde nemlig slet ingen Lust til
at krybe ind i et gyldent Fangebuur for at fortsætte et
Bekjendtskab, hvorved han hverken havde Være eller
Lykke at vente, og hvis uløblige Natur affrækkede ham
ikke mindre end Faren. Dog — den tilvandrede Afhæn-
gighed af hans høie Beskytter, det Sælsomme i denne
Situation, Frygten for at synes utaknemmelig, og den
visse Følge af et Afslag, at han for stedse mistede sin
rigelige Underholdning, — alt dette forenet med Erin-
dringen om Theresies Indigheder, bestemte ham til at
komme. Endnu ahnede kun Theresie den Lykke, hen-
des forvildede Broder havde tiltænkt hende. Først bragte
Ernst sin Staldbroder ind i Tryllehulen, og quægede sig
ved den Forbausedes Taksigelser. Nu blev det bestemt,
at Tiefenthal under sit amerikanske Navn Valley skulde
beboe en Landeiendom, saa Mile fra Slottet Grauens-
fels. Men paa visse bestemte Dage skulde han drage
ned i sit Taarn, for der at samles med den elskende
Prindsesse. Større Forberedelser til et taabeligere Fores-
tagende har man vel ikke ofte Leilighed til at see.

Sjeleglad var Ernst nærværende som Kjerligheds-
tro Skjotsengel ved Parrets første Møde. Theresie
svømmede i et Hav af Lykke og Taknemmelighed. Tie-

fenthäl maatte laane sig de samme Sølelser, indtil han ved kunstig Varme tildeels fik dem fremlokkede.

Det andet eller tredie Møde havde fundet Sted. Først i den paafølgende Maaned skulde Tiefenthal atter træffe sin høie Veninde, og han bestemte sig netop til Afreisen fra det frivillige Fængsel, da den stakkels Sannys Skjæbne førte hende ned i Taarnet. Tiefenthal havde af Mathieu hørt nok om den elskværdige Amerikanerindes Udvortes og Caracteer, for at være begjerlig efter hendes Bekjendtskab. Hvorledes han opnaaede dette, hvorledes han benyttede sin Rundskab om hendes Tænkemaade for at vinde hendes Interesse, det vide vi allerede. At han for hendes Skyld vedblev at beboe sit Taarn, behøver ingen Oplysning. Nu sølte Tiefenthal at han elskede. Nu udkastede han Planen til at rive sig ud af sine uværdige Lænker, og betræde en ny og ædel Bane ved denne hulde Qvindes Side; og vi see ham efter hendes sidste Vortgang beskjæftiget med at overveie, først og fremmest, hvorledes han skal tilfredsstille hendes naturlige Fordring paa Rundskab om hans Stilling, og derefter, hvorledes han skal optræde som hendes Elsker uden at opdages af Prindsen.

Indtrufne Omstændigheder hindrede Sanny fra om Eftermiddagen at besøge sin Ven, og Denne, der imidlertid havde bragt Alt paa det Fiene for at tilfredsstille sin Elskedes Spørgsmaal, lyttede urolig til Døren.

Den aabnedes; men det var ikke Sanny, som traadte ind; det var Prinds Ernst i sin Stadsuniform, og endnu en Person, der var indhyllet i en Kappe.

„Min Prinds!“ raabte Tiefenthal bestrøffet.

„Ja, Din Prinds, og endnu ovenikjøbet Din Prindsesse!“ jublede Ernst, og kastede Theresie, der var mandssklædt, hen i Armene paa den Fortabte.

„Min Almandus!“ raabte Theresie lidenskabelig, og trykkede sig smt ind til ham.

„Men, hvorledes har Du det, Menneſke? begyndte Ernst: Hvad er det for et Bededagsſjæs? Kanſkee Du vil af med os igjen?“

„Naadige Herre!“

„Er Du gal, Victor! Jeg troer, det ſpøger i Din Hjerne.“ Tiefenthal greb ſig ſammen. „Dyre; bare Thereſie! Kjere Ernst! Undſkylder min Opførelſe! Men Ederſ uventede Komme! Jeg frygtede en Ulykke.“

„Naa, Gudſkee Lov, han kan dog ſnakke endnu. Ja viſt er der hændt en ſkrækkelig Ulykke. See engang paa mit ſorklædte Feldttegn! Min Onkel, Bulderbaſſen, er gaaet til ſine Fædre, og min beſtovede Pedant af en Broder er af Guds Naade bleven vor naadigſte Landſfader.“

„Hvad hører jeg!“

„Ja, og nu kommer Humlen. Medens Din Dovesſkab ligger her og ſkriver Sonetter til Maanen og til Thereſie, har jeg ſmeddet for Jer Begge Lo. Kys mine Hænder, Børn, eller bier kun ſaalænge. Jeg har ved Hjelp af Secretair Bach makuleret i min Broders genealogiſke Smørerier ſaaledes, at han finder en geſtſteter Graf von Tiefenthal blandt Dine Ahner. I det høitidelige Dieblif, da jeg ſkulde ſværge Er. durchfinſterten Hochgelahrtheit Troſtſabseden, gjorde jeg ham Ederſ Kjærlighed kundbar; og han har hermed, iſølge den forqvaklede genealogiſke Tabel, udnævnt Jhro Gnaden til Greve af dette Hundehul, ſom jeg herved forærer Dig, ſamt givet ſit høieſte Biſald til Hr. Grev von Tiefenthals Forbindelſe med den durchlauchtigſte Prindſeſſe, ſom hænger der i Dine Arme! Og nu den bedſte Viin, Du har i Din Kjelder! Spar Takſigelſerne, og ſtaf Glasſterne frem!“

Svimlende ilte Tiefenthal ud og bragte Chamspagne. Den ſtumvende Drue ſkulde lære ham det ſtarke

Sprog, han havde bestemt sig til at bruge, for at bryde Tænken. Ak! Den havde en anden Virkning! Allerede rullede den femte Flaske hen ad Gulvet. Theresie hviilte fortrolig i den Verusedes Arme. Ernst havde skraalet, „Vivat!“ til han var bleven hørs.

Da gik Døren atter op. Indhyllet for den kolde Natluft i et tæt Slør, traadte Fanny ind ad Døren. — Tiefenthal reiste sig i stum Forfærdelse. Ogsaa de to Andre sprang iveiret. Forbauset blev Fanny staaende paa Tærskelen. Tiefenthals sønderknuste Skikkelse, Ernsts bevæbnede Udseende, den forslædte Theresies af Vinen forvildede Træk — dannede i hendes troskyldige Sjel Forestillingen om Dødsfare for den elskede Valley. Fattet traadte hun frem, fattet paa at skulle dele enhver Skjæbne med ham.

„Hvem er Hun? hvad vil Hun her?“ raabte Theresie i Jalousiens skjærende Tone.

„Det er — hun er —“ stammede Tiefenthal.

„Jeg er, svarte Fanny med rolig Høihed: denne Ulykkeliges Brud. Jeg forlanger ikke Andet, end at dele hans Vilkaar.“

Hun saae rolig paa de to fjendtlige Skikkelser, og traadte hen til sin Elskede, som om hun vilde forsvare ham.

„Victor, hvem er denne Kvinde?“ snøs Theresie ophidset af Biiin og Jalousie.

„O, bedste Pige! svarte Ernst mæglende: Er Du da saa ubekjendt med Verden? Begriber Du da ikke, at Din Amandus ikke kunde leve af Maanestkin og evige Længsler? Ved Du da ikke, at et Intermezzo har sine Indtagenheder. Naa, Victor! Ikke sandt, Du fandt en venlig Trøsterinde? Naa! Vil Du svare?“

„Denne Dame, sagde Tiefenthal tilintetgjort: har af sig selv besøgt mig i min Eensomhed — —“

„Aha! Vidste jeg det ikke nok! Naa Lille, see ikke saa forstenet paa os! Kom! Min Søster! Herren der, vil jeg sige, har Intet derimod! Giv mig et Kys, Barn!“

F a n n y sank uden Lyd om paa Gulvet.

Da F a n n y kom til sig selv, var hun alene, Døren stod aaben, og den tilsnende Nattevind viftede i de nedbrændte Lys.

„Gud! Lad mig beholde min Forstand! Jeg vilde saa nødig i en Daarekiste!“ raabte hun, og samlede ud ad Gangen.

Næste Morgen kom August med Geværet paa Nakken forbi Grotten. Han skimtede noget Hvidt derinde, og gik ind. F a n n y laae død ved Udgangen.

M. C. Hansen.

L o d s b o l i g e n.

Paa den yderste Kant af Norge, der hvor Nordsøen bryder paa de steile Klipper, hvor sultne Maager Nat og Dag udstøde hæse Skrig, hvor ingen lavrig Skov fryder Diet, og hvor den raa, vilde Natur bibringer enhver Fremmed et usordeelagtigt Begreb om det ellers saa herlige Land: paa dette Sted, der ellers synes af dannede Mennesker, og blot overlades noisomme og søvante Fiskere (der ei ønske og ane blidere Egne) til Opholdssted, boede for ei meget lang Tid tilbage et Menneske, der ved at give Slip paa den øvrige Verden troede at glemme de Storme, der havde omtumlet ham paa hans Livs oprørte Hav.

En Aften sad den gamle Lods Peder i sin lille Bolig, der laae paa Brinken af Klippen. Han gjøs af Kulde og kastede Brænde paa den lille Urne, for at faae tørret sine vaade, skjælvende Lemmer. „Det var et haardt Veir at være ude om Skjærene idag!“ sagde han, idet han kastede Diet udaf Vinduet henover det sorteblaa Hav, der fraadede saa frygteligt og slog dumpe Slag mod den haarde Klippe: „Han var haard idag, den gode Vind, og endnu lader det ei til, at han vil lægge sig, thi han kommer snart ud fra Næsset.“ Her holdt den Gamle inde, kastede atter Brænde til Ilden, og omhængte Skorstenen med de vaade Klæder. En Banken paa Døren hindrede Peder fra at fortsætte sin Tale, og undrende over, hvo der kunde være ude i dette Veir og paa dette eensomme Sted saa silde, raabte han: „Kom ind!“

Døren blev aabnet, og — ind traadte en Mand, indsvøbt i en stor Kappe, der dryppede af Vand, og efter ham fulgte et Menneske, der bar en Deel Byldter paa sin Ryg. Forundret stirrede Lodsøen, og endnu mere for-

undret blev han, da den Indtrædende aabnede sin Kappe og fremtog et slumrende Barn. „Bredes ei, gode Gamle!“ sagde han i et Sprog, der fuldelig gav tilkjende, at han var en vildfarende Rejsende fra Naboelandet: I dette frygtelige Veir roede jeg, med mit Barn og denne min Tjener, i en aaben Baad om paa Havet. Ei troede vi andet, end det havde aabnet sig for at modtage os i dets kolde Favn, men see — Skiebnen og Magten ovenfra havde besluttet det anderledes; Skjæbnt uerfarne Søemænd løb vi dog med Livet ind imellem Skjærene, og landede under denne Klippe, hvorfra Din Bopæl venlig lyfte os imøde. Derfor er det, vi trænge til Din Gjestfrihed, og bede Dig forunde os Herberge, indtil vi atter kan fortsætte vor Reise.”

„Herre! svarte Peder: Min Bolig er ringe, og ei vant til at huse Fremmede, derfor vil det falde Eder heel slet her; men hvad jeg har, skal med største Glæde vende Eder ydet. Kast derfor de vaade Klæder af Eder, varm Eder her ved Ilden, og Eders stakkels Lille kan i min haarde, men dog reenlige Seng finde Hvile.”

„O! sukfede den Fremmede, med et bittert Blik: I denne ringe Hytte finder jeg Skjul og Tilflugtssted, og hist, hist sandt jeg Nød og Elendighed!”

„Kjære Herre, kast dog Kappen af!“ sagde Tjeneren, der allerede havde lagt sine Byldter fra sig, og stod med trum Ryg mod Skorstenen, for at nyde dens friske Ild.

Den venlige Peder tog nu Barnet paa sine Arme, og følte bekymret, om ei Regn og Kulde ogsaa skulde have naaet det. Men nei — det havde ved sin Faders Barm været beskyttet, og laae nu i blid Slummer, uden at ane den Fare, som det havde været underkastet, og uden at foruroliges af Tanken om, at det nu befandt sig med en af Sorg og Bekymring dybt nedbøiet Fader i en Lods's ringe Hytte, paa et af Norges guldste Steder. „Sov kun rolig! sagde den Gamle, idet han traf

Tæppet over det: Net længe er det nu siden, at et Barn slumrede i Peders Seng."

Den Fremmede, der nu havde kastet Rappen af sig og stod lænet mod Væggen, lod gandske til at tabe sig i Betragtninger. Han havde en høj, ædel Figur, efter Udseendet at domme var han middelaldrende, dog havde Tiden bleget hans Haar. Hans høie, hvælvede Pande bar Præg af dyb, uudslættelig Kummer, hans blaa Dine røbede bittere Lidelser, og den frumme Ornenæse gav det blege, men skønne Ansigt et stolt Udseende.

„Altsaa er Herren en Svensker? sagde Lodsén: Min Fader kunde rigtignok aldrig lide Deres Landsmænd, men jeg tænker nu som saa: Skrab og Godsfolk i alle Lande, derfor er en Svensker mig ligesaa nær som en Norst, naar han er i Trang og Gjenbordigheder. Vær derfor saa god og tag til Takke med hvad jeg af et godt Hjerte kan byde Eder til Bederqvælgelse; det er ikke stort, dog skal i al Hast et Stykke Smørrebrød og en Skaal Kaffe være færdig."

Ei varede det længe, forinden den Gamle fik sin Kjedel paa Gløderne, hvorom han munter syslede; Tjeneren sad allerede med Hovedet støttet mod Muren og slumrede, men den fremmede Herre stod endnu i samme Stilling og, som det lod til, aldeles henreven af sine Følelser. Nu vaagnede Barnet og stak bitterligen i at græde. „Fader, Fader!" stammede det, og anstrengede sig for at komme op fra Leiet.

„Gusta, her er jeg!" svarte han med en Stemme, hvori Faderfjærlighedens hele Gøelse laae. Med Barnet, der med dets smaae Hænder fast omflynkede hans Hals, traadte han hen til Ilden. Flammen blussede saa fortrolig, og kastede sit rødgule Skin paa den blonde Gusta's blide Ansigt. Faderen betragtede Barnet, man saa han var meget rørt, thi med Hefstighed knugede han den Lille til sit Bryst og stammede: „Min Datter, hvad

vilde Du sige, dersom Du kunde indsee Din Stilling? Udreven fra Dit Fødeland, henkastet paa nøgne usfrugtbare Klipper, hvor Du intet Andet haver at støtte Dig ved, end en saare nedbøiet Fader, der snart, snart kan worde Dig berøvet." Her holdt han inde, men Rummerens mørke Taare gik ind i hans Øie, og han trykte et langt Kys paa Augustas lille Rosenmund.

Nu havde Lødsen hentet sin Caffe fra Jlden, og fremsat den med hvad mere Huset formaade; noget tørret Fisk, samt Brød, Ost og Smør indbød de udmattede Reisende. Man leirede sig om det tarvelige Maaltid, og Tjeneren maatte ogsaa paa et Vink af Herren deels tage i samme.

Med Gusta paa Skjødets sad Faderen, og man kunde tydeligen see hvor uvant den Beskjæftigelse var for ham at give den lille Næring; selv den gamle Løds blev det vaer, og tilbød sig venlig at vilde forsyne Barnet, dersom det maatte overræffes ham. Den Fremmede smilte vemodigen, men Gusta stak bittert i at græde, thi hun var bange for den skjæggede Peder, og vilde aldeles ikke fra Faderen.

Efter at det noisomme Maaltid var endt, tilberedte Peder sine Gjesters Leie. Faderen og Barnet fik hans egen Seng, og han selv og Tjeneren toge Plads paa Gulvet.

Alt blev omsider taust og stille i Lødsboligen; blot Havet, der slog sine dumpe Slag mod Klipperne, og den hylende Storm, blandede sig med de Sukke, som opstege fra den Fremmedes Bryst. Gusta laae i blid Slummer og puttede sit blonde Hoved ind i Faderens Barm, der vaandefuld hævede sig. Det var som om Slummeren flygtede fra hans Øie, og nattet Dagens haarde Strabadse nægtedes ham dog den Vederkvælgelse, som den veldædige Søvn tildeler. Først den kommende

Morgenstund lukkede det Dø, der i den mørke Nat saa grublende og ængstelig havde stirret om sig.

Den aarvaagne Peder var den Første, som ved Dagens Frembrud var paa Fodderne; han listede sig omkring og ordnede sagte Alt i sin lille Stue, for ei ved nogen Stoi at vække de trætte Reisende, der saa vel trængte til Hvile. Endelig vaagnede den Fremmede; han gned sine Øine og stirrede om sig, som om han ret vilde have Bekræftelse paa, at han befandt sig paa dette Sted. Da han blev sin godhjertige Vært vaer, rakte han ham venlig Haanden og sagde: „Takket være Du og Din Gæstfrihed, der forundte mig og Mine Hvile i denne Nat, hvor vi ellers vare blevne til Rob for de vrede Elementer. Stormen har nu afraaset, Himlen er atter klar, og ei længe skal vi nu være Dig til Besvær.“ Med et kjærligt Blik paa sit Barn ilte han op af Leiet og ud af Hyttens lave Dør.

Her blev han som forstenet staaende. Hvorledes havde nu ei Naturen forandret sig mod igaar, da den truede ham og hans Barn med Undergang. Han stod paa Klippens høie Lind; lige over for ham steg Solen op af Havet og kastede sine herlige Straaler hen mod dets glatte Speil. Himlens rene Blaa skuedes nu i den stille Nordsø, der opfangede Billederne af de omværende Gjenstande. Ingen Brusen af Stormen hørtes, blot Smaafugle, der glade tilbagekaldte sig Baarens Minde, hilste fro den klare Høstdag med uskyldig Qviddren fra Klipperne. Ei hørtes Maagernes hæse Skrig, thi med stille Velbehag vuggede sig nu de glade Søefugle paa de blide Bøer.

„Saa snart kan Alt i Livet forandre sig! sagde den Fremmede: En saadan Morgen efter en saadan Aften. — Men aldrig straaler oftere nogen klar Morgen for mig. Aldrig kommer Glemselen med sit velgjørende Slør og breder det over mine skrækkelige Erindringer!“

Nu vendte han sit Hoved om: her mødte hans Die kun graa, nøgne Klipper, hvorfra enkelte tørvtækte Hytter reiste sig i Beiret. Længe stod han taus grublende, man saa en stor Beslutning foregaae hos ham: Diet hævde sig snart mod Himlen, og snart gled det atter mod Jorden, Bakken og Bankelmodighed stod malet i hans Ansigt. Nogen Tid stod han saaledes, omsider saaes Bestemtheds fulde Udtryk i enhver af hans Miner, han reiste Hovedet op og — mere Tilfredshed omgav ham.

„Ja! sagde han: Det er bestemt! Her for den alvidende Guds Die affiger jeg enhver Forbindelse, der kunde bringe mig i Nærheden af dem, hvori jeg engang stod. Denne Aftrog skal fra nu af være mit Opholdssted; ukjendt af den Verden, der gjorde mig saa skrækkelig ulykkelig, skal mine øvrige Dage alene være offrede min Gusta's Opdragelse; ogsaa hun skal aldrig indtræde i de Forbindelser, hvorfra hun nu saa voldsomt er udstødt. Menneſker! Menneſker, hvad have I gjort mig til? Min Læbe kan ei stamme dette Navn uden at bæve af Raserie!“ Nu lod han Haanden glide over den høie Pande, vendte om, og vandrede atter tilbage til Lodsboligen.

Da han traadte ind, vare Alle vaagne, og munter Jld knittede fra Skorstenen; foran sad Peder med den lille Gusta paa sit Skjød, og gyngede hende ret lystigt, at hun ei skulde græde over Faderens Fraværelse. Denne smilte ved dette Syn, hans Pande var klarere, hans Die var ei saa mørkt som forhen, og sin Datter trykte han med mild Kjærlighed til sit Bryst, idet han begyndte saaledes:

„Jeg har et Forslag at gjøre Dig, gode Gamle, hvorpaa min og maaskee ogsaa Din Tilfredshed beroer. Du er nu en af Alderdom og meget Arbeide sølvgraa Olding; de Anstrængelser som Dit Kald medfører, og

som i Dine yngre Aar vare Dig til Lyst og Glæde, de ere Dig nu til Besvær. Intet Menneske har Du, der i Din Alderdom og tilstødende Svagelighed kjærligen kunde pleie Dig, ja intet Die, der kunde sælde Venstabs og Omhed's Laare paa Din Grav. Modtag derfor mit Forslag: affig det for Dig nu saa besværlige Ledsbæsen, overlad mig Din Bolig med dertil hørende Jordstrækning, og jeg haaber, Du aldrig skal fortryde derpaa. Bær fra dette Dieblif min Fader — som saadan skal jeg ære og pleie Dig, og i mine og mit Barns Arne skal Du finde de i saa lang Tid savnede Faderglæder. Du nedlægger fra nu af Dine Forretninger som Leds; frygt ikke for, at Mangel og Bekymring for vort Ophold skal hjemsege os, for dette ere vi betryggede, og Spørgsmaalet er blot, om Du vil dele Din Bolig med Dine Børn, og om Du for Eftertiden vil træde os i Faders Sted?"

Den Gamle viste en stor Urolighed, og derpaa begyndte han saaledes: „Edle Herre! Deres Ansigt udviser, at De er god, og at De intet vilde gjøre, der kunde bedrøve en svag Oldings sidste Dage; men vi ere endnu fremmede for hinanden, ja saa fremmede, at jeg ei engang veed Deres Navn, og man kan dog aldrig lære at kjende Den for nøie, hvormed man skal indgaae en saadan Forbindelse."

„Gandske sandt! svarte den Anden med stor Affect: Men aldrig lærer Mennesket at kjende Mennesket! Mit Navn er Carl, men i Din Mund blot Søn; som saadan vil jeg nævnes af Dig, som saadan vil jeg imødesee Fremtiden, og — som saadan skal mine ibrigste Bestræbelser være at gjøre Dine Dage blide."

Den gamle Peder rakte ham nu med Frimodighed Haanden, og — Pagten var sluttet.

Med Forundring rygtedes langs Søekysterne, at den gamle djærve Lods Peder havde opgivet sine forrige Beskæftigelser, og at han nu aldrig befattede sig med at føre Fartøier ind og ud af de for ham saa velbekjendte Skjær. Endnu mere Forundring blev der, da Lodsens lille Bolig forandrede sig til en smuk Baaning, der rejste sig fra Klippen, og var omgivet af løvrige Træer, hvilke i de brændende Sommerdage ydede behagelig Skygge; ja ydermere, en med Smag anlagt Hauge strakte sig fra Huset i smaae Terrasser ned til Havet. Udskilte Rygter kom og gik; dog — alle stemte deri overeens, at det var en Fremmed, der havde bosat sig hos Peder, og at det var ham, der havde frembragt disse Vidunder af Forandringer.

Flere Aar havde allerede henlistet sig siden den Dag, da Peder saa vennetsøst oplod sin Dør for at huse hine vildsfarende Reisende, der tyede til hans Bolig i den stormfulde Nat. Aldrig havde han angret den Vennepagt, som han sluttede med disse; af sit hele redelige Hjerter elskede han nu dem, der pleiede og ærede ham som Fæder. Augustas barnlige Kjærlighed loffede ofte Taaer af den Gamles Nie; thi med sin blide Sjel omfattede hun den gode Bedstefader, der viste hende saa megen Omhed. Ogsaa Carl fortrold aldrig paa, at han havde valgt denne for Mennesker saa blottede Egn til Opholdssted, thi skulde han nogen Tid udsønes med dem, da var det her. Her, hvor ingen sort Rabale forbitrede hans Tilværelse, hvor Misundelse og Avind ei naaede hans Bolig, og hvor Ondskab og Riv ei indhyllede sig i Smigeres og Falskheds skjændige Maske; her var det, hvor Fortidens stræffelige Minder tabte deres Ildbilleder, uden derfor gandske at forsvinde.

Naar nu Carl aabnede sin Dør, og fra denne traadte ud til den saa venligt indbydende Hauge, der førte ham

ned af Klippen til Havbredden, og han da fastede Diet til de duftende Blomsterbede og de løvrige Træer, hvis Opelskelse alene var hans Bærk, da tilstod han sig, at Mennesket kunde gjøre sig det raæste Sted behageligt.

Augusta var voxen op til en sand Engel, der for: enede Naturbarnets Uskyldighed med den finere Dannelses Guldkommenheder. Ubekjendt med Verden og dens Udspreddelser levede hun blandt sine Klipper det lykkeligste Liv; uden at ane høiere Glæder end naar hun, med den Gamle og med sin kjære Fader, i den lette Baad lod sig gynge paa de klare Bøyer, hvorfra de i Fælledsskab henteden Fiskeret, som hun siden efter med sine smaae Hænder tillavede til et nydeligt Maaltid.

Den gamle Lods selv foryngedes som Ornen. „D! raabte han stundom: Hvo skulde have forudsagt mig saadan Lykkens Dage. Ene stod jeg som Granen hist paa Klippen, der bøier sig for enhver Storm; og nu har jeg elskede Børn, ved hvis Varm jeg kan hvile, naar Uveirsdagene komme!”

Carl velsignede ogsaa blidt den Dag, da han traadte ind af Lodsens lave Dør. Her mildnedes hans bitre, hans ubekjendte Kummer; her vakte sig igjen Troen hos ham paa Retfærdighed og Dyd, og læggende Haanden paa Hjertet sagde han: „Hvo skulde have sagt mig, at jeg paa Norges nøgne Klipper, i Skjødets af en raa Natur, atter skulde fatte blide Følelser for Menneskene. At jeg her skulde finde et Hjerte, der slog varmt for Venkab og Dyd uden at være angrebet af Rød og Ubind? At jeg her fandt et Menneske, der rakte sin Broder Haanden, uden at Egenhytten stod med sit lumste Blik og sin Slangetunge og hvidskede i hans Øre? At jeg her fandt et Bryst, der slog mig imøde med den opofrende Omhed, der gjør Faderhjerter til Skamme? O Fædre! Fædre! J, som i Eders Børn blot skue Eders Uergjerrigheds Rov; J, som dræbe

enhver ædel Følelse i deres Bryst, og gjerne offre deres Blod for at see Ederes stolte Planer tilfredsstillede! Nei, i Hytten gives Mennesker, og vee — i Palladset Uhyrer, hvis Hænder dampe af Blod, og hvis Læbe dog smiler, som om den gode Samvittigheds Genius slagrede om den!”

Saaledes talte stundom Carl, men efterhaanden sjældnere, og naar han da stuede sin Datters Kjærlighed og den gode Gamles trohjertige Omhed, smilte han; man saa da, at svunden Vee var mildner, og at hans Hjerter bankede friere.

Augusta ahnede eller forskede aldrig efter sin Faders Skjebne; hun var endnu formeget Barn dertil, og levede blot i sine uskyldige nœisomme Glæder. Dog bragte hendes Fader hende tidlig Sands for det Edle og Skjønne: ved aandrige Bøgers Læsning uddannedes hendes fine Følelser, og Naturmenneskets Frihed blev ledet ved Smagens og Culturens fine Baand. Denne Pige, som om Dagen, let som en Fugl, svang sig fra Klippe til Klippe, eller som ved Storm og stærk Søegang med Sikkerhed styrede sin Baand mellem Skjær og Bølger — denne Pige fremlokkede om Altsiden Virtuos: indens henrivende Toner fra sit Claveer; eller og med en Følelse og Declamation, der maatte opvække Beundring, forelæste sin Fader af de herligste Værker.

Saaledes var et Aar efter det andet henrundet; Kjærlighed og Venskab gjorde Fodsboligens nœisomme Beboere tilfredse, og Carls menneskesjendste Time udeblev meer og mere. Kun naar Nordsøen bruste frygteligen, og kastede sine fraadende Bølger med huul Bragen mod Skjærene, naar skræksomme Storme knagende blandede sig med den brølende Torden, og de violette og rødgule Lyn frydsede henover det oprørte Hav, da — sad Carl paa Klippen, bleg, med fordreiet Ansigt og blaa zit:

trende Læber. Hans Bryst var blottet, og rolig følte han Lynets Dødspust, uden at forandre en Mine.

Naar disse sorte Timer indtraf, sad den blide Augusta med Taarer paa de sagne Rinder hos den gamle Bedstefader; hun var saare bedrøvet, og spurgte saa ængstelig efter hendes kjære Fader. Den Gamle var da riig paa venlige Trøstegrunde og svarte: „Vær rolig, kjære Barn, Din Fader er i Guds Haand, og takket være ham, der nu blot har tildeelt den Edle saa saadanne Timer. Forhen var det anderledes: da var Du endnu saa lille, at Dit Hjerter ei følte Smerten over Din Faders bitre Sorg. Ja, forhen var det anderledes; ofte runde Taarer ned af min Kind, naar jeg i den mørke Nat hørte Din Faders Beeklager. Hvor varmt had jeg da ei til den Algede, at han vilde skjenke den Edle atter Fryd og Glæde i Livet, og borttage hine Stræffens Timer, der saa voldsomt gnavede paa hans Hjerter. Skee Tak! Min Bøn er hørt: hvad som for varede Nat og Dag, det er nu kun sjældent. Kun endnu stundom, naar Storme rase og Havet fraader, da vaagne hine Sorgens Billeder udi hans Bryst, og Klipperne ere da Vidner til hans stumme Smerte; men glæd Dig, Barn! Denne Tid er kort mod den, han tilbringer med os i sin Kjærlighed. Ængst Dig derfor ei! Du er den, som skal tildele ham den Fryd, som Livet endnu kan skjenke ham; læg derfor ei endnu Din Betyrning paa Din Faders Hjerter. See, den Tid vil atter komme, at han rolig vil høre Naturen rase uden at rive sig ud af vore Arme.“

Augusta lovede at gjøre Alt for at hæmme sin Sorg, dog formaaede hun ei at dølge en ængstelig Omhyed, naar hun atter samlede med Faderen. Dette faldt tungt paa hans Hjerter, han bebreidede sig saare, at han saaledes kunde bedrøve et kjært Barn, og alvorlig besluttede han at beherske den sorte Dæmon, der saas

ledes træk ham bort fra dem, der vare hans Hjerter saa fjære.

Det var i April Maaned, Dagen efter Augustas nittende Fødselsdag, at Vigen sad ved sin Faders Side og bekhymret rittede op mod hans merke Ansigt; snart iilte hun til sit Instrument; snart sang hun med sin bløde henrivende Stemme de Stykker, som hun vidste, den gode Fader yndede. Dog — Alt var forgjeves; Intet formaaede at bortglatte de Rynker, som havde foldet sig paa den ædle høie Pande. Den gamle Peder stod ogsaa saare tankesuld, og lod Diet glide ud af Vinduet over det oprørte Hav.

„Saaledes i Gaar og saaledes i Dag! sagde Carl, idet han lagde Haanden paa Brystet: Gusta! Grumme stormende begynder det nye Aar for Dig, og Elementerne hilse Dig med frygtelig Rasen.“

„O Fader! svarte Vigen: Lad Du det storme uden for, uden at bekhymre Dig derom; vi ere jo i sikkert Ly samlede, og kunne uden at grue skue hen ad det fraadende Hav.“

„Vel, svarte Peder: kunne vi være rolige, dog maa vore Hjerter grue ved Tanken om vore Medbrødre, der i denne frygtelige Dag maae pløie de brede Volger. Forgjeves stirre nu de Ulykkelige efter en hjælp, som Løds, Ingen tør i saadant Veir forlade Landet, og vee dem, der nu ere i ram Søe!“

„O, Gud vil sikkert bevare dem!“ svarte Augusta, idet hun tørrede en Taare bort af det blaa Øie; ogsaa hun taug nu, og der blev en ængstelig Stilhed i Bærelset.

Uveiret blev frygteligere og frygteligere; snart adskilte man ei længer Lordenens Broen fra den stedse bragende Storm. Horisonten var overtrukken med sorte Ekyer, der af og til aabnede sig for at udbrede et Hav af Ild. Det var som om Søen blev opkastet fra Bunn

den, thi skrækkeligen steg Bølgerne i Veiret, og sank derpaa atter knusende sammen; selv den i saa lang Tid urokkelige Klippe syntes at ryste ved Bølgens haarde Slag. Snart blev det saa mørkt, at man ei kunde skue det brusende Hav, og kun skundom, naar Lynet foer hvisslende over samme, skintede man, hvorledes det aabnede sit Svælg for at tildele Død og Undergang.

Augusta sad ængstelig og med taareblændet Nie; intet Uveir havde saaledes angrebet hendes Hjerter som dette, og endnu mere angestfuld blev hun, naar hun betragtede hendes Faders blege, fordreiede Ansigt.

Saaledes kom Natten, men — Ingen søgte Veiet; Enhver blev i den engang antagne Stilling, thi Naturen var raske endnu bestandig. Snart talte Augusta til sin Fader og snart til Peder, men hun fik intet andet Svar end det, de brølende Elementer tilsendte. „O Gud! sukkede hun omsider: Lad mig ei opleve mange saadanne Nætter som denne.“ — „Datter, Datter! svarte hendes Fader bittert: Jeg har oplevet de, hvorimod denne er en Glædesnat!“ Nu blev der atter Tausshed, og det var som om Uveiret efterhaanden lagde sig: Stormen var ei saa rasende, og svage Tordenflag hørte man at rulle mod Syden. Ogsaa Lødsboligens Beboere bleve ved Veirets Standsning roligere. Augustas løkkede Hoved laae allerede paa hendes hvide Arm, og hun slumrede blideligen, hendes Fader aandede friere, og lydeligen snorrede den gamle Lods fra Raffelovns Krogen. Det var omsider atter saa lyst, at man kunde skue Gjenstandene udenfor, og ved Daggrøet saae nu Carl Braget af et Skib, som i denne Rædselsnat var strandet blandt Skjærene.

Forsærdet vækkede han Peder, og ved deres Stol ilste ogsaa Sønnen bort fra Augustas Nie. Da hun saae Fartøiet, raabte hun i Forrvivelse: „O Fader, Fader! Lader os ile for at redde de Ulykkelige, der

endnu ei have fundet deres Grav i Bølgerne." Ei længe varede det, forinden de stak deres Fartoi i Vandet, og Augusta lod sig aldeles ikke hindre fra at følge med. „Jeg vil hjælpe, Fader! raabte hun: Mine sidste Kræfter vil jeg anvende for at yde de Nodlidenes Bistand."

Stormen havde nu lagt sig; blot en kold Vind hylte over det endnu oprørte Hav, hvorfra en tyk Taage steg i Beiret. Pigen sad selv ved Roret, hendes Dø var ængsteligt forskende fæstet paa Braget, og hun søgte ei til Betymning for sin Fader og den Gamle, der mod den stærke Søegang roede saaledes, at store Svøbe draaber perlede paa deres Pande. „Jeg er bange for, at det er forsilde! sagde Peder: Det maa allerede være forbi inden vi komme, og forgjeves anstrenge vi vore Kræfter." — „O nei vist ikke! raabte Augusta utaalmodig: Jeg hjælper Dig, gode Bedstefader; thi Du er gammel og træt." Og nu greb Pigen med Kraft den ene Aare med den Gamle. Det var et himmelsk Syn at see den underkøjnte Pige med Aaren i hendes sneehvide Haand at styre Baaden med Mod og Sikkerhed; at see, hvorledes den fulde Barm ved den voldsomme Bevægelse hævede sig med Kraft, hvorledes de gyldne Lokker bølgede om hendes EngleAnsigt, og hvorledes det skønne Dø var fyldt af Medhynks blide Taare. Faderen saae paa sin Gusta med stille Velbehag, hans Hjerte frydede sig ved en saadan Datter, end ogsaa han anvendte alle sine Kræfter for at ile Ulykkelige til Hjælp.

Omsider vare de Fartøiet gandske nær. Det var et sørgeligt Syn at see, thi det laae gandske omslyttet paa den ene Side, og Søen fraadede hen over Dæk og Masten. Intet Spor af noget menneskeligt Væsen var at see; enten havde Mandskabet allerede reddet sig, eller — det var ikke mere. Med tunge Hjerter vendte de altsaa tilbage igjen, og Augusta spillede sit taareblandte

Ansigt i Bøerne, der nu ikke længer taarnede sig saa frygtelige, men blot i sagte Hvirvlen brusede om Fartøiet. Allerede vare de atter komne gandske nær til Strandbredden, da Vigen raabte: „O Fader! Hvad er det, jeg hører skinner mellem Skjærene?“ Forundret skuede ogsaa nu han derhen, og ligesom tryktes det ham, at noget arbejdede sig op af Bølgerne. Nu blev da atter Baaden vendt, og ved at komme nærmere, opdagede de et Menneske, der, fastholdende sig til en Plank, anvendte sine svage Kræfter for at holde sig oppe af Vandet. Augusta var som ude af sig selv, for at yde den Ulykkelige al den Hjælp hun formaaede, og ei længe varede det, forinden de havde ham bjerget i deres lille Fartøi. Mennesket var saa udmattet, at hans Bevidsthed forlod ham, inden han kunde takke sine Frelser ved et Ord eller en Mine. Nu anvendtes Alt for at bringe Livs:Gnisterne tilbage hos ham. Augusta gned med sine smaae Hænder hans Lindinger, og lod varme Taarer falde ned paa hans blege Ansigt.

Den Fremmede var en blond Yngling, der endog i sin døds lignende Tilstand var skøn; hans Ansigts:Musler vare slappe, hans Øie var lukket, og hans Læbe blaa, og dog bar hans Ansigt det ædleste Præg. Augustas Fader betragtede Ynglingen med et mørkt gennemtrængende Blik; idet han lagde Haanden paa hans Hjerte for at fornemme dets sagte Bank, sagde han: „Hvad gjøre vi? Vi anstrænge vore Kræfter, for at bringe ham tilbage til dette majsommelige Liv, som han nu allerede synes at have forladt. Maa skee den skrækkeligste Lod, de frygteligste Storme true ham ved Gjenopvaagnelsen. Nu er han i Havn, nu har han Fred, og vi Mennesker søge at berøbe ham den, ved atter at drage ham ind i Liv, hvis Veie ere saa torneestroede. Nei! Fader

ham i Fred, misunder ham ei hans Hvile, det vil koste os meget inden vi ogsaa opnaae den; lader hans Døie være lukket og hans Barm fold!" — „O nei, Fader! bad Augusta: Seer Du ei hvor Skøn han er? Hvor meget mere vilde han ikke være det, naar Liv opklarte hans Ansigt, naar hans Døie rakkende sagte os, og naar de kolde Læber smilte?" Under dette aabnede Ynglingen Diet, Pigen gav et Frydestrig fra sig og raabte: „Seer Du, Fader! Han lever! Hans Døie betrakter os." Mat vilde Ynglingen reise sig, men — han segnede atter tilbage, han var for svag til at fremstamme et Ord.

Nu blev han omhyggeligen bragt i Land, og i Augustas varme Stue, i Augustas bløde Seng vendte atter Livet tilbage, og han formaaede nu at tilsende sine Frelserne den fyrigste Tak. Ved Lyden af hans Stemme foer Carl bestrøget sammen, thi han kjendte en Landsmands Røst, den han i saa mange Aar ikke havde hørt. Forfærdet saae han paa Ynglingen, han blev bleg, og man saae frygtelige Fornemmelser sønderlide hans Sjæl.

Omsider erfarede man, at den Fremmede var en svensk Handlende, ved Navn August Lindrup, der fra Norges Hovedstad havde foretaget en Reise til Bergen. Undervejs var den frygtelige Storm opkommen, man anvendte alle Kræfter for at modstaae den, men — forgjæves; Skibet blev læst, og den uundgaaeligste Død truede Folkene, dersom de ei i Tide søgte at redde sig. Nu blev Baaden sat i Vandet, og Mandskabet søgte at komme i den, men her fandtes ei Rum for Alle, og han med tvende Andre maatte blive tilbage, for at opoffres til det vrede Hav. Ei længe varede det, forinden Skibet kandrede, og han tilligemed sine tvende Medulykkelige bleve opslugte af Bølgerne. Han hørte deres Jammer, han hørte deres Dødsangest, uden at kunne yde dem nogen Hjælp, thi med sin Svømmekunst formaaede

han neppe at holde sig selv oppe af Vandet. Saale-
des kjæmpede han længe mod Bølger og Storm; de tvende
Andre havde allerede udaandet, han saa dem synke.
Selv saa afmægtig, at han ei længer kunde modstaae
de rasende Elementer, følte han allerede den haarde
Strid, der adskiller Sjæl og Legeme. Da var det,
som om Skjebnen vilde det anderledes: en Planke fra
det sonderknuste Skib vuggedes hen mod ham, i Døds-
angesten omfattede han den, og — denne holdt ham
oppe, indtil han blev reddet.

Ved god Pleie erholdt Ynglingen snart nye Kræf-
ter, Sundhed blomstrede otter paa hans Kinder, og
fyrig Jld tindrede fra hans Dine. Carl overvandt lidt
efter lidt de heftige Indtryk, som Synet af hans Lands-
mand forvoldte; han begyndte at finde Behag i den
elskverdige Yngling, der forenede saamegen Dannelse
og Siinhed i sin Person.

Augusta var lutter Glæde siden den Fremmedes
Redning, og hun opbød Alt for at gjøre det eensomme
Sted behageligt for ham. Hvor tindrede ei hendes Dine,
naar hun saa ham med glad Jnderlighed deeltage i hen-
des uskyldige Fornoielser; og hvor lykkelige henrandt ei
de Timer for hende, som hun tilbragte ved Ynglingens
Side.

Foraaret bekrandsede nu ogsaa disse Klipper med
venligt Grønt; syngende Fugle jublede den smilende
Mai imøde, og riig Vellugt udbredte de i Haugen ny-
lig udsprungne Træer. Ved den Fremmedes Side hop-
pede Augusta om, den første Kjærligheds salige Hen-
rykkelse luede af hendes Dine, og farvede hendes Kind
med usædvanlig Gløden. Glædedrømmen var Ynglingens
Blik fæstet paa den underfjønne Pige, stille Tilbedelse
laae deri. Snart hjalp han hende at beskjære Træerne;
snart plantede han efter hendes Anviisning de Blom-
ster, der om Sommeren skulde fryde hende ved deres

Syn. „Det er Dig, August! sagde Pigen, idet hun stak en Narviol i Jorden: Ved denne vil jeg glæde mig, naar Du allerede er langt borte.“ — „Og denne er Du, Gusta! svarte Ynglingen, idet han plantede en Lillie ved Siden af Narviolten: Naar disse vore op, skal de vorde saa frodige, at de slynge sig om hinanden.“

Faderen havde seet de Unges Kjærlighed, og dette bedrovede ham meget. „O! raabte han: Er Skjebnen ei endnu træt af at forfølge mig; skal dette ogsaa lægges til mine andre Ulykker, at jeg skal nødes til at sønderrive min Datters Hjerter. Aldrig, aldrig kan hun nogensinde vende tilbage til et Fædreland, der saaledes har forskudt hende; aldrig kan jeg nogensinde betræde den Grund, der modtog mine Sukke som Barn, Yngling og Mand. Nu, dette Stød manglede endnu, for at gjøre mig fuldkommen ulykkelig.“ Vel trøstede Faderen sig endnu ved den Fremmedes snare Bortreise, og ved det, at intet Ord endnu havde gjort dem bekjende med deres Hjerterets Følelser. Dog — det varede ei længe, førend deres Læber oplødes, og de i hinandens Favn nød en Henrykkelse, som Pennen er for svag til at beskrive.

Det var en af Foraarets Skønneste Dage; Solen spillede saa herlig mod Klipperne, og Naturens Skjønhed naaede ogsaa til dette, ellers for Ynde saa blottede Sted. Fro vandrede Augusta om, hendes hvide Haand laae i den elskede Ynglings, og smilende lyttede hun til hans Fortællinger om den Verden, der var hende saa fremmed.

Saaledes vare de komne ned til Strandbredden, hvor hendes lille Baad laae; Søen var saa spejlsklar, og Bølgerne sagte Slag indbød saa venlig til at gynge sig paa dem, at Augusta raabte: „Kom, August! Vi ville roe lidt udenom Skjærene; det er saa herligt at se, naar Solen glider hist ned og sænker sine Straa-

ler over Havfladen." — Rødmende svarte Ynglingen: „Skjont, o skjont at tilbringe denne Aften paa Vandet, men — desuoværre, min Haand er ei øvet i at føre Aaren." — „Da er min det!" raabte Pigen og gjorde Baaden løs. Han vægrede sig vel endnu, og vilde aldeles ikke taale at see hende forrette dette svære Arbeide; men det hjalp ikke: hun drev ham i Baaden, svang sig selv i den, og greb Aarerne med Kraft og Fyrighed.

Hurtig gled Baaden fremad; med søebant Haand fløvede Pigen Bølgerne, og snart befandt de sig udenom Klipperne. Ynglingens Blik tabte sig gandske i hendes Beskuelse; ligeover for ham sad den elskede Pige, hvis skjønnne Ansigt var omstraalet af Aften solens blege Guld, og de silkebløde Lokker bølgede sig om hendes sneehvide Hals. Nu kastede Solen sine sidste Straaler henad Vandet, høit glindsende bleve de violetblaae Bølger, og Augusta raabte som begeistret: „O hvor det er skjont!" — „Og hvor Du er skjønt!" gjentog Ynglingen som ude af sig selv. Pigen rødmede, og der blev en Pause. Man saa tydeligt, han var i heftig Strid med sig selv, det var som om hans Dje ei længere torde bestue den saa uudsigeligt elskede Pige, og han sukkede dybt. — „Du er saa alvorlig, August!" sagde hun: Jeg troede at glæde Dig ved at roe for Dig, men nu er Du langt mørkere end forhen, og Augusta vilde dog saa gjerne, at Du skulde være glad. O nei! vedblev hun, medens en Taare blinkede i hendes Dje: Du længes blot efter at komme bort, derfor er Du saa ængstelig." — „Augusta! Augusta!" raabte han nu med Hestighed: Du veed ei hvad Du der siger; Du veed ei, at mit høieste, mit meest brændende Ønske er at tilbringe enhver Time af mit Liv ved Din Side; Du veed ei, at Du er Den, hvorfor jeg lever, hvorfor jeg aander; at Du er det Punct, hvor alle mine Tanker og Følelser støde sammen.

Pige! Jeg kan ei længer følge den uendelige Kjærlighed, der gjennemstrømmer mit hele Væsen! O synk til denne Barm, der alene slaaer for Dig, der alene rummer Dit Billede! Lov mig ved den dalende Sol's herlige Gjen-
 skin ubrødelig Trost, og Englene i Himlen skulle misunde os vor Salighed!"

Nu udbredte han heftigt sine Arme; store Taarer rullede ned af Augustas Kinder, Aaren gled af hendes Haand og — med den lykkelige Kjærligheds ubeskrivelige Gølelse styrtede hun til den elskede Ynglings Hjerter.

Under sagte Slag af Bølgerne drev Baaden mod Land, de Elskende mærkede det ei; dog for Alt, undtagen for deres Kjærlighed, sandsede de ikke, at allerede den kommende Aftenstund udbredte et graaligt Slør over Baardagens Skjønheder, og at en kjolig Aftenvind susse over Havet.

Pigen var den, der først vakte sig af sin Henryk-
 felse. „Kom, August! stammede hun: Lad os ile til Fader, for ogsaa at gjøre ham til Medvinder i vor Salighed. O, hvor hans ædle Hjerter vil bæve af Fryd ved hans Børns Lykke." Nu blev Baaden sat mod Land, let hoppede Begge udaf den, og med bevingede Fjæder ilte de op mod Huset. Langt borte raabte Pigen til den gamle Peder: „Hvor er Fader? Hvor er Fader?" Han viste med Haanden ned mod Haugen, og sagte stillede han sig efter de Unge, der ilte foran. I den mørkeste Krog af Haugen sad Carl; med Hovedet støttet mod Haanden og Diet stirrende mod Jorden, bemærkede han ei de Tililende, forinden de stode ved hans Side. Bævende foer han i Beiret, men Ynglingen begyndte saaledes: „Ædle Mand! Jeg har meget at takke Dem for. De optog mig i Deres Huus, og ydede mig vennetsæl Pleie og Gæstfrihed. Aldrig, o aldrig, kan jeg nogensinde gjengjelde de Velgjerninger, som De har bevist mig. Og dog — forlanger jeg endnu mere —

mit Livs Lykke ligger i Deres Haand! Bliv min Fader — giv mig Deres Gusta — og den høieste Lykke, som en Dødelig kan opnaae, er da vorden mig til Deel!”

Carl var faret op; brændende Rodme og Dødens Blegghed afvekslede paa hans Ansigt. Snart fæstede hans Blik paa hans elskede Datter, fra hvis Blik den lykkeligste Kjærlighed tindrede, og snart paa den frastige Yngling, der var beredt til at vove Alt for at erholde den Elskede. Omfider begyndte han saaledes: „Bitter, o Børn, er denne Time for mig. Du veed, Gusta, hvor høit jeg elsker Dig; Du veed, at Du er Den, der alene binder mig til Livet, og dog — maa jeg tilintetgjøre Dit Haab. Unge Menneske! Forbindelser, hvilke Du ei kjender, adskille mig og min Datter for bestandig fra Dit Fædreland. Dette Sted, der i saa mange Aar har været Vidne til min Kummer, maa og modtage mit sidste Suk. Du bærer, min Datter, jeg seer at Fortvivlelsen vil sønderslide Dit Hjerte, og dog — maa det være saaledes. Unge Mand! Vi maae skilles ad, og det snart; et længere Ophold her vilde være en Svaghed, og blot nære en Lidenstabel, der gjør os Alle ullykkelige. Drag tilbage igjen til Deres Hjem, og snart vil Verdens Udspredelser bortfjerne de Indtryk, som dette Steds Beboere have gjort paa Deres Hjerte.”

„O Fader, lad ham ei gaae! bad Augusta med Jammerens hele Udtryk: Jeg kan ikke leve uden min August, og for silde vil Du angre det, naar Gusta ligger med brustent Blik og iiskold Barm for Dine Fødder!”

„Vær rolig, min Elskede! sagde nu Ynglingen med Bestemthed: Bedrøv ei Din Fader med unyttige Klager, han er uroffelig, ogsaa jeg er det. — See, Vige! Inden eet Aar fra denne Time er jeg atter i Dine Arme, og det for aldrig mere at skilles fra Dig. Ulykkelige

Mand! Jeg vil ei forske efter hvad der drager Dem fra Verden, men — Deres Marsag worde ogsaa min. Jeg forlader Dem nu; inden eet Aar ere alle disse Forbindelser, hvori jeg nu staaer, ophævede, og jeg flyver da tilbage til dette Sted, der indeslutter Alt, hvad der er mig kjær. Vil De da skjenke mig Deres Datter, naar jeg ved en hellig Fed forbinder mig til, aldrig at forlade dette Sted, forinden jeg paa Baaren henbæres derhen, hvor Menneskenes Fred ei mere kan forstyrres?"

Rørt greb Faderen Ynglingens Haand og lagde den i Pigens med de Ord: „Værer lykkelige, mine Børn! Vige, Du modtager et stort Offer, glem aldrig det. Lad altid Din omme Kjærlighed forsøde enhver af hans Dage, paa det, naar Lidenskabens Ruus er borte, de ædlere, høiere Følelser kunne træde istedet, dem hverken Tid eller Alder kan borttage.“

Jublende sank Augusta i den Elskedes Arme, rørt lagde Faderen sin Haand velsignende paa deres Pande, den gamle Peder foldede fromt sine Hænder, og nedsad Lykke og Held over de kjære Børn.

Allerede var en rum Tid forløben siden August havde forladt sine Venner i Lødsboligen, da Carl, der oftere i de senere Dage havde syntes tankesfuld og ligesom forlegen for at aabenbare noget, der hvilede tungt paa hans Hjerte, endelig besluttede at deelagtiggjøre sin Datter og den Gamle i sin længe dulgte Hemmelighed. Han begyndte derfor saaledes: „Elskede Datter! Den Tid er kommen, da jeg efter modent Overlæg har besluttet at gjøre Dig bekendt med min Historie, for deraf at gjøre Dig begribeligt, hvad Du hidtil ei har kunnet fatte, og hindre Dig fra at betragte Din Fader som en mørk Grubler, der i blind Trodsighed har besluttet, at

satte sine fra andre Mennesker saa fravigende Beslutninger igjennem — ogsaa Du, min ærlige Gamle, Du, der i disse mange Aar har stræbt at forsøde mine bitre Timer; Du, der med varmt Hjerter og aabne Arme modtog mig som Fremmed, uden at vide, om jeg kunde lønne Dine Velgjerninger med sort Utafnemmelighed — ogsaa Dig skylder jeg Oplysning om de Aarsager, der tvang mig til at fæste Bopæl paa Dine, saa langt fra Menneskene bortskjernede Klipper. Mit Hjerter vil bløde ved at forestille Eder de Storme, der have tumlet mig om i Livet. Frygteligen ville mine Bunder, som Tid og Aar en Smule have læget, atter oprives, dog — Alt maa vige for min nu fattede Beslutning, og jeg hastier med at udfolde de Begivenheder, der skilte mig ved Fødeland, Stand og Navn."

Med spændt Opmærksomhed leirede de sig nu om den Talende, der med bævende Stemme begyndte saaledes:

"Jeg er Søn af Friherre, Baron v. S., der beboede et skønt Slot i det Indre af Sverrig. Fra de spædste Aar blev min Broder og jeg underviste i Videnskaberne, uden at det nogensinde var vor Faders Tanke, at vi skulde gaae den akademiske Bane igjennem, thi den Ene af os blev bestemt for Hoffer, og den Anden for Armeen. Vor Fader var sjelden eller aldrig hvor vi vare; han kjendte ei til den blide, opoffrende Faderomhed, men saae i os blot Gjenstande, hvorved hans Ærgjerrigheds stolte Planer kunde tilfredsstilles. Hele Tiden kunde han i Indbildningen hense sig til den Tid, da hans Sønner, behængte med Ordener og Titler, skulde gjøre hans Navn Ære, og ved glimrende Ægtefæller indtræde i Forbindelser, der endnu mere kunde grundfæste hans Huses Høihed."

"Want til at betragte min Fader som Den, der skulde reise enhver begangen Forseelse, lærte jeg tidlig at frygte ham uden at elske ham, og var derfor aldrig mere

alvorlig og ubenlig, end just naar han var nærværende. Min Broder, som besad mere Forskillelse og en vis frysbende Caracteer, kom ham imøde med Haandkys og fædste Ord, naar jeg derimod stod langt borte og turde neppe løfte Diet paa den alvorlige Mand. Herved blev ogsaa snart min Broder hans Yndling, og som en Følge heraf hele Husets. Alle Undergivne, lige fra Hovmesteren indtil den ringeste af Tjenestefolkene, opbøde Alt for at søie min Broders Ønsker, at han intet skulde have at klage, naar den naadige Herre var tilstede. Mig derimod bekymrede man sig lidet eller intet om; mine Ønsker bleve aldrig opfyldte, ja ofte maatte jeg taale de største Forurettelser og Tilfidesættelser. Klagede jeg nu derover for min Fader, tog min Broder de Anklagedes Partie, og Følgen blev, at jeg ansaaes for skyldig. Jeg leed taus, og som oftest fandt jeg det endog ikke værd at bruge Forsvar. Ved saadanne Tilfælde udviklede sig i min Sjæl noget koldt, noget mennekesjendst, der holdt mig tilbage fra at aabne mit Hjerter for Noget, og jeg blev derfor af Alle betragtet som en affkyelig Misantrope, der aldrig var at udholde med."

„Nogle Aar vare saaledes hengaaede, og jeg indtraadte i Unglingsalderen, da min Fader forærede min Broder og mig hver en Ridehest til vor Fornøielse. Travle Hænder sysslede nu bestandig om min Broders Hest, for at sætte den i den skønneste Stand til den unge Herres Brug. Min derimod maatte jeg selv pleie og passe, dersom jeg ei vilde, at den skulde krepere af Gult; heraf kom det da naturligtvis, at jeg erholdt en endnu større Kjærlighed for Dyret, og idet jeg vænnede mig til at betragte den, som den eneste levende Skabning, der var underkastet min Villie, forskaffede den mig min Barndoms behageligste Tider.

En Dag havde jeg opsadlet min Hest, for at tage mig en Lysttour; jeg stod just og strøg den paa dens stolte Hals, da min Broder kom bag om den, og, ved det at Dyret svingede med Halen, fik han et Snert i Ansigtet. Yderst opbragt over dette, anfaldt han den med Hug og Slag, ja brugte endog sin Jagtkniv mod den. Over saaledes at see det kjære Dyr mishandlet, blev jeg mig ei længere selv mægtig. Hurtig greb jeg min Broder i Nakken, og kastede ham med saadan Voldsomhed mod Jorden, at hans Ansigt derved fik en Skramme, og Blodet begyndte at rinde. Ved hans Brøl kom Domestikerne tilslende, og da de saae den naadige Herres Yndling i denne Stilling, udstødte de høie Skrig, rev mig haardt bort fra ham, og bar ham under Bæklager og Skjeldsord ind paa Slottet.

Sagen blev foredraget for min Fader, mit Forsvar hjalp ikke; jeg var Den, der morderisk havde anfaldt min Broder, ja ydermere endog ondskabssuld havde oplært min Hest til det samme. Jeg taug, beed Læberne sammen, men i mit Indre rasede det frygteligen. Som Straf blev mig tilskjendegivet, at jeg skulde forvises til et gammelt Slot, som min Fader havde tolv Mile borte, og ei komme før hans eller min Broders Dine i et heelt Aar."

„Denne Straf var behagelig for mig, jeg længtes at komme ud af de Vaand, hvori jeg holdtes, og ilte strax med Reisen. Ved Ankomsten til mit Forbudssteds modtog Forvalteren, en ærværdig Olding, mig med fro Hjertelighed, og viste mig al den Værbødighed, som han skyldte sit tilkommende Herskab. Stedet var eensomt, Egnen raa og vild, dog — var jeg her lykkelig. Ingen forurettede mig, Alle skjænkede mig Værefrygt, og i Naturens Skjød fik min Indbildningskraft rige Ideer, hvilke jeg omfattede med min hele fyrige Sjæl. I de mørke tykke Skove blev jeg en sand Jæger, ved den fiske- rige Flod kunde jeg ofte tilbringe hele Dage og fik mangen

herlig Dræt, og i Forvalterens lille Stue var jeg Huus-
informer. Den Gamle havde taget til sig en Broder-
datter, et venligt Pigebarn paa tolv Aar, og hendes Dan-
nelse var det, jeg beskæftigede mig med.

„Saaledes bortløb Aaret, og dette Aar var af min
Barndom og Ungdom det lykkeligste. Blidt henrandt
Dagene; jeg deelte dem mellem Fornøielser og nyttige
Beskæftigelser. Med Fryd saae jeg min lille Lærling
tiltage i Kundskaber og Dannelse; i Sandhed, Marie
var en Engel af et Barn, og hængte ved mig med sin
hele uskyldige Sjæl. Dette var for mig noget saa sødt,
noget saa usædvanligt. Jeg, som var vant til i ethvert
Menneske at see min Fiende, og som næsten allerede havde
opgivet Haabet om, at finde et Væsen, der vilde slutte
sig til mig med Kjærlighed, fandt i dette Barn en Gjen-
stand, der var mig aldeles opoffret. Dette Aar havde
ikke alene de meest velgjørende Virkninger paa min Sjæl,
men ogsaa paa mit Legeme; mit hele Udvortes undergik
en Forandring til det Bedre, jeg var vorden et Hoved
høiere end som forhen, mine Kinder glødede af Sundhed
og Glæde, og mit Die hævede sig nu frit og med Fyrig-
hed, uden bestandigt at være saa mørkt som den Tid, da
jeg omgikkes med Mennesker, der miskjendte mine rene-
ste Hensigter.“

„Med en rynket Pande modtog jeg derfor af min
Fader den Befaling at forlade det Sted, der nu var ble-
ven mig saa kjær, og bitter var den Time, da jeg skulde
skilles fra den ærlige Forvalter, og tage Afsked med den
lille Marie. Med smertelig Hulken laae Barnet i mine
Arme, og bad mig saa ømt: aldrig at glemme hende.
Hvorledes kunde jeg dette? Hun, det eneste Væsen, der
havde ydet mig Kjærlighed.“

„Da jeg atter samlede med min Fader, betragtede
han mig med synligt Velbehag, og sagde i en fortrolig-
gere Tone end sædvanligt: „Carl! Det Aar der henne har

virket paa Dig til det Gode, og det er nu paa den Tid, at jeg maa bestemme Din Bane for Fremtiden. Din Broder er allerede ansat ved Armeen, og har begyndt brav, da han er stegen til Capitain. For Dig er Plads ved Hoffet ledig, som Du tiltræder strax."

"Jeg ved Hoffet — denne Tanke foer saa zittrende gjennem mit Indre, at jeg blegnede. Aldrig har noget Menneſke fundet sig mere uskicket til det Kald som var ham bestemt, end jeg, og jeg formaaede ikke at svare et Ord."

"Du svarer mig ikke! vedblev min Fader: Er den Plan, som jeg har valgt, ikke efter Dit Ønske, eller troer Du maaskee, at Du skal tilbringe Din Tid i Uvirkſomhed?"

"Nu tog jeg Mod til mig og svarte saaledes: „Min Fader! Aldrig har jeg forhen aabnet mit Hjerte for Dem, lad det nu stee: Til den Bane De har bestemt for mig, følger jeg mig nu for Tiden uskicket, og det vilde vist medføre store Ulykker for mig, dersom jeg nu, saa aldeles blottet for de Talenter, der skal forſkaffe mig Lykke ved et Hof, opoffrede mig dertil. Jeg kjender altfor lidet til Menneſkene, til at ſtride frem ad denne ſlibrige Bane; ſkjænk mig derfor tre Aar til at gjøre mig ſikket dertil; lad mig i diſſe Aar beſøge fremmede Lande, og gjøre mig bekjendt med hvad der udfordres for at opfylde Deres Villie. Sikker, min Fader, ſkal De aldrig i mig finde en uſkydig Son, thi alle mine Beſtræbelſer ſkal alene gaae ud paa at takkes Dem!" Mørkt svarte min Fader: „Gaae, Carl! I Morgen tales vi nærmere ved."

"Morgenens derpaa tilkjendegav min Fader mig meget naadig, at jeg ſkulde erholde hans Underſtøttelse og Tilſtøttelse til min Udenlandsreise. „Men, Dreng! vedblev han: Ved Din Tilbagekomſt, da flux aſted til Hoffet."

Vel udruſtet med Bæxler forlod jeg da mit Fødeland, min Fader ſaae jeg ikke mere førend min Afreise, og ligeledes heller ikke min Broder, Capitainen, der nu

var inde i Hovedstaden for at slutte et glimrende Partie. Jeg forbigaaer nu de trende Aar af mit Liv, som jeg tilbragte paa Reiser, og iler med Udviklingen af mine ulykkelige Hændelser."

"Med bankende Hjerter betraadte jeg atter mit Fædre-neland; uden at Glæden gennemstrømmede mit Bryst, var det dog noget Stort, noget Høitideligt, som henrev mig ved atter at betræde mit Hjem. Ved Ankomsten var min Fader fraværende, og man vidste ei, hvad Tid man kunde vente ham tilbage; jeg besluttede derfor at benytte hans Fraværelse ved at besøge det Sted, hvor jeg havde tilbragt hiint glæderige Aar."

"Da jeg kom til det gamle Slot, fandt jeg ei dets Beboere i Huset; jeg ilste derfor ned til den mig velbekjendte Hauge. Her modtog mig et Instruments blide Toner, der i Forening med en klar Fruentimmerstemme hilste mig med min Vndlingsvise. Jeg studsede — sagte listede jeg mig hen til det Sted, hvor Lyden kom fra, det var fra et Jasminlysthus i den nordlige Kant af Haugen. Ved at titte mellem Træerne saa jeg en rank qvindelig Figur at vende mig Nyggen. Forundret blev jeg staaende, i den Tanke, at der maaskee vare komne nye Beboere siden min Vortreise. Nu holdt Pigen inde; jeg hørte hende heftigt at drage sin Ande, og sagte stammede hun: „Nei, han kommer sikkerligen aldrig mere tilbage, og hans lille Marie er for lang Tid siden glemt af ham. O, jeg har dog tænkt hver Dag paa ham i disse tre lange Aar, som han har været borte." Nu gik et Lys op for mig, voldsomt styrtede jeg frem og raabte: „Jo Marie, han kommer! Han er her alt!" Blegnende saa Pigen paa mig, men Glædens Ild farvede snart hendes sagne Ansigt, og med Barnets fro Hjertelighed sank hun i mine Arme."

"Lykkelig bortløb nu Dagene for mig, jeg saa i Mariens blaa Dine den rene uskyldige Kjærlighed frem;

tindre, denne Kjærlighed, der gjorde mig saa uundsigelig salig, thi jeg elskede allerede Pigen med min hele varme Sjæl. Ligesaa ømt, ligesaa opoffrende, som Du, min Datter, og Din August elske hinanden, ligeledes ogsaa jeg og min Marie. Eidskabens Ruus gjorde os blinde for de uoverstigelige Hindringer, der trueede os med Adskillelse, vi svore hinanden ubrødelig Troskab, vi svore, at intet uden Døden skulde formaae at skille os ad."

"Et Brev fra min Fader, der bød mig strax at indfinde mig hos ham, blandede Maturt i vort Glædesbæger. Aftenen før min Afreise laae Marie med ængstelig Bekymring ved min Varm, og bittre Taarer randt ned af hendes Kind. Jeg søgte at berolige hende, men hulkende svarte hun: „O, Carl! Du drager fra mig, for aldrig mere at komme tilbage; jeg kjender Din Fader, og veed Du skal til Hoffet. Hvad bliver der da tilovers for Marie? O, intet uden den bittreste Jammer!" Jeg opbød Alt for at trøste den elskede Pige, og gav hende de helligste Forsikringer om min Troskab. „Marie! sagde jeg: Intet skal bringe mig fra Din Side; ikke min Faders strengeste Brede skal tvinge mig til at indgaae de Forbindelser, der kan fjerne mig fra Dig; jeg sætter den koldeste Trods imod hans Brede, og bliver intet Andet tilovers, da griber jeg til det sidste Middel: jeg river mig løs fra Alt, Alt! Vi flygte til et langt bortliggende Sted, og der — Marie vorder Du min Kone." Stjælvende af ængstelig Glæde saae Pigen op paa mig, min Beslutning var fattet — og jeg fra dette Dieblis rolig."

"Da jeg saaledes med min Fader, modtog han mig med kold Høflighed, bad mig fortælle sig om mine Reiser, og talte for Resten intet om sit Ønske, at see mig ansat ved Hoffet. Dog — denne Taushed var langt ængsteligere for mig; jeg saae tydeligt, at han havde noget paa Hjertet, der ei ret vilde over Læberne; jeg saae, at

dette angik mig, og — hvorledes kunde nogen af hans Beslutninger stemme overens med mine? „Carl! sagde han blandt andet: Om nogle Dage faaer Du ogsaa den Glæde at samles med Din Broder, som Du nu allerede kan hilse som Major, og tillige kan jeg sige Dig, at det ei længe vil blive derved, thi han er i stor Anseelse, og har ogsaa Leilighed til at virke for Din Lykke.“

„Glæde gennemstrømmede mig virkelig ved Tanken om, atter at samles med min Broder, hvem jeg i saamange Aar ei havde seet. Det Uvenskab, som i vor Barndom havde adskilt os, var for lang Tid siden bortdunstet af mit Hjerte, og jeg saae derfor med Længsel den Dag imøde, da han skulde indtræffe.“

„Den kom endelig. I en prægtig Equipage gængede min Broder sig, og en Orden straalte alt langt borte fra hans Bryst. Han sprang ud, bukkede sig smilende for min Fader, og sagde temmelig høit: „Alt er istand!“ Derpaa ilte han hen til mig, der havde ladet mine Arme synke, hvilke jeg nu løftede i Beiret for at omfavne ham. Kold, men med en sand Verdensmands Føinhed, greb han min Haand og sagde: „Broder! Jeg gratulerer med Tilbagekomsten.“

„Det Kolde, det Fremmede hos min Broder gjorde mig gandske forlegen, saaledes at jeg med vensynlig Tvang besvarte alle hans Spørgsmaal om mit Velbefindende, mine Jagttagelser paa mine Reiser o. s. v. Saasnart jeg kunde, forlod jeg Bærelset, og sluttede mig inde for mig selv; jeg saae, at Fader og Søn havde noget at forhandle, der endnu ei skulde naae mit Øre, og dog sagde mit ahnende Hjerte, at jeg var den angjældende Person. Om Aftenen, da vi atter samledes, legede min Fader stolt med min Broders Orden, henvendte sig til mig og sagde: „Carl! Speil Dig i Din Broder, han er yngre end Du, og har allerede gjort saadanne glimrende Fremstridt. Ei vil det vare længe for

inden hans Bryst vil være prydet med flere glimrende Ordener. See, min Søn, en saadan Lykke har Din Broder allerede gjort! Dog — han lader det sig ikke være nok at sørge for sin egen Lykke, ogsaa at beforsdre Din lader han sig være magtpaaliggende. Altid Carl, vorder Du ham Tak skyldig, for hvad han ved sin store Indskydelse har udvirket for Dig; nemlig at Grevinde Amalie D., Datter af den Alt formaaende Hofmarskalk D., skjenker Dig sin Haand." Min Fader taug, smilende saae min Broder hen til mig for at høre den Tak, som han ventede skulde flyde fra mine Læber. Jeg stod bleg, Diebliffet var kommet, og med kold Bestemthed svarte jeg saaledes: „Jeg indseer fuldeligen, min Fader, hvor megen Tak jeg er Dem og min Broder skyldig, fordi De vil sørge for min Lykke, ved at forbinde mig med en saa ærefuld Familie. Men, i Henseende til en saadan Forbindelse maa Mennesket handle frit; aldrig, min Fader, lader jeg da Andre handle for mig, og aldrig bortskjenker jeg min Haand uden mit Hjerte."

„Hvad! før min Fader op: Du vover at gjøre Indvendinger? Nei, saavidt er det ei kommet med mig, at jeg kan taale disse. Partiet er allerede sluttet, Grevinde har allerede modtaget Gratulationer, hendes Fader tilfagt Dig hendes Haand; nei, her hverken jeg kan eller vil tænke Forhindringer."

„De allersandsynligste, min Fader! svarte jeg: Nemlig at jeg aldrig, saalænge jeg lever, indgaaer denne Forbindelse."

„O, jeg tør vedde paa, svarte min Broder: at Broder Carl allerede har udseet sig en lille fotsom borgerlig Jomfrue, som han vil putte ind i vor Familie."

„Lie, Broder! raabte jeg: Jeg har med en Fader, men ei med Dig at gjøre. Du vil være lykkelig, og saa jeg vil det; at vore Begreber heri ikke stemme over;

eens, er ei min Skyld. Aldrig skal jeg lægge Hindringer i Veien for Dine Ønskers Opfyldelse, og vee Dig, Broder, dersom Du nogen Tid tør vove det for mine! Jeg er nu ei længere den Dreng, der taalmodig taalte Dine Fornættelser; derfor, Broder, endnu een gang vee Dig, dersom Du søger at tilintetgjøre hvad jeg kalder min Lykke." Her taug jeg, Fader og Søn saae forlegne paa hinanden, og den Første begyndte saaledes: „Dette Sprog i Din Faders Nærværelse vil Du høiligen komme til at fortryde. Du gaaer strax fra mine Dine! Tolv Timer giver jeg Dig til rolig Overlæggelse, om Du vil føie Dig efter vore Ønsker; men skjælv maa Du, Carl, for Følgerne, dersom Du vedbliver Din Trodsighed!"

„Tolv Timer, tolv Dage, eller tolv Aar, er det samme!" svarte jeg, idet jeg hurtig forlod Værelset."

„J al Hast gjorde jeg mig nu rede, for at forlade dette Sted, der havde været Vidne til en for mit Hjerte saa ubehagelig Scene; jeg indsaae, at alle Baand mellem mig og min Fader vare brudte, og jeg maatte gribe til hurtige Midler, for at unddrage min Marie og mig hans Hævn. — Jeg reiste altsaa til det mig saa kjære Slot. Ved min Ankomst sporede Marie strax den hestige Sindsbevægelse, hvori jeg var, og ængstelig bad hun, at jeg maatte forklare mig, men jeg svarte ei, greb blot hendes Haand, og trak hende med mig til hendes værdige Onkel. Her fortalte jeg Alt, og min urokkelige Beslutning at flygte med Pigen. Jeg havde paa mine Rejser samlet mig en ikke ubetydelig Sum Penge, disse vilde jeg anvende, for paa et affides Sted i Riget at kjøbe mig en lille Eiendom, der kunde skjule og føde mig og min Kone. Den gode Olding blev i Forsnningen forstrækket, omsider indvilgede han med Taarer, og leverede mig desforuden en betydelig Capital, som han havde sammen sparet til Medgift for hans kjære Broderdatter."

„Jeg gjorde snart Alt rede, og vor Afsked fra den Gamle var meget bitter; dog — vor Kjærlighed forsødede de hvasse Torne, som vi nu havde at træde; vi vare usigelig lykkelige. I den nordligste Kant af Riget købte jeg mig en net Bolig; her blev Marie min Kone, og Du, min Datter, en Frugt af vort Ægteskab.“

„Fire Aar henrandt saaledes i navnløs Lykke; uagtet min Faders mange Spioner forblev dog vort Opholdssted dulgt og vor Fred usorstyrret. Men nu, min Datter — nu, Du gode Gamle! — kommer den Begivenhed i mit Liv, som mine Læber neppe formaae at fremstamme, hvis Erindringer aldrig udslættes, og som berøvede mig mit Haab paa enhver Glæde hernede!“

„Det var en skøn Vaardag; min Marie og jeg frydede os ved den fortryllende Natur; muntre og froe leirede vi os i den behagelige Skov, der omgave vor Baaning; Fuglene jubledes imøde med deres liflige Sang, og Foraarets Violer spredte Bellugt omkring os. Du, min Datter, hoppede i glad Ufskyldighed foran os og stræbte at fange de spraglede Sommerfugle, der begjerligen sugede de unge Planter's rige Safter. Henreven af sine Følelser saae min Marie op mod Himlen, greb min Haand og sagde: O Carl! Hvor lykkelige ere vi ei? Næsten for lykkelige til at betræde denne ufuldkomne Klode; thi blot Tanken om Adskillelse gjennemborer mit Hjerte med giftige Vile.“ Fuld af Omhed betragtede jeg den smukke Kone, der gjorde mig saa uendelig lykkelig, og heftigt trykte jeg hendes Haand til mine Læber. Da — hortes et Skud, og — blødende og rallende laae den Elskede i mine Arme.“

Her blev Carls Stemme afbrudt, hans Ansigt blegte som Dødens, og hans blaa Læber zittrede heftigen. Augusta hulkede høit, og den gamle Peder udstødte dybe Suk. Længe varede en ængstelig Tausshed, omsider begyndte Carl atter saaledes: „Min Kone var død ved

en Morders Haand — af hvem torde jeg ei spørge; thi en skræffelig Ahnelse opsteg da i min Sjæl. Mine Følelser formaae jeg ei at male; hun blev begravet, og med hende ethvert Glimt af Glæde i mit Liv. Jeg kunde ei længer opholde mig paa det Sted, der havde været Vidne baade til min Lykke og til min grændseløse Jammer. Det blev solgt, og Alt hvad jeg eiede gjort i Penge; thi jeg havde for bestandig besluttet at forlade mit Fødeland. Med min yoderløse Gusta spadserede jeg en Aften, fort for min besluttede Afreise. Du, min Datter, var endnu for spæd til at føle Dit store Tab, Du hoppede spøgende om ved min Side. Da — gif atter et Skud, og — jeg hørte Ruglen hvine over mit Barns Hoved. Betaget af Raserie iilde jeg mod den Kant, hvor Skuddet kom fra, og her saae jeg Morderen flygte. Jeg anstrengte alle mine Kræfter, indhentede ham, greb ham i Struben og kastede ham mod Jorden. „Beskjend, Uhyre! brølte jeg mod ham: Hvad der er Aarsag til Dine Misgjerninger?“ — „For Guds Skyld! klynkede han: Deres Broder!“ Og nu gienkjendte jeg i Menneskets Skurkessjæl min Broders Rammertsjener. „Det er godt!“ sagde jeg kolde, slap ham, og vendte tilbage til mit Barn, der med ængstelig Raaben søgte efter mig.

„Endnu samme Aften forlod jeg Stedet. Jeg bragte min Gusta i Sikkerhed, og iilde derpaa til min Broder, men han var ei hjemme; han var paa min Faders Gods. Snart havde jeg ogsaa tilbagelagt Veien derhen, og en Tjener viste mig op paa det Bærelse, hvor Generalmajor v. S. befandt sig. Han kjendte mig i Forstningen ikke; men med tordnende Straffetone raabte jeg til ham: „Morder! Ahner Du ei Gjengjeldsens Stund?“ — Forsærdet stammede han: „Menneske, raser Du!“ og vilde ile til Døren. — Men jeg stillede mig for den og raabte: „Du, min Kones Morder! Du, der vilde udøse mit Barns Blod, Siig! Hvad føler Du

nu?" Mit Die luede, mine Hænder knugede ham fast sammen, og af Angest og Smerte blev hans Ansigt sorteblaat: Tal, Skurk! Sreg jeg atter: See Tiden er kommen, da min Mariæ Blod kræver Hævn." Dette Billede angreb voldsomt alle mine Sandser; med forvirret Forstand stod jeg som en Morderengel foran ham. Da anstrengte han alle sine Kræfter, sled sig fra mig, greb en Pistol, der hang paa Væggen, og raabte, idet han rettede den mod mit Bryst: „Eet Skridt videre og Du er forloren!" — „Ogsaa Brodermorder!" raabte jeg med vild Latter; greb om hans Haand, vendte Pistolen om, den gik af, og — blødende sank den Ulykkelige mod Gulvet.

Ved Skuddet trængte der sig Mange ind, og deriblandt ogsaa min Fader. Jeg blev staaende som forstenet. „Grib Morderen!" stammede den Saarede. Min Fader udstødte heftige Skrig, men ogsaa han raabte: „Grib Morderen!" Af mange Hænder blev jeg nu grebet; jeg rørte mig ikke til mit Forsvar, men lod mig ranske slæbe bort. Til et affides Værelse paa Slottet blev jeg bragt hen, og min Dør vel tillaaet. Her gennemfoer de frygteligste Tanker min Sjæl, og jeg stirrede næsten som vanvittig om mig. Ei længe havde jeg siddet saaledes, forinden Døren gik op, og min Fader traadte ind. Jeg vilde tale, men han raabte: „Stille, og hør! Jeg har blot tvende Ting at forelægge Dig, og til disse svarer Du Ja eller Nei." Jeg tang, og han vedblev saaledes: „Enten indgaaer Du strax de Forbindelser, som jeg agter at knytte for Dig, eller Du bliver for Retten fremtrukken og dømt som Brodermorder. Alle Beviser ere mod Dig, og selv maa jeg vidne, at Du allerede for flere Aar tilbage har udstødt mistænkelige Trudsel imod Din Broder. Svar nu! Svar bestemt, om Du agter at indgaae hvad jeg foreskriver Dig, eller ei?"

„Nei!“ raabte jeg heftigt, idet jeg saae paa ham med et frygteligt Blik. — „Godt!“ svarte han, og gik. Da han var borte, opsteeg Tanken om Dig, min Augusta, med smertelig Bekymring i min Sjæl. Jeg var Fader — og besluttede at redde mig. Mit Øie spejdede derfor efter, om det var muligt at foretage et Spring fra Vinduet, ned til Slotsaugen; det var voveligt, dog ei umuligt, og jeg besluttede derfor at forsøge det. Da det nu var bleven Midnat, og Alt paa Slottet tykt og stille, aabnede jeg Vinduet, foretog Springet og — kom lykkelig ned. Nu ilte jeg til det Sted, hvor jeg havde forladt Dig, min Datter, og min Ejener, og med Eder forlod jeg mit Fædreland. Lykkelig ankom jeg til Norge, og besluttede at seile langs Kysterne til Bergen. Da var det hiin Storm paakom mig, der kastede mig ind blandt disse Klipper, hvor jeg siden efter har fundet Ophold.“

„Nu veed Du, gode Gamle, hvem den Mand er, som Du i saa mange Aar har huset; Nu veed Du, hvem Den er, som Du har beviist meer end Faderkjærlighed. Ogsaa Du, min Gusta, veed nu hvad det var, som nedtrykte Din Faders Sjæl, og som gjorde ham usikkert til at nyde Livets Glæder. Du veed nu, hvad som har udstødt mig af mit Fødeland, og hvad der for bestandigt binder Dig og mig til dette Sted.“

Augusta kastede sig med lydelig Hulken til sin Faders Barm; han trykte hende med Omhed til sig, og en høitidelig Tausshed herskede.

Endnu var ei det Halve af den Tid forløben, der var bestemt, inden Augusta kunde vente den Elskede tilbage. Hendes Hjerter bankede længselsfuldt blot ved Tanken herom, og hun troede ei, at kunne udholde Sjæls synets Salighed. Smilende afmalte den gode Datter

for sin Fader de lykkelige Dage, som vilde vorde dem til Deel ved den elskede Augusts Tilbagekomst. Faderen smilte vel ogsaa, men hemmelig foer en ængstelig Mistro gennem hans Sjel; han, den af Menneskene saa haardt forurettede Mand, kunde for Eftertiden ei fatte Tiltro til Nogen, og heller ikke til den fraværende Yngling.

Den mørke stormende Høst var nu forbi, den kolde Vinter havde allerede indfunden sig, og huult brødes Bølgerne mod den Is, der havde taarnet sig om de nøgne Klipper. I Lødsboligen herskede en melankolsk Stilhed, thi den gamle Peder laae, nedboiet af sin høie Alderdom, i den sidste Strid, som Mennesket har ver her i Verden. Dog — hans Kamp var ei haard; thi med Rolighed saae han sin Oplosningsstund imøde; med den gode Christiens sande Troe og Glæde længtes han efter den Fryd, der ventede ham i en bedre Verden. Uden at være betyget af nogen trykkende Brøde, hævede hans Døie sig blideligen op mod den kjærlige Fader, der nu snart skulde modtage ham i sit Skjød.

Med bittre Taarer sad Augusta foran hans Seng, og med dyb Bæmød greb hendes Fader Aldingens kolde Haand.

„Sørger ei! sagde den Gamle blidt: Glæder Eder med mig over den Herlighed, hvortil jeg indgaaer, og hvori jeg engang skal samles med Eder. Jeg er nu mæt af Livet, og længes hjertelig efter at stedes til Ro; dog — eet Ønske havde jeg endnu tilbage, det at see Dig, Gusta, lykkelig ved Din Brudgoms Side. Men — Herren vilde det anderledes, han kalder mig før, dog ogsaa hiiset skal jeg skue Din Lykke og fryde mig med Eder.“ Her blev den Syges Stemme mattere og mattere; frampagtig greb han Carls Haand, og rallede: „Farvel!“ — Da — blev Døren opreven og — den elskede Yngling styrtede ind. Med et høit Skrig ilte

Augusta i hans Arme, og Glædens Udbrud undslap ogsaa Carls Læber. Den Syges Dine foer op: et Smil sammentrak hans Læber, begge Arme strakte han ud mod de Unge, og Døden lagde sin kolde Haand paa hans Hjerter, hans Dine brast — og han var ikke mere.

Hellige Venstabs Taarer fældte Carl ved den gamle Lødses Jordefærd. „Du udsøndede mig med Menneffene! sagde han: Du gjød i min Barm Venstabs blide Sølselser; — Du var min Fader, og meget, meget har jeg tabt i Dig!”

Ved Augusts Barm fandt Gusta blid Trøst over Oldingens Død; dog bemærkede hun hos Ynglingen en vis Forvirring, som han forgjeves søgte at vorde Herre over. Ogsaa Faderen bemærkede dette, og gav mistroisk Ugst paa ham. Naar Tiden var om en nærmere Forbindelse og deres bestandige Ophold paa dette Sted, blev han siensynlig taus og tankefuld. Derfor besluttede den bekymrede Fader, alvorlig at tale med ham, og da de en Dag vare ene, begyndte han saaledes: „August! Du har noget paa Dit Hjerter, som Du søger at skjule, det er ikke godt; tal medens det er Tid, siden er det for sild.”

Med Jnderlighed greb Ynglingen hans Haand og raabte: „Ja, det maa frem i hvad saa end Udfaldet vorder! Ingen Forbindelser hindre nu min Kjærlighed for min Gusta, min Fader er død, og jeg er nu selv Herre over min Haand. Men — den Tanke ængster mig, at vi for bestandig skal bindes til dette golde eensomme Sted, at jeg ei kan føre min Elskede ind i den Stand, hvortil jeg har Rettrigheder; thi vilde da: jeg er ei Den, jeg udgav mig for, jeg er Generalmajor v. S. eneste Søn.” — Her tumlede Carl om; dette var ham for uventet — hans Broders Søn stod for ham og forlangte hans Datters Haand.

Omsider kom Alt til Forklaring. Den unge Baron var henrykt ved Tanken om at have gjenfundet sin Duzel, og over at det var hans Datter, som han havde faaet sig til Brud.

Alle den ældre Barons Betænkeligheder over at vende tilbage til sit Fødeland vare nu hævede; hans Fader og Broder vare døde, hans Augusta skulde snart worde den unge Barons Gemalinde, og med ham dele den betydelige Formue. Saaledes forlod han med sine Børn Lodsboligen; deane Bolig, der i de mange Aar havde været Bidne til den bitter Sorg, var nu ogsaa Bidne til den Fryd, der gjennemstrømmede den Væde. Paa den gode Peders Grav offrede endnu han og hans Børn nogle hellige Taarer. „D, han er Skaber af vor Lykke! raabte den unge-Baronesse: Han optog os arme Bildfarende; han gav os Ophold og Faderkjærlighed, og han satte os i den Stand, at vi kunde redde min elskede Augusta!“

Med rørt Hjerter vendte Carl v. S. tilbage til sit Fødeland, hvor Væresbeviisninger og frybende Smigrier nu mødte ham; men hans Hjerter blev koldt for disse. Sin sande Lykke og Tilfredshed fandt han i sine Børns Kjærlighed, og da den elskværdige Baronesse overrakte ham med Modertkjærlighedens hele Fryd den første Dattersøn, raabte han: „D, jeg Forbovne, der knurrede mod Skjebnen.“

Joh. St. Wang.

Hvad er Kjærlighed?

(Efter den svenske Digter Dahlgreen.)

Kjærligheden er en Gud; thi han behersker Alt, saavel Døekere som Dandsferinder. Han har Binger, thi han lider ikke noget Dyhold. Han er hurtigere end Vinden, mere brændende end Ilden, ommere end Duen, mere klagende end Rattergalen, skønnere end Maanen, mere smægtende end Aftenstjernen. Kjærligheden er Livets Liv, Sjælens Sjel: ja, han er saa skøn, saa guddommelig, saa elskværdig, staaer saa høit over Toddy, Guldgalloner, Smuglegods, kongelige Plakater, Resolutioner, Privilegier og Konstitutioner, Sukkerkandis og Medailler, at, dersom man fik ham at see Ansigt mod Ansigt, vilde man deraf blive aldeles henrykt. Kjærligheden er Veien til det Edle, Dydige og Guddommelige. Man har aldrig elsket, om man ikke tillige i Kjærligheden har omfattet Alt, hvad der er Skjont, Uskyldigt og Yndigt. Kjærligheden kan aldrig synke ned til Polytheisme. Formaalet er blot Eet: een Sol, een Troe, eet Haab, eens Bekjendelse. Laarene og Sukkene ere det daglige Offer. Man kan springe sig til Riigdom og Ære, men ikke til Kjærlighed; den kommer som Alt, der sendes ovenfra, upaakaldet, uden vor Bøn. Væk mig om Midnat, og det er fuld Dag, hvis Kjærligheden staaer ved mit Leie. Syng en Sang, og toner den igjennem Verdensaltet, saa er det Kjærlighedens. Den Evige skabte Verden, for at eie et Formaal for sin Kjærlighed, og Døden sprang af sit Chaos og fik Liv. Da begyndte Roserne at opsende deres Duft, Stjernerne at tale Kjærlighedens Diesprog. Man siger, at Kjærligheden bærer Vænger. Ivertimod: det er just Kjærligheden, som løser alle Bænd. Kjærligheden er en Befrielse for al Forgængelighed. Man afryster det grove Støv. Man skjærmydsler med Evig

hedens Forposten. Jeg vilde paastaae, at det høieste Beviis for en Evighed er Kjærlighedens Tilværelse. Ingen Ting kan heelt og holdent døe, hvor Kjærligheden fornyer Alt. Dens Kilde er uudsømmelig. Uden dens Aare var sikkerligen den poetiske for længe siden udtørret. Kjærligheden veed ikke af nogen Credit eller Debet; han har ligesom de første Christne, Alting tilfældes, Taarer og Smil, Fryd og Bedrøvelse, Haab og Fortvivlelse, Morgen og Aften, Lyndstol og Dobbeltstol. Ei heller veed han af nogen Politik, ei heller behøver han at op-
 hjelpe sine Affærer hos d^r. Rothschild & Comp. Kjærligheden behøver ingen Bækker; hvert Pulsflag er det. Kjærligheden regner ei Tiderne efter Solens og Maanens Skifter. Sekunderne flyve efter Pulsflagene, Minuterne efter Sukkene, Timerne efter Kyssene, og Dage efter Kjærligheds-Billeterne. Kjærligheden findes, ligesom Johansens Blanksværte, overalt; men han behøver, ligesom den, først at rystes, inden han bliver god. Venkabet er Kjærlighedens Ekko. Han gjentager dens sidste Ord: Evtigt. — Alt elsker, kun eet Væsen ikke, Afgrundens Fyrste, den Ulykkelige; han maatte evindeligen hade. Dog, kjære Læser, Du fatter mig ei, Du forstaaer mig ikke. Du seer ligesom efter noget Usynligt, Ubegribeligt. Du maatte selv blive forelsket, for at kunne fornemme, hvad Kjærlighed er.

Velan! Jeg vil da udkafe et andet Malerie:

Tænk Dig en stjern Sommeraften. Solen staaer paa det nederste Trappetrin af sit Tempel. Blomsterne bøje sig og gjøre Korsets Tegn. *) Skovtoppene bære brændende Fakler, og Fuglene istemme Kjærlighedens Halleluja. I Søens Bugge synker Dagen. Maanen tramper sin Viinpresse af purpurrode Skyer. Aftenstjernens

*) Talemaaden: „at gjøre Kors-tegn“, forekommer meget hyppigt i Sverrig. Saaledes siger man f. Ex. om en drukken Præst, at han gjør Kors-tegn med Benene istedetfor med Haanden.

Alsyn spiller i Boven som et Mariabillede i en Døbefond. Skyerne ligge som henkastede Elørfolder. Havernes Ravnedagspenne, Stokroserne, have ophørt at skrive. En stille Frimurerhøvsten gjennembæver Alt. Hele Verden synes at udgjøre eet eneste Favnetag, kun Du føler Dig saa eensom.

Noget fattes. Naturen er for Dig saa tom, saa farveløs, saa aldeles uden Betydning. Du er som en Fugl uden Vinger, et Skib uden Seil, et Træ uden Løv, en Blomst uden Duft. Solen, Maanen og Stjernerne lyse for Dig, men i dem er ingen Varme, intet Liv. Hiinsides de blaa Bjerge og den blaa Himmel og de lysende Berdener, vil Du skue noget endnu Klarere, Hviere, og Skjønnere, kjende endnu noget Varmere, Indigere og Saligere. Du sukker, og Sukkene flyde omkring Din i Saarer druknede Verden, men finde ingen løvklædte Grene, ingen blomstrende Høi, ingen grøn Tue at hvile sig paa. Du udstrækker Dine Arme, og favner kun den tomme Luft. Krasløs og klagende synker Du imod en Jord, som ei har noget Øre for Qualen, noget Hjerter for Deeltagelsen. Hvo er det da, som, paa en lys Grund af Sølverskjer, sagte sænker sig ned til Dit Leie? Denne himmelske Skikkelse af Roser og Lilier, hvo er hun? Hvad vil hun? Du sukker, og hendes Bryst bliver Dit Ekko. Du smiler, og mødes af gjensmilende Blikke. Du tænker, og Dine Tanker blive Følelser. Veed Du endnu ikke Betydningen heraf? Dog nei, Du kommer ikke til at vide nogen Ting, forstaae nogen Ting; thi Kjærligheden er et Barn, og dette Barn bærer et Bind for sine Dine; Det seer ei, det hører ei, det blot drømmer. Men nu har Du allerede brudt det hemmelige Indsegl. Med det første Kys; thi det er med det, som med den første Vaarblomst, den første Lærke, det første Digt, det første Champagneglas: det er det herligste.

Men hvad er da et Kys? Et Kys! Hvilket Klagsfuldt Ord! Eenstavelses, som selve Kysset. Lad mig eftertænke. Jo, et Kys er tvende Sjæles Bilager, den fjerde Bon i Kjærlighedens Bønnebog, Livets primula veris. Linturen af al Sødme, Diebliffet af en Evighed. Naar Sjælene i Vinenes Binduer længe have betragtet hinanden, saa nedstige de tilsidst paa Læbernes Altan, for at omfavne hinanden. Ligesom tvende Qvistsolbskugler flyde tvende Hjerter sammen i et Kys.

Ikke blot det første, men ogsaa det sidste Kys er Kjærlighedens. Døden er det andet Livs Cupido.

Veed Du nu ikke, hvad Kjærlighed er, saa staaer Du ikke til at hjælpe, hverken ved Hofmandsdræber, Magisterium Bismunthi, Selzervand eller Spanskflue. Staf Dig da Raadsensbrød i en Stiftelse, laas Din Dor, sæt en Vandflaske paa Bordet, rul Gardinerne ned, tænd Din Glaslampe, læg Dig paa Din HestehaarsMarbras, og lær Adresseavisen udenad. Naar Du har gjort det, kan Du døe, naar Du behager.

Hertuginde af Berry som Heltinde.

Ved en Træfning i Bendeen skulde denne Fyrstinde i egen Person have anført sine Tilhængere mod de regulære Tropper. En Hest blev fundt under hende, og da hun ved Faldet mistede sine Baaben, greb hun en ved Siden af hende falden Soldats Bøsse, og opmuntrede atter til Angreb. Hun var i 11 Timer uafbrudt i Træfningens Hede, og kom uskadt derfra, med Undtagelse af nogle Kontusioner ved hiint Fald. Da den var forbi, forbandt hun med egen Haand de Saarede, og syntes, uagtet hun var omgivet af Døde og Døende, slet ikke at lægge Mærke til sig selv, skjøndt hun var overvældet af Udmattelse og Træthed. En andengang frelst hun sig fra sine Forsølgere ved at holde i en stor Trægreen, der var bunden fast til hendes Ledsager, medens denne svømmede over en Bjergstrøm. Midtstrøms braft Grenen, og hun benyttede nu selv den Svømmefærdighed, som hun ved sine Besøg i Dieppe har erhvervet sig, og kom lykkelig over. Driivaa, og overvældet af Strabads, Kulde og Hunger, søgte hun nu, trods sin Ledsagers Advarsler, Tilflugt hos en Mand, der var bekendt som en heftig Modstander af hendes Parti. Hun sagde til ham: „De seer her for Dem Deres Konges ulykkelige Moder, landflygtig og forfulgt, halvdød af Udmattelse, Kold, vaad og hungrig; De vil ikke nægte hende en Bid Brød, en Krog ved Deres Arnested, og et Leie til at hvile sine trætte Lemmer paa.“ Han kastede sig da for hendes Fødder, og erklærede med Taarer, at hans Huus og Alt hvad der tilhørte ham, var til hendes Tjeneste. Og hun forblev i nogle Dage, medens hun blev bestræft forfulgt, i hans Huus, som paa Grund af Eierens bekendte politiske Caracteer, var frit for al Mistanke. Hun gik ofte klædt i den groveste og simpleste Bondedragt, og søv

ikke sjældent under aaben Himmel, i Læ af nogle Træer eller Buske. Det eneste hun ved dette Leie besværede sig over, var det, at hendes Kappe var for kort til at bedække hendes Fodder, naar hun sov. Men hvis den havde været længere, vilde den have været til Hinder ved hendes Flugt.

To Smaafortællinger af Walter Scott.

En Dag havde jeg den Lykke at være i Selskab med den berømte Walter Scott paa Jedburg, hvor det blandt Andet kom paa Tale om, at Haaret paa et Menneske kunde pludselig vorde graat. I Anledning heraf fortalte han følgende skrækkelige Scene, som han selv havde været Vidne til i Edinburgh:

„Paa Veien fra Gammelstad til Nyttad faldt det mig engang ind at stige op paa en Banke, for at see efter en Stud, som i en lukket Gaard var bleven gjort rasende af nogle Slagtersvende, og havde løsrevet sig. Synet af en Mængde Nysgjerrige, som stode udenfor Ringmuren, forøgede endnu det vilde Dyr's Raserie. Slagterne satte efter ham og søgte at kaste ham Reeb om Hornene, og befæste ham ved en Pæl, for der paa Stedet at dræbe ham. Dens Dine funkede, den stummede af Graad, og med sine Fodder kastede den Snab og Jord op paa Taget af de omkringstaaende Smaahuse, hvis Grund han rystede ved sin Stampen. Jeg havde ikke længere Lyst at see derpaa, og gik videre, men neppe var jeg kommet nedenfor Bansen, førend et Skrig naaede mit Øre, og da jeg vendte mig om, saae jeg det rasende Dyr ile henimod den Side

jeg gif, og kun i ringe Afstand fra mig. Hurtig søgte jeg at komme op paa den langs med Veien løbende Muur, hvorpaa jeg uden Fare kunde see og vente Sjens den. Jeg skjælver endnu ved at tænke paa hvad jeg saae. Blandt Mængden af de forfækkede Rysgjerrige, som befandt sig i Nærheden af mig, var ogsaa en ung Dame, med en Raabe af rød Farve, en overordentlig farlig Couleur i Nærheden af en rasende Tyr eller Stud."

„Ogsaa hun iilte henimod Muren, som hun dog endnu ikke var kommet op paa, da Studen styrtede sig imod hende. Det ulykkelige Fruentimmer havde kun endnu saamegen Tid, at hun med Ryggen lænede sig til Muren, holdende begge Hænder for Ansigtet, som om de kunde beskytte hende. Studen kom lige imod hende, og styrtede med eet Spring mod Muren; han havde sigtet saa godt, at begge hans lange Horn traf Murens Stene, uden at alligevel dens Hoved berørte Damens Bryst, som han maatte have knust, hvis hun havde været noget mere forpulent. Dette var i Sandhed forunderligt og næsten utroligt, men jeg forsikkrer Dem, at Damen ikke tog den mindste Skade, da hendes Arme befandt sig over Hovedet, og hendes Legeme imellem Studens Horn, og som endnu større Lykke og Mirakel havde det stærke Stod hoormed Dyret løb mod Muren, den Virkning, at det styrtede nogle Skridt tilbage og sank omkuld, hvilket Dierblik Slagterne benyttede, og gav det Dødsbladet. Om denne Dame havde saaet graa Haar af Skræk, havde sandeligen ikke været at undres over."

„Jeg vil endnu, vedblev Walter Scott: fortælle Dem en sælsom Historie, som angaaer mig personlig, og som ligeledes kan kaste noget Lys paa Spørgsmaalet om den hemmeligt virkende Kraft imellem Haarene og Hjertet. Den tildrog sig for nogle Aar siden, da jeg med en mig særdeles kjær Ven gennemstreifede den lange med høie Fjelde bedækkede Bjergkjæde, som udgjør Høis

Landets meest materiske Partie. Midt inde blandt disse Fjelde befinder sig et naturligt, høist mærkværdigt Svælg, som vi ønskede nøie at bese. Det er egentlig ikke noget Svælg, men en dyb underjordist Hvalving, som Naturen har gravet ind i Klippen. Efter Udseendet skulde man holde denne uhyre Hule og dens omgivende Fjelde for en udbrændt Vulkan, der havde udspøjet al sin Lava; det er en gyselig Afgrund, naar man, lænende sig ud over Kanden, maaler dens Dyb. — I denne Hule nedstiger man ved et Slags Maskinerie, en Lænestol, der hviler paa fire skraalebende Reeb, der ere befæstede ved et tykt lodret nedhængende Toug, som løber omkring en Vinde, der er anbragt ved en skraas overhængende Klippe, accurat som i Kulbjergværkerne. En kjæmpestor Høilænder var tilstede, for at sætte Maskinen i Gang. Min Rejsesælle satte sig først deri. Da jeg ikke kunde slaae Ahnelsen og Frygten for en skrækkelig Begivenhed ud af mine Tanker, saa spurgte jeg, da jeg saa Befordringen komme tilbage til mig, om min ledsager ingen Skade var kommen til. „O nei, vist ikke! svarte Bjergmanden: Om en Sekund vil ogsaa De være paa Veien. De er dog endnu engang saa stærk.“ — „Men er ogsaa Touget stærkt nok?“ spurgte jeg igjen. — „Endnu er det ikke saa forslidt som det sidste der gik itu med en Person!“ — „Satte han Livet til derved?“ — „Ja, en han saa havde haft hundrede Liv, havde han sat dem til.“ Ifølge dette Svar undersøgte jeg Touget, og fandt det meget raadent. „Hvorlænge har det Toug været brugt?“ spurgte jeg. — „Altkurat 5 Aar! svarte han: Det andet var en Maaned ældre, da det sprang.“ — „Men hvorfor tager I ikke noget andet?“ raabte jeg mismodig. — „Imorgen tidlig skulde vi skifte! gjensvarte han med ligegyldig Rolighed: Og De ere formodentlig de Sidste som gjøre Touren dermed.“ — Stolen var imidlertid kommet op og ventede paa mig. Uden at være uhoslig mod min Ven,

kunde jeg ikke lade ham være allene nede i Afgrunden, desuden skammede jeg mig for at vise Bjergmanden min Frygt, og satte mig derpaa. „O! sagde han, formodentlig for at berolige mig: Igaar har den baaret en endnu langt sværere Mand end De!“ Idet han sagde dette, lod han Touget glide, og jeg udfødte et huult Ansigtskrid, men det var for sildig, og jeg befandt mig snart lykkelig nede paa Hulens Bund. Solen, som just denne Dag skinnede meget klar, trængte med sit Lys selv ind i det Indre af Hælvningen, hvis Bund var bedækket med fint Sand, blandet med Smaastene, nedfaldne fra Klippen, som udgjorde dens Loft. Halvandethundrede Personer kunde mageligt have staaet deri. Klippen funkede overalt af en glasartig Glimmer, der gjorde en herlig Virkning, og som formodentlig har foranlediget, at man har givet Hulen Navn af: „Geernes Vallads.“ Men for mig havde det kun liden Vinde, thi foruden den Frygt Bjergmanden havde indskudt mig førend min Nedfart, havde ogsaa min Ven forøget den ved en kun lidet opmuntrende Fortælling. „Det tildrog sig engang, sagde han: at da en ung Mand blev trukken op igjen, og han neppe havde naaet Souverainens Abning, før han, opreistaaende, og utaalmodig efter at komme derfra, sprang ud førend Maskinen endnu var fastgjort, saa den endnu vaklede, og han styrtede ned i Afgrundens Dyb.“ — „Skæffeligt! Grueligt!“ raabte jeg. — „De maa derfor, min Ven! vedblev han: lade Stolen rolig naae Jordbunden deroppe, saa har det ingen Fare.“ Idet han sagde dette, steg han tilveirs, og jeg belavede mig paa at følge efter. Ikke uden Rædsel satte jeg mig i Maskinen, for igjen at blive trukken op i veiret; jeg skjælvede saaledes, at Tænderne klappede. Ved Nedfarten havde jeg bestandig seet nedad, og min Frygt havde taget af jo længere jeg kom ned; ved Opfarten tog Frygten til, jo høiere jeg kom tilveirs. Mine Mine vare

uafadeligt fæstede paa det store Tong, der knagede og bragede, de andre Reeb omfattedes frampagtigt af mine Hænder.

„Det giver efter!“ hørte jeg en Stemme ovenfra. Forstrækket slog jeg Diet op og saae, at en af Fletningerne paa det ene Reeb, der havde skuret sig paa en Klippe, sprang over, og at strax derpaa endnu en anden sprang, saa den sidste kun endnu var tilbage, og snart ogsaa maatte springe. Af Skræk mistede jeg mit Mæle, og alle mine Sandser, jeg vaklede — — da jeg kom til mig selv igjen, befandt jeg mig i min Vens Arme. I det Dieblif han havde seet mig vakle og blegne, og Marinen vilde berøre Klippen, havde han kraftig grebet fat i mig og Stolen, og frelst mig fra at styrte ned. Skjelvende og bævende, som i den største Dødsangst, ilte jeg bort fra Alfgrundens gabende Svælg. Hvis Haar kunne blive hvide af Skræk, da var det besynsderligt at mine ikke blev det, thi jeg er vis paa, at de stode som Bjerger paa mit Hoved da jeg satte mig paa Stolen, og endnu stode stift tilveirs, da jeg atter følte Klippen under mine Fødder.

(New Monthly Magazine.)

En mærkelig og rædseltfuld Begivenhed.

Da Carl den Tolvte i Aaret 1718 for sidstegang trængte ind i Norge og beleirede Frederikshald, lod han en Afdeling af sin Hær paa 10,000 Mand gjøre Indfald i den nordlige Deel af Landet. Generallieutenant Armsfeld var Anføreren, og hans Plan gif fornemmelig ud paa at erobre Trondhjem; men Mangel paa Kanoner hindrede ham i at udføre dette Forsæt. Allerede var hans Proviant sluppen op, og Hæren nødte sig til at trække sig tilbage, da han pludselig erfoer Carl den Tolvtes Død. Den 11te December 1718 var Dagen, da den heldtemodige Konge af en ubekjendt Haand blev skudt i Løbesgravene for Frederikshald, og Armsfeld maatte nu fremskynde sit Tilbagetog, da han intet Haab havde om at faae nogen Undsætning. Nordmændene fulgte ham i Hælene; hans Hær var udmattet af overmenneskelig Anstrængelse, og leed desuden Mangel paa Levnetsmidler, saa at alt Haab om Redning næsten syntes at være forsvundet. Kun een Tanke opretholdt de Flygtendes Mod, de nærmede sig deres Fædrelands Grændser, og anspændte nu deres sidste Kræfter, for at naae dette. Imidlertid havde de endnu en Vej paa otte Mile tilbage, for at komme over Bjergstrækningen Tydalen til Provindsen Jemteland.

Mørk, i stum Fortvivelse, red den ulykkelige Hærfører foran sine af Hunger og Kulde udmattede Soldater. Det var den 12te Januar i Aaret 1719, da han nærmede sig Bjergene, og den tidlige Vinteraften bredte allerede sine Skygger over Klipperne, da Hæren betraadte den uheldsvangre Bjergsti, som alt var halv skjult af uhyre Sneemasser. Om Natten reiste sig en heftig Storm, blandet med Sneefog, ingensteds visse sig en Tilflugt for de Udmattede, og i den rædseltfulde Ørk, omhvirede af Sneemasserne, gif de i stum Fortvivelse

den visse Død imøde. Tre Dage og Nætter rasede Stormen uden Ophør; nogle norffe Ryttere, der fulgte Hæren som Krigsfanger, flygtede bort i den almindelige Forvirring, og bragte deres Landsmænd Efterretningen om de Svenskes forvibledede Stilling. En Uddeling af 200 Skiesløbere, som satte efter de Flygtende, indtraf fjerde Dagen paa det Sted, hvor hine vare blevene overfaldne af Stormen. Hvilket Syn frembød sig her for deres Øine! Titusinde og femhundrede svenske Soldater vare frozne ihjel, og Døden fremtraadte her i de mangfoldigste Skikkelser. Paa et Sted holdt hele Escadroner Kavalleri, tætsluttede i Rader og nedsjunkne til Hovederne i Sneen. Paa et andet Sted vare hele Regimenter af Infanteri nedstyrtede fra Klipperne i Sneen, uden at efterlade andet Spor end deres Fodtrin. Kanoner og Vogne holdt i Dalene, men Hestene og Rudskeene vare ihjelfrozne. En Mængde Soldater syntes at være isfærd med at antænde et Baal af deres sønderslagne Geværer; man nærmede sig dem, og fandt dem Alle uden Liv. Paa andre Steder laae dødfrozne Soldater knælende med foldede Hænder, og skjøndt alle Veiene vare bestrøede med døde Legemer, laae dog Størstedelen af disse under de uhyre Sneelag, saa at de først om Foraaret, da disse smeltede, kom tilsyne. To svenske Generaler: de Barre og Zoega, vare ligeledes ihjelfrozne. Den Første blev funden død i sin Slæde, og alle hans Folk vare ligeledes omkomne. To andre Generaler tilligemed femhundrede halvdøde Soldater bleve, som de eneste levende Væsener, tagne til Fanger. Om Foraaret grov Bønderne de Døde op og plyndrede dem, men lode Legemerne blive liggende til Bytte for Ulve og andre Rovdyr, hvilke samlede sig i en saa stor Mængde, at denne Egn længe blev et indbringende Standpunkt for Jægerne i de nærliggende Provindser.

Smaatræk af Holbergs Biographi.

Historikeren Abraham Kall skulde som Barn lære Musik, hvortil han imidlertid hverken havde Lyst eller Anlæg. Han maatte alligevel gnide visse Timer om Ugen paa Violin, hvilket Holberg undertiden hørte, naar han besøgte Drengens Fader, Conferentsraad Kall. Den Sidste meente, at den lille Abrahams Talent for Musik nok vilde udvikle sig med Aarene, og at han da selv vilde faae Lyst dertil, men Holberg, som selv var Musiker, og ikke vilde, at Børn skulde tvinges til noget, som var imod deres Natur, sagde, at han gjorde Uret i at lade Drengen spille sin Tid med at lære en Kunst, hvortil han intet Anlæg havde. En Dag hændte det sig, at Forældrene vare i Besøg, men ventedes hjem hvert Øieblik. Holberg besluttede nu at overraske dem med en Serenade af egen Opfindelse. Han fik den lille Abraham opstillet paa Taget af en Svinessti i Gaarden, stilte sig selv op ved Siden af ham, og kneb een af Grisene i Halen, hvorved han fik den til at skriges heel jammerlig, medens Drengen af alle Kræfter gned paa sin Violin. Forældrene traadte under denne Musik ind i Gaarden, og Holberg sagde nu følgende Ord: „Slig Concert er den eneste, hvori Eders Søn kan tage Parti. Synes Eder nu at Drengen skal spille sin Tid paa at blive slig en Musikus, da skal jeg ikke ostere tale derimod.“ — Denne Tiltale hjalp, Musiklæreren fik Afsked, og lille Abraham lagde med inderlig Glæde Violin paa Hylden.

Som et Beviis paa den Lethed, med hvilken Holberg arbejdede, kan følgende Anecdote tjene. Da han fik i Sinde at skrive sin jødiske Historie, sendte han en Billet til Professor Horrebow, hvori han anmodede Denne om at skaffe sig de vigtigste Bøger, som

omhandlede den berørte Gjenstand. Zorrebou gjorde sig megen Umag, for at samle et videnskabeligt Apparat; han gjennemføjte Bibliothekerne, laante af Andre, fort sagte, efter nogle Ugers Forløb sendte han nogle Dragere med en Kuro fuld af Bøger til Solberg. Men denne lod dem gaae hjem igjen med det Tilsendte, og lod Professoren i en forbindtlig Skrivelse vide, at nu var han allerede halv færdig med sin jødiske Historie. Det havde kun været hans Ønske, at faae nogle Hovedværker til Afbenyttelse, og disse havde han imidlertid vidst at erholde til Laans af Andre.

M a r p e k l a n g.

Natten sank paa Mark og Enge, trindt forstummer Fuglens Sang,
Kun i Harpens gyldne Strengte bærer en melodisk Klang:

„Hvad er Støvet's bedste Lykke, Himlen i en jordisk Varm?
Et Phantom, en flygtig Skygge aldrig favnet af Din Arm;
Naar ei et beslagtet Hjerte, som Dit Væsen heelt forstaaer,
Al Din Længsel, Fryd og Smerte, kjærlig Dig imøde slaar:
Hilbet mellem Tvivlens Traade vinder aldrig Anden Fred,
Naar ei Livets dunkle Gaade løses ømt af Kjærlighed.“

Englestemmer, rene, milde, svare fjernt fra Lysets Kyst:
„Kjærlighed er Glædens Kilde, Hjertet i Naturens Bryst.“
Skjalden vaager med sin Kummer, lytter til den hulde Sang;
Men han dysses ei i Slummer ved den underfulde Klang:
Himlen for hans Blik er lukket, Længslen flyver vildt affied,
Dg veemodig stiger Sukket: „Her er ingen Salighed!“

„Alt Dit Haab, Din Fryd, Din Smerte, rives bort af Livens Strøm;
Alt er Tant — vær rolig, Hjerte! hele Livet er en Drøm.“

Sr. Sneedorff Birch.

M u r a d E f f e n d i.

Zanteferen Gregor Ziberlys Conditorbod, der smykker en af Forstaden Peras bedste Gader, og i hele Constans tinopel ikke har sin Lige, var en Dag fuldere end sædvanligt. Hist sad Tyrker, stille og alvorlige, paa damastbetrufne Divaner, med Venene forslagte under sig, i deres sælsomt brogede, malerist vide Klædning, med mangfoldigtformede og farvede Turbaner paa Hovederne, og drak, uden at bekymre sig om Noget, deres kjelige Scherbet eller dampende Caffé. Ikke langt fra dem tilhøvsede et halvt Douzin Grækere, med deres Nationalcaractærs fulde Livlighed i Minespil og Gebærder, hinanden Serailnyheder, der paa den hundrede Haand vare komne til deres Kundskab, og søbede derved deres Kosolio til de fine, søde Slikkerier, i hvis Tilberedelse Orienten saalangt overgaaer Europa. Hist stod en Tuneser: Søkapitain i sin guldbremmede Dolman, hvide Kapper af det fineste Lammeuld, med det ziirlige, i alle Tris's Farver prangende Hovedsmykke, og lod sig, Prophetens Love til Trods, Liqueurerne smage fortræffeligt. To Engellændere spottede over den slappe Punsch; en Franskmand blæste med spidse Læber i Skummet paa sin Chocolade, medens en Armenianer fandt Posteien som han nød, for dyr, og en Jøde, som stod nær derhos, af Uergrelse og Harne ikke engang kunde fortære det lille Stykke Riistærte som han holdt mellem de lange tørre Fingre, men sagte mumlede Talmuds grueligste Forbandedelser over Armenianeren, der igaar havde snydt ham for nogle Parahs paa en Handel.

Pludseligt raslede de store Glasdørre. En ung og meget smuk Græker slagrede ind. Zobelbesætningen, den elegante, Skjodesløst paa det ene Dre trykte Peltshue med det røde Omslag, og de gule, glindsende Maroquinstøv-

ler, forkyndte Fyrstesønnen. Tyrkerne agtede ikke paa ham. Hans Landsmænd høiede sig derimod til Jorden for ham. Han tilfaste dem et overmodigt, fornemt Blik, nikkede neppe mærkeligt med Hovedet, som om han just kom lige fra Speilet, hvor han havde studeret paa sine Miner som tilkommende Hospodar af Wallakiet, og befalte Jis. „Jeg kommer nu — fastede han let hen: fra min Onkel, Dragomanen ved den høie Port, der just var vendt tilbage fra Storveziren, da Denne blev kaldt til Seraillet. En Sultaninde var i Forløsningens Dieblik.“ Dermed satte han den tomme Jisfaal, tilfastede Conditordrengen nogle Penge, og tilte ud. „En Sultaninde bliver just nu forløst!“ lod det fra den ene Ende af Salen til den anden, og Selskabet følte sig meer og mere pirret til, ved denne for det osmanniske Dynastie saa vigtige Begivenhed, gjensidig, hvorvel med stor Forsigtighed, at meddele hinanden deres Forventninger om de gunstige eller ugunstige Følger, alt efter som Udfaldet maatte blive. Kun Tyrkerne bleve stumme som bestandig, skjønt Lynet af deres Blikke, Rødmen paa deres Kinder, og den raske Strygen af deres lange Skjæg, tilfrækkelig tilkjendegav deres høieste Spænding.

Da tordnede et Kanonstød. „Det er Signalet om en lykkelig Nedkomst!“ raabte man. Tobakspibernes brede, gule Røgspidser stoi fra Muselmændenes Læber, Glassene, Kopperne og Skeerne bleve ubewægelige paa den halve Vej til Munden hos de Christne, og i tyrkisk, græsk, hebræisk Tungemaal, saavelsom i alle franske Sprog, bleve Skuddene ivrigt talte. Ved det tyvende Stød forstummede Kanonaden. „En Prindsesse altsaa! raabte man: Ingen Thronfølger! Uter ingen Thronfølger!“ Tyrkerne saa mørkt hen for sig. Grækerne hvidskede hinanden med Skadesroe Smil i Ørerne. I det ene Hjørne af Salen sad et sælsomt forenet Par

og drak Limonade — en kosteligklædt Muselman i sin bedste Manddomsalder, af smuk, høj Skabning, og en ung, rig tysk Færd fra Göttingen, der for at berige sine Kundskaber allerede havde gennemreist den største Deel af Orienten. Tydskeren havde intet Paa-faldende ved sig, men Tyrken desmere. Den Livlighed, hvormed han talte, snart fransk, snart engelsk, med den meest flydende Færdighed, hans raske Bevægelser og det endnu raske Minespil, udgjorde den meest skjærende Contrast af hvad man ellers sædvanligt pleier at see under en Turban; og at han ikke desmindre maatte staae i betydelig Anseelse, beviste noksom den store, hvorvel stumme Hoiagtelse, som hans tilstedeværende Troesforbandte offrede ham. Denne Mand hedte Murad Effendi, og var en engelsk Renegat af meget god Herkomst, hvem Tilhoielighed til sælsomme Eventyr, i Forening med usædvanlige Omstændigheder, havde ført til Tyrkiet, og selv ind i Islamismen, men som ved sin Overgang til denne, saavel ved de grundigste Kundskaber og den smidigste Character, havde erhvervet sig stor Indflydelse, Sultan Selim den Tredies Gunst, og Storbezirens uindskrænkede Fortrolighed, i hvis Bureau han beklædte en af de høieste Poster.

Da Raabet: „En Prindsesse! Ingen Thronfølger!“ var forbi, vendte Murad sig til Tydskeren, som hedte Kohrbach, og sagde: „Dette er en Efterretning som vil vække Janitskarernes Utilfredshed og alle rige Paskaers Skræk!“ — Kohrbach svarte: „Over Janitskarernes Utilfredshed behøver jeg ingen Forklaring, derimod er Grunden til Paskaernes Skræk ved en Sultandatters Fødsel mig en Gaade.“ — „Er da, tog Murad atter Ordet: vort Hofs Skik, at formæle Prindsesserne strax efter deres Fødsel, Dem ubekjendt? Saasnart der bliver bragt de Troendes Behersker en Datter, udsøger

han sig mellem alle sine Store den Rigeste, og lader til denne udgaar Befaling, strax at forbinde sig med den qvindelige Spire af hans ophoiede Huus. Den Beære: de adlyder med Skjælven, og bliver ikke sjeldent med sølvgraat Skjæg et Diebarns Egtegemal, maa sieblif: felig forskyde sine Røner, stille sig ved sit hele Harem, gjøre sine Børn arveløse, hengive hele sin Formue til sin lille skrigende Gemalinde, der kun voxer til, for at mishandle, pine og plage sin fornemme Slave, og ved sin Død efterlade Storherrens Skatkammer sin Gemals Rigdomme.

Medens Kohrbach endnu persisterede og filosofhe: rede over denne grusomme Skik, nærmede en ung Mand i græsk Dragt sig frygtsom til Murad Effendi, og bad ham give sig Efterretning om Vely Mustapha, Paska af Negropont, var indtruffen til Constantinopel. „Han kom i Gaar!“ svarte Renegaten, og den unge Mand vilde just med et Bux atter trække sig tilbage, da Kohrbach heftig, med funklende Øine greb hans Haand, som om han i ham gjenfandt en gammel Bekjendt. Den unge Mand studsede og sagde paa Italiensk: „Min Herre, jeg har ikke den Ære —“ Men Tydskeren af: brød ham og sagde: „Bisnoks maa jeg bede om Tilgi: velse for min Hestighed, der maa være dem høist paa: faldende, men De har paa Deres Finger en Ring, med en skjaaren Steen, som fængsler min hele Opmærksom: hed, og vi Oldgrandskere glemme over saadant alle Høflighedens Former, ligesom Jægeren enhver mildere Følelse ved Synet af Vildtet. Tillader De mig derfor at tage dette Klenodie nærmere i Diesyn.“

Den unge Fremmede studsede atter, som om dette Tilfælde vakte en ny og besynderlig Tanke hos ham, sagde næsten med Hestighed: „Gjerne! Ret gjerne!“ og overrakte Tydskeren Ringen. Stenen var virkelig en

Gemme af hoieste Værd, gandske upaatviorelig antik, og fremstilte, i hvidt paa dunkelgrønt, udfjæren med Besnyttelse af de forskjellige Lag, en Kjerlighedsgud og en ung Faun, der kyskede hinanden under et lidenskabeligt Favnetag. De to meget smaae Figurer, som Kohrbach iøvrigen betragtede gjennem et Forstørrelsesglas, savnede intet i den herligste Fuldendelse, og henrykte den efterflige Sjeldenheder begjerlige Kunstner i den Grad, at han brød ud i et: „Herligt! Guddommeligt!“ og med største Livlighed erkyndigede sig om Maaden, hvorpaa den nærværende Eier var kommen i Besiddelse af denne Steen, hvor den, saavidt man vidste, var fundet, o. s. v. Den Fremmede, der var ioinesaldende adspredt, gav herpaa kun kort Bessed. Overhoved, der maatte en paa sin Kjerpest opstigende Antiquars Lidenskab til, for ikke at blive opmærksom paa, at der laae Eieren af dette kostelige Klenodie for Diebsliffet intet mindre paa Hjertet end hans Skat, og at hans Sjel var opfyldt af gandske andre Følelser end Stoltthed over dens Besiddelse. Hans meget smukke, blege Ansigt bar Spor af den dyrbeste Græmmelse. Det lod sig tydeligt see, at hans Dine nylig havde udsøst Laarer, og paa hans Læber bævede noget af Smerte, Bemod eller Forrviolelse, som paa en forunderlig Maade rørte og tiltrak. „Denne uforlignelige Ring, sagde Kohrbach endelig: er vel ikke tilfals?“ — „Ellers var den det ikke! svarte Unglingen: Men nu er den det.“ — „Jeg spørger kun! blev Antiquaren ved: Thi desværre, jeg er ikke riig nok for at betale en Kostbarhed, der horer hjemme i en Konges Kabinet. For hvilken Priis vilde De vel afflaae den?“ — „Lad mig regne efter! svarte den Fremmede, greb iommen, og trak to Pjastre frem, derpaa mumlede han halvhoit: Disse to har jeg endnu; fire vil vel Kniven koste, fire Badet. For otte Pjastre, udbrød han derpaa: kan den faaes.“

„Hvad hører jeg! afbrød ham Kohrbach: De kjender da ikke Værdien?“ — „Værdi? freg Hiin: Den er uvurdeerlig! Det vilde være lige latterligt kun at fordre to Parahs som totusinde Zechiner for den. Jeg bruger kun endnu otte Pfastre, og naar De vil give mig dem, er Antiken Deres, som maaskee engang har smykket en af Cæsarerne's Diadem.“

„Med denne ubetydelig Sum, meente Lydskeren godmodig: vilde jo Enhver desuden kunde hjælpe Dem af en siebliffelig Forlegenhed! Jeg selv er gjerne beredt — —“

„Ha! Tal ikke derom! svarte Ynglingen med bestandig stigende Hefstighed: Man skal ikke laane Penge, naar man er vis paa, aldrig at kunne betale dem igjen. Om man ogsaa er ulykkelig, ærlig maa man være. Ulykkeligheden, om den ogsaa ofte herved er en forligget Vare, bliver et Indtrædelseskort i de Christnes Himmel, i Moslems Paradiis, og Israelliternes Abrahams Skjød. Kort, jeg ønsker, at lade denne Steen tilbage i gode Hænder, og da De, som jeg seer, forstaaer at statte den, saa hurtig hid med de otte Pfastre, Signor; hurtig hid med dem! Ringen brænder mig alt paa Fingeren.“ — „Saa vil jeg idet mindste give dem halvtredsindstyve.“ — „Endnu engang siger jeg Dem, at jeg ikke kan bruge saamange; eller vil de gjennem mig begave Sultane's Skatkammer? Imidlertid, siden De er saa ualmindelig godmodig — hvor boer De?“ — „I Hotel de Bourlan No. 14.“ — „Godt! Giv mig nu hvad jeg har forlangt. Skulde jeg endnu tilfældigviis behøve noget til i Morgen Estermiddag Kloffen tre, saa tillader De, at jeg tør henvende mig til Dem om et Esterstud af fire Pfastre.“ — „Gjerne! sagde Kohrbach: Og tigange saamange, om De vil!“ Dermed talte han Pengene op. Sælgeren strøg dem rask til sig, kastede Ringen paa Bordet, trykte Kjøberens Haand, og sagde med halvqvast Stemme: „Vær lykkes

ligere med den, end jeg var!" og fløi ud af Salen. — „Paafaldende! Hoist paafaldende!" sagde Renegaten, følgende den unge Mand med Dinene, da han iilde afsted ned ad Gaden. — „En Steen, hvortil Baron Stosch ikke eier Magen! jubledes Kohrbach: Og det for otte Pjastre! Nei, det er og bliver sandt, nu som bestandig, Orienten er dog Miraklernes Land."

De Reisende som besøgte Paris, udskrige Palais royal som Sædet for al jordist Herlighed. Men hvis man blot seer hen til Pragten af de til Salg udstillede Varer, kan dette Hovedsæde for europæisk Luxus ikke komme i Sammenligning med det for morgenlandst — Peras Bazar. Denne Bemærkning gjorde ogsaa Kohrbach, da han samme Dag som han havde kjøbt hiin Ring, men allerede henved Aften, trængte sig frem gennem den brogede Sværm af Tyrker, Franker, Armenianere, Græker og Jøder, af Asiater, Afrikanere og Europæere, af hvide, gule og sorte Menneskeracer, der fyldte det bestandigt vedvarende og prægtigste Marked i Verden. Kohrbach havde just gennemvandret Skomagernes Qvarter, hvis Boder, formedelst den høist eendommelige Elegants af de mangefarvede østerlandste Fodbedækkninger, frembyde det meest smilende Syn; og kom nu i Juvelerernes og Waabenhandlernes Qvarter. Blandt disse overstraalte en mahomedansk Damaskus: Kjøbmands Boutik, alle øvrige, og Trængslen der var størst. Ikke desmindre kunde Kohrbach dog ikke afholde sig fra at dvæle der, for at beundre den Glands som gjenstraalte fra de gyldne, med Diamanter, Saphirer, Rubiner og Smaragder besatte Sabelhæfter og Skeder, Dolke og Pistoler, der i hundredevis vare udstillede. Som han stod her og frydede sit Øie ved dets første Overraskelse, blev hans Øre truffet af Løner fra

Boutifen, der lod hen til ham gennem Mængden, og gjorde en skjærende Kontrast mod det Indtryk som just Synets Sands i fuldeste Maal havde modtaget. Det var nemlig Kjøbmandens skurrende, vredsladne Stemme, der lod sig høre i følgende Ord: „Eenfaldige Gjaur! Tyrkernes Benaevnelse af de Christne.) Naar Du vil skaffe, saa gaae hen til Jøder og Armenianere, Du veed, vi Muselmænd lade os aldrig noget afprunte.“

„Men, gode Selim! svarte en anden Stemme: Jeg har jo allerede sagt Dig, at ingen Jøde eller Armenianer har disse Vare! Jeg behøver den saa nødvendig, at Alt for mig beroer paa at besidde den, og jeg har ikke mere end hvad jeg byder Dig.“

„Det er ingen Grund for mig til at give mine Vare bort. Paf Dig bort, Gjaur, eller jeg tager her den første den bedste af mine Damascenerklinger, for at prøve dens Smidighed paa Din Ryg. — Væk, siger jeg, væk!“ —

„Velan da! saaledes lod den anden Stemme: Jeg faaer da vel, saa tungt det end falder mig. Der har Du fire Pjastre, inden en halv Time bringer jeg Dig Resten.“

Kohrbach havde strax paa Stemmen gjenkjendt den unge Mand fra Conditorboden, trængt sig gennem Mængden, og traadte just hen for Bodens, da den for dums Eier af hans Ring stræbte at forlade den. „Holdt! raabte Tjodskeren: Jeg veed, De vil til mig, ifølge vor Aftale; her er jeg altsaa, som om jeg var kaldet, for at opfylde min Forpligtelse. Hvad har De da her at kjøbe, der kan være Dem saa vigtigt?“

Den Fremmede betragtede Kohrbach et Dieblis med Overraskelse, og et vist Noget, som dog var for dumt til at kaldes Glæde. „Ja rigtig, Signor! Jeg vilde just besøgt Dem i Hotel de Bourlan. Godt, at jeg finder Dem her! Denne Anlv vil jeg kjøbe, denne

herlige Kniv!" Dermed rakte han Lydskeren en Dolk, der endnu laae paa Boddissen. Dens Greb var gandske simpelt, men overordentlig fladt; Klingen tveægget, og af saadan Lyndhed, at den lidet overgik et Art Paapiirs Tykkelse. Men derhos var den saa smidig, at man næsten kunde bøje den i en Ring, uden at frygte for, at den skulde springe.

"Hvortil er dette sælsomme Baaben?" spurgte Kohrbach. Og Kjøbmanden svarte: "Det er et hemmeligt Baaben, som man tager med derhen, hvor det er forbudt at være væbnet. Man kan vinde det ind i Turbanen eller i Skjerfet. Storherrens Bud føre saa: danne Knive, naar de under Venstabs Mæske nærme sig de rebelske Passaer, der i Serailet ere fordømte, men hvem man ellers ikke saa let kan komme tilstøds." — "Hvormeget koster denne Kniv?" spurgte Kohrbach. — "Sex Pjastre! faldt den unge Fremmede ham i Ord: Men jeg har kun fire at give derfor, og beder Dem derfor om de tvende manglende."

Kohrbach talte strax Pengene op, og Ynglingen greb saa hidsig efter Dolken, som om den skulde været Røglen til hans Brudekammer, og i samme Dieblis blev han, tilligemed Lydskeren, trængt bort fra Boden ved en ny Sværm af Nysgjerrige. Men fast havde Kohrbach grebet Ynglingens Arm, og saaledes var han endnu ved hans Side, da han befandt sig paa en næsten tom Plads udenfor en Boghandlers Bod. "Unge Mand! spurgte Kohrbach: Hvad hedder De?" — "Antonio Sanieri fra Venedig." — "Tilgiv mig, Deres Væsen vækker hos mig en sælsom Deestagelse. Der er noget, en usædvanlig, ja maaſkee en frygtelig Skjebne, som trykker Dem. Fortro Dem til mig; kan jeg hjælpe Dem, saa skal det gjerne skee."

"De kan ikke hjælpe mig."

„Men Hjertet bliver lettet, naar det udøser sig i et eensfølende.“

„Mit ikke!“

„Hvis Penge kan hjælpe Dem, saa er her en Pung med hundrede Pjastre, som jeg let kan undvære. Gjør mig saa lykkelig, at kunne blive Deres gode Engel.“

Greben af en uvilkaarlig Følelse havde Tydskeren udstødt disse Ord, uden at overveie hvad han sagde, men Venetianeren syntes forunderligt truffen derved og sagde: „Edle Mand! For mig gives der ingen Engel mere! Gud være med Dem paa alle Deres Veie. For Deres Penge takker jeg Dem; jeg behøver dem ikke. Men hvis De finder Dem lykkelig ved at følge Deres Hjertes ædle Tilbøielighed, saa anvend, om De engang skulde komme til Venedig, et Par Scudi paa nogle Sjelemesser i St. Marco-Kirken for den ulykkelige Antonio.“

Dermed rev han sig løs, og var, inden Rohrbach kunde befinde sig, og fuldkomment fatte det uendelige Smertensudryk hvormed Ynglingen udtalte disse hans sidste Ord, forsvunden mellem Mængden.

Fra de høie Minarets kaldte Muzzernes klartfjærende Stemme Mahomeds Befjendere til den første Morgenbøn, og fra Kirkerne lød, istedetfor Klokker, den larmfulde Klappren af imod hinanden slagne Jern, for at opfordre de græske Christne til den tidlige Andagt. Bosphorus bølgede i purpurfarvet Herlighed, Serailers gyldne Kuxler kastede den opgaaende Sols Straaler tilbage; mildtglindsende hævede sig af en violet Feeduft, paa Strædets asiatiske Bred, Scutaris Epidser og Halvmaaner, og milde Vinde, vaagnede i Joniens Paradiser, paa den hellige Idas flovrige Toppe, kyskede Blomsterne, og rystede sunklende Dugdraaber af Sultanhavens høie Cypresser. Snart fløi de op, for at paa:

Stynde Solverfkyernes Tog gennem Himlens rosenfarvede Dom, snart sænkede de sig atter for at drive et hemmeligt Elkovsspil med hundrede brogede Bimpler og Flag paa Kapudan Passas Pallads, og for at bære en balsamisk Duft, frarøbet sjerne Skove og Lunde, over Stad, Land og Hav. Allerede frydsede tusinde Tschaisker mellem Stambul og Pera paa Terschanas Have. Brimlen af en utallig Mængde bevægede sig paa Strandsbredden, og Støien af Handlende og Skakrende i alle mulige Sprog bedøvede Øret. Ikke for at høre denne Larm, ikke for at iagttage denne Brimmel, ikke for at fryde sig ved Trylleriet af Udsigter, der i sit Slags ere de eneste, lod sig tilsyne en Mand, der gennemfrydsede Menneskesværmen efter alle Retninger, og lod til ængstelig at søge efter Noget. Hans Frankerdragt lader os ikke i Tvivl om hans Herkomst, hans Ansigtstræk ere os bekjendte — det er Kohrbach.

Han har ikke her fundet hvad han søgte; han maa heller ikke have fundet det i Galata og Pera, thi han springer hurtig i en Tschaiske, for at sætte over det gyldne Horn til selve Constantinopel. Der gennemvandrers han Gaderne i bange Hast. „Platshint! søde Platshint!“ raabte en ombærende Slifferiekrammer, men midt i Ordet er han allerede rendt overende med sit hele Kram. Han skriger rasende. Kohrbach forsoner ham med nogle Pjastre, og iler videre. Han seer ikke hvorhen og hvorledes det gaaer; her snubler han over en Kuro med Oliyen; hist styrter han en Hob Vandmeloner ned, der ruller ham under Fødderne; her geraader han melslem en Hob Fragtkameler, hist skal han til Høire gjøre Plads for to skrigende Mohrer med blottede Sabler, der eskortere en Haremdames lukkede Bærestol, og til Venstre for en Bøffel, behængt med uhyre Kurve fulde af Blomkaal, og træder derved paa en af de tusinde Hundede, som, uden Herrer, og dovnede som Tyrkerne selv,

privatisere og despotisere i Hovedstadens Gader, saa den, gjøende og rasende som en Tiger, farer op af sin behagelige Morgenstummer, for, efter mahomedanske Begreber, at fare Kohrbach i Læggen, saa han vilde være bleven ilde tilredt, hvis han ikke just i det afgjørende Dieblif var bleven reddet ved et Stykke Kjød, som faldt ned fra en forbiridende Hundeforers Skuffe.

Hvem mon da Tydskeren saa ivrigen søgte efter? Hvem Anden end den stakkels Antonio Sanieri, hvis Fremfærd i Gaar først blev ham paafaldende, derpaa, forenet med det behagelige Indtryk som den skønne Unglings Person maatte gjøre, vakte hans Interesse, og endelig hans høieste Bekymring. Albenbar var den unge Venetianer i Fortvivlelse, maaskee, drevet ved sælsomme Drivesjædre, just i Begreb med at udføre en eller anden skrækkelig Gjerning, af endnu skrækkeligere Folger. Skulde det maaskee ikke være muligt, at tilbageholde Furiens Arm, der allerede syntes udstrakt for at gribe ham? Den brave Tydsker havde besluttet, ikke at give sig til Røe, førend han havde fundet Antonio Sanieri, og erhvervet sig hans Fortrolighed. Men allerede brændte Middagssolen, og endnu havde han ikke opdaget ham paa Stambul's Gader. Udmattet saae han sig om, hvor han var, og overraskedes ved at see sig udenfor et af de mange Badehuse, hvis fæagtige Pragt vækker den Fremmedes Beundring, hvilke med den fineste Behagelighed erstatte Orientalerne den aandelige Nydelse, som Theatre og Concerter skjenke Euro-pæeren, og som ogsaa af Kohrbach saa ofte og gjerne bleve besøgte, at Lysten ligesom af sig selv nu paatrængte sig ham, der at søge en Forfriskelse, som han nu meer end nogensinde trængte til.

Da han traadte ind i Burani, eller Badehusets første Kammer, i hvilket man klæder sig af og forbereder sig til Badet, bemærkede han, at han tilfældigvis

befandt sig i et af Stadens meest glimrende Badeans-
 talter, der sædvanligt kun blev besøgt af meget fornem-
 me Tyrker og græske Tyrster. Pragten i den runde
 Sal, der fik sin magiske Belysning gennem farvede
 Vinduer oven i Kuppelen, og fremsillede for Diet, hvors-
 hen det vendte sig, Marmor, Porphyrr og Forgyltning,
 samt behageligtristende Springsbænde, mindede om de
 meest henrivende Fortællinger af tusinde og een Nat.
 Der var ingen talrig Forsamling tilstede, men den syn-
 tes desmere betyvende. Om trent en Snees Personer vare
 paa Divanerne langs Væggene beskæftigede, deels med
 at lade sig afflæde, deels med at drikke Caffe eller Scher-
 bet, og under alt dette at nyde den forryllende Lust,
 som man allerede her indaander, hvorvel endnu kun en
 Forsmag paa den Henrykkelse man har i Bente, eller
 som en Eftersmag af den man allerede har nydt. Rohr-
 bach kastede ligeledes sine Klæder af sig, og med Shaw-
 let om Hosterne, saaledes som Anstændigheden gjør Tyr-
 kerne det til Lov, iilte han ind i Bustani, det egent-
 lige Badegemak. Den lune Gude/Æther, der her velly-
 sig omsvævede ham, Arabiens Bellugt, der fra Solb-
 Røgelsefar omdustedede ham, den kongelige Pragt der
 glimrede omkring ham, det ubeskriveligt Henrykkende ved
 Badet selv, der lod ham tildeels forglemme, hvad hid-
 til saa heftig havde angrebet ham, og da i Dschuan-
 eller Badekammeret en høiere Tilværelse fuld af Bøllyst
 begyndte at gjennembæve ham, tabte han i Følelsen af
 det forunderligste Velbehag, under Badetjenernes stry-
 gende, trykkende, gnidende Hænder, næsten Erindringen
 om alle egne tidligere Lidelser, og kan man da fortænke
 ham i, at han, ved sin Tilbagekomst i det egentlige
 Badegemak, ikke mere tænkte paa en Fremmeds Unlig-
 gender, som han først togange havde seet, men gandske
 overgav sig til den Salighed, hvormed, ikke ulig en vaa-
 gen Drøm, den No er fryddret, som man sædvanlig

her pleier at nyde efter Svedebadet. — Den behagelige Lust i dette Gemak er dog for varmt for en Paaklædt; de her Tilstedeværende have derfor Intet paa sig undtagen det lette, allerede før omtalte, Anstændighedens Dække. Koberbach betragtede med Forundring den athletiske Fæsthed og mandig kraftfulde Skønhed, der udgjør Hovedcharacteren i Tyrkernes Skabning, og som her ubedækket fremsillede sig for ham. Men erindrede end flere af de Nærværende om den farnesiske Herkules, saa var der dog fremfor Alle kun Een, hvis idealfærmjæstetiske Ansigtstræk passede sig for en Jupiter. Han sad, vidt affondret fra de Dørige, i en Art af Nische, der ved et riigt Forhæng ligesom deelede i to næsten overalt forgyldte Kabinetter, paa en prægtig Sophas elastiske Puder. Hans Blik, der fløi stolt omkring, aabenbarte, uden at noget andet ydre Kjendetegn dertil behøvedes, Manden af høieste Rang. Denne mægtige og nervøse Arm syntes neppe nogen Tordenkile at kunne have været for tung. Det brede Bryst syntes saa dristigen hvælvet af Stoltthed og Jølelsen af Magt, de høie Arer paa de muskuløse Laar opsvulmede af Titanernes Kraft, og de, ligesom af Marmor ved en Messerhaand hugne Fodder, der just bleve badede i Rosenvand og indgnedne med persiske vellugtende Olier, vare stærke nok for at kunne sondertræde Hovedet paa en Kæmpe.

Koberbach kunde ikke afholde sig fra, nogle Dørblikke med Interessé at betragte dette skønne Bænk af Naturens Haand, hvori der dog maaskee boede en meget almindelig Sjæl. „Sandelig, sagde han til sig selv: det er kun denne Himmel, under hvilken saadanne Menneſker trives, og Phidias's Storhed bliver mindre, naar man tager i Betragtning, hvor mange Mønstre til hans olympiske Zeus han daglig traf paa Tordenene og i Hallerne. Idealer af mandig Styrke findes her nok af,

men imidlertid færre af den bløde ungdommelige Ynde, og denne Stambuls Kronion mangler en Ganymed."

Men siebliffelig skulde Kohrbachs Paastand i Virkeligheden giendrives. En flak Unglingsstikkelse viste sig, just som Tydskeren havde endt sin Betragtning, i Baggrunden af den samme Nische, af saa overordentlig skøn Legemsdannelse, at Kohrbach overrasket boiede sig frem, for ret at tage dette hulde Billede, der syntes ham som udaandet af Luften, i Diesyn, inden det maaskee igjen maatte forsvinde. Var denne herlige, allerede høiere Bygning, maaskee for en Ganymed rykket for langt frem i Udviklingen af reen mandlige Former, saa var i det mindste Ingen at finde, der fuldkomnere kunde opfylde Fordringerne paa en Antinous. Ansigtet lod sig, formedelst Stillingen, ikke nøie see, men var imidlertid Jupitersmodellen, efter det sorte idealste Skjæg og den røde Fes (en rød Kappe, der altid bæres under Turbanen) at domme, upaatvivlelig af tyrkisk Herkomst, saa betegnede de dunkle Lokker, der ufskaarne ombølgede Antinous's Hoved, ham som Christen. Men hvorledes kom en saadan i Nærheden af en Muselman, og formodentlig ogsaa i hans Følge? Denne var, efter at Badetjeneren, der opbarte ham, havde bortfigernet sig, falden i en mild Slummer, og Hiin, den Christne, der befandt sig bagved ham, traadte nærmere i en sælsom, som det syntes zittrende Bevægelse.

"Hvad er det?" sagde Kohrbach uvilkaarlig, som om han pludseligt forstrækkedes ved en Opdagelse, og boiede sig gandske frem over Divanen, for ved den spændteste Opmærksomhed at betragte Unglingen. Nærmere og nærmere sneg Denne sig den Sovende, uden de sædvanlige, paa Marmorgulvet flaprende Badetøfler, som om det var ham ret magtpaaliggende ei at blive hørt; bestandig dybere og dybere boiede han sig hen over Tyrken. Kohrbachs Ansigt glødede. Ogsaa han

lagde Tøflerne af, stod op, nærmede sig sagte hen til Nischen, og smuttede ind i den tomme Afdeling af samme, for gjennem Sprækken i Forhænget opmærksomt at iagttage hvad der foregik i den anden. Ingen i Salen gav Agt paa hvad der skete, thi en Theviaki, eller Opiumberuset, der i den anden Ende af Gemakket, i høieste Extase og med stingrende monoton Stemme, der imidlertid ikke forstyrrede den Sovende, da han just ved den var slumret ind, underholdt det øvrige Publikum med sine Visioner, fængslede den almindelige Opmærksomhed. I det Dieblif den Berusedes Galstak frembragte den høieste Spænding hos hans Tilhørere, greb den unge Christen rask i Gorden af det blaa Gebandt, der omgav hans Tøfter, drog en Kniv frem, og løftede Armen for at støde den i Tyrkens Hjerte. Men i samme Dieblif var ogsaa Kohrbachs stærke Haand som et Lyn gjennem Sprækken i Forhænget, greb Unglingens Arm, rev ham selv, uden at en Tone blev fornummet, uden at Tyrken, der var Døden saa nær, vaagnede, uden at overhoved Noget syntes at blive vaer hvad der foregik, ved et hurtigt Kraftdrag til sig, og gjennem Forhænget ind i sin Afdeling af Nischen. Som truffet af en Lynstraale laae den unge Christen i Tydskerens Arme. „Rasfende! hvidskede Denne ham i Dret: Jeg raaber Mord, hvis De ikke ubetinget adlyder mig! Hurtig ud i Buzrani, i Klæderne, og med mig i Hotel de Bourlan. Fortroe Dem til mig, maaskee kan jeg hjælpe Dem, ulykkelige, Fordærvelsen med Nød unddragne — Antonio Sanieri!“

Hvorledes Kohrbach var kommen i Klæderne, og ud af Badet, over det gyldne Horn, gjennem Pera, i Hotel de Bourlan, og endelig paa sit Bærelse, det vidste han ikke ret, men han var der. Hvorledes han havde faaet Antonio Sanieri med sig, om han havde slået eller baaret ham, var ham heller ikke ret tydeligt,

nok, han sad der for ham, med Klæderne skjodesløst og tildeels bagvendt fastede paa sig. „Hvem var da Tyrken, som De snigmorderst vilde ombringe?“ spurgte Kohrbach den endnu dødblege Ungling. — „Det var Vely Mustapha, Paska af Negropont!“ svarte Denne med mat Stemme. — „Hvad bevægede Dem til et saa skrækkeligt Foretagende?“ vedblev Kohrbach. — „Jeg maatte, gjensvarte Hiin: for at besvare dette Spørgsmaal, fortælle Dem en Deel af min Levnershistorie, og jeg er saa mat, som om jeg inden en Time, o hvilken Lykke hvis det skete, maatte opgive Vanden!“ — „Her er Viin fra Scio, drik, styrk Dem, og fortæl. Det er Lyst til at hjælpe, ikke Nysgjerrighed, som driver mig.“

Den unge Mand drak begjerligen, som om det gjeldte at stille en brændende Tørst, og begyndte derpaa, efter et Par dybe Vandedrag, følgende Fortælling:

„De veed allerede, at jeg er en Venetianer, og jeg har, hvad min Stilling angaaer, kun at tilføie, at jeg i min Fædreneftad gjaldt for en ikke ubemidlet Kjøbmand, der tidlig mistede sine Forældre, og hvem Handelsforretninger allerede for tre Aar siden førte til Grækenland, og navnlig til Athen. Jeg lærte der at kjende en riig græsk Familie, hvis Hoved, Demetrius Chrysophori, stod i mangehaande Forbindelser med mig. Denne Mand havde flere Sønner og Døttre. Den ældste af de sidste, den herlige Alexia, saae selv den Koldeste ikke uden Beundring, og jeg, som netop er det Modsatte af Kulde, kunde ikke see hende uden at føle for hende den meest glødende Eidskab, som ogsaa den fortryllende Gjenstand for min Kjærlighed i fuldeste Maal gjengjeldte.

„Hvorledes skal jeg beskrive Alexias Ynde? Hun lignede ingen Madonna af Bellini, ingen Helgeninde af Raphael, men har De været i Florenz og seet den him-

mælte Venus, saa giv dette Marmorbillede Livskraft,
 læg et sølsomt Hjerter i den understjonne Barin, lad den
 sødeste Længsels Smægten gløde i de af jomfruelig Blus
 færdighed halvnedslagne Vine, og De maa enten rive
 dette Underværk af Ynde i Deres Arme, til Deres Bryst,
 Deres Læber, for at beruse Dem i et Gudelig, eller
 — De synker død, foræret af brændende Længsel, til
 Alexias Fodder. At jeg endnu lever, beviser Dem, at
 det første Lod blev mig tildeelt. Demetrius var deri
 gandske Græker, at han gjerrig og flu vidste at drage
 Fordeel af ethvert Menneskes Svagheder. Mit Forhold
 til hans Datter, hvilket han siebliftelig gjeennemskuede,
 maatte derfor tjene ham til at berøve mig den største
 Deel af min Formue, formedelst Opoffrellen af visse
 Fordele til Gunst for ham, hvilket skulde være Prisen
 for min Elskedes Haand. For Alexias Besiddelse var
 jeg beredt at opoffre Alt, og derfor overveiede jeg i den
 høieste Henrykkelse, da hun, som min Forlovede, laae
 i mine Arme, kun Størrelsen af mit hulde Erhverv,
 ikke Tabet som det kostede mig. Endnu bestandig kunde
 jeg ansee mig for bemidlet, og Udsigten, som min til-
 kommende Svigerfader aabnede for mig, at stille mig i
 Spidsen for hans Handel, som han vilde nedlægge,
 naar jeg satte min øvrige Formue i Husets Forretning-
 ger, og tog Bopæl i Athen, gav mig Haab om at
 kunne gjenerhverve det Tabte. Et Fjerdingaar skulde
 jeg nyde min første Kjærligheds Himmel, derpaa ile til
 Venedig, for at inddrage mine endnu tilbagestaaende
 Fonds, derefter vende tilbage til Grækenland, og endes-
 lig gifte mig. Demetrius havde Landeiendomme paa
 Den Megropont, i den meest fortryllende Egn. Der
 tilbragte han altid Sommeren med sin Familie, og den-
 negang ledsagede jeg ham derhen, for under dette skønne
 Himmelsfrøgs henrykkende Blomster at pleie den deiligste
 Rose, min Kjærlighed, ved Alexias Side.

„Skilsmisſen kom, og jeg maatte reiſe. Lykkelig ankam jeg til Venedig, og mine Forventninger der ſik en ſaa heldig Gang, at alle mine Forventninger bleve overtrufne. Men Ingen tro Lykkgudindens altsor venlige Smil, thi det er ſædvanligt Solglimtet før den ødelæggende Storm. Og allerede raſte denne i min jordiske Lykſaligheds Helligdom paa Negropont, da endnu den glade Viſhed, at Alt lykkedes mig, bedrageriſt omſtraalte mig paa Rialto.

„Et Tilfælde førte, under min Gravværelſe, til Negropont en Armenianer, der havde et koſtbart Sølvtaffel til Salg. Dens Paſka, Vely Muſtapha, ſaae det; det behagede ham særdeles, men han fandt det for dyrt, og beſluttede endnu at overlægge Sagen et Par Dage, da han ikke formodede nogen Medbeiler. Men en ond Dæmon havde ſtrax efter Paſkaen ført Demetrius til Armenianeren, der lod ham ſee det prægtige Service. Han beundrede det. Og da han erfarer, at Paſkaen havde Lyſt dertil, men vilde betænke ſig paa Kjøbet, ſaa vaagnede Forfængeligheden i den opblæſte Græfers Brøſt; han beſluttede at gaae Tyrken i Forkjøbet, for at drille ham, kjøber ſtrax Servicen til den forlangte Priis, men under den Betingelſe, at Armenianeren ikke maa røbe for Paſkaen, at han er Kjøberen. Han lover det, men neppe kommer, efter tre Dages Forløb, Vely Muſtapha igjen til Kjøbmanden, for at afſlutte Handelen, før Denne, beſtuffet ved nogle Guldſtykker, røber at Demetrius var den Forborne ſom havde kjøbt det. Tyrannen ſkjærer Tænder af Harme, og tier ſtille. Nogle Dage efter kalder han et Menneſke til ſig, der mellem Tyrkerne var en Renegat, mellem Chriſtne en Tilbagevendt, men imellem Begge en Skurk, og ſagde til ham: „Jeg giver Dig hundrede Piaſtre, Juſuf, men inden ti Dage maa Demetrius Thry-

sophori have indladt sig i et Komplot mod den høie Port." Skurken kyskede Paskaen ærbødigt paa Støvlen, og inden den bestemte Tid var den rønfefulde Demetrius ved Renegatens List lokket ind i et Næt af chimærist Statsforræderi, hvoraf Traadene og Magten at kunne drage det til, befandt sig i Vely Paskas egen Haand. Han drog Nættet til. Han viste sig selv med al sin Magts Rædsler i den skjælvende Demetrius's Huus.

„Hund af en Nazaræer! raabte han: Dine Forbrydelser ere desværre af det Slags, at jeg, ifølge Statsloven, foreløbig maa lade Dig beholde Livet, men Alt hvad Du eier tilhører imidlertid Storherren og mig. Det vil glæde mig, snart at see Dig med samt Din Yngel som et pjaltet Tiggerpæk at ligge paa Gaderne og slaaes med Hundene om de Been der kastes ud fra de Rетроendes Rjøkkener. Grem Janitskärer, klæder ham af."

Alexia, der opholdt sig i det Indre af Huset, hørte et forvirret Røgte om sin Faders Skjebne; hun troede ikke, at hans Guds, men hans Liv er i Fare, hun iler til, fastede sig for Paskaens Fødder og raabte: „Raade! Raade!" Angsten forhoier hendes Ynde. „Holdt! raabte Paskaen studsende: Demetrius! Denne gang vil jeg lade Dig slippe, for Din smukke Datters Skyld, paa Bilskaar, at hun bliver mit Harems Favoritinde. Vælg — kun dette eller Bettelstaven!"

Demetrius reiste sig i glad Overraskelse. „Og havde jeg endnu tyve Døttre, Herre! raabte han: De skulde Alle være Dine for en saadan Priis. Du har at befale over Din Ejenerinde." Man flæbte den afmægtige Alexia til Paskaens Harem, hvor hun faldt i en hidsig Feber. Otte Dage derefter ankom jeg til Negropont. Hendes Fader modtog mig med den strækfeliggste Efterregning. „Og Du foretrak ikke, nederdrægtige Græker, raabte jeg: hellere at døe som en Mand, end at kjøbe Din usle Tilværelse og Dit fordømte Namn;

mon med Din Datters Skjændsel?" Demetrius loe mig i Ansigtet: „Nei! sagde han: Saa daarlig er man kun i Vesterlandene. Vi ere her klogere. En Datter er hos os kun til for at gjøre sine Forældres Lykke. Og om jeg nu havde været høimodig nok til at lade mig drive fra Huus og Hjem, vilde da Alexia derved været bedre sikret for Vely Mustaphas Begjærligheder. Hvem kunde have hindret ham fra alligevel at tage hende i sit Harem? Jeg har kun det pludselige Eyn af hendes Undigheder at takke for en saa usædvanlig Skaansel af Paskaen, at han lod mig Valget, hvor han uhindret kunde have havt begge Dele. Og hvad er det videre? Alexia er død — saamange Forældre miste jo deres Børn. Jeg har endnu flere Døtre for mig, og, om Du vil, ogsaa for Dig, thi jeg haaber, Du indseer snart Din naragtige Daarskab." Jeg trængte ind paa den Elendige, at han idet mindste skulde forsøge Alt for at løskjøre sin Datter. „Jeg giver ikke en Parahs for hende! sagde Demetrius: Hun er en Kapital, der har baaret Renter." — „Nu, svarte jeg: saa vil jeg give min sidste Formue for hende." — Efter Behag! svarte Grækeren: Men en Datter, der er bleven beskjæmmet ved Opholdet i en Tyrks Harem, tager jeg kun igjen for at indeslutte hende i Mørket, og for Forbindelser med en venetiansk Betler er mit Huus for rigt og fornemt. Leevvel, og handl som Du lyfter."

Jeg begav mig til Vely Mustapha. Jeg bød ham først min halsbe, derpaa min hele Formue. Han lod mig tale ud, ja han indgik — hvo skildder min Hensyktelse! — paa mit Forslag, endstjondt med et ondskabsfuldt Smil. „Tæl kun Pengene op, Venetianer! sagde han: Saa sandt Propheten lever i al Ewigheid, saa vist giver jeg Dig i Dag Estermiddag Din Alexia."

Uden Hjertebanken saae jeg mine Vasterpunge bæres afsted, og gif saameget mere fornøiet bort, som det

ikke kunde falde mig vanskeligt, som Medhjælper ved et eller andet Handelshuus at erhverve mig og min Alexia Livets Ophold.

Om Eftermiddagen stod jeg for Pashaen i hans Sorgemak. „Ah! sagde han: Du kommer efter Din Alexia. Vi!“ — Efter et Kvarteers Forløb rev han Døren op, og tilkastede mig, med skrækkelig Haanlatter, Alexias af mig malede Billede, som han havde ladet hente hos hendes Fader. „Der tag, skreg han: hvad jeg har lovet Dig, Din Alexia!“

Saaledes var jeg da en bedragen Betler, berøvet min høieste Livslykke og min Formue. Min eneste Høielse var Tørst efter Hævn og Bely Mustaphas Tilintetgjørelse inden han forbryderisk havde brudt Portene for den Helligdom, der var min for Gud og Mennesker. Men det var ikke mere muligt at komme til ham. Et Rygte sagde mig, at Alexia begyndte at komme sig. En Gærover, der foruroligede Rysterne, var imidlertid Marsag til Bebreidelser, som Mustapha erholdt fra Divanet, og i et Bredebsieblik gjorde han det uoverlagte Løfte, ikke at glæde sig ved nogen Kvinde førend han havde seet den dristige Korsars Hoved paa Serailens Porte. Da imidlertid dette Løfte i næste Dieblik angrede ham, saa blev, paa det han snart kunde blive løst derfra, Korsaren forfulgt med en rastløs Iver, og imidlertid var Alexia uden Fare. Men snart indtraf, hvad Bely Pasha vel desuden havde formodet: hans Tilbagekaldelse til Hovedstaden, hvor han fik en anden Ansættelse. Hans hele Harem ledsagede ham. Jeg ilte ham forud, fristende Livet ved Salget af nogle Kostbarheder, jeg endnu havde tilbage, med mit blodige Forsæt i Hjertet. Korsaren blev imidlertid ogsaa fangen. Ivar erfoer jeg, at hans Hoved skal inden fire Dages Forløb opslaaes paa Serailens Port. Der var ingen Tid at tabe, thi Alexia stod ikke til at redde

undtagen ved Mustaphas Drab. Og da der ingen Mulighed var for mig, her paa Jorden at erhverve den Inderligtelskede, saa vilde jeg gjerne for hendes Skyld gaae den visse Undergang imøde. Badet var det eneste Sted, hvor jeg kunde have Haab om, at komme Paaskæn nær. De gav mig, der nu var gandske blottet for Penge, for min Ring, Midlerne til Kjøbet af en Kniv, og til Indtrædelsen i Badet. Jeg haabede, at mit Forsæt vilde have lyktes, og saa vilde hine otte Pjastre jo have været nok for Alt, hvad jeg endnu behøvede her paa Jorden. De hindrede mit Foretagende. I Overmorgen stirrer Korsarens Hoved fra Serailens Port, og hvis jeg da endnu lever, saa vil jeg dog kun aande, for i vild Fortvivlelse at misunde den Henrettede. De forstaaer mig, og jeg har sagt nok."

Kohrbach forstod den stakkels Antonio kun alt for godt. Efter en lang Pause greb han den Ulykkelige's Haand. „Sanieri! sagde han: Overlad Dem gandske til mig. Maaskee er det Gud, der endnu sender en Lyssstraale i Deres Nat, og forunder mig at hjælpe Dem. Foretag Dem imidlertid intet Farligt. Mord er Synd, og Synd forsoner ikke Skjebnen. Lov mig, ikke at forlade mit Kammer, om ogsaa Uger Skulde gaae hen, inden jeg tillader Dem det. Siig, vil De? Eller, hvis De ikke tør tale, saa giv mig Haanden paa, at De vil gjøre hvad jeg forlanger af Dem." — Kohrbachs Ord, og Maaden hvorpaa han sagde dem, havde noget Uimodstaeligt hos sig. Sanieri rakte ham taus sin Haand, og Kohrbach gik ud for at gjøre Anstalter til at herbergere sin Gæst.

Hvorledes kunde Kohrbach, som Fremmed og Franker i Constantinopel, mod en Tyrk, en Paskas Lidenstaber og mægtige Indflydelse, ogsaa kun et Døgn bli nær den Tanke, maaskee at kunne hjælpe Anto

nio Santeri til hans Elskede, thi det var jo allene heri han kunde hjælpes? Af en erfaren, lærd og verdensklog Reisende skulde man ikke vente nogen romantisk Ynglings Chimære, af en ædel fast Mand ikke hiin Svaghed, der findes hos saamange blødhjertede, men ogsaa Ietsindige og forfrynede Mennesker, der i den første Opbrusning tillidsfuld vilde hjælpe den hele Verden, og dog, naar Spændingen er forbi, ere for doodne til at gjøre selv det første Skridt dertil; der gjør den hele Verden Løfter, men uden at holde et eneste, og med alt deres saakaldte gode Hjerter, som uden fast Carac-
 teer ikke er en Pibe Tobak værd, ere de sørgeligste Skabninger af Verden. Kohnbach grundede sit Haab, hvilket han jo heller ikke gav ud for noget fast Anker, paa sit nye Bekjendtskab med den hos Storvezieren meget formaagende, snu og derhos godmodige Menegat, Murad Effendi. Tydskeren benyttede denne interessante Eventyrer til Opnaaelsen af Indsigter i Orientens for største Deel haandskrevne Litteratur og Sprog, hvori Murad Effendi besad en riig, høist mangesidig og med europæisk:klassisk Noiaagtighed ordnet Lærdom, besøgte ham derfor ofte, og spiste tilfældigviis næste Dag i hans Huus til Middag med ham allene. Efter at den gjæstfri Bert, mod Slutningen af Maaltidet, havde sendt Tjenerne ud, for, istedetfor den vandige Scherbet, at gribe til Burgunderen, hvilken han gjerne, af gammel Vane, lod sig smage godt, men, som Islams Bekjender, maatte overlade Gæsten allene, saalænge de mu-
 hamedanske Opvartere iagttog ham, tog Kohnbach Ordet, for at fortælle Effendi den uhyggelige Antonios Skiebne, og bønfaalde om den mægtige Favorits Bis-
 stand, eller i det mindste om et godt Raad.

„Sandelig! sagde Murad smilende, efter at han med Interesse havde hørt Venetianerens Historie: De har, min bedste Kohnbach, i denne Begivenhed et høist

mærkværdigt Bidrag for Deres Erfarings: Opbyggelse, thi intet Tilfælde kan mere bære Præget af herværende Cæder og Eiendommeligheder, fjernede fra al vester: landst, Orienten saa aldeles fremmed Sentimentalitet. Vore græske Fædre, vore tyrkiske Pashaer ere ikke ander: ledes, og endstjændt jeg maa tilstaae de græske Fruen: timmer mere indre Gehalt end Mændene, en Omstæn: dighed, der, som De veed, finder Sted hos de fleste udartede Folkeslag, saa er det dog endnu et Spørgs: maal, om den skønne Alexia vilde være tjent med at nedstige fra et riigt mægtigt Harems Throne i en for: armer Kjøbmands karrige Hunsbæsen. Min Deeltagelse kan jeg i al Fald ikke nægte den stakkels Antonio, min Bistand derimod er noget, som jeg, uden at være en pralende Daare, ikke kan love, da selv Storherrens ellers saa uindskrænkede Magt har sin Grændse ved denne Dømming i de Troendes Hunsbæsen. Maaskee, men læg ogsaa vel Mærke til, at jeg siger maaskee, finder jeg høist middelbare Anledninger, ved Hjælp af hvilke jeg paa lange Omveje kan gjøre noget for det ulykkelige Par, men hvormeget eller hvorslidet, det er jeg for Dier: blifket endnu ikke istand til at kunne bestemme. Mit Raad for den stakkels Sanieri er simpelt, det hedder Taalmodighed og Rolighed. Hvo som lever i Ori: enten maa aldrig forglemme, at han bygger paa den hule Skorpe ved Randen af en Vulkan. Hans Have blomstrer herligere end nogetsteds, men et eneste Stod kan ogsaa rive den i Afgrunden. Derfor udfordrer Mor: genlandene en fastere Philosophi end Occidenten, og Ko: ranens Sprog: „Hyd Alt, men lær ogsaa rolig at und: være Alt!“ maa blive Enhver, han være Christen eller Muselman, der i Halsmaanens Straaler bygger en Hytte eller et Pallads, i stadig Erindring.”

Efter denne sin Bens Yttring kunde Koberbach umulig komme i sin Bolig med trøstelig Afsyn. Lyk:

feligbiis var den Tungsindighed, eller meget mere den
 fuldkomne Eløshed, hvori Antonio var henfalden,
 saaledes beskaffen, at han sjelden bemærkede hvad der
 foregik udenom ham, og saaledes ogsaa skjenkede sin
 Verts Ansigtstræk kun liden Opmærksomhed. Denne,
 hvem Nærheden af den stakkels Yngling, der nu syntes
 ham aldeles uden Redning, forekom trykkende, iilde saa
 hurtig som muligt at blive færdig med nogle Forretning-
 ger, og begav sig, for at aande lettere i det Frie, op
 op paa det flade Huustag. Det var allerede Aften, og
 da i Orienten som i Syden Luismørket kun er kort,
 saa fulgte paa den klare Dag snart den mørke Nat.
 Stjernerne funkede i den herligste Glands, Maanen
 svømmede lys og gylden i Ætheren, og Havet straalte
 i det zittrende Skin af en lang lysende Stribe, dens
 Afsyn tilbage. Dyb Stilhed herskede rundt omkring.
 Men istedetfor at denne høitidsfulde Nydelse skulde have
 lettet Rohrbachs Sind, gjorde den hans Bryst bestan-
 dig trangere. Ja, da han pludselig fra Geraillet hørte
 den dumpe Torden af nogle Kanonskud, hvis tidobbelte
 Ekko de fjerne Bjerger gav tilbage, som et Tegn paa,
 at en Henrettelse er fuldbyrdet i det Indre af Sultans
 Palladset, og at i dette Dieblis Slagtoffrenes Liig ere
 styrtede ud af Binduerne i Havet, da troede Rohrbach,
 trods Drangeduften, der omsvævede ham, trods den
 herlige Egn med Stad, Land og Hav, der laae udbredt
 for ham, liig en skøn, slumrende Pige, kun bedækket
 med et Slør af let Gaze, at være i Helvede, og raabte:
 „O, gid jeg dog aldrig var kommet her at forbitte mig
 Livet. Stakkels Antonio!“ og iilde ned i sit Værelse,
 for i Søvnens Arme at glemme det Nærværende og sig
 selv. Men neppe var han i sit Værelse før en sælsom
 Larm paa Gaden nærmede sig Hotel de Boursan.
 Skulde maaskee en Ildbrand, eller en Opstand af Ja-
 nitfarer? — Endnu var han ikke færdig med Tanken,

før Luulen standsede udenfor Huset, og der med Hef-
tighed blev banket paa Døren. Kohrbach iilte hen til
Vinduet. Hele Gaden oplystes af Fakler, i hvis Skin
han saae de hvide Turbaner og Baaben af en Hob Ja-
nitskarer, efterfulgt af en Mængde Mysgjerlige fra de
nærliggende Bade og Caffehuse. Døren blev lukket op.
Kohrbachs Hjerte blev angrebet at en uvilkaarlig, næ-
sten frampagtig Angst. Han rev Vinduet op, og lyttede
til Bertens Samtale med Janitskarernes Aga. Tyde-
ligt troede han fra Dennes Læber at høre sit Navn, og
hans Blod blev til Is. Nogle Janitskarer gik ind i
Huset — der blev banket paa hans Kammerdør. „I
Sultanens Navn, luk op!“ lød det tordnende paa tyr-
kisk. „Ouvrez au nom du ciel, Monsieur!“ stön-
nede Hr. Bourlan, Berten, ængstelig derimellem. Kohr-
bach aabnede Døren; Agaen traadte ind med nogle af
sine Janitskarer, og rakte Kohrbach et storherligt Fir-
man, med Selims egen Underskrift, i hvilket han saae
en Befaling til at lade Antonio Sanieri fængsle, og
en Opfordring til sig selv, strax at udlevere ham.
Kohrbach stod som forstenet af Skræk. Antonio sov
i det tilstødende Kammer. Hr. Bourlan paatog sig at
vække ham, og gjøre ham bekjendt med hans Skjæbne.
Saasnart Antonio havde fattet sig efter den første Over-
raskelse, viste han sig som Mand. Han klædte sig paa,
trøstede den næsten forvilede Kohrbach, og forsikrede
ham, at han ret gjerne døde, og at han længe havde
været forberedt derpaa, thi Begge antog, at hiint Mord-
forsøg var Uarsagen til hans Fængsling. Han takkede
ham paa det inderligste for hans Venstab og bad ham,
undertiden ved Synet af Ringen at tænke paa ham,
omfavnede ham derpaa, vendte sig smilende til Janit-
skarerne, og gik, med faste, kraftfulde Skridt, foran
dem ud af Bærelset. Kohrbach saae gennem Vin-
duet, hvorlunde den ulykkelige Venetianer blev kastet

ind i en lukt Kjærre, saae Janitskarerne paa Ugaens Kommando drage Sablerne, Toget at sætte sig i Bevægelse, og sank, ude af sig selv, gjennemtrængt af uendelig Smerte, ligesom i dyb Usmagt, tilbage paa sin Seng.

Antonio laae i sin Kjærre, omgivet af et tykt Mørke. Det stødende, ubegvemme Kjøretøi, der blev trukket af to Bøfler, rullede med huul Raslen gjennem Gadernes Dødsstille, thi om Natten ere de folkerigeste Egne af Constantinopel ligesom uddøde. Pludseligt holdt det stille, og Sanieri blev voldsomt revet ud. I Maa: nestinnet saae han sig ved det saakaldte gyldne Horn, en Deel af Havnen, paa hvilket han skulde sættes over til selve Constantinopel. En stor Barke laae parat til at modtage ham og hans Følge, og inden faa Minuter var han ombord.

Midt paa Havet holdt Fartøiet stille. Ugaen reiste sig og gav, i et asiatisk Pludervelf, som Antonio ikke forstod, en tordnende Befaling, og tre af Janitskarerne sprang op. To af dem grebe den Fængne og holdt begge hans Arme, medens den Tredie viklede Tørklædet løst af sin Turban, og snoede det sammen til en Strikke. Den Ulykkelige troede nu at være udenfor al Tvivl om sin Skjebne, nemlig: at man her strax vilde gæle ham og derpaa kaste ham i Havet. Intet flagende Ord kom over hans Læber, men kun et fra hans inderste Sjel til Himlen opsendt: „Hellige Maria, bed for mig!“ og en mild Bøn til Janitskarerne: „Hold mig ikke saa fast, jeg vil taalmodig døe!“ Janitskarerne agtede ikke derpaa, men trak ham Armene bagud til sammen, saa Skuldrene knagede, for at binde ham dem paa Ryggen, og den Tredie løstede Hænderne, for at lægge Strikken paa ham. Men hvorledes? Ikke om

Halsen lagde han den, nei, om Dinene knyttes Klædet bagtil fast sammen, og Antonio er nu fast overbevist om, at han ikke skal qvæles, men halsbugges. To Ræver gribe ham, og stode ham ned. Han falder vil- lig paa Knæ og venter Dødsbugget. Han venter et Minut, han venter endnu et, det andet, tredje, han lever endnu bestandig, det afgjørende Slag kommer ikke. „Hvorfor tove I?“ spørger han Janitskarerne; de svare ikke. Barken fløver imidlertid lynsnar de brusende Bølger. Nu standser den. Antonio løstes ud og sæt- tes, endnu bestandig med tilbundne Dine og fængslede Arme, i en Bærestol, saaledes forekom det ham, og bringes rask affted. Efter et Kvarteerstid gjordes der Holdt, og der blev banket paa en Dør med tre tord- nende Slag. Knirkende aabnedes den, og Antonio maatte nu, fort af to haandfaste Mænd, tilfods fort- sætte Veien over en jævn sandig Grund. Heller ikke her afbrød nogen Støi den dybe Stilhed; kun Haver lod i eensformige Bølgeslag mod Stranden, og fiern og nær fløitede Rattergalene deres Elfskovssange. Slag paa en anden Dør — den lukkes op, bevæger sig sagte paa sine Hængsler, Antonio føres ind i et Huus, og kastes endeligen paa et Slags Leie. Man løste hans Arme, ikke hans Dine. Dørene lukkes igjen, og Gra- vens Taushed herskede trindtom Antonio.

Vel over en Time havde han befundet sig i denne Stilling, uden i sin Slovhed at have nogen anden Tanke end den: „Jeg er i Fængsel, og min Henrettelse er ud- sat til Beredelse af større Qvaler.“ Men tilslidst fore- kom det ham, som om noget fra Tid til anden omdus- tede ham. Hvad kunde det vel være andet end et fug- tigt Fængsels qualne Vestsuft. Dog nei — det er in- gen Fængselsuft, men — skulde han ikke bedrage sig — arabisk Røgelses Umbraduft. Hans Sjæls Klarhed vendte lidt efter lidt tilbage. Hans Hænder beføler Leiet, han

ligger paa, det er af duunbløde Vølster. Nu falder det ham først ind at Mørket, som omgiver ham, kun hidrører fra hans tilbundne Dine. Han river Bindet af og — seer sig i et rundt, i morgenlandsk Stil forzi-
ret, klart oplyst Gemak. Guld af Forbauselse kastede han sit Blik omkring til alle Sider — det var intet Fængsel, men et Pragtens og Vellystens Sted. Paa Divanen laae en Luth. Han spillede dette Instrument, tog det uvilkaarligt op, og angav derpaa en fuld Alford. I samme Dieblis røblede et Forhæng i Væggen tilside, og en rigklædt Mohr traadte ind og spurgte: „Hvad vil Du?“ — Eaasnar Antonio var bleven Herre over sin Overraskelse, sagde han: „Du skal sige mig, hvor jeg er?“ Men den Sorte stod uden Ord og Bevægelse, som en Billedstøtte. Antonio gjorde flere Spørgsmaal, men fik intet Svar. Endelig sagde han: „Jeg tørster!“ og strax bortsjernede Mohren sig, for efter et Dieblis Forløb at komme tilbage, bærende paa Hovedet et Sølvfad, som han satte ned for Antonio, og hvorpaa Denne fandt, i klare Chrystallasker, Limonade, Scherbet, koldt Vand, ja endogsaa grønt Viin, og desuden i Kurve af Guldtraad søde Dranger, Ferstener, og andre kostelige Frugter. Medens Antonio havde kastet det første Blik derpaa, og nu vilde vende det næste til Mohren, var denne allerede forsvunden, og idet Vener-tianeren, ligesom greben af Svimmel, holdt sig for Hovedet, udraabte han i den høieste Spænding: „Hvorledes vil dette ende?“

Sex Nætter og Dage havde Antonio tilbragt paa dette Sted. Ried af sin Eensomhed spurgte han Mohren en Dag, om han ikke kunde komme ud og nyde lidt fri Luft, hvorpaa Denne svarte: „Jo, om Aftenen, men ikke om Dagen.“ Da det var bleven mørkt, trykte

Mohren paa en Fjer i Bæggen, to Floidørre sprang op, og en Balkon viste sig med Udsigt i det Frie. Henrykte stoi Antonio derud. En vidtudsraakt prægtig Have, og i det Fjerne Søen, laae for ham i Maanens Belysning. Fra Balkonen førte Trin af hvidt Marmor ned i en Allé af Orangetræer. Hver Aften satte den Fængne sig paa Balkonen, stirrede paa Maanen, tænkte paa Alexia, sukkede over sin Skjebne, og sang melankolske Sange til Luthen. — Ved Enden af Alléen bemærkede han en Pavillon, hvis forgylde Tag glimrede i Maanestkinnet, fra hvis Side et blændende Lys udstømte gjennem store Vinduer. Antonio stirrede længe derhen, og jo længere han stirrede, jo mere blev han tilmode, som om en usynlig Magt fra den fjerne Bygning greb ham, og drog hans hele Indre derhen i glødende Længsel. Den sjette Aften straalte ham fra den anden Side en stærk Lysmasse imøde. Det var Serailet illumineret; længere hen flammede brogede Lanterner fra alle Skibene i Havnen. Endnu meer i det Fjerne syntes Pera og Galata at svømme i Flammer. Kanoner tordnede, en fjern Musik tonede, og Jubelskrig skingrede gjennem Natens Stilhed. „Hvad er det?“ spurgte Antonio Mohren. Men Denne taug som altid, og Antonio sukkede: „O hvilken Glendighed, ikke at være fri!“

Paa den syvende Dags Aften sad Antonio atter paa Balkonen og stirrede over til Pavillonen, hvor der, i hans Drømme nemlig, næsten hver Nat mødte ham de forunderligste Ting. I Aften var den mere glimrende oplyst end nogensinde før, og det forekom ham, som om undertiden en Skygge strøg flygtig forbi de klare Vinduer. — Lys! Hvad er det for en Klang — en Harpes — Tonerne blive lydeligere, de bære i alvorslige langtonende Svingninger den forunderligt grebne Ungling i Dret, de trænge sig bestandigt tættere om de Henrykte, de drage ham derhen saa stærkt, saa mæg-

tigt, han fan, han tør ikke modstaae; om det saa førte ham til Baalets Flamme, han maa derhen. Han flyver ned — pludseligt standser han ved den Tanke: vil ikke Mohren ile til og trække Dig tilbage? Han seer sig om med ængstelig Frygt — Mohren er der ikke — lykkelige Forsømmelighed! Hurtig som Lynet, for at benytte den, flyver Ynglingen indtil midt i Alleen. Angest, ligesom for Synet af underfulde Ting, fængslede her hans Fod. Uandeløs standser han, atter skruende tilbage. Mohren er endnu ikke at see. Antonio bemærker, at hans hidtilværende Fængsel ligeledes har været en Pavillon, ganske liig den der ligger for ham. Tyve Skridt derfra hørte han til Harpens Toner en qvindelig Sang, hvoraf han kun forstod de Ord: „Du tøver saalænge, o kom!“

Harpen tier — men før endnu dens sidste Toner er forstummet, staar Antonio med brændende Kinder for en af Pavillonens Vinduesrunder. Glasset er indvendig bedækket med et Guldflor, hvorigjennem vel Lyset indenfra, men intet bestemt Blik udenfra kunde trænge. Imidlertid seer han dog tydeligt nok Skyggen af et Fruentimmer, som gaaer heftig op og ned. Just indtræder ogsaa et lignende Skyggerids af en høi Mand i tyrkisk Dragt. Antonius's Haand farer til Beltet, som om han der søger sin Dolk. Da han ikke finder den, skjærrer han Tænder, og i Sukket, med hvis Aande han fordunkler Speilglasset, fornemmes Ordene: „Vely Mustapha!“ Imidlertid hørte han følgende Samtale:

„Betænkningstiden er forbi! Vil Du nu soie Dig i min Villie? Vær kort: Ja eller Nei?“

„Nei!“ svarte Fruentimmeret med fast Stemme.

„Ha! raabte Tyrken med Hestighed: Du betænker ikke, hvor farligt det er at trodse mig.“

„Der gives ingen Fare, svarte hun: hvor der ingen Frygt er, og Frygten hører op, hvor intet andet Valg er end imellem to Afgrunde.“

„Pige, Du trodser paa Din Skjønhed! advarede Tyrken: Hvorfor denne Modstand, der ikke anstaaer det svage Kjøn. Vær min, og Alt, hvad Din Førfængelighed kan fordre, skal blive Dig tilstaaet.“

„Barbar! kaldt Pigen ham i Ordet: Du kan ikke fatte, at jeg kan trodse enhver jordisk Magt fordi jeg elsker, og at jeg hellere opoffrer mit Liv, end min Ede.“

„Du bringer mig til det Yderste! raabte Tyrken: Enten optrager Du nu dette Tørklæde, eller — hift bag Tæppet vente mine Slaver — — vælg!“

Pigen taug et Dieblif, derpaa sagde hun med Fatning: „Døden er bitter, men dens Qval kan kun vare nogle Minuter, og hvad er det mod et heelt kvalfuldt Liv. — Kjære, Hellige, tag mig op i Dit Skjød! — Tyrk, jeg affkyer Dig. Som jeg støder dette Tørklæde bort med min Fod, saaledes støder jeg Dig fra mig. Gjør hvad Du har Magt til.“

„Frem da, Slaver, frem!“ skreg Tyrken — i samme Dieblif foer begge Dørfløiene op, og Antonio styrtede ind som en Rasende. „Barbar! raabte han: Først skal Du myrde mig. *Alexia*, min *Alexia*!“ Den Skjønne udstøder et Skrig, men allerede er hun heftig omfavnet af den Elskedes Arm, og hans gløddende Kys qvæle Ordene: „Antonio! Min Antonio!“ paa hendes Læber. — Da føler Denne sig greben ved Skulderen — han farer op. „Vi ere nu beredte til at døe!“ raabte han, vender sig om, og — synker til Rorbachs Bryst.

„Da, hvad er det?“ raabte han, som vaagnende af en Drøm. — „At det er Enden paa Legen og Deres

Frelse, svarte R o h r b a c h glad: seer jeg vel, men hvorledes, det er mig en Gaade som Dem. Denne ædle Mand, hvem De har at takke for Alt, maa De spørge." Dermed pegede han paa Tyrken, der, som Antonio nu bemærkede, vel ogsaa var en høi, overordentlig smuk Mand, men ikke B e l y M u s t a p h a. Medens Antonio studsede herover, traadte Murad Effendi, thi ham var det, hen til Ynglingen, og greb hans Haand: „Unge Mand! sagde han paa Italiensk: Deres Ulykke gif mig til Hjertet, og jeg besluttede at gjøre hvad jeg kunde for Dem og Deres Kjærlighed. Men jeg tiltroede vor fælleds Ven R o h r b a c h ikke Kraft og Opmærksomhed nok til at holde Deres Hævnørst tilbage fra Handlinger, der absolut vilde have tilintetgjort alle mine Forholdsregler til Deres Bedste, og da B e l y M u s t a p h a endnu bestandig var udsat for Deres Dolk, og hans eller Deres Engel ikke altid, saaledes som dengang i Badet, kunde være ved Haanden, saa lod jeg Dem ved Janitskarer bringe fra R o h r b a c h s Varetægt i min. Maaden hvorpaa dette Skete, kommer ikke paa min Regning, men paa Storvezirens, der nødvendig, som Følgerne vilde udvise, maatte bindes for Hævnen, og, som han sagde, ikke troede at burde spare den frække Christen, der vilde myrde en rettroende Paska, for nogen Tugtelse, saameget jeg end stred derimod. De maa aldrig forglemme, at vi ere i Constantinopel." — „Men A l e x i a da — A l e x i a?" spurgte Antonio og R o h r b a c h paa eensang.

„Nu, at hun er her, og kan gives vor Venetianer tilbage, blev M u r a d smilende ved: det er sandelig det mindste Under. Har De ikke, Antonio, for nogle Aftener siden seet Glædesild og hørt Kanontorden?"

„Jo!" svarte Antonio.

„Det var til Høitideligholdelse af den nys fødte Sultandatters Formæling. Da Storveziren har den største Indskyldelse paa Valget af en Gemal for Prindsessen, og undertiden hører hvad jeg indblæser ham, saa maatte jeg jo have været dum, naar jeg ikke havde ladet Valget af den storherlige Svigersøn falde paa vor Anstødssteen, Bely Mustafa, Pasha af Negropont, der lykkeligviis var riig nok. Kort, min Plan lykkedes, og for den skønne *Alexia* i rette Tid, thi et Kvarteer efter at Bely Pasha med Skræk havde modtaget Efterretningen om den ham tiltænkte Ære, og var bleven kaldet til Geraillet, blev den bevidste Corsars Hoved fastspigret paa den gyldne Port. For Mustafa og hans Egte kunde dette nu ikke mere være af nogen Nytte, thi vore Skikke fordre, at det umiddelbare Svar paa Forkyndelsen af hans nye Formæling maatte være den tilsyneladende glade Forstøden af hans Koner, og Afskaffelsen af hans hele Harem. At faae *Alexia* ud af dette, og bringe hende i min Magt, var altsaa en let Sag. Jeg tilstaaer, at jeg ikke ret troede hende, og, da jeg agtede at gjøre meget for hende, ikke vilde bortkaste dette paa en Uværdig. Fandt jeg hende sin *Antonio* tro, saa vilde jeg være hendes Fader, fandt jeg hende ikke saaledes, vilde jeg sende hende tilbage til hendes Forældre. Imidlertid, min *Theorie* er i Dag for førstegang gjort vaklende; den uforslignelige *Alexia* er værdigere den Jordbund, der bar hendes Bugge, end hundredtusinde Mænd af hendes engang saa store, nu dybt sjunkne Folk. Modtag da Deres herlige Klenodie, og vær det værdig. Gaae ikke tilbage til Negropont eller Athen, hvor I hverken ville finde Hjælp eller venlig Modtagelse. Lad hurtig en Præst velsigne Ederes Forbindelse, og indskider Eder derpaa til Marseille, for under en fri og lykkelig Himmel at

nyde Eders Lykke. Græd ikke, *Alexia*, over at blive død for en Fader der ikke er Dig værd, der vilde for evig rive den Elskede fra Dig, da Denne intet Guld mere havde at sætte til hans Gjerrighed. Jeg vil være Dig i Faders Sted. Tag dette Skrin, Bæklerne paa Marseille, som det indeholder, ville der sætte Dig og Din *Antonio* i de Velhavendes Klasse, og, hvis Omstændighederne ere gunstige, vil Eders Flid snart bringe Eder ind i de Riges. Tag uden Omstændigheder."

Antonio og *Alexia* sank i maalløs Rørelse til Renegatens Fodder, og omfavnede taknemmelig hans Knæ.

En Taare trillede fra *Murad's* Øie ned i hans Skjæg. „Hvortil det, Børn! sagde han, idet han løstede dem op: Gjerne gjorde jeg noget for Eder, og hvad jeg har givet Eder, er, om det ogsaa kan ansees for en Formue i Occidenten, i Orienten neppe værd at tale om. Gaaer med Gud, og hvis I maaskee om nogle Aar skulde læse i Aviserne, at Storveziren *Murad Effendi* var halshugget, og hans Hoved opplanter foran Serailet, saa siig Eders Børn, at den Ulykkelige havde været et godt, om ogsaa sælsomt forvildet Menneske, og skjænk Eders Bøns Minde en medlidende Taare."

Fr. Heyden.

H. r. von Kumpelmeier. Et Phantasiestykke.

Neppe var jeg indtruffen i Residenten, for at bivaane Festsilighederne ved den skønne Prindsesse Julies Formøling, før jeg henimod Aften maskeret tiltraadte en Bandedring gennem de lange øde Gader. Ligesom den parisfiske Netif de la Bretonne søgte Eventyr ved natlige Udflugter, for at kunne behandle dem i sine Romaner, saaledes vandrede jeg ogsaa eensom gennem Hovedstadens Gader, hvor efterhaanden enhver Larm forstummede. Kun stundom hørte man en Vogn rulle, men snart forsvandt ogsaa denne Lyd, og kun enkelte Svires brødre tumlede endnu forbi mig til deres Hjem. Kun enkelte Lamper glimtede endnu som Lygtemænd gennem det natlige Mørke, og Alt blev stille som i en Grav.

Da svævede en Skikkelse foran mig i de matskinende Lygters Glands, og kastede kjæmpehoie Skygger hen paa Murene. Et forunderligt Syn, thi snart saae Skyggen ind ad et Vindue i første Etage, snart forlængede den sig og hævede sig op mod de første Vinduer i Mansarderne, og alligevel var det, nærmere betragtet, et Mennekesbarn ligesom alle Andre — en smal Mand i en sort Kjole, som slog vide Folder. Hans tynde graa Haar slagrede under det sorte Baret i Nattevinden. Lange graae Beentlæder ombølgede ham lige som Spindelvæv paa et Skelet. Af de vide Kjoleærmer foer af og til de tynde Arme frem, liig Belsazars Haand, som syntes at skrive paa Dørrene: Mene mene tekkel upharsin. Det blege Knokkelansigt, med de hule, dybtliggende Dine, skinnede i den ubiisse Belysning liig karrarist Marmor. — En let Gysen foer gennem mine Aarer.

„Toskede Feberdrømme, som en ophidset Phantasie forregjøgler mig! brummede jeg sagte og gned min Pande:

Hvor Natten dog er istand til at give Alt et andet Udseende." Thi i det samme Dieblis blev det klart for mig, at det var den samme Reisende, som jeg havde mødt en Milisvei borte fra Staden.

Her sad en træt Gubbe ved en Bro, lænet op til Rækværket. Den skjælvende Haand var ikke mere istand til at holde Vandringsskaven, den krummede Ryg kunne ikke mere bære den tunge Randsel. Begge Dele laae ved hans Fodder. „Jeg kan ikke gaae længere! stønnede den Arme, og stirrede hen mod Solens dalende Purpur: fife: Du gaaer til Hvile, men hvor skal jeg finde den? Gjern er Staden, og jeg mægter ikke at gaae den lange Vej; hvo vil ynkes over den Ulykkelige?" Da traadte den fremmede Mand i den sorte Kjole hen til Oldingen. Aftenrøden gjød sit Purpur over hans Ansigt, og han syntes aldeles forandret, men var dog den samme som nu. Han trøstede den Gamle med venlige Ord, og sagde: „Sølg mig! Jeg tager Byrden fra Dine Skuldre, og fører Dig til det forønskede Hvilested."

„J? gjentog Vandreren, og rystede med Hovedet: Jeg kjender Eder ikke, og mangen En har bedraget mig, til hvem jeg slog min Liid,"

„Jeg bedrager Dig ikke, Stephan! gav den Sorte til Gjen svar, og slog sin vide Kjole ud fra hinanden, i det han vendte sig bort fra mig: Kjender Du mig?"

En pludselig Skræk gjennembævede den Gamle. Hans Dine foer sky tilbage, og fæstede sig da atter paa den Gaadefulde, idet han stammede: „Jeg kjender Dig! Du er den, som for 28 Aar siden bortførte min elskede Hustru!"

Men snart veeg Udtrykket af Skræk paa Oldingens blege Ansigt. Hans Dine glødede af en forklaret Blands, og med lydelig Røst sagde han: „Ja, jeg kjender Dig! Du har berøvet mig det Kjæreste jeg eiede paa Jorden; men alligevel følger jeg Dig gjerne. Vær mig vel!

kommen!" Derpaa tog den Sorte Mandens Handsel, og Begge gik hen ad Veien under en livlig Samtale.

"Saalmodighed! raabte jeg, da jeg kom tilbage til mit Bærelse i den gyldne Løve: Vi skulle nok komme under Veir med Dit Bæsen og Din Herkomst, gaades fulde Person, og da bliver et Phantasiestykke Frugten deraf, om end ikke i Callots Maneer, saa dog i min egen!"

Den herlige Morgen vakte mig af Sønnen, og det Underfulde, som Aftenen iforveien havde bevæget min Indbildningskraft, havde tabt sin Glans. Gaardens Eventyr forekom mig at være et simpelt, trevielt, farver løst Spil af min ophidsede Phantasie. Jeg gjorde og modtog Besøg, saae Venner og Bekjendte igjen, og indfandt mig om Middagen ved det lange table d'hôte hos den berømte franske Kok, hvor Stadens Gourmands sad, omgibne af Madens meest raffinerede Nydelser. Een af Gjæsterne ved Enden af Bordet havde just taget nogle Agurker paa sin Tallerken og udbrød med pathetisk Stemme: "Just disse Agurker ere en Delikatesse for mig. De siger, Hr. Tribunalraad! at man døer deraf. Og desuagtet spiser De selv Agurkerne tilligemed Aziaen, skjøndt De paaستااer at den grønne Farve er frembragt ved Kobberoxyd. Troer De maaskee at jeg dadler Dem derfor. Ingenlunde! De handler fuldkommen rigtig; thi hvilket fornuftigt Menneske, som veed hvad Livet betyder, foretrækker ikke en pikant Død for en jammerlig prosaisk Vegetation?"

"Recte! faldt en Professor med stive Blik ham i Talen, og nippede til sin Syrakuser: Vel talt, fortræffeligt! Pereat det usle Liv ved simpel Huusmandskost! vive la mort agreeable!"

"Vive la mort!" jublede Alle og flinkede, endogsaa den blege, svindforige Archivarius, som sad ved min Side, hævede sit Glas. Og da jeg nu betragtede

den joviale, frække Taler nærmere — Himlen være os naadig! da havde jeg nær tabt mit Glas af Skræk, thi den muntre Taler var ingen Anden end Manden i den sorte Kjole. „Kjender De den Fremmede?“ spurgte jeg den hostende Archivar ved min høire Side.

„Ja, jeg kjender ham!“ sukkede Denne.

„Og hvem er han — hvad hedder han?“ spurgte jeg videre. Da stode min Nabo til Venstre, en skjægget Ritmester med et dybt Ur over Ansigtet, som deelte hans Kind i to Stykker ligesom en Færksen, mig i Siden og spurgte: „Charmante Ven! Hvad siger De dertil? Hvorledes behager Pastoren Dem?“

„Pastoren?“ gjentog jeg forbauset.

„Nu, ja! smilte han: Han har vel aldrig betraadt nogen Prædikestol, men er hans Moral ikke den allerfornuftigste, og den som prædiker Moral, er han ikke en Pastor?“

„Og hvad hedder han, hvad er han ellers, naar han ikke prædiker?“ afbrød jeg ham.

„Ja, det veed jeg tilforladelig ikke saa nøie! gjentog Ritmesteren: Hvo bryder sig synderligt om Personallier, hvor Realierne ere saa udmærkede. Da den gode Ven, som ved Leipzig saa fortræffeligt berjente mig, havde fasset mig ned paa Grønsbæret, da foer han forbi som Cuirasseer, og kyssede paa Fingeren ad mig. Gud Fanden havde Dig! brummede jeg, og vendte mig om paa den modsatte Side, men Ansigtet, som skuede frem af Staalhjelm, blev uudslættelig præget i min Hukommelse. Her traf jeg ham igjen, og man kalder ham Hr. v. Rumpelmeier. Ingen søger nærmere Omgang med ham, og han synes at være en fatal Person, naar han ikke er munter. Kun Archivaren, Deres Sidemand, er hans intime Ven.“ Og virkelig talte Begge meget ibrig med hinanden, efter at Tasset var hævet. De stode i en Winduesnische; rolig Resignation var præget paa den

Enges Ansigt; hans blege Læber fortrak sig til et smerteligt Smil, og ikke desto mindre laa der i dette Smil en indre Triumph over Lidelser, som kun syntes ham foragtelige. Og en kold Gysen foer paany gjennem mine Arter, thi hiint Mumieansigt, som for faa Minuter siden havde spottet bittert over Livet, var det ikke det milde, trøstende Ansigt fra Broen igaar? Forunderligt! mumlede jeg, og vilde gjerne have trængt mig ind i de Andres Samtale, naar ikke et interessant Bekjendtskab med en tilstedeværende Forfatter havde holdt mig tilbage. Ogsaa jeg blev indviklet i en levende Samtale, glemte den Sorte, og da jeg atter saae efter ham, var han borte.

Den følgende Dag søgte mit Nie Kumpelmeier forgjæves ved table d'hote. „Hvor mon han befinder sig i Dag?“ spurgte jeg Ritmesteren. Ogsaa min Nabo tilhøre, Archivaren, manglede.

„Det veed jeg ikke! gjentog hiin: Men vær ikke bekymret derover, han hører med til det Ufrudt, som ikke saa let gaaer ud. Archivaren — nu, han kommer vel neppe mere.“

„Hvorledes det?“ afbrød jeg ham med spændt Forventning.

„Fordi han, vedblev den Anden ligegyldig: er død i Nat.“

„Død! død!“ gjentog jeg mørk, og faldt i dybe Tanker. Det joviale Selskabs Skjemt, den chaotiske Larm af saamange forskjellige Stemmer, de muntre Gjæsters Vittigheder gled betydningsløse forbi mit Øre. Jeg hørte intet, uden Ordet „død“ og Navnet „Kumpelmeier.“ Hvilket fatalt Navn! Dog fører maaskee en agtbar Familie dette Navn — derfor Taalmodighed, vi ville vel komme paa det Nene med Sagen. Saaledes trøstede jeg mig selv og ventede paa Aftenens Frembrud, da jeg kunde fortsætte mine natlige Vandringer, som

muligt vilde løse Gaaden. Men inden den Tid vare endnu mange Forretninger at bringe fra Haanden. Blandt andet skulde der ogsaa gøres Prøve paa en scenisk Forestilling af mig selv, i Anledning af Prindsessens Formæling. Jeg gif desaaarsag hen til Hofraaden, hos hvem hele det mimiske Personale var forsamlet. Meget interessante Tider glæde hen med Lynets Fart, og da jeg, sjæleglad over den heldige Production, begav mig hjem, duftede allerede den herlige Sommeraften med sine Lillier og Lindeblomster mig imøde. En festlig Tausshed laae udbredt over al Naturen; kun Rattergalenes Triller fra den fyrstelige Park klang gennem den aromatiske Luft. Bludselig rev et gennemtrængende Skrig mig ud af mine Betragtninger. En ung Kone styrtede, vridende sine Hænder, ud af et Huus, medens hun skreg: „Hvor ere I, mine Børn! Otto, min kjære Otto! Theobald! Theobald! Hvor er Du? Ak, de ere forlorne; ak, nu maae de døe!”

Forfærdet saae jeg mig om efter Uarsagen til hendes Jamren. Mit Øie faldt igjennem den aabne Stakfitport, som førte ind til en Have. Der sad de stakkels uskyldige, Drengene paa fire til fem Aar, som i Skarlagensfeberen vare sprungne ud af deres Senge, da Baagekonen var falden i Søvn. Børnene vare i deres bare Skjorter, og laae paa Grønsværet, smilende i Sygdommens lykkelige Vanvid, idet de legede med hvide Roser, som en Mand brød af den yppigtblomstrende Hække og kastede hen til dem; og denne Mand var Hr. v. Kumpelmeier. Jeg blev staaende ligesom forstenet. Da jeg endelig kom til mig selv, vilde jeg, greben af en uvilkaarlig Følelse, storme ind i Haven, men den fremmede Mand var borte, og Moderen bar under Suf og Taarer Drengene ind i Huset.

Jeg var forunderlig stemt. Den milde balsamiske Aften havde mistet sin Farve, Rattergalens Sang syn-

tes mig at være en Afskedsklage til Naturen, og hele Jorden forekom mig som en uhyre Grav. Jeg saae ikke Rosen, men kun Ormen, som gnavede ved dens Hjerte.

Denne Rumpelmeier blev bestandig meer og mere gaadefuld i mine Dine. Og alligevel kunde jeg ikke angive nogen tilstrækkelig Grund. Hvad har han da gjort, som kunde indjage Dig denne sælsomme Gysen? spurgte jeg mig selv efter koldere Overlæg: Er det formløse Billed, som begynder at dæmre frem i Din Phantasie, ikke en tom Skygge, som i den rolige Fornufts Belysning forsvinder til et Intet eller opløser sig til noget gandske Almindeligt. Upaatvivleligt! svarte det bankende Hjerte, men det bankede alligevel sælsomt urolig: Hvo forklarer den aandige Verdens Hemmeligheder, hvo viser de Dodeliges Die de Traade, hvormed det Synlige er knyttet til det Usynlige? Man vil altsaa ikke undre sig over, at jeg med spændt Urolighed saae den kommende Nat imøde. Men jeg maatte endnu dæmpe min Utaalmodighed en Stund, thi Klokken var først 7, og jeg skulde endnu aflægge et Besøg hos Kammerherre v. B. „Han er gaaet ud!“ lod Svaret, da jeg i hans Bopæl spurgte efter ham, og man viste mig hen til det Rheinholdtske Caffehuus. Jeg blev altsaa nødt til at opsoge ham paa det sidstnævnte Sted.

„Behag at gaae op ad Trappen!“ hviskede Marqueren med en hemmelighedsfuld Mine: Paa den første Sal til venstre, Nummer syv.“

„Jeg fulgte den givne Anvisning. Over en af Dorene stod rigtignok med hvide Bogstaver No. 7, men denne Dør blev bevogtet af en gammel Skjælm i Livree, som speidende betragtede mig med sine Nævesine fra Hoved til Taa.

„Er Kammerherre v. B. derinde?“ spurgte jeg.

„Til Tjeneste! gjentog den Gamle, og hviskede: Er Deres Naade ogsaa en Ven af — — —“

„Ja vist!“ svarte jeg utaalmodig og fastede et Blif ind ad Døren. Det Hemmelighedsfulde i den Gamles Udfærd blev nu opklaret, thi jeg befandt mig i en Spillesal. Her var det allerede fuldkommen Nat, thi Gardiner af rødt grønt Silketoi hindrede Solens sidste Straaler i at trænge sig ind. Blaa Røgklyver af dampende Zigarer bølgede op og ned ligesom en Taage, og igjen: nem Taagen glimrede Stagerne paa det grønne Bord, hvor Templets Præster stod eller sad i tætte Rækker. Jeg fandt snart Kammerherren blandt de Spillende, afstalte det Fornødne med ham, og vilde allerede til at gaae, da et Ansigt ret satanist grinte mig imøde ud af den tætteste Brimmel af Spillerne. Det var Hr. v. Kumpelmeiers blege Knokkelansigt. Han sad ved Siden af den liderlige Baron K., som allerede i sit 32te Aar var bleven en Olding, og som just i dette Dieblif spillede sine sidste hundrede Dukater bort. Han havde nu Intet paa Jorden, som han kunde kalde sit. I Fortvivlelsens Angst perlede de kolde Sveddraaber paa hans Pande; hans Mund fortrak sig til et haanligt Smil, og med indædt Raseri betragtede han Hr. v. Kumpelmeier, der lod til at give ham uheldige Raad. Ligesaa lidt som jeg er i Stand til at male dette Syn, ligesaa lidt formaaer jeg at skildre min Forsærdelse ved at see hiin Mand igjen, der kunde vende sit Ansigt om ligesom en Handffe, der snart viste sig som en mild, trøstende Genius, snart som en haanende Dæmon. Og: saa her i Spillesalen var ingen Leilighed til at komme ham nærmere, og mißmodig forlod jeg dette rædselsfulde Opholdssted. Mit Hjerte bankede fuld af ængstelig Forvertning, da endelig Midnatsslaget lød, og jeg med Hatten dybt trykket ned i Dinene vandrede gennem de øde Gader.

Bludselig blev jeg staaende ligeoverfor det pragtfulde Kaffehuus, som jeg saa Timer iforveien havde forladt

med saa oprørt Gølelse. Vinduerne vare mørke, og Værelserne ligesom uddøde; kun fra de tre sidste Vinduer i mellemste Etage skinnede endnu et svagt usikkert Lys — et Skjær af Hjelvede, som her arbejdede. Ved Jernrækværket hensank jeg i Betragtninger over de moralske Spysluers og Brilleslangers Myrte. Den øde Tausshed trindt om mig beroligede efterhaanden min oprørte Gølelse, mine Tankers Chaos ordnede sig meer og mere, da pludselig en usædvanlig Tummel ligeoverfor vakte min Opmærksomhed. Døren blev revent op; Lampen i Portalet flammede klarere, og ud stormede — Hr. von Kumpelmeier, slæbende Baron K. ved Haarene efter sig med overnaturlig Kraft. Den Sidste udstødte de frygteligste Forbandelser og Skjældsord; da faldt et Piskstokstød, og den Sorte slyngede Baronen mod en Hjørnesteen, saa at hans Blod og Hjerne sprøitede vidt omkring.

„Holdt! Freg jeg, anstrængende min Røst saameget muligt: Grib Morderen!“ Men han dreiede med kjæmpelange Skridt omkring Hjørnet, uden at ændse mit Raab. Vægterne og Politiet kom til, fandt den Døde, som endnu frampagtig holdt Pistolen i Haanden, og tog ham tillige med mig med sig. Efter det summariske Forhør blev det snart indlysende, at Baronen, hvilket man desuden længe havde formodet, havde endt sit Liv ved Selvmord. Min Fortælling om en Tredies voldsomme Anfald fandt ingen Tiltro, da Selvmordet syntes at være uden for al Tvivl. Man lod mig derfor gaae, men i hvilken Stemning jeg naaede Gæstgivergaarden og mit Logis, vil Læserne let kunne forestille sig. Et Har af tusinde skjellige Tanker stormede i mit Bryst. At han, den Uforklarlige, var Morderen, derom nærede jeg ingen Tvivl, og snart greb den Tanke mig, at ingen Anden end — Djævelen havde dræbt den lidelsige Spiller. Men Erindringen om den Sortes milde, trøstende Ansigt

paa Broen, modsagde denne min Formodning. „Nei! det er ikke muligt! udbrød jeg: Hvad har han ogsaa gjort, som kunde bestyrke denne Forestilling! Men er han ikke Djævelen, hvem er han da? Et Menneske, ligesom Andre? Nei! dette skal Ingen bilde mig ind. Har jeg ikke været Vidne til hans chamæleoniske Forvandling? Abner ikke Graben sig for alle dem, med hvilke han har at gjøre? Nei, Djævelen er det ikke! sagde jeg gyssende, og trak Sengetæppet over mit Hoved, det er En, som er endnu frygteligere. Djævelen kan man med Ord og Anger unddrage sig, men ham, den Rædsomme, kan Ingen undflye. Hverken Høihed, Anseelse eller Magt, hverken Ufskyld eller Dyd er sikker for ham. Ja, det er Ham, det er ingen Anden end — —

Skjænk mig, gunstige Læsere, Navnet paa den Skrækkelige, hvilket nu stod fast for min Overbeviisning! Du veed da desuden vel, hvem jeg mener, og Du kan vel forestille Dig, hvorledes jeg maatte være tilmode ved de Erfaringer, som jeg i saa kort en Tid havde gjort. Den klare Morgensol, som vakte mig, var ikke i Stand til at berolige mig. Drømmende gik jeg omkring og forsagede mine natlige Vandringer. Lidt efter lidt vendte imidlertid min Munterhed tilbage, og flere glade Dage gik hen, i hvilke jeg ikke saa noget til den Udforskelige. Prindsessens Formæling rykkede nærmere. Alt var i glad Bevægelse, for at gjøre Anstalterne til det glimrende Maskabal, som tre Dage i Forveien skulde forherlige Arveprindsens Fødselsdag. Ogsaa jeg, min Søster og min elskværdige Adele bleve indbudne. Men da jeg nu, klædt som Trolldmand, traadte ind i den klart oplyste Sal, da den larmende Musik røntede mig imøde, da Phantasiens idealske Skikkelser omgjøgledede mig, følte jeg desuagtet en ængstelig Betymring opstige i min Sjæl. Det bares mig fore, at jeg skulde møde ham, den Rædselsfulde, midt i den brogede

Brimmel. Engstelig saae jeg trindt om mig, for om muligt at opdage en Skikkelse, som lignede ham, men blev roligere, da jeg ingensteds opdagede nogen, som i Længde eller Lørdhed kunde maale sig med ham, Skøndt det vel var muligt at Mafferingen og Forklædningen kunde forandre noget i hans Udvortes.

Uden selv at tage Deel i Dandsen glædede jeg mig længe over den festsige Brimmel. Kun den rasende Lyst, med hvilken saamange henrivende qvindelige Skikkelser styrtede ind i Ballens Jubel, kunde ikke behage mig. „Hift rase de Ulykkelige, sagde jeg til mig selv og tabte mig i vemodige Betragtninger: og drikke af Dødens Bæger i fulde Drag! Hvormange af disse Fortabte ville ei synke hen som Offere for den overdrevne Nydelse. De veed det, og desuagtet glemme de Fremtiden og ahne ikke Fordærvelsen, som lurar bag Blomsterne. Hvo frelser de Forblindede?“

En lang Mand i en graa Kappe var Den, som rasede værst affted i Dandsen. Naar een Dandserinde sank afmægtig ud af hans Arme paa en Stol, greb han strax en Anden og foer affted med hende, saa de lange, graa Strudsffjedre paa hans Hat gyngede ligesom i en Stormvind. „Dersom jeg var Fader eller Egtemand, udbrod jeg rasende: da skulde jeg vel vide at sætte en Grændse for Din usalige Dandselyst!“ Pludselig blev jeg ligesom lynslagen, idet jeg bemærkede, at jeg her i det mindste var en Beslægtet, thi just i dette Dieblif saae jeg, at min elskværdige Adele, glødende af Dandsen stod ved et Vindue, som Graakappen havde aabnet bag ved hende. Den kolde Natteluft strømmede ind, og den ulykkelige Piges Loffer flagede i dens Pust. „Skal da, Ubesindige, et Slag dræbe Dig? skreg jeg forfærdet og slog Vinduet i: Og De, Maske, vedblev jeg, idet jeg vendte mig til Graakappen: De har ikke mere Fornuft end en letsindig Vige?“

Langsomt svarte Masken: „Vor egen Brøde skjuler sig tidt under fremmed Navn!“ Og med disse Ord tabte den sig iblandt Mængden, hvor den soer endnu værre affted end forhen.

Min Uergrelse tiltog da jeg saa den Uforklarlige ile med sin Dandsferinde hen til Buffetten, og række hende et Bæger iiskoldt Limonade. Mit Naseri naaede sin høieste Spidse, da jeg saa ham række min Søster et lignende Gisbæger: „Holdt, Morder!“ skreg jeg, og rev Bægret ud af den Ophidsedes Haand: Uffhyelige Nidding! Hertil og ikke videre! En Basilisk som Du, maa udryddes af Jorden! Bestem Tid og Sted!”

„Ei, ei, hvor munter, min unge Herre! grinte han med satanisk Koldblodighed: Til Tjeneste, dersom Dem saa behager! I Morgen Nat Klokker 12 i min Hauge ved Genovevakirken, som er kjendelig paa de tre Helgener, der staae over Døren. Men for at De dog kan vide hvem De har at bestille med, da kast Deres Blik hid!”

Han tog Masken af, og, o Rædsel, Hr. v. Rumpelmeier stod for mig. Jeg var nærvæd at falde i Usmagt, og fandt mig ikke istand til at frembringe et eneste Ord til Gjensvar. Den Frygtelige forsoandt imidlertid sporløs blandt de Andre. Jeg slog mig harmfuld for Panden og sagde til mig selv: „Dummerhoved! Og det kunde Du ikke for længesiden mærke, at han arbejdede i sit eget Kalbs Forretninger; og ham, den Ubevingelige, ham har Du udfordret? Mod ham vil Du træde frem med Baaben i Haand — — o rasende Ubefindighed!”

Men, hvad hjalp det, det var nu engang skeet, det rædselsfulde Eventyr maatte prøves; thi dersom jeg ikke indfandt mig, da vilde han selv hente mig, derpaa kunde jeg være fuldkommen vis. Og havde jeg ikke engang været Officeer, og saaledes bundet ved mit Væres

ord? O, hvor forbandede jeg ikke mine natlige Vandringer, for at søge det i Mørket, som bange skjuler sig for Dagens Lys. Hvor ængstelig bankede ikke mit Hjerte ved Tanken om den Sammenkomst, som forestod mig; men jeg saae ingen Udvei til at undflye den Rædselsfulde. At Pistoler med Hensyn til ham vare gandske overflødige, blev mig snart indlysende; ikke destomindre ansaae jeg det ikke for Daarskab at lade dem og stikke dem til mig, da den skjæbnsvangre Time slog. Jeg vidste jo desuden ikke, hvad der ellers kunde tilbringe sig; og saaledes vandrede jeg da, af maaskee for sidste Gang, hylslet i min Kappe, med bankende Hjerte gjennem de øde Gader hen til Forstaden, hvor Sammenkomsten skulde finde Sted. Hvor mangen from Beslutning fattede jeg ikke, hvor mangt et Løfte gav jeg ikke hemmeligt og høitideligt, saafremt Himlen vilde naadig rive mig ud af denne Vaande. Jo nærmere jeg kom Stedet, hvorhen min usalige Phantasie havde bragt mig, desto lydeligere klang det for mit Øre, som Toner fra Graven:

Skal denne Nat den sidste være

I denne Jammerdal?

Omsider, o Himmel, vinede jeg St. Genovevakirkens spidse Taarn. Jeg var nu ved Maalet, ved min Sjendes Have, og jeg kunde vel tænke mig, hvad det var for en Have. En stor, sort Floidsør tillukkede Indgangen. Over den stod Tro, Haab og Kjærlighed udhugne i Steen, og paa Frontespidsen glimrede i Maanens blege Dæmringsfjær følgende Ord med store gyldne Bogstaver:

Grav, hvor er din Braab?

Helved, hvor er din Seier?

Løvet være Gud, som gav os Seier

Ved Jesum Christum vor Herre!

Mine Lænder sloge mod hinanden af Rædsel; men oven over Muren grinte Hr. v. Kumpelmeiers Mar: moransigt mig imøde, og følgende Ord lode fornemmelig i mine Øren: „Behager det Dem, Dyrebareste, at træde nærmere! Alt er beredt til Deres Modtagelse!”

Døren gik op med huul Raslen. Jeg stod paa Kir: fegaarden. To Gravere skufede paa en frisk Grav; ved en Ligsteen lænede Archivaren sig. Rundtom ved Muren stode lange Beenrade; ud af Jerngitterværket udenfor Beenhuset stak Baron K. sin hvide Pandeskal, og Hjulene paa Taarnets Uhrværk raslede idet Kloffen slog 12. Pludseligt stagede Hr. v. Kumpelmeier hen over de mørke Grave, og traadte hen imod mig. Jeg saa allerede Jorden aabne sig, hørte allerede Beenradenes huultmumlende Velkommen — da forekom det mig, som om en iisnende kold Haand greb fat i min. Det var Hr. v. Kumpelmeier, som brød ud i en umaa: delig Latter, saa at Uglerne og Slaggermusene forfæ: dede fløi ud af Murens Ræbner: „Ha, ha, ha, ha! Du Ridder af den bedrøvelige Skikkelse, hvis Indre ligger for mig som en opslagen Bog! Du anseer mig vel for en allegorisk Person, og kommer desuagtet hid, for at knække Halsen paa mig? Nu, dersom der er noget Ravgalt eller Latterligt paa Jorden, da er det vel dette. Phantast, see trindtom Dig!”

Maanen traadte just frem af Skysløret, og gjød sit Sølsfjær over Gravene. Jeg fastede Blikket omkring mig. Da forekom mig Alt forandret trindtom, ingen Beenrade stode ved Murene; ingen Archivarius lænede sig op til Ligstenen; det var kun den ærlige Røsbmands Billed, som var indhugget i Stenen.

„Og er det da virkelig muligt, blev Hr. v. Kumpelmeier ved: at jeg i de saa Aar har forandret mig i den Grad, at J ikke kjender mig mere?”

Jeg gned min Pande, for at overtynde mig om, at jeg ikke drømte: „Tilgiv! udbrod jeg omsider: Jeg er virkelig ikke i Stand til at komme paa, hvor eller naar jeg tidligere havde den Ære, at gjøre Deres behagelige Bekjendtskab!“ — „Ikke? Virkelig ikke? afbrød han mig: Erindrer Du da ikke Træfningen ved Maynisewo? I hvis Arme sank Du, da den polske Uhlan huggede Dig ned af Hesten? Hvo forlod Dig, da Du kom til Dig selv, med den venlige Trøst, at Du skulde leve? Kjender Du mig nu ikke?“

„Ja! gjentog jeg med et dybt Suf: Jeg kjender Eder! Fortiden stiger frem for mit Blik, liig Billedet af en laterna magica! Nu er jeg fuldkommen paa det Nene med mig selv angaaende det Forbigangne, og erindrer mig Eders venstkabelige Bistand.“

„Velan! svarte han: Saa hold Eder da til det virkelig Liv ved et dygtigt Stykke Rostbeuf, og lad ikke Phantasiens brusende Champagner forvirre Eders Hjerne; og nu drag bort med Fred, jeg har Andet at tage vare!“

Han ledsagede mig til Porten. Paa Pistolerne tænkte jeg ikke mere, thi jeg vidste mig jo nu udenfor al Fare, og med let Hjerte vandrede jeg hjem.

Formælingsfesten var ikke langt borte. Den skulde, paa Grund af den fyrstelige Brudgoms Fraværelse, skee per procurationem ved den overordentlige Gesandt. Alt var indrettet paa den meest glimrende Maade for at forherlige Festen, men den skønne Brud overstraalede dog Alle. Det var intet Offerlam for Politiken, som her, smykket med Blomster og Diamanter, blev ført til Alteret med et sonderrebet Hjerte. Det var en elskende Pige, som med Længsel gik den skønne Forening imøde. Ufhylds Rosenfarve glødede paa hendes Kind; det kongelige Diadem glimrede som Ildgnister i hendes blonde

Loffer, og i hendes Dine perlede Glædens rene Dugdraaber; og han, den fjerne Elskede, ogsaa han saae med Længsel og Forventning Diebliffet imøde, da han skulde favne sin Brud. Fortryllet havde jeg kun Die for hende, den blide, indtagende, lykkelige Skabning. Alle andre Stjerner blegnede ved Siden af Kjærlighedens rene Stjerne. Mændene værdigede jeg ikke et Blik; de meest glimrende Uniformer og Ordener havde intet Tiltrækkende for mig. Neppe hørte jeg den larmende Musik. Jeg saae kun hende, tænkte kun paa den Elsktes Lykke, paa Landets Lykke, hvor hun skulde vorde Moder og Ehtsengel. Og saaledes traf det sig, at lige til det afgjørende Dieblif randt Gesandten mig aldeles ikke Tanker. Han stod desuden med bortvendt Ansigt fra mig. Først nu, da Musikken taug, og Hofpræsten beredte sig til at forrette sit hellige Embed, da den durchlauchtige Fader tog Brudens Haand og lagde den i Gesandten's, først da saae jeg efter den Sidstnævnte. Men jeg blev lige som slagen af et Lyn, det forekom mig, som om en gabende Usgrund aabnede sig under mine Fødder, thi Gesandten — o Gud! — var ingen Anden end — Hr. v. Kumpelmeier! „Altsaa ham, ham er hun overgivet til?“ klagede jeg, da jeg halvt bevisstløs styrtede ud i den frie Natur: „Altsaa denne er det Skjønnes Lod paa Jorden! — O bort, bort fra denne usalige By, hvor kun han møder mig, han, den Rædselsfulde, hvis Navn jeg ikke behøver at nævne!“

Hurtig var min Ruffert pakket til, snart havde jeg taget Afsked fra min blege Adele og min hostende Søster, og da jeg den tredie Morgen fjørte bort, tonede Sorgesklokkerne i Residentsen, forkyndende den nylig foremælede Prindsesses pludselige Død.

Og ti Aar efter, den 26de Juli 1825, laae jeg om Aftenen Klokken 7 paa mit Sygeleie, svævende mellem

Liv og Død. Mine Elskede stode trindtom mig med taarevædte Blikke; da listede pludseligt min gamle Tjener sig ind paa Tærne med den Beretning, at nede i Forstuen stod en Fremmed, som neppe kunde komme ind af Døren, formedelsst sin uhyre Længde, men saa tør og mager, at han vel var i Stand til at krybe ind igjennem et Muehul. Hans Ansigt lignede Keiser Galbas forrøgede Gibebyste i Bibliotheket. Folkene i Huset havde først anseet ham for en afflediget Skolemester eller Barbeer, men selv havde han angivet sit Navn at være Hr. v. Kumpelmeier. Han forlangte at tale med Herren, og fordrev imidlertid Kjedsomheden med at see ud igjennem Vinduet over Døren, medens han med en dyb Basstemme brummede en Gadevisse, hvortil han slog Takten med de lange tørre Skinnebeen.

Den sidste Lønning af Rødme var vejet bort af mine Kinder; det taagefulde Land, fra hvilket endnu ingen Vandrer kom tilbage, laae for mig. Kun et Skridt behøvedes der endnu over Grændserne, som adskilte mig fra Indgangen dertil, og dette Skridt skulde jeg nu gjøre. Med vaade Blik stirrede jeg paa mine Elskede og stammede: „Hvad mener I, er det nu paa Tiden? Er det muligt, at jeg kan lade ham komme ind til mig?“

„Det er ikke muligt! Det er ikke muligt!“

„Nu, saa siig det til ham — stønnede jeg: at det ikke er muligt.“

Med Ansigtet trykket ned i Puderne ventede jeg ængstelig Udfaldet af Tjenerens Sendelse; da kom denne tilbage efter nogle Minuters Forløb med den Bæst: „at den fremmede Herre havde leet saa hjertelig, at den gamle Regine af Skræk var falden ned fra Kjeldertrappen og havde forbredet sin ene Fod. Derpaa havde han sagt: „at det var kun for Løier, at han havde la-

det sig melde, for at han ikke gandske skulde blive glemt af Herren. Han ønskede sig isvrigt anbefalet, og forbeholdt sig Fornøielsen at besøge mig til en anden Gang."

C. Weissflog.

D ø d e n f o r s o n e r .

Den amerikanske Fregat the Mermaid, som kom med en kostbar Ladning fra Batavia, kastede Anker paa Strømmen, i lang Afstand fra Staden, hvorhen den var bestemt, fordi Skibe af en saa betydelig Størrelse ikke kunde seile ind i Havnen. Alt var ombord i munter Bevægelse, og Glæden over at have naaet Maalet efter en saa lang og moisommelig Seilads, straaledede frem af Alles Ansigt. Men lænet til den store Mast stod en Mand, som ikke lod til at bekymre sig stort om Tumslen trindtom ham, thi ubevægelig stirrede han ud mod det Fjerne, hvor Stadens Taarne hævede sig, og Taarer fyldte hans Blik. Hans af Solen brunede Ansigt vidnede om, at han længe havde opholdt sig under den Zone, hvorfra Fregatten var reist. Isvrigt lod han til at være omtrent femogtyve Aar gammel, og bar vel Sømandsdragt, men dens overordentlige Flinshed viste, at han ikke hørte til nogen lav Stand.

Skibets Capitain, en Tydsker ved Navn Willmann, traadte nu hen til ham, greb hans Haand og saae ham venlig ind i de store brune Øine, som bare et dybt Uds tryk af Melankoli.

„Du er nu ved Maaler, John! talte han: Hvad føler Dit Hjerte, ved Tanken om at være saa nær ved

den elskede Hjemstavn? Jeg haaber, Du føler Dig op: livet og lykkelig!"

I Begyndelsen lod det til, at disse Ord ikke naaede den Tiltaltes Øre; thi skjøndt han gjengjeldte Haandtryk: ket, syntes han dog ikke at vaagne op af sine Dromme, og hans Blik var ufravendt rettet mod det Fjerne. Men endelig trængte et dybt Suk frem af hans Bryst, hans Hoved sank ned paa Bennens Skuldre, og han svarte med sagte Stemme: „Glæde og Sorg kjæmpe i mit Bryst. Med Guddomsgniisten i mit Indre strider det Onde. O, at det ikke maa seire! Det vilde da have været bedre, at jeg aldrig havde seet min dyrebare Hjemstavn. Tro mig, Willmann, det er en tung Pligt at drage Forbrydelser, som Forglemmelsens Nat omhyller, frem for Dagens Lys."

„Og maa Du det? spurgte Capitainen: Lad Forbrydelsen slumre, og overlad Gjengjeldelsen til den Altskyrende hisset. Han vil vide at træffe den Skyldige, om ikke her, saa dog hisset, hvor han veier Alt paa Retfærdighedens Vægtstaa!"

„Og hvo veed, gentog den Anden: om han ikke allerede har hævnnet Brøden? Om han ikke allerede har lagt den Skyldige i den mørke Grav, for at jeg efter saamange Storme skal kunne udhvile mig?"

„Det samme mener jeg ogsaa! gjenmælte Capitainen: Hvo veed, hvorledes Alt har forandret sig; og vilde det ikke være bedre om Du, min dyrebare Ven, aldeles overlod Dig til Glæden! Naar Du søgte at glemme og at tilgive, thi den Altskyrende har jo rigelig gjengjeldt Dig Din Ungdoms Fidelsker, har aabnet Dig sin Velsignelses Overflødigheds Horn, og Du vender hjem udrustet med alle Lykkens Goder. Hvad der mangler Dig, Sjælefred og et elskende Hjerter, vil Du vel ogsaa finde i Hjemmet."

„Du har Ret! sagde John: Jeg vil for Dieblisket stræbe at glemme det Forbigangne, og beder Dig nu om at gaae i Land med mig, saasnart som muligt, og at boe hos mig i Gjæstgivergaarden, for at fordrive mig Grillerne.“

Med disse Ord trykte han sin Vens Haand, og Capitainen gjentog: „Jeg følger med Dig, John! Du veed, jeg kan være ret oprømt og overgiven, og jeg vil prøve paa at stemme Din Sjæl til Munterhed. Om et Par Timer vilde vi forlade Stibet.“

Ved det krydstalklare Vindue i den rige Kjøbmand Wehdorfs Huus, sad hans attenaarige Datter Clementine, sysselsat med at brodere. I hvor ivrig hun end arbejdede, kastede hun dog af og til et Blik paa Promenaden udenfor, og mønstrede de talrige Spadseregjængere, som det smukke Veir havde forsamlet.

Skjøndt Clementine tidlig havde mistet sin Moder, var hendes Opdragelse dog ingenlunde bleven forsomt. Hun havde fundet en moderlig Opdragerinde i en Madam Mahlau, en Præsteenke, som med omhyggelig Haand havde fredet de Spirer i Pigens Hjerter, af hvilke Sjælefred og Lykke ene er istand til at udvikle sig.

Faderen, den rige Kjøbmand Wehdorf, vidste aldeles ikke at skatte det Held tilfulde, at eie en saadan Datter. Han behandlede hende med en Kulde, som snerede enhver kjærlig Tilmærkelse fra hendes Side. I det Hele taget var han af et forunderligt uroligt Væsen; intet paa Jorden syntes at glæde ham, og det for hvilket han havde Sands, var hans Pengesager. Udførlige heldige Spekulationer havde sat ham i Besiddelse af en betydelig Formue. Skjøndt det ikke manglede paa Glands og Pragt i hans Huus, visse han dog ofte en paafaldende Sparsommelighed, som om han var bange for,

at hans Penge ikke skulde gaae til. Egentlige Venner havde han ikke; Ingen kunde med Hjertelighed slutte sig til ham, men Alle maatte nødvendig ved hans kolde, frastødende Væsen fjernes fra ham. Nogle Bekjendte, som stode i Handelsforbindelser med ham, kom vel et Par Gange i hans Huus om Aaret, og han viste ved slige Leiligheder gjerne Alt hvad han eiede af Solvtøj og andre Kostbarheder. Men Ingen var ret af Hjertet fornøiet ved hans Fester, just fordi hans sølsomme Opførsel ikke lod den rette Munterhed komme til Udbrud, det var næsten ligesom om han ikke rigtig undte Gæsterne hvad der blev sat for dem, og ofte yppede han Strid over de største Ubetydeligheder.

Blandt Spadseregjængerne var ogsaa John Oldman (saaledes kaldte han sig), den Ubekjendte, hvemt vi allerede tidligere have omtalt. Han gik med Capitainen under Armen, hængslen i Tanker, og forgjæves søgte Vennen at vække ham af hans dybe Betragtninger. Endelig udbrød Capitainen i følgende Ord: „Der er da intet Udkomme med Dig, John! Du lovede mig, at ville lade Dine Griller fare, og for Tiden at glemme Din ulykkelige Hemmelighed. Men ikke desto mindre synes Du gandske at tabe Dig i Fortidens mørke Billeder og de sorgelige Begivenheder, som engang i Din Fødeby have mødt Dig.“

„Du har Ret! gjentog John: Jeg henfalder tværtimod mit gygne Løfte i min gamle Tungsindighed. Men troer Du da, at det er saa let at glemme det Forbigangne, naar tusinde bekjendte Gjenstande kalde det tilbage i vor Erindring. Seer Du, for Exempel, hiint Huus? — —“ Han pegede med disse Ord hen mod en fjerntliggende Bygning, men standsede pludselig sin Tales Løb.

„Nu! begyndte Willmann: Hvad vederfores Dig i hiint Huus?“

„O forstyr mig ikke! gjentog John: Et Lydglimt gjennemfunkler mit Livs Nat — forjag det ikke!“

Willmann fastede nu sit Blik hen mod Huset, som fængslede Johns Blik, og blev en qvindelig Stikkelse paa et af Vinduerne. „Ei, John! udbrød han forundret: Hvad skal jeg tænke om Dig? Du, en afgjort Fruentimmerhader, hvis Hjerte blev urørt ved de skjønneste Pigers Undigheder i Indien, Du bliver her staaende som fortryllet, og stirrer ubevægelig paa eet Sted! Men lad os sætte os ned paa denne Bænk, thi vi drage de Forbigaaendes Opmærksomhed hen paa os.“

Med disse Ord trak han John hen til Bænken, som stod ligeoverfor det betegnede Huus. De sad en Stund tause ved hinandens Side; endelig forsvandt Gjenstanden for Johns Opmærksomhed; han foer med Haanden over Ansigtet og sagde: „O, Willmann! Blev ikke vred fordi jeg et Dieblisk aldeles glemte Dig, og tabte mig i mit Hjertes Drømme. Drømme! Ja — tilvisse kun Drømme er det, thi jeg har den Ahnelse, at Glædens Roser ingensinde ville blomstre mere for mig paa denne Jord.“

Willmann kunde ikke bare sig for et Smil. „I Sandhed, Du har Ret til at harmes paa Din Skjebne! En Mand som Du, der vel fra sin tidlige Barndom prøvede Ulykkens tunge Slag, men som nu er fri og uafhængig, i Besiddelse af en stor Formue, og oven i Kjøbet ikke uden legemlige Fortrin, har vel stor Aarsag til at beklage sig! Og nu bliver Du ligesom fortryllet af et ubekendt Pigeansigt, om hvilket Du ikke engang veed, om Forstand og et godt Hjerte forener sig med den ydre Skjønhed. Hvorledes dette kan gøre et saa mægtigt Indtryk paa Dig, begriber jeg paa ingen Maade, da Du altid forhen viste Dig urørt af qvindelig Skjøn-

hed." — Og findes der da ikke saa meget Ubegribeligt, Gaadefuldt i denne Verden? Er Mennesket ikke en Gaade for sig selv? Gives der ikke Sympathi og Antipathi? Er Kjerligheden ikke en Lidenkab, som horer til det Sælsomste, der eksisterer?"

„Nu! gentog Willmann: Jeg vil ikke længer undre mig over Din Fortryllelse; lad os imidlertid gaae ind i hiint Caffehuus, hvor Du desuden let vil kunne faae Underretning om hvo der beboer Huset, som fængslede Dit Blik paa en saa vidunderlig Maade."

Oldman svarte intet, men fulgte sin Ven, og Begge gik ind i det betegnede Caffehuus, fra hvilket Gjæsternes glade Jubel tonedem imøde.

„Ei, ei, kjære Clementine! sagde Madam Mahlau: Du mærker ikke engang, at jeg er traadt ind i Bærelset? Hvad er det, som fængsler Din Opmærksomhed i saa høi en Grad, at Du glemmer Alting omkring Dig?"

„O, tilgiv mig! gentog den overraskede Pige, og en brændende Rødme foer over hendes Kinder: Det smukke Veir, Spadseregjængerne, de mange Bekjendte, som hilse til mig — man bliver anset for uhøflig, dersom man ikke hilser igjen."

„Altsaa derfor var Du saa hængsunket i Betragtninger? Og den smukke Mand, som med ufraavendt Blik stirrer op mod Vinduet, han har ikke tildraget sig Din Opmærksomhed? Vil Du stusse mig, Clementine? Sig, hvem Du ellers pleiede at meddele Dit Hjertes hemmeligste Tanker?"

„Nei, min moderlige Veninde! udbrød Clementine, og skjulte sit Ansigt ved Madam Mahlaus Bryst: Nei, jeg vil tilstaae Dem, at hiin Mand, som De ogsaa har bemærket, fængslede mit Blik. Jeg kan ikke

beskrive den sælsomme Følelse, som greb mig ved Synet af ham. Jeg kunde være fristet til at falde den en Fortryllelse, dersom jeg ikke maatte frygte for at gjøre mig latterlig i Deres Dine."

„Kald det hvad Du vil, gjentog Madam Mahlau: naar Du kun tilstaaer mig, at jeg ikke har taget Feil; thi jeg har allerede været her en Stund, uden at Du bemærkede min Nærværelse, hvilket ellers aldrig pleier at skee. Men, Clementine, hvorledes er det muligt, at min fornuftige Datter kan lade sig saa aldeles henrive af det viedliffelige Indtryk?"

„De har Ret! gjentog Clementine med blussende Rinder: Det var hverken fornuftigt eller sammeligt, at jeg lod min Opmærksomhed i den Grad sængsle af den Fremmede. Men lad os ikke tale mere derom! Jeg har nylig faaet en Sonate af Hummel, som jeg vil spille for Dem."

„Godt, kjære Clementine! Vi vilde ikke tænke mere paa det Foregaaende, som desuden vel ikke engang fortjener nogen videre Opmærksomhed." — Begge forlode Vinduet, og Clementine satte sig ved Pianofortet for at spille Sonaten, da pludselig en forvirret Larm fra Gaden tildrog sig Madam Mahlaus Opmærksomhed. Hun saae ud af Vinduet, og bad Clementine at blive i Værelset, medens hun gik ned, da der var forefaldet noget, som krævede hendes Nærværelse. Hun tilte derpaa hen til Skabet og tog en Flaske ud af det. Derpaa forlod hun Værelset, og lod Clementine blive ene tilbage. En sælsom Urolighed greb den yndige Piges Hjerter. Hun kastede et Blik ud af Vinduet, og saae en Mængde Mennesker forsamlede nedenunder, uden at hun var istand til at opdage nogen Aarsag til deres Sammenstrømmen. Endelig blev Uvissheden hende altfor utaalelig, og hun var i Begreb at forlade Værelset, da hendes Fader traadte ind.

„Hvorhen saa ilfsomt?“ spurgte han. — „Jeg vilde see efter, hvad der forefaldt paa Gaden!“ gjentog Clementine. — „Der behøves ikke! afbrød Hr. Wehdorf hende: Hvad der er passeret, angaar ikke Dig. Sjeneren har nylig fortalt mig Sagens Sammenhæng. Een af Arbejderne er af Uforsigtighed faldet ud i Vandet. Man trak ham op igjen, og slæbte ham ind i vort Huus, for at anstille Forsøg med hans Gjenoplivelse. Destoværre var den røde Stue ikke lukket i Laas, og man slæbte ham derind imod min Billie. Jeg har sendt Nicolai efter Politiet, for at bringe denne Skandal ud af mit Huus. Det smukke Tæppe er vel sagtens allerede fordærvet.“ Med disse Ord gik han hen til Vinduet, og satte sig ned, for at læse Aviserne.

Clementine kjendte sin Fader alt for godt, til at hun skulde falde ham besværlig med Spørgsmaal. Hun satte sig derfor ved Pianofortet og fortsatte den afbrudte Sonat; men Hr. Wehdorf bød hende at holde op, da Musikken forstyrrede ham i hans Læsning. Utaalmodig lukkede Clementine Instrumentet og gik ud. I Gangen mødte Madam Mahlau hende og fortalte, at den Forulykkede var død. Det var en gammel Mand ved Navn Gerhard, som undertiden hjalp i Huset med at bære Vand. „Hans Familie, tilføiede Madam Mahlau: var at beklage. Hans Kone er fengeliggende, og Datteren vanvittig. Han søgte at ernære Begge, og det lykkedes ham til Rødtørst. Derhos havde han en særegen Grædsfølelse, og Du veed, kjære Clementine selv, med hvormegen Bestemthed han vægrede sig for at modtage enhver Understøttelse.“

„Men nu, kjære Moder, gjentog Clementine: bør vi ikke tøve med at række de Forladte og Lidende en hjælpsom Haand. Jeg vil strax ned til Lisette, for at indhente Underretning hos hende om den Afdødes Bopæl.“ Med disse Ord ilte hun ud af Døren og

traf Stuepigen Lisette i Begreb med at feie i den røde Stue. Clementine spurte hende om de nærmere Omstændigheder ved den Forulykkedes Død, og erfoer nu, at han var styrtet paa Hovedet ud i Vandet, at Ingen havde havt Mod til at kaste sig ud, for at frelse ham, da omsider en siintklædt Mand trængte sig gjennem den gabende Mængde, sprang ud i Volgerne og trak den Gamle op. Derpaa havde han tilligemed en anden Mand, som lod til at være hans Ven, baaret den Drukne ind i Wehdorfs Huus. Tjeneren havde vel modsat sig, men tilslidst lukket Døren op til den røde Stue, hvorhen den Døde strax var bleven bragt. Clementine lyttede opmærksom paa Pigens Ord, det faldt hende ind, at den skjæffe Fremmede ikke kunde have været nogen Anden, end den Ubekjendte som kort iforveien havde sidet paa Bænken lige over for Huset. „Veed Du ikke, sagde hun til Lisette: hvem den Fremmede var.“

„Begge de Fremmede, gentog Lisette: ere efter Jeans Sigende Amerikanere, som nylig ere komne herhid fra Batavia.“

Gjerne vilde Clementine have indhentet endnu nærmere Underretning om de Ubekjendte, men Frygten for at blive anseet for nysgjerrig, holdt hende tilbage. Hun befalte Lisette, naar hendes Arbeide var færdigt, at ile hen til den gamle Gerhards Bolig, og medbringe nogle Solvpenge til de Forladte. Hun vidste vel at hendes Fader ikke vilde bidrage noget til de fattiges Underholdning, men, da hun selv ikke erholdt just Ubes tydeligt som Naalepenge, saae hun sig selv istand til at bidrage noget til de Ulykkeliges Bistand, derfor befalte hun tillige Lisette at sige, at hun tilligemed Madame Mahlau den følgende Dag vilde aflægge et Besøg hos Familien, for at indhente nærmere Underretning om dens Forsatning.

Clementine havde ikke taget fælt. Det var ingen Anden end Oldman, som havde reddet den gamle Gær: hard. Efter at have trukket den Forulykkede op af Vands: det, bar han ham i Forening med Willmann ind i Weh: dorfs Huus. En Magnet trak ham didhen, og skulde han ikke følge Skjebnens Tilfikkelse, som nu just gjorde det muligt for ham at betræde Dørærskelen af det Huus, hvor hans Blik forhen havde været fængslet, ligesom ved en skjult Trolddomsmagt?

Willmann veeg ikke fra sin Bens Side. Han indsaae lettelig, at det ikke var uden Hensigt, at Old: man havde slæbt den Drukneede ind i Wehdorfs Huus, og bad Tjeneren om at undskyldte for Herskabet det egen: mægtige Indbrud i Huset, som Nødvendigheden maatte tjene til Forsvar for.

Endelig kom Madam Mahlau. Oldman havde, skønde ivrig sysselsat med den Drukneede, ikke lagt Mærke til enhver Indtrædende. Han fandt sig skuffet i sin Forventning; dog glædede det ham at finde et medlidende Hjerte hos Damen, thi Tjenerens Bæstid fra Herren havde paa en smertelig Maade saaret ham. Da hans Anstrængelser imidlertid intet frugtede, og den Gamle døde under hans Hænder, forlod han mismodig Huset i Selskab med Willmann. Den Sidste gik taus ved hans Side, thi han begreb vel, at Oldman i sin driv: vaade Dragt ikke kunde være synderlig oplagt til nogen Meddelelse. Først da de Begge havde naaet Gjestgivers: gaarden, og Oldman havde skiftet Klæder, begyndte Willmann Samtalen med følgende Ord: „I Sandhed, Oldman, vor hele Udsærd i Dag forekommer mig at være af en høist forunderlig Bestaaffenhed. Istedenfor at besøge Dine Handelsvenner faaer Du Lyst til at spad: sere. Jeg følger Dig; men det varer ikke længe, før et Par Vigosine fængsle Dit Blik med magist Kraft. Det varer ikke længe, før det ved et særegent Tilfælde

lykkes os at trænge ind i Huset, men Din Nysgjerrighed bliver utilfredsstillt, og nu sidde vi her, hvilende os paa vore Laubær og overlade os til vore Tankers Flugt. Paa alle disse Tilfældigheder skulde nu alle vore Forsætter, som vi under den fjerne Zone have fattet, strande. Du vil vel endog tilsidst her forelske Dig, og blive en sat, ærbar Egtemand, istedetfor fri, liig en Træksugl, at sværme fra den ene Ende af Verden til den anden. Du har maaskee i Sinde at blive her i denne By, hvor Du vel er født, men hvor en uslykkelig Begivenhed forstyrrende har grebet ind i Dit Liv, hvilket Du bevarer som en dyb Hemmelighed endog for mig, som er Din faderligste, oprigtigste Ven."

„Ketsaa! gentog Oldman og greb Bennens Haand: Ketsaa, min Willmann! — Jeg føler kun alt for vel, at Skjebnen ikke vil lade nogen Rose vore for mig. Selv i dette Dieblis, da et Lysglimt fra Himlen synes at ville opklare mit Liv, søger Du at mane den fjendtlige Aand frem i mit Bryst. Er dette ikke sælsomt og forunderligt?"

Med disse Ord betragtede Oldman sin Ven bittert: smilende, og Denne gentog en Smule beskæmmet: „Det er sandt, jeg burde ikke have erindret Dig om den usalige Hemmelighed, og jeg veed virkelig ikke selv, hvilken ond Aand i dette Dieblis mindede mig derom. Men, for at adsprede Dig, skulde Du klæde Dig om; vi ville endnu sikkert kunne træffe adskillige af Dine Handelsvenner hjemme."

Uden at indvende noget mod dette Forslag, klædte Oldman sig paa, og gik i Selskab med sin Ven ud, for at besøge en af de rigeste Kjøbmænd i Staden, Commmerceraad Wahnberg. De bleve velvilligt modtagne af den fiintdannede Mand, og indbudne til et Middagsmaaltid den følgende Søndag. Skjøndt Oldman ikke følte sig oplagt til at deeltage i nogen Art af Forlystelse,

vilde han dog ikke undslaae sig for at komme, da Willmann allerede havde givet sit Ord, og Begge toge saaledes mod Indbydelsen.

Et glimrende Selskab havde forsamlet sig hos Commerceraaden. Medens Damerne leirede sig i en Kreds ved den yndige Sø, som omgav Hr. Wahnbergs Landsgods, trak de ældre Herrer af Selskabet sig længer tilbage og talte om Handelsanliggender. Commerceraaden fortalte, at den rige Sir John Oldman, Eieren af den rige Ladning, som Ostindiefareren nylig havde medbragt fra Batavia, var af ham indbudet tilligemed Capitainen paa Skibet. Medens han talte, rullede en elegant Equipage ind i Gaarden, og begge de Fremmede stige ud. Efter de sædvanlige Complimenter indviklede de tilstedeværende Kjøbmænd snart de Ankomne i en lang Samtale om Handelsanliggender. Tiden gik saaledes hen, og Oldman havde ingen Leilighed til at nærme sig Damerne, før Tallet begyndte. Phlegmatisk tog han den første den bedste, som stod ham nærmest, med sig som sin Dame tilbords. Først da han havde sat sig, blev han vaer, at det var den gamle Madame Mahlau. Halv ærgerlig over, ikke at have valgt nogen smukkere Dame, saae han sig om, da han med Overraskelse blev vaer, at hans Ven havde taget Plads ved hans Side med den yndige Elementine. Et taknemmeligt Blik paa Willmann lønnede Vennens Opmærksomhed. Elementine havde øiebliklig gjenkjendt Sir John, og hendes Hjerter bankede ikke uden Ængstelighed, da Madame Mahlaus betydningsfulde Niekast lod hende forstaae, at Denne ligeledes havde kjendt ham. Men snart fattede hun sig, og udsolbede i Samtalens Løb sit Hjertes hele Elskværdighed.

William var ikke mindre end John fortryllet af Pigens Ynde, og undrede sig over Skiebne's sælsomme Løner, som havde ladet Oldman finde, hvad han forgjæves i de foregaaende Dage havde søgt.

Madame Mahlan, som ikke uden et Slags Beflemthed havde lagt Mærke til Elementines Nabo, fandt snart den Fremmede saa elskværdig, at hun med inderlig Velbehag lyttede paa hans Ord, saameget mere, som han gjorde sig Umage for at underholde hende paa bedste Maade, skjøndt hans Opmærksomhed udeelt var fængslet til Elementine. Endelig blev Taftet hævet, og Selskabet adspredte sig til forskjellige Sider i den vidtløftige Haves Gange. Oldman kunde nu med mere Frihed end forhen underholde sig med Damerne, og Madame Mahlan følte virkelig en Slags Stolthed ved at gaae ved Siden af den smukke unge Mand, paa hvem mange af de yngste og smukkeste Pigers Blik længselsfuldt hvilede. Vi ville imidlertid ikke opholde Læserne med en Skildring af Elementines og Oldmans voxende Tilboielighed; en hemmelig Sympathi knyttede deres Hjerter sammen, og henrykt af sin Lykke erkjendte Oldman sig ikke engang om sin Elskedes Navn. Man vendte imidlertid tilbage til Caffebordet, og Commmerceraaden spøjte med Oldman over hans pludselige Forelskelse. „Jeg undrer mig imidlertid, tilføiede han: ingenlunde over, at De har tabt Deres Hjerter til den elskværdigste af Stadens Piger, thi Wehdorfs Datter fortjener i Sandhed Deres hele Kjærlighed. — Men, kjære Oldman! Hvad feiler Dem! De bliver jo gandske bleg — De skjælver, og Deres Nie ruller vildt! Jeg beder Dem — er De ikke vel?“

„O, det er Intet! gjentog Oldman: Kun en ubehagelig Erindring. Det vil snart gaae over igjen; jeg beder Dem blot at være rolig.“ Med disse Ord forlod

han pludselig Commmerceraaden, og opsogte den eensomste Gang i Haven, hvor han gav sine Tølelser Lufte. Willmann fulgte ham, da han saae hvilket Oprør der herskede i hans Bens Sjel. „Ja, Du har Ret! udbrød Oldman med lynende Blif: Den ulykkelige Hemmelighed trænger sig som en ond Dæmon mellem mig og Livets bedste Held. Den hviler som en Centnerlast paa mit Hjerte, og jeg maa vælte den bort, dersom jeg ikke skal synke under Vægten. Jeg vil meddele Dig hele Sagen, men ikke nu. Natten er jo den rette Tid til at afføre en Daad, som er udøvet i dens Mørke.“

Da Oldman havde gjenvundet sin Fatning, tog han Afsted med Commmerceraaden, og begge Bennerne rullede i den elegante Equipage tilbage til Byen.

Det dæmrede allerede, da Oldman og Willmann traadte ind i deres Bærelse. Oldman sluktede Lysene, som Marqueuren bragte ind, og bad Willmann tage Plads ved hans Side paa Sophaen.

„Det er bedre at tale i Mørke, sagde han: om Mørkets Gjerninger. Men laan mig nu et opmærksomt Øre: Mit Navn er Johannes Altmann, og jeg er født i denne By. Min Fader var en Handelsmand, som ved sin Paapassenhed og Glid var bleven velhavende. Først da han var temmelig langt fremrykket i Alderen indlod han sig i Ægteskab med min Moder, og jeg var deres eneste Barn. Imidlertid døde min Fader, og min Moder fulgte ham snart. Jeg stod saaledes ene tilbage, dog ikke gandske uden Slægtninger, thi en Søster af min Fader, ved Navn Behdors, havde allerede i de sidste Aar af min Faders Liv vidst at vinde Dennes Gunst, saa han var bleven udnævnt til Den, som skulde fuldbyrde Testamentet. Denne Mand havde med

meget Iver taget sig af min Faders Pengeaffairer, og lod nu til at føle ikke mindre Interesse for min Fremtidsskjebne. Det var imidlertid paa Tiden at jeg bestemte mig til en fast Virkefreds. Længe var jeg ikke enig, med mig selv hvilken jeg skulde vælge. Endelig fattede jeg den Beslutning at blive Kjøbmand, og efterhaanden modnede denne Idee i min Sjæl til et fast Forsæt, jeg begyndte derfor med største Iver at lægge mig efter de nyere Sprog, og det varede ikke længe før jeg havde erhvervet mig en betydelig Færdighed i dem. *W e h d o r f* roste min Beslutning. Jeg var nu sexten Aar gammel, og *W a a s t e n* nærmede sig, da jeg skulde fornye min Daabspagt. Ak, jeg aahnede ikke dengang, at en sorgelig Periode i mit Liv skulde begynde med dette Tidspunkt. —" Oldman taug, ligesom om han ikke kunde overvinde sin Rædsel for det Gruelige, som endnu i Erindringen virkede paa hans Sjæl med en forstyrrende Kraft.

W i l l m a n n trykte hans Haand, og efter at have samlet sin hele Følelse, fortsatte *O l d m a n* sin Fortælling paa følgende Maade:

„*W e h d o r f* lovede at skaffe mig en Udsættelse ved et berømt Handelshuus, for at jeg practisk kunde uddanne mig for min Stand; imidlertid gik Tiden hen uden at der blev gjort nogen Foranstaltning med Hensyn til min Anbringelse. Jeg begyndte omsider at blive utaalmodig, men det hjalp intet, og jeg maatte med hemmelig Uergrelse se mig efter fuldendte Skoleaar uden Løkke fra en bestemt Virkefreds. Paa samme Tid kom ofte en Mand i vort Huus, med hvem min Fætter hemmelig havde meget at forhandle. Det var efter hans Sigende en Ungdomsven af ham, en Skibscapitain *R.* som i en Orkan havde mistet sit Skib, og som havde anmodet min Fætter om at forstrække sig med en Sum. Men da han ikke havde kunnet undvære en saa betydelig

Sum i Handelen, gav han Capitainen det Løfte, at ville skaffe ham Pengene tillaans hos en Anden. Capitainen var for mig et yderst modbydeligt Menneske. Blikket i hans smaae plirende Næse var saa lumst, at jeg blev overfalden af en hemmelig Rædsel, naar jeg var nødt til at dvæle i hans Nærhed. *W e h d o r f* fortalte mig kort efter, at han nu havde fundet en Plads for mig, som i enhver Henseende vilde være fordeelagtig. Han nævnte et af de første Handelshuse, og jeg glædede mig inderlig til at kunne indtræde i denne nye Virkefreds. Capitainen havde imidlertid kjøbt et nyt Skib, og laae færdig med sin Ladning til Afreise. Om faa Dage vilde han efter Sigende indstibe sig, og *W e h d o r f* indbød ham til et Aftensmaaltid Dagen før han agtede at forlade Byen. Da Capitainen traadte ind, vilde jeg bortferne mig, men *W e h d o r f* bad mig at blive og spille et Parti Skak med den Fremmede efter Bordet. Skjøndt det ikke var mig behageligt, at være i den modbydelige Capitains Selskab, vilde jeg dog ikke nægte min Fætter mit Samtykke; jeg blev da nede i Stuen, og efter Bordet begyndte jeg at spille med Capitainen. Det varede temmelig længe inden vi kunde faae Ende paa Partiet, da vi omtrent vare lige færdige Spillere. Imidlertid følte jeg mig greben af en forunderlig Svøgnighed, som bestandig tiltog, saa at jeg flere Gange maatte bede Capitainen at undskylde min Distraction. Han smilte, og meente, at Punschen ved Aftensbordet var vel Marsag i min Træthed."

O l d m a n standsede her pludselig i sin Fortælling. *W i l l m a n n* betragtede ham spørgende, og da *O l d m a n* endnu bestandig taug, sagde han: „Nu, og hvo af Eder vandt Partiet?"

„Jngen af os! gjentog *O l d m a n*: Og dog tabte jeg ved det Alt hvad jeg kaldte mit. Hvad der videre foregik denne Aften, veed jeg ikke; Svøgnen overfaldt

mig med en uimodstaaelig Kraft, og fordunklede aldeles min Bevidsthed; da jeg atter kom til mig selv — —"

I dette Dieblis bankede det paa Døren, og Oldman maatte afbryde sin Fortælling. Det var en af hans Handelsvenner, der havde i Forbigaaende spurgt Portneren om Oldman var hjemme, og kom nu, for at passiare med ham en Timestid, da hans daglige Forretninger sjelden undte ham nogen Tid. Skjøndt begge Vennerne vare meget ilde tilmode ved dette Besøg, maatte de dog bide i det sure Æble, og underholde Gæsten paa bedste Maade. Dette lyffedes dem ogsaa saa vel, at den Fremmede ikke forlod dem før Midnat. Willmann vilde naturligviis ikke bede Oldman om at fortsætte sin Fortælling paa denne Tid, men hans Ven lovede ham, i Morgen at fuldende den.

Den følgende Dag syntes Oldman mere oprømt end Willmann havde ventet. Han yttrede intet, som kunde have Hensyn paa den afbrudte Fortælling. Men han besørgede sine Forretninger med langt større Iver end sædvanlig, og Willmann mærkede tydeligt, at han søgte at adsprede sig, for at glemme sin Skjebne og den smukke Ubekjendte. Willmann gjorde alt muligt, for at vedligeholde sin Vens gode Lune, men pludselig foer en mørk Sky over Oldmans Pande, og han sagde: „Kjære Willmann! Det falder mig ind, at vi endnu bør opfylde en forsømt Pligt, som Menneskekjærligheden har paalagt os. Vi hørte nylig, at den Fornlyffedes Familie var fattig og nødsidende. Kan det vel bestaae med Menneskekjærlighedens Fordringer, at lade de Urme vansinægte uden Hjælp? Bør jeg ikke, hvem Himlen forlenede Lyffens Gaver i riig Overflodighed, fremtræde som de Ulyffeliges Beskytter?"

„Du har Ret! gjentog *William*, og trykte sin Vens Haand: Det er billigt, at vi usfortøvet stræbe at lindre den fattige Families Trang. Kom, lad os gaae?”

„Men hvor finde vi Huset?” spurgte *Edman*.

„Du hørte formodentlig ikke, gjentog *William* smilende: at jeg hiin Morgen erkjendte mig derom.” Med disse Ord tog han sin Ven under Armen, og Begge vandrede ned ad den snevre Gade, hvor de Nødlidende boede. En elegant Vogn holdt udenfor det forfaldne Hus, men Bennerne lagde ikke videre Mærke dertil, og gik op ad den smalle Trappe, som førte til Familiens Tagkammer. *Gerhards* Datter, en bleg, nedbøiet Skikkelse, betragtede de Indtrædende med stive, forvildede Blik. *Gerhards* Kone laae tilsengs, da hun var farlig syg, og ved hendes Leie sad en elegantklædt Dams, som stod op, og gik de Indtrædende imøde.

„Mine Herrer!” begyndte hun, men standsede øieblikkelig, thi *Elementine* gjentjendte med glad Forbauselse sit Hjertes Yndling og hans Ven. *Edman* soer sammen ved Synet af hende; med dødblege Kinder og stive Blik blev han staaende ubevægelig, uden at kunne fatte sig. *William* tog i hans Sted Ordet og sagde: „De seer os overraskede, min Frøken, ved at finde Dem her. Vi troede gandske ubemærket at komme her, for at opfylde en Pligt, som vi hidtil havde forsømt.”

„De kommer altsaa rimeligviis i den samme Hensigt, som jeg! gjentog *Elementine* venlig: De stakkels Folk trænge i høi Grad til vor Bistand. Det er her ikke nok at hjælpe dem med Penge; de maae i enhver Henseende blive understøttede, og have Rogen om sig, som tænker og handler for dem. Jeg har desaaarsag skaffet dem en Opbarterke, som just i dette Øieblik er gaaet ud, for at kjøbe noget, og som skal blive hos

dem, til det lykkes mig, at faae dem optagne i et Hospital."

Oldman havde, medens hun talte, gjenvundet sin Fatning, og betvinget de mange modstridende Følelser som bestormede hans Bryst. Elementines Indedæmpede Oprøret i hans Sjel, og han søgte, i det mindste for Niebliffet, at glemme sin onde Skjebne. Med ligesaa megen Varme, som han nylig i Commenceraadens Hæve havde underholdt sig med Elementine, nærmede han sig nu og aftalte adskilligt med hende i Henseende til de Nødlidendes bedre Forpleining. Elementines Hjertelighed og den Jær, hvormed hun tog sig af de Ulykkeligess Sorg, vandt imidlertid meer og mere hans hele Sjel. Willmann, som bemærkede den Forandring, der var foregaaet med Oldman, bidrog ibrig til at holde Samtalen i Gang, og beundrede i sit stille Sind den herlige, aandfulde Pige, til hvis Bekjendtskab han af Hjertet ønskede sin Ven til Lykke. Opvarteressen kom snart tilbage; Elementine meddeelte hende de nærmere Forholdsregler, hvilke hun med Hensyn til den Syge skulde iagttage, og lavede sig til at gaae.

Oldman lagde en Kulle Louisdorer paa Bordet, og lovede efter nogle Dages Forløb atter at komme. Han ledsagede derpaa Elementine til Bognen. Idet hun paa en hjertelig Maade tog Afsked med ham, sagde hun: „Om nogle Dage haaber jeg at udvirke begge de Lidendes Optagelse i et Hospital. Min Fader har lovet at ville gjøre sig Umage, for at bringe denne Sag i Orden."

En dunkel Sky foer over Oldmans Hænde, da Elementine nævnede den Forhadtes Navn, og neppe vandt han saamegen Fatning, at han kunde skjule Elementine den dybe Smerte, som gjennemborede hans Sjel. Med Centnervægt knugede den uheldsvangre

Skjæbne, som hvilede over hans Kjærlighed, den Drømmendes Hjerter. Han glemte Alt omkring sig, og fordybede sig saa aldeles i sin Sorg, at William forgyvedes tabte sig i Gisninger angaaende Aarsagen, hvis Sammenhæng med Oldmans Kjærlighed han ikke havde nogen Ahnelse om. Han mindede imidlertid sin Ven om, at det var paa Tiden at de gik, da Oldman endnu bestandig blev staaende og stirrede efter Vognen. „Ja, udbrod Denne: lad os gaae hjem. Jeg er for Niebliffet aldeles usikker til at besørge nogen Slags Forretninger. Kun Eet hviler med Centnervægt paa mit Hjerter. Jeg maa ud i den frie Luft, for at aande lettere; men følg mig nu hjem, hør Resten af min sørgelige Skjæbne, og staae mig bi med Dit Raad. Viis mig en Udvei af dette Labyrinth, og jeg vil prise Dig som min gode Engel.“

„Du veed, Joh n! gjentog William: at jeg er Din Ven. Dit Vel ligger mig ligesaameget paa Hjerter som mit eget, og jeg er beredt til at gjøre Alt for Dig, hvad der staaer i min Magt, for at see Dig rolig og lykkelig. Lad os derfor skynde os hjem, for at jeg kan see, hvorledes Du muligt kunde hjælpes.“ Begge gik nu med raske Skridt tilbage til Gjæstgivergaard, og Oldman tog Ordet, idet han fortsatte sit Livs Tildragelser paa følgende Maade: „Du veed allerede, at jeg en Stund var berøvet Bevidstheden. Da jeg efterhaanden begyndte at komme til mig selv igjen, kunde jeg ikke begribe hvorhen jeg var bleven bragt. Jeg opdagede strax at jeg ikke befandt mig i mit Bærelse, og at Sengen hvori jeg laae, var i en alyngende Bevægelse. Jeg gjorde mig Umage for at erindre det Forbigangne, og det traadte efterhaanden klarligt frem for min Bevidsthed, at jeg var falden i Søvn, medens jeg spillede Skak med Capitainen. Men hvilket snevert Rum omsluttede mig nu. Jeg mærkede snart med indre Rædsel, hvor

jeg befandt mig. Capitainen traadte ind i Kabinnetten, og da han saa mig vaagen, sagde han med haanlig Lat-ter: „Ei, allerede munter, min unge Herre! Nu, hvorle- des behager Eder Opholdet paa mit Skib?“

Jeg betragtede ham med en forbauset Mine. Han mærkede min Forvirring, og tilføiede: „Jeg seer, at I ikke veed, hvorledes I er bleven mig overgivet med den Ordre, at aflevere Eder til en bestemt Adresse, og dette skal ogsaa punktlig ske, det kan I forlade Eder paa.“

„Hvædes Blendværk! Sreg jeg, forbitret over hans sølsomme Tale: Er jeg overgivet i Eders forvorne Hæn- der? Af hvem? Og hvorfor? Jeg forlanger Oplysning af Eder paa Stedet.“

„Sagte, sagte! gjenmælte Capitainen med frygte- lig Kulde: Det maa være Eder nok at vide, at I er aldeles i min Bold, og at ingen menneskelig Vistand mægter at rive Eder ud deraf. Derfor vær rolig, og find Eder med Taalmodighed i Eders Skjebne til vi lande paa Afrikas Kyst.“

Du kan let forestille Dig, kjære W i l l m a n n, hvilke Gølelser jeg blev bestormet af. Min strækkelige Skjebne stod paa engang klart for mit Blik. Jeg var bortført fra mit elskte Hjem, og skulde maaskee gaae en sørgelig Fremtid imøde. Den bedrageriske Wehdorf, som vilde sætte sig i Besiddelse af min Formue, stod i For- bund med Capitainen. En navnløs Angst greb mit Hjerter, jeg iilte hen til det lille Vindue i Kabinnetten, for at see hvor jeg befandt mig, og jeg saa kun Hav og Himmel.“ O l d m a n t a n g, da han var kommen til dette Punkt i sin Fortælling, og W i l l m a n n var dybt greben af Rædsel over den skjændige Forbrydelse.

„Min Stilling var fortvilet! blev O l d m a n n ved efter en Pause: Jeg skimtede ingen Udvei, og maatte taalmodig finde mig i min Skjebne. Snart bad jeg, snart anklagede jeg Himlen, fordi den havde ladet en

saa uhort Misgjerning ustraffet. Ofte faldt det mig vel ind, at gjøre en Ende paa mit Liv, ved at styrte mig ud i Volgerne; men ikke engang dette kunde lykkes mig, da Capitainen noie lod mig bevogte. Til andre Tider greb en flammende Hævnlyst min Sjæl, og Haabet om Befrielse vaagnede atter i mit Bryst. Capitainen behandlede mig med iisnende Kulde, og syntes at være gandste ligegyldig ved mine Forbandelser. Iøvrigt lod han mig ikke mangle noget, men besvarte altid mine Spørgsmaal paa en undvigende Maade.

Endelig landede Skibet ved Mogador. Jeg glemte for Diebliffet min Sorg, ved Synet af de mange nye Gjenstande, som frembød sig for mit Blik; men snart traadte Fremtiden mørk og truende hen for mig, og en fortærende Tungfind greb mit Hjerte.

Alt paa Skibet var sysselsat med at bringe Seilene og Tongværket i Orden efter den lange Reise, og Capitainen syntes fortsættelig at undvige mig. Jeg skulde imidlertid ikke længe være i Uvisshed angaaende min Skjebne, endnu den samme Dag forlod Capitainen Skibet, men kom snart tilbage og befalte mig at følge med. „Hvorhen? spurgte jeg forbitret: Troer I, at jeg som en Slave skal ubetinget underkaste mig Eders Vilje?“ — Capitainen svarte med et haanende Smil: „I er aldeles i min Vold, og jeg kan gjøre med Eder hvad jeg vil. Iøvrigt skal det ikke gaae Eder her saa slemt, som I maaftoe troer, naar I kun bærer Eder ordentlig ad.“

Jeg indsaae, at enhver Modstand fra min Side vilde være unyttig, derfor steg jeg med de faa Sager, som jeg havde faaet med ombord, i Baaden, og seilede med ham ind i Havnen. Gjennem de snevre og smudsige Gader gif vi til en maurisk Kjøbmand, en knarvurren, sortebrun gammel Mand, som havde noget yderst Grastodende i sit Væsen. Capitainen talte Spansk med

ham, hvilket Sprog jeg kun kjendte saare lidet til. Saa meget gjættede jeg alligevel, at han vilde sælge mig som Slave, og at han priste min Færdighed og Duelighed. I Begyndelsen lod det til, at den Gamle ikke vilde indlade sig paa hans Forslag, men omsider gav han dog efter, og Capitainen forkyndte mig nu den Skjæbne, som ventede mig. Derpaa begav han sig bort, efter at have gjort en Deel Handelsanliggender med den Gamle, som hed *Ibrahim Abderahmen*.

I temmelig flet Engelsk forkyndte min Herre mig, at jeg var hans Slave, og at jeg skulde gaae ham tilhaande i hans Anliggender. Iøvrigt raadte han mig, ikke at vove noget Forsøg til at flygte, da jeg i saadant Tilfælde vilde være vis paa at lide den meest marterfulde Død. Jeg lovede ham, at gjøre hvad der stod i min Magt, for at være ham til saamegen Nytte som muligt, dog bad jeg ham om, at maatte blive behandlet paa en lemfældig Maade, da jeg i andet Tilfælde ikke var bange for Døden. Han lovede mig dette, og meente, at vi nok vilde komme ud af det sammen. Det lykkedes mig ogsaa virkelig fuldkommen at vinde *Ibrahim's* Belvillie; hans Handel var ikke ubetydelig; han besad rige Dplag af Varer, og stod i Særdeleshed i Forbindelse med spanske Kjøbmænd. Jeg lærte snart at tale det spanske Sprog, og befandt mig iøvrigt ret vel i den Gamles Huus, paa det nær, at jeg var min Frihed berøvet. Dog længtes jeg bestandig efter mit Hjem, og hengav mig ofte til et uvirksomt Drømmeri. Til andre Tider lagde jeg Planer til Flugt, men ingensinde lykkedes det mig at udføre mit Forsæt.

Statholderen havde ved Underflæb paadraget sig Tyrstens, *Mulei Solimans*, Brede. Han lod ham henrette, og da *Ibrahim* havde været hans Ven, ramte den samme Skjæbne og saaham, og jeg, til; ligemed *Ibrahim's* øvrige Huusfolk, blev solgt som

Slaver til en grusom og lumsk Negerhøvding. Han behandlede de Hvide paa en langt grimmere Maade end Negerne, og min Forsatning var virkelig i høi Grad beklagelsesværdig. Dog fandt jeg blandt Slaverne En, som jeg kunde slutte mig til; det var en Søn af en nordisk Skibscapitain. Hans Faders Skib var for flere Aar siden taget af Maroffkanerne. Han selv var den eneste, som Søroverne havde skaaet, da han endnu var et Barn. Man vidste sandsynligviis ikke i hans Fædreland, at han levede endnu, da hans velhavende Beflægtede ellers vilde have kjøbt ham løs. Det var nogle Gange lykkedes ham, at give dem Efterretning om hans Skjæbne, dog meente han, at hans Breve neppe havde naaet deres Bestemmelsessted. Jeg, som havde maattet gjøre den samme sorgelige Erfaring, søgte at trøste ham paa bedste Maade, og saaledes gik Tiden imidlertid nogenlunde taalelig hen. Jeg vil derfor ikke videre fortælle hvad der mødte os under vort fireaarige Slaveri.

Omfrider steeg Frihedens Sol frem for os. Vi havde ved den Omhyggelighed, med hvilken vi arbejdede i vor Herskers Have, vundet hans Yndest, og større Frihed end de andre Slaver. Det lykkedes os en Nat at overstige Murene; vi undkom, og naaede lykkeligen Strandbredden, skjøndt man satte efter os, og vi kun ved at kaste os ned og bedække os med Sand i Ørkenen undgik vore Forfølgere. Men hvor skulde vi nu tyne hen? Vi kunde ikke længe opholde os paa den øde Kyst, da vort Mundforraad snart var fortæret. Det lod næsten til at vi kun vare undslupne Trældomsaaget, for at vansmægte af Hunger og Tørst i det brændende Sand. Dog besluttede vi, hellere at døe end at give os paany i vore Forfølgeres Vold. Hensjunkne i mørk Tungsindighed sad vi paa en Sandhøi og stirrede ud over Havet. Da opdagede mit skarpe Blik et Fartøi,

som styrede hen mod Kysten. Vi maatte nu være betænkte paa at skjule os, da det muligt kunde være Sovrøvere som vare paa Skibet, og lagde os ned i Sivet, for at oppebie Fartøiets Ankomst. Mit Hjerter bankede urolig mellem Haab og Frygt; dog opdagede jeg snart, at det ikke var Barbarer, som befandt sig paa Skibet, og vi besluttede nu, da der ingen anden Udvei gaves for os, at overgive os de Fremmede paa Naade og Unnaade. Jeg besteg en Høi, vinkede med et Torklæde, og kaldt paa Knæ, da man bemærkede mig, idet jeg tillige med bedende Gebærder løstede mine Hænder i Veiret. Man satte en Baad ud, og denne nærmede sig hastig Strandbredden. Man spurgte os gennem et Talerør paa Spansk hvem vi vare, og vi anstrængede vore Stemmer saa stærkt som muligt, for i saa Ord at gjøre de Fremmede bekjendte med vor Skjæbne. Vi bleve nu optagne i Baaden og førte ud paa Skibet, hvor Capitainen, en Spanier, tog levende Andeel i vor Skjæbne, og forsikrede, at hans Principal var en menneskekjærlig Mand, som nok vilde sørge for os. Dette Haab svigrede os heller ikke. *John Mac Evans*, en Skotslænder af Gudsvel, var Skibets Rheder, og boede i Santa Cruz. Han tilbød os velvillig al den Understøttelse, som vi i vor hjælpeløse Tilstand kunde behøve. Min Kammerat var imidlertid bleven syg af Nervesfeber, og jeg søgte nu ene at gjengjælde vor Velgjører hans Godhed, ved at tilbyde ham min Tjeneste i Handelsanliggender. Det lykkedes mig snart at erhverve hans Kjærlighed, saa jeg næsten kunde ansee mig som et Medlem af hans Familie. *Mac Evans* talte gjerne med mig om min sølsomme Skjæbne, og var fuldkommen enig med mig i, at jeg burde, saasnart der gaves en Leilighed for mig til at reise til Europa, kræve min Formue tilbage af den skjændige Behdors. Det varede imidlertid længe, inden en saadan viste sig, og jeg arbej-

dede i denne Mellemtid paa Mac: Evans Contoir. Lykken foiede det saa, at en rüg Engellænder, Sir Robert Walston, som selv ingen Børn havde, vandt mig kjær, og indsatte mig til sin Arving. Jeg kom saaledes ved hans Dod i Besiddelse af en Formue, mod hvilken min forrige, som paa en saa underfundig Maade var mig frarøbet, paa ingen Maade kunde komme i Betragtning. Jeg havde forandret mit Navn Altmann til Oldman, og fortsatte nu min Belgjorers Handel under hans Firma. Lykken begunstigede mine Bestræbelser, og jeg var snart en af de rigeste Kjøbmænd i Batavia, hvorhen jeg havde forlagt mit Opholdssted. Jeg søgte nu at indhente nærmere Efterretninger angaaende Wehdorf. Een af mine Handelsvenner skrev mig til, at Wehdorfs Huns den samme Nat, som jeg var bleven bragt paa Capitainens Skib, var gaaet op i Luer. Beboerne havde maattet redde sig halvnøgne, og Wehdorf fik kun sine vigtigste Papirer frelst. Efter Branden havde man savnet mig, og Wehdorf bemærkede, at jeg sandsynligviis var omkommen i Luerne. Han meente endvidere, at Tiden var opstaaet ved min Uforsigtighed, da jeg pleiede at læse om Aftenen i Sengen, og just den samme Aften havde druffet en Deel Punsch ved Afsteden fra en Ben, som den næste Morgen skulde reise. Siden havde Wehdorf kjøbt et stort Huns ved Promenaden og givet sig med en riig Kjøbmands datter, som ikke længe efter var død, efterladende en eneste Datter. Alle disse Efterretninger meddeelte min Ben mig. Han vidste naturligviis ikke, at jeg var Den, som Wehdorf foregav at være omkommen i Luerne, da jeg, som ovenfor blev bemærket, havde forandret mit Navn. Hævn var nu den Tanke, som oversalt forfulgte mig, liig en fjendelig Dæmon. Den skjændige Maade paa hvilken Wehdorf havde søgt at vælte Arfagen til Jldsoaaden over paa mig, opbragte

mig i allerhøieste Grad, og jeg sølte den heftigste Uttraa efter at rive Masken af Forbryderen. Du kom dengang til Batavia med Dit Skib, og min Plan var færdig; men Skjæbnen synes at forfølge mig allevegne, thi Du kan vel forestille Dig Kampen i min Sjæl, da jeg nu veed, at Clementine er Wehdorfs Datter."

Oldman taug, synlig bevæget. Willmann var dybt greben af hans Fortælling: „Arme John! sagde han efter en Pause: Hvilket Oprør maa ikke herse i Din Sjæl! Men vær rolig, gaae med mandigt Mod den fiendtlige Skjæbne imøde! Kun eet Middel veed jeg, og dette bestaaer i en hastig Vortreise."

„Fra Clementine? gjentog Oldman: Nei, Livet uden hende vilde være mig en tom glædeløs Ørk. Jeg har svoret, at ville hævne mig. Skal Forbryderen i Nag nyde Frugterne af sin Misgjerning? O min Ven, hvorledes skal jeg finde en Udvei af dette Labyrinth?"

„Jeg vil nærmere overveie Din Erilling! gjentog Willmann: Men kom nu, lad os adsprede de mørke Griller, og besørge vore Forretninger!"

„Jeg finder ingen No nogetsteds! afbrød Oldman ham: Forbrydelsen maa afflores — —"

„Og Clementine? gjentog Willmann: Skal hun, den Skyldfrie, styrtes i Ulykken tilligemed Forbryderen? Men hør mig, og jeg vil see, hvorledes Du kan paa den bedste Maade komme ud af Sagen. Vi ville gaae hen til Wehdorf. Du foreholder ham hans forbryderiske Udsærd, og fordrer de ranede Penge tilbage. Du behøver dem vel ikke, men Din Fødeby tæller mange Fattige, som kunne trænge til dem. Skjenk Summen til Byens Hospitaller og andre Forsorgelsesanstalter, og Pengene ville blive til Velsignelse for Dig og Andre."

„Din gode Engel indgav Dig denne Tanke! sagde Oldman: Ja, jeg følger Dit Raad. Thi naar

jeg har foreholdt Synderen hans Forbrydelser, naar han staaer sonderknuft for Hævneren, da vil den onde Dæmon vige fra mig. Men, naar vi gaae hen til ham — — ”

„Jeg veed hvad Du vil sige! gjentog Willmann: Men vær rolig, Clementine er paa nogle Dage reist til en Veninde i den nærmeste By.”

„Velan da! udbrod Oldman rast besluttet: Vore Forretninger ere snart i Orden, Dit Skib vil om kort Tid være seilfærdigt. Kom derfor, vi ville Begge gaae hen til Forbryderen.”

Begge Vennerne forlode nu Huset med iilsomme Sjed. Paa Veien syntes en forunderlig Urolighed at gribe Oldmans hele Væsen. Liigbleghed dækkede hans Kinder, og hans Hjertertrueede med at sprænge sit Fængsel.

„Du befinder Dig dog vel?” spurgte Willmann. — „Net vel! svarte Oldman: Men en besynderlig Uengstelighed griber mit Hjerter. Saa ofte har jeg ønsket Hævnens Stund for Døren, og nu da den afgjørende Time nærmer sig, skjælver jeg.” — „Du maa ikke tabe Din Fatning! sagde Willmann: Du behøver ikke at skjælve, kun Forbryderen er det, for hvem Hævnens Time staaer, som har Grund til at zittere.”

De nærmede sig nu Huset. Willmann lod sig melde, og spurgte Tjeneren, om hans Herre kunde modtage dem. „Hr. Wehdorf, lod Svaret: havde nylig sovet til Middag, og sad ved Thebordet.” — „Han vil neppe have drømt om, at Hævneren nærmer sig!” sagde Willmann; Oldman svarte intet, men saae stift hen for sig.

Kjøbmand Wehdorf sad i sin Divan, da Tjeneren traadte ind og meldte de Fremmede. „Will-

mann, Willmann? sagde han: Formodentlig vil Capitainen have en Ladning, og veed ikke, at jeg har ophørt med at drive Handel paa Batavia. Nu, lad ham komme!”

Tjeneren førte de Fremmede ind. Oldman havde imidlertid aldeles gjenvundet sin Fatning, og da han ved Indtrædelsen gjenkjendte Wehdorfs Træk, stod kun Dennes Forbrydelse ham for Nie, medens hans Kjærlighed og Clementine stilledes i Baggrunden.

Wehdorf modtog de Fremmede meget forekommende, bad dem sidde ned, og spurgte derpaa om, hvad han skyldte Væren af Deres Besøg. Willmann begyndte at fortælle om den Ladning, som han havde bragt fra Batavia. Oldman fæstede imidlertid sine Blik paa sin Fætter, og blev, uagtet den gjentagne Opfordring til at sætte sig ned, staaende. Hans Blod kogte, og Hjertet bankede Slag i Slag. „Dersom De er kommen, for at bevæge mig til Consignationer, sagde Wehdorf: da maa jeg beklage, at De forgjæves har henvendt Dem til mig. Jeg er til Narene, og undgaar gjerne vidtudseende Handelsaffairer.”

„De har dog tidligere ogsaa handlet paa fremmede Verdensdele!” sagde Oldman.

„Meget sjelden!” gjentog Wehdorf.

„Man har, vedblev Oldman: sagt, at De engang drev Handel paa Mogador.”

Wehdorf saae den Spørgende forundret i Næsen: „Paa Mogador? Det mindes jeg tilforladelig ikke — —”

„Alligevel, sagde Willmann: mener man, at De ved denne Handel har lagt Grundvolden til deres Formue.”

„Min Herre! afbrød Wehdorf ham: Jeg forsikrer Dem — —”

„De behøver ikke at give nogen Forsikring! gjemte Oldman med høi Røst: Jeg veed, at De sam-

mesteds har drevet en indbringende Handel, nemlig Slavehandel."

W e h d o r f blegnede. Han søgte at tilfjæmpe sig Fatning, og gjentog med ængstelig Stemme: „Slavehandel? Det var sælsomt! —"

„Ja, vistnok en sælsom Handel! svarte O l d m a n: Og denne Handel er endnu sælsommere, naar man driver den med Betslægtede — —"

„Hvad skal dette betyde?" gjentog W e h d o r f, og gjorde Mine til at forlade Værelset.

„De bliver! skreg O l d m a n, og traadte ham i Veien: Vi ville forklare os nærmere."

„Jeg vil ikke høre mere! afbrød W e h d o r f ham skjælvende: Forlad mit Huus."

„Ikke før De har gjort Bekjendtskab med mig!" sagde O l d m a n.

„Jeg har aldrig kjendt Dem!" skreg W e h d o r f.

„Har Du aldrig kjendt mig, Forbryder? afbrød O l d m a n ham: Jeg vil komme Din svage Hukommelse til Hjælp: er Navnet Johannes Altmann Dig fremmed?"

„Min Myndling, som omkom i Luerne?" stammede W e h d o r f.

„Som omkom i Luerne? skreg O l d m a n: Skjændige Løgner og Bedrager! Skjæls og tie! A l t m a n n, den Forraadte, Bedragne, staaer for Dig som Hævner. Kjender Du mig ikke mere, gamle Synder! Skjærp Din Hukommelse, og see til at Du kan gjenkalde Dig mit Billed, eller jeg skal paa en frygtelig Maade komme den til Hjælp."

W e h d o r f vilde svare, men hans Samvittigheds Juriet overvældede ham; med fortvivlet Blik stirrede han paa O l d m a n, og sank ned i Divanen, skjulende sit Ansigt mellem Puderne.

Oldman greb hans Arm: „Tal! sagde han: Gjenkjender Du Den, som af Dig blev styrtet i Fordærvelsen? Det er ikke hans Skygge, som aabenbarer sig for Dig, det er ham selv, som kræver Regnskab af Dig. Stig, hvorledes vil Du kunne møde hans Anklage?“

Willmann greb sin Vens Haand og hvidskede til ham: „Joh n, lad ham komme til sig selv igjen! Han synes mig at være en angrende Synder. Eller vil Du aldeles tilintetgjøre ham? Min Herre! blev han nu ved, idet han vendte sig til W e h d o r f: De har engang gjort Dem skyldig i en stor Forbrydelse. Deres Samvittighed vil allerede have bebrejdet Dem Deres Brøde tilfulde. Vi ere komne, for at vise Dem en Maade, paa hvilken De kan udsone Deres Brøde. Min Ven har ved Deres Forbrydelse fundet Veien til Lykken. Han kræver det Frarannede tilbage, ikke for sig selv. Han vil ikke udsætte Dem for Alles Foragt. De maa allerede have lidt en tilstrækkelig Straf i Deres egen onde Samvittighed. Dog skal Pengene, for hvilke De solgte Deres Sjæl til den Onde, rages fra Dem, og dette vil allerede bidrage noget til Deres Beroligelse.“

„Jeg vil gjenerstatte Alt! stønnede W e h d o r f: Kunde jeg blot tilkjøbe mig Samvittighedsfred. Jeg er beredt til at gjøre Alt, for at udsone Forbrydelsen, jeg frygter ikke engang for selv at lide, men min Familie — —“

En uendelig Smerte greb O l d m a n n: „Ja, Deres Datter er en Engel; paa hende maa intet Gjenfskin af Deres Brøde falde. For hende maa hele Sagen worde en Hemmelighed. O, denne usalige Daad tilintetgjør nu først min hele Livslykke!“ Han skjulte sit Ansigt med Hænderne, og sank ned paa en Stol.

„Den Summa, som De udbetaler til os, gentog W i l l m a n n rolig: forlanger min Ven ikke; han bestemmer den til Forsørgelsesanstalterne i Staden.“

„O, saa bliver min Sjæl maaskee løskjøbt af den Dødes Vold! sukkede *W e h d o r f*: Paa hvilken ædel Maade hævner han sig ikke!“

„Og nu er Sagen afgjort! gjentog *Willmann*: Kom *John*, lad os gaae! Det er ikke godt for Dig at opholde Dig længer her. Farvel, min Herre!“

„Efter nogle Dages Forløb sender jeg Dem Alt! svarte *W e h d o r f*: Endnu engang takker jeg Dem, fordi De forskaaner min Familie for Skjændsel. Mig selv vil Gud være naadig!“

Endnu et Blik, som halvt røbede Medlidenhed, halvt Uvillie, kastede *Oldman* paa *W e h d o r f*, og derpaa fulgte han sin Ven, som drog ham med sig.

Nogle Dage efter sad begge Vennerne i Skumringen, og talte om Deres Handelsanliggender, da en af *W e h d o r f*s Betjente traadte ind, og overrakte *Oldman* en Pakke tilligemed et Brev. Hastig brød han dette, og læste Følgende:

„Tag, min Herre, endnu engang mod min hjertelige Tak for den Mildhed og Skaansel, som De har ladet mig vedersfares. De har ved Deres Besøg lettet mit Hjerte for en Deel af den Byrde, som betyngede det. Ja, det var mig, som lod Dem føre bort til Mogador, som stak Ild paa Huset, for at skjule Misgjerningen. Jeg vilde selv have overgivet mig i Rettens Hænder, for at lide den Straf, som min Udaad fortjente, men Hensynet til mit eneste Barn afholdt mig derfra. Jeg maatte altsaa selv søge en Udvei, for ene at lide for min Brøde. Den er funden, og jeg er enig med mig selv. Føler De nu, som jeg tør haabe, Medlidenhed med mig; vil De ikke styrte mit flydstrie Barn i Fordærvelsen, saa lad denne Bekjendelse være Dem nok, og forband ikke mit Minde, naar De hører, at jeg er død. I vedliggende Pakke finder

De Deres Formue i gode Bøxer. Himlen velsigne den Anvendelse, som De agter at gjøre deraf; muligt vil De Taknemmelighedstaarer, som ofres Dem, udflette en Deel af min Brøde for den Eviges Domstol. Endnu engang beder jeg Dem om at fkaane mit Barn, og tilgive mig.

W e h d o r f.

O l d m a n lod W i l m a n n læse Brevet. Denne sagde: „Det er rimeligt, at han vil dræbe sig selv. Han troer altsaa at kunne sone Forbrydelsen ved en ny. Men dette maa ikke skee!“ Han stod rask op. — „Hvad vil Du gjøre, W i l m a n n? gjentog O l d m a n: Lad os ikke oftere gribe ind i hans Skiebnes Hjul; overlad ham til sig selv. Vi have gjort, hvad der anstod os. Han maa nu selv gjøre, hvad han finder for godt.“

„Du har Ret, J o h n! svarte W i l m a n n: Du har handlet saaledes som Du burde; han maa nu selv see til at komme ud af det med sin Samvittighed og den altskuennde Dommer, som straffer aabenbare hvad Menneſket synder i Løndom.“

Det var langt ud paa Natten. O l d m a n laae urolig i Feberdrømme, uden at kunne nyde nogen qvægende Hvile. Pludselig hørte man Raabet om Brand udenfor. O l d m a n soer op og klædte sig hastig paa; W i l m a n n meente, at de fortrinlige Brandanstalter nok vilde faae Bugt med Ilden, og at han ikke behøvede at afbryde sin Søvn, men O l d m a n sagde: „En uforklarlig Angst griber mit Hjerte, og byder mig at ile hen til Stedet, hvor Ilden er.“ — „Jeg følger Dig!“ gjentog W i l m a n n, og klædte sig ligeledes paa. De skyndte dem nu hen til Brandstedet, hvor endnu kun faa Menneſter vare forsamlede. O l d m a n s Ahnelse havde ikke bedraget ham; det var W e h d o r f s Huns,

hvor Ilden var opkommen, og Luerne slog allerede ud af den anden Etage, hvor Eieren havde sit Sovesam-
mer. Tjenerne stode jamrende og raadville udenfor. Willmann greb en Øxe og sprængte Døren. Han fandt Wehdorflivløs, med fortrukne Ansigtsmuskler, i Sengen; paa Bordet ved Siden af denne stod et tomt Glas med et hvidagtigt Bunderfald. Hurtig greb han dette og slængte det hen i en Krog af Værelset. Imidlertid vare Brandfolkene komne med Sprøiter, og da Willmann fandt sin Nærværelse overflødig, forlod han Værelset. Han hørte udenfor, at Oldman havde bragt Clementine i Sikkerhed hos Commmerceraad Wahnberg, og han skyndte sig didhen, bekymret for den elskelige Piges Skjebne. Commmerceraaden kom ham imøde, og spurgte ham om, hvad der var blevet af Wehdorf.

Willmann betroede ham Dennes Dødsmaade, men bad ham for Himlens Skyld ikke at røbe den for Clementine. Wahnberg lovede det, og Begge gik nu ned i Stuen, hvor Clementine afmægtig laae paa Divanen. „Hun slaar Dinene op! sagde Commmerceraadinden i dette Øieblik: Hvorledes er det med Dig, mit Barn.“

Clementine saae forvildet omkring paa de Tilsædeværende; hendes Blik traf Oldman, og et rosligt Smil spillede om hendes Læber.

„Min Fader? sukkede hun: Hvor er han?“

„Vær rolig, kjære Clementine! gentog Madame Mahlau: Han er i Sikkerhed.“

„Ja, han behøver ikke at frygte for nogen Ildsvaade mere! sagde Willmann: Jeg er overbevist om, at han nu ikke trænger mere til Nogens Hjelp, ellers vilde jeg ikke have forladt ham. Vær rolig, min Frøken! Deres Fader behøver De ikke at være ængstelig for.“

Lægen, som imidlertid var bleven kaldet, erklærede Clementines Tilstand for at være et Anfød af Feber, som dog ikke var farligt. En rolig Søn indfandt sig, og Oldman, som ængstelig havde staaet ved den Elskedes Side, og neppe turdet bøde at aande, følte ligesom en tung Byrde vælter fra sit Hjerter.

Wehdorfs Huus var kun for en Deel blevet et Nov for Luerne. Mangfoldige Rygter udbredte sig angaaende Uarsagen til Ilden. Ifølge Ejernes Udsagn havde Wehdorf arbeidet i sit Kabinet indtil langt ud paa Aftenen, og i Kurven med søndervorne Papirer, som pleiede at staae ved hans Pult, maatte rimeligviis en Gnist være falden, som efterhaanden havde udviklet sig til Lue. Wehdorfs Død tilskrev Lægerne et Slagflod; man fandt iøvrigt hans Sager i den bedste Orden, og en meget betydelig Formue. Af hans Privatpapirer havde man ikke kunnet redde noget. Wahnberg fik naturligviis Intet at vide af Oldmans Skjebne. Den Sidste overgav ham nogle Dage efter den af Wehdorf modtagne Sum, som Efterladenskab af en riig Hollænder i Batavia, ifølge hvis Testamente den skulde fordeles blandt Hospitalerne og de andre Forsørgelsesanstalter i Byen. Commmerceraaden lovede at ville besørge Summen uddeelt paa bedste Maade, og Oldman glædede sig inderlig over, at de ranede Penge saaledes ved Forsynets milde Styrelse kom de Nødlidende tilgode.

Clementine laae de første Dage efter i urolige Feberdrømme; hun ytrede i sine Phantasier, at hendes Fader stod ved hendes Leie og talte med hende, og Madame Mahlau modsagde hende ikke, da denne Indbildning syntes at berolige hende. Oldman havde en sjelden Kamp at bestaae imod sig selv; hans Kjærlig-

hed til *Elementine* var våagnet med fordoblet Kraft; han ytrede i flere Dage intet derom til *William*, men *Denne*, som mærkede hvad der laae *Vennen* paa Hjerter, løste hans Tvivl paa følgende Maade: „Jeg mener, sagde han: at *Wehdorfs* Død har udsønet hans Forbrydelse. *Elementine* staaer reen som en Engel, og Himlen skjenker Dig den sødeste Løn for alle Dine Gjenvordigheder, ved at lade denne herlige Pige falde i Din Lod. Hvorfor vil Du da sønderrive Dit Hjerter ved uden Grund at frasiqe Dig Livets bedste Held? Næk hende Din Haand og gjør hende lykkelig. Ingen guddommelig eller menneskelig Lov forbyder Dig det.“ *Oldman* svarte intet; han trykte kun sin Vens Haand med et roligt Smil.

*Elementine*s kraftige Natur seirede. Hun sølte sig stærk nok til at høre Efterretningen om *Faderens* Død, hvilken *Oldman* med Lægens Tilladelse nu meddeelte hende. Hendes Smerte blev lindret ved Taarer. *Oldmans* kjærlige Omhu syntes at glæde hende, og snart mærkede han, at Kjærligheden til ham ikke havde mistet noget af sin Kraft i hendes Hjerter. Hans Beslutning var nu fattet. En Dag, da hun sølte sig i fortrinlig Grad styrket og oprømt, spurgte han: „Kunde De, kjære *Elementine*, drage med mig fra Deres Fødeby til en fremmed Verdensdeel som min Hustru?“

En mild Rødme gjød sit Purpur over *Elementine*s Kinder; hun taug, men hendes Blik sagde: „Din for evig!“ og hun sank i *Oldmans* Arme som hans lykkelige Brud.

I Staten *Juliana* i Nordamerika har for nogle Aar siden en ny Stad begyndt at hæve sig. Den kaldes *Johnstown*, og bliver for størstedelen beboet af Udvandrere fra *Tydskland*, som her have borthugget *Skos*

vene og omgivet deres Huse med yndige Plantager. Stadens Anlægger boer midt i den, agtet og elsket af Alle tilligemed sin elskværdige Hustru. En trofast Ven staaer ved hans Side og deler hans Omsorg for den frembløimstrende Koloni. Læserne vil i disse lykkelige Mennesker vist allerede have gienkjendt John Oldman, tilligemed Clementine og Willmann.

Oldman havde nemlig ikke villet reise til Batavia. Willmann begav sig did, forsynet med Guldmagt til at hæve Oldmans Formue. Endnu før hans Afreise havde Oldman meddeelt ham sin Plan, at ville ned sætte sig i det frie Nordamerika, hvor ingen despotisk Magt svinger sit Jernscepter. Kort efter reiste han derhen med Clementine og Madame Mahlau. Den Sidste døde kort efter af en ondartet Feber, og en Maluridraabe blandede sig saaledes i det unge Egtepars Blædesbæger. Oldman fandt snart den frugtbare Dal i Juliana, og da Willmann kom tilbage fra Batavia, var allerede Grundvolden lagt til den nye Koloni. Han opgav nu det urolige Liv paa Søen, og blev hos sin Ven.

Naar det engang, kjære Læser, bliver Dig for snævert i Dit Fædreland, da vil Du i Johnstown, i Staten Juliana, finde et fredeligt Asyl og mange glade, lykkelige Mennesker.

Carl Zold.

Romancer over fædrelandske Amner.

I.

Czar Peter paa Bornholm.

Frederik den fjerde havde i Aaret 1716 fattet den Plan at blive Herre over Sundet, ved at erobre Skaane tilbage. Czar Peter havde lovet ham sin Bistand, og i Hamborg aftalt det Nærmere angaaende Planens Udførelse med ham. Den 3die Juni blev Ufralen underskreven af Begge. Czaren forbandt sig ved den til at gjøre Landgang i Skaane med 20,000 Mand, og Kongen med et endnu større Antal. Derpaa ilte den første til Meklenborg, for derfra at føre sine Tropper over til Sjælland. Kong Fredrik var allerede den 10de Juni i Kiøbenhavn, for i største Skynding at ordne Alt til Czarens og hans Troppers Modtagelse. Den 17de Juli om Aftenen ankom Peter til Kiøbenhavn med 48 Galeier, som vare bemandede med henved 8000 Mand. Fredrik seilede, ledsaget af Hoffet og Statsministrene, den høie Gæst en Mil imøde. Han steg nu over paa Czarens Galei, hvor begge Fyrsterne hilste hinanden med en kjærlig Omfavnelse. Derpaa seilede hele Galeis Flaaden ind ad Bommen: Czaren og Kongen steg i Land ved Toldboden og gik med hele Hoffet gjennem det i tvende Rader opstillede Borgereskab, under Kartovernes Torden fra Fæstningen og Flaaden. Czaren blev med Kongen ved Tasset til Klokken 11 om Aftenen, og begav sig fra ham til sin Ambassadeur, hos hvem han opholdt sig til den 23de Juli, i hvilke sex Dage han tilbragte Tiden med at besøge sin egen Flaade, Kiøbenhavns Arsenaler, Staldene, Kunstskammeret og Bibliotheket. Den 23de Juli ankom Czarens Gemalinde til Lands. Dronning Lovise tilligemed Kongen kjørte hende imøde, og begge de fremmede Majestæter drog nu ind i det prægtig møblerede Edingerske Huns (nu

Palaiet bag Slottet), hvor De samme Aften bleve be-
 værtede af Kongen. Czarens Paaklædning var efter den
 danske Læges, Doctor Bings, Beskrivelse følgende: Paa
 det fidede, sorte Haar, som af Naturen krøllede lidt,
 bar han en grøn Klædes Hue, omtrent saadan, som
 Ridesfogderne paa den Tid brugte den. Om Halsen
 havde han et hvidt Tørklæde, skjodesløst sammenbun-
 det, og i samme en Guldknap med en vægte Steen.
 Hans Linned var ikke finere end Matrosernes; endvi-
 dere havde han en brunn Klædes Kjole uden Opflag,
 med Folder i Siden samt halvsidte Messingknapper.
 Han bar ingen Vest, men en hvid sribet Værreeds Nat-
 trøje, et Par snævre brune Klædes Beenklæder, uldne
 Strømper, og gule Læderremme til Knæbaand med Mes-
 singspænder. Ved Siden havde han en Hirschfænger
 med Messingbeslag i et Gehæng af brede Guldgaloner,
 og paa Hænderne Halvhandsker af Bukselæder, meget
 fidede og skidne. Han besaae Alt ombord paa den
 danske Flaade, lige til Gryn, Værter og Flest. Han
 lod styde med skarpt, for at overbevise sig om Krudtets
 Godhed, og for at see, hvorlangt en Kugle paa 48 Pund
 kunde række. Imidlertid gif hans Hofnar omkring ham
 og gjorde adskillige naragtige Gebærder, blæste paa Skal-
 meie og dandsede la folie d' espagne. Czaren holdt
 meget af denne Nar, omfavnede ham undertiden og
 kyskede ham paa Hovedet. Naar man betænker, at Cza-
 ren var over tre Alen høj og dertil udstafferet paa den
 omtalte Maade, da maa han have gjort en sælsom Figur
 ved Siden af Kongen og den Pragt, som omringede
 ham, hvisaarsag ogsaa Doctor Bing skriver, at han
 signede en Lædefoged i sit Udvores. For Resten drak
 han femten Glas Brændeviin om Dagen, bankede stund-
 dum med hoistegne Næver sine Statsministre, og havde
 næsten aldrig No paa sig, men tilbragte sin Tid med
 at udkaaste og tilintetgjøre mangfoldige nye Planer. Fra

den 25de til den 29de Juli besaae han Kjøbenhavns Kirker og Rundetaarn, hvis mathematiske og astronomiske Instrumenter han note undersøgte. Man fortæller, at han pludselig ytrede Lyst til at see et Menneſke springe ned fra Taarnet, hvilket syntes ham at maatte gjøre god Effekt fra en saa betydelig Høide. Han spurgte derfor Kongen, om han ikke vilde lade een af sine Folk gjøre dette Experiment; men da Denne erklærte, at han ingenlunde vilde tillade, at nogen af hans Undersaatter skulde paa denne Maade omkomme, vinkede Czaren een af sine Tjenere hen til sig, slog et Kors over hans Hoved, meddelende ham saaledes sin Betsignelse, hvorpaa Russeren sprang op paa Rækværket og styrede sig ned fra Taarnet.

Jøvrigt sysselsatte Czaren sig med mangfoldige nye Planer. Medens han var i Kjøbenhavn, vilde han i Skaane overvinde Carl den tolvte; han vilde have Wismar og Mecklenborg, og med egne Skibe føre alle Østersøens Vare til Fremmede; han befalte, at Archangels Varer skulde føres ned til Petersborg; han vilde være Engellands Ven, for her at faae en Flaade og Kjøbmandsskibe; derpaa vilde han i Forening med Frankrig hjælpe Sverrig og tilintetgjøre Danmark, for ikke at have andre Naboer end det forstnævnte Rige, hvilket han let kunde overse. Fredrik den fjerde maatte lænpe sig efter alle disse Planer, thi Czaren stod med en betydelig Magt udenfor Hovedstaden, og omgaaes ham baade med Høflighed og mandigt Mod.

Hollenderne onskede ikke, at Danmark skulde blive Eneherſker i Sundet, og brugte Czaren som et Middel til at forekomme Fredrik den fjerdes Planer. Imidlertid maatte Kongen søge at more Czaren paa bedste Maade, og see paa, hvorledes denne forøgte Lid, Penges, Flaade og Armee, uden at den belovede Landgang fandt Sted. Den engelske Admiral Norris ansaae endog

Czaren for saa overhængende, at han raadte Frederik den fjerde til at forsikre sig de russiske Galeier og Krigsskibe. Men da de danske Generaler med Visshed raaskode, at de med det 10000 Mand stærke Cavalleri i mindre end to Timer kunde afvæbne hele den russiske Armee, troede Kongen ikke at burde fordrive Czaren med Magt, og haabede med Læmpe at faae ham bort fra Sjælland. Imidlertid maatte han ikke alene omgaaes Czaren særdeles venstabelig, men tillige daglig med sin Armee og Flaade være paa sin Post mod hans mistænkelige Forsøg. Først forstærkede Czaren tværtimod Ustaslen sin Flaade og Armee; anstillede hyppige Lystfarter med sine Galeier, for at undersøge Grundene; gik endog en Dag i Land ved Kronborg med tvende stærkt bemandede Skibe, rev Beværet ud af en Skildvags Haand, og kastede det i Brede bort, da han mærkede, at det brændte af med skarpt Skud. Den 3die August lod han endog 1600 Dragoner og noget Infanteri bryde op fra Leiren og marschere mod Østerport; men den vagthavende Officeer, som fandt dette saare mistænkeligt, trak Broen op for Corpsen. Czaren klagede herover, men Officieren, Martin Dyssel, og hans Broder, Christopher, bleve adlede under Navnet Salkenskjold. Kort efter forlangte Czaren af Kongen Nøglen til Østerport, ja vilde endog selv lægge Garnison i Kjøbenhavn og have Bagter hist og her; men Kongen undskyldte sig med at Kjøbenhavn var en fri Rigsstad, og at Borgere vilde vredes, siden den ene af Stadens Nøgler tilkom dem og var i Borgemeisterens Forvaring.

Endelig brød Kongen overtoært; han fastsatte, at Landgangen skulde gaae for sig den 21de September, og nu maatte Czarens Ministre fremkomme med deres Grunde, hvorfor Russerne i Nar ingen Landgang kunde gjøre. Czaren lovede imidlertid næste Nar at gjøre Ans

grebet, paa Vilkaar, at 10,000 Mand maatte blive liggende i Sjælland, 10,000 i Jylland, og Flaaden ved Kjøbenhavn. Alle disse Forslag bleve forkastede af Kongen, og han lod nu sin hele Armee og Flaade være paa Krigsfod mod Russerne, som dog ikke forlode Sjælland, før al deres Provision var fortæret. Czaren tilligemed sin Gemalinde reiste den 27de October, men Armeen kom først til Pommern den 3die og 6te November, og Kongen maatte næsten bruge Magt, for at faae de sidste Russer til at indstibe sig paa deres Galeier.

Paa denne Reise tog Czaren i Land paa Bornholm. Forfatterens Oldesader, Lars Andersen Birch (født 1682 † 1754), var dengang By-, Birke- og Herredsskriver paa Den, og boede i Ronne, ved hvilken By Czaren landede med flere af sit Følge. Han var formodentlig fjed af at seile, og vilde nu til en Forandring see sig om paa Landet. Indvaanerne bleve ikke lidet overraskede ved dette uventede Besøg; man søgte imidlertid i Hast at træffe nogle Anstalter til den høie Gæsts Modtagelse, og anviste samme Byskriverens Hus til Qvarteer. Tilfældigviis vare begge Forældrene ude og kun Børnene hjemme. Da nu Czaren traadte ind af Døren, bleve de Sidste, som formodentlig ansaae ham for et Slags Bussmand, paa Grund af hans umaneerlige Længde og selsomme Udvortes, bange, og løb deres Vej. Czaren gik gjennem flere Værelser, uden at træffe paa Nogen, og kom tilsidst ud i Kjøkkenet, hvor en roget Skinke hang paa en Krog i Skorstenen. Denne rev han strax ned, og slæbte den, saavel som et Rugbrød, som han ligeledes fandt, tilbage med sig i Stuen, hvor det mindste Barn, som var født samme Aar, endnu laae i Buggen. Han trak nu sin Hirschfænger ud af Skeden, og begyndte at hugge løs i Skinken; drog en Flaske med Brændevin op af Lom-

men, og begyndte at spise. Det er af Historien bekjendt, at Czaren ikke pleiede at gjøre mange Omskændigheder med Hensyn til sin Koft. I *Moderntzeitung* for 1808 No. 74 S. 589, fortælles blandt Andet, at han præstiderede med Nathuen paa Hovedet, uden Halstorklæde, om endog nok saamange Gæster vare tilstede. Tjenerne bære en Potte med Kjødsuppe frem for hver af de Forsamlede, og lagde ved Siden af den et Stykke Kjød, saa at Dugen blev fuld af Suppe og Fidt. Man havde kun eet Saltkar paa Bordet, og tog Saltet med Fingrene. Den anden Ret bestod sædvanlig af Kalvekjøller og Høns, hvilke Czaren brød itu med Fingrene. Naar Taster var forbi, pudsede han sine Nægle med en gammel rusten og tællt Lysesax. Saadan var hans sædvanlige Levemaade, og den Nektar, af hvilken han daglig pleiede at drikke idet mindste femten Glas, var almindeligt Brændeviin. Medens han nu sad og huggede løs i Skinken, vaagnede Baruet op, og begyndte at græde. Czaren blev utaalmelig over dets Skrig, stampede i Gulvet og bandede; men da dette intet hjalp, gik han hen til Buggen, trak een af Puderne ud og kastede den paa Barnets Hoved. Da det endnu ikke vilde tie, fortsatte han denne Maneuvre, og vilde upaarbejlelig have qvalt det, dersom ikke Moderen, som imidlertid var kommen hjem og udenfor Døren havde hørt Barnets dæmpede Skrig, var sprungen ind og havde revet det ud af Buggen. Forfatterens Bedstefader (Andreas Birch, født 1716 † 1763) som paa denne Maade nærvæd var bleven et Offer for Czarens Barbari, blev siden kongl. Mineralinspecteur i Danmark og Bykskriver i Kjøbenhavn. Moderen, Marie Gummeløs (født 1688 † 1768) var en Datterdatter af den fra Bornholmernes Opstand mod de Svenske hæderlig bekjendte Capitain Niels Gummeløs. Ifølge Thuras Beskrivelse over Bornholm, S. 159, ligger Denne be-

gravet i Hasle Kirke paa Bornholm, hvor tvende Sæner ere ophængte. Paa den ene staaer følgende Indskrift:
 „Herunder hviler Niels Nielsen Gummeløs, Capitain ved Rorihærreds udskrevne Compagni, som døde i Aaret 1664 den 31te October.“

I den udførlige Relation over Bornholmernes Opstand, som læses i Holbergs Danmarks Historie, 3die Deel, S. 350 ff. omtales ogsaa S. 352 Capitain Niels Gummeløs, som den, der tilligemed Landsdommeren Peder Olsen havde bevæbnet Almue og var kommen anmarscherende med Bønderne samt Hasle Borgerstab, for at understøtte Jens Kosod, Opstandens Hovedmand i hans Angreb paa Slottet Hammershøns. Den ovenfor anførte Anekdote har ikke blot i Familien forplantet sig ved mundtlig Tradition, men tillige paa Stedet, hvor Begivenheden forefaldt; thi endnu den Dag i Dag forevises i Rønne Bordet, som bærer Mærker af Czar Peters Jorighed i at sonderflænge den røgede Skinke med sin Hirschfænger.

Mildt gløder Aftenrøden bag Skjens gyldne Slør,
 De Smaabørn glad sig tumle ved Husets aabne Dør;
 Mens Faer og Moer er ude, de glad i Marken foer,
 I Stuen rolig slumrer det lillebitte Noer.

Den ældre Søster med Rinden frisk og rød,
 Hun Strømpen har i Haanden og Nøglet i sit Skød;
 Mens Fodan gynger Buggen, hun strikker rask og flink
 Og stirrer ud af Vinduet mod Aftenfolens Blink.

Heel mangen Buggevise kan Barnet udenad;
 Hun sidder just og nynner paa een saa hjerteglad;
 Om Moer som vinder Garnet, og om de nye Sko,
 Som Søster til den Lille har kjøbt paa Langebro.

Hvad spørver hist? — en Snekke med hvide spændte Seil,
 Den glider liig en Maage raft over Havets Speil;
 En Baad fra Skibet gynger — høit spruder Skummet op,
 Mens Kjolen piilsnar kløver de søloblaae Bølgers Top.

Hvo springer ud af Baaden paa Strandens Klipper hen?
 Heel ubekjendte synes de høie, barste Mand;
 Med lodne Pelsværkshuer og Sømandskoster paa
 Man seer dem raft mod Huset henover Marken gaae.

Da flye de Smaabørn bange, thi vilbt bag sorte Bryn
 De mørke Dine flamme, liig Sommernattens Lyn:
 Nu nærmer een sig Huset og gaaer ad Døren ind,
 Hvor Barnet stille slumrer i Aften solens Skin.

Igjennem Stuen iler den Gæst med snare Fjed —
 En røget Skinke hænger ved sorten Arnesled;
 Den rider han fra Krogen, og vender om igjen,
 Og sætter sig i Stuen ved Bordet atter hen.

Den skarpe Daggert drager han raft af Skeden nu,
 Og flænger løs i Skinken med ufortrøden Hu;
 Den fulde Glasfe tager han flux af Krogen frem —
 I Stuen Alt er roligt, og Døren staaer paa Klem.

Men snart den Lille vaagner ved al den Larm og Støi:
 En dæmpet Klage tone fra spæde Læber fløi;
 Da bliver Manden bister, han rynker sine Bryn,
 Og vilbt af Diets Hule fremgnisire Bredens Lyn.

Han baner og han fjælder, han slamper med sin Fod,
 Men Barnet ved hans Trusler sig ei forfarde lod;
 Forbitret nu til Buggen han sprang med snare Fjed
 Og kasted' Dynner, Puder paa Gluttens Hoved ned.

Den bange Moder lytter bag Døren mod i Hu,
 Hun hører Mandens Trusler med stille, lønlig Gru;
 Hun hører Barnet slønne — da blegner hendes Kind —
 Af Angst vil Hjertet briste — hun springer hastig ind.

Hun ændser ikke Faren, hun seer ei Gjæstens Harm,
 Men trykker tæt den Lille op til sin Moderbarm,
 Og flyder ud af Døren, som naar den bange Hind
 Ved Jægerfårens Larmen i Krattet fare ind.

Og vil Du, Læser, vide, hvem var hiin vilde Gæst, —
 Jeg vil det ei fordølge, jeg veed det allerbedst:
 Du paa mit Ord kan troe mig, hiin Gæst var Peter Esar,
 Og Barnet udi Buggen — det var min Bedstefæder.

II.

Dødningebruden.

I Nordlyset for 1827, Juli, S. 121, findes denne
 Ballade under Overskriften: „Dagmun og Ragnhild, et
 nordisk Skyggebillede af Folkesagnet om Dødningsridtet.“
 Den anonyme Indsender anfører til sammes Oplysning
 Følgende i et Brev til Redaktionen:

„Da De ønskede et Folkesagn fra Snorros Fædreland, kaldt det
 mig ind, at denne nordiske Behandling af Emnet til Bør-
 gers berømte Lese- og Hørelse, mulig kunde vinde Deres Behag:
 jeg har derfor i Skjynding stræbt at rime den, og er kun
 faare lidet vegeen fra Originalen. Tvende Ting, hvori dette
 Sagn afviger fra det tydske, forekomme mig mærkelige:
 at Reisen ender, hvor den begynder, og Dagmun altsaa
 rider, for at flytte de jordske Levninger, som kun Livet og
 ikke den Døde kan bevæge — og den lykkeligere Katastro-
 phe, at hun, som af Stoltthed og Gudshad ikke vilde gaae
 i Kirke, finder sin Frelse, ved at forrette den laveste Kirke-
 tjeneste, at ringe. Sagnet selv kan med temmelig Vis-
 hed føres tilbage til de Lieder, da der blev sunget Julevie-

gille i Holum Kirke, og man tiltroede Klokkerne Magt til at fordrive onde Aander. Naar vi levede i en ligesaa mirakelsyg Tidsalder, og Diggrænserne godtgjorde Tilbragelsens Virkelighed: Kunde man nok forklare, hvorledes en nervesvag Pige fra ved Midnat at stirre i Gløder kunde komme til at røkke omkring mellem Syner, og endelig, halv i Fortvivlelse, at ringe Klokkerne, der paa Island som oftest hænge i Kirkegaardsporten."

Uf denne Ballade er den her aftrykte en fri Bearbejdelse. Jeg har imidlertid ikke taget i Betænkning at holde mig saa nær som muligt til den anonyme Indsenders Oversættelse, saa at hele Stropher, næsten uforandrede ere optagne. Kun paa enkelte Steder har jeg tilladt mig nogen Afvigelse, hvor en saadan kunde synes fornøden. Denne fortræffelige Ballade er ikke blot høist mærkelig ved sin Overeensstemmelse med det tydske Folkesagn, men synes tillige at være i Katastrophen langt mere poetisk end Børgers berømte Lenore, hvor det unægtelig er en Feil, at hun, fordi hun henreven af Smerte glemmer sig selv og laster Forsynet, bliver dræbt af Angst. Denne Straf synes ikke at staae i noget Forhold til hendes Brode, naar man tager Hensyn til de Omstændigheder, som fremkaldte den. Hvor langt mere tilfredsstillende er ikke Oplosningen i det islandske Sagn, som ganske aander Nordens vilde, groteste Romantik, men tillige dens Humanitet. Jeg kan her ikke undlade at vedføie et Brudstykke af Nyerups Idunna for 1812, som staaer i nøie Forbindelse med denne Ballade. Det findes sammesteds S. 59, og er taget af et Brev fra Lyder Sagen til K. L. Rahbek. Forfatteren meddeler der et Fragment af en oldnordisk Sang og bliver saaledes ved S. 59: „Det andet Fragment er allerede bekjendt af Dehlens schlägers Painaroke. For flere Aar siden reciterede jeg det for denne berømte Digter, som et frappant Side-

stykke til de Linier af en ældgammel tydsk Folkesang, som Bürger hørte en Bondedige synge i en Skov, og hvilke gavede Anledning til hans bekjendte Romance Lenore. De tydske Ord, som staae i Bürgers Levnet foran 4de Bind af hans Skrifter, S. 36, lyde saaledes:

„Der Mond der scheint so helle,
Die Todten reiten so schnelle:
Keins Liebchen, graut dir nicht?“

og de norffe:

„Maanen skine,
Domand grine,
Varte Du ikkje rød?“

Skulde man ikke af den frappante Lighed mellem disse to Fragmenter næsten troe, at de eengang have hørt til een og samme Sang, der kunde være kommen fra os til Syden, eller omvendt?

De anførte Linier af den tydske Sang, som Bürger siden gjorde sig forgjæves Umag for at faae opspurgt, have unøgtelig en paafaldende Overensstemmelse med de gammel-nordiske, som findes i den nærværende Ballades 9de Vers, men da der ellers ikke findes nogen Lighed i Behandlingen, vil det upaatvivlelig være af Interesse for Læseren, at sammenholde denne gamle tydske Folkevise, som efter Bürgers Tid er bleven opdaget, og findes aftrykt i Achim von Arnims og Clemens Brentanos Wunderhorn, Heidelberg 1808, II. 19, med den islandske Ballade.

L e n o r e.

Es stehn die Stern' am Himmel,
Es scheint der Mond so hell:
Die Todten reiten schnell.

„Mach auf, mein Schatz, Dein Fenster,
Laß mich zu Dir hinein,
Kann nicht lang' bei Dir sein!“

Der Hahn der thät schon krähen,
 Er singt uns an den Tag,
 Nicht lang mehr bleiben mag.

Weit bin ich hergeritten,
 Zweihundert Meilen weit,
 Muß ich noch reiten heut!

Herzallerliebste meine,
 Komm, setz Dich auf mein Pferd:
 Der Weg ist Reitens werth.

Dort drin im Ungerlande
 Hab ich ein kleines Haus,
 Da geht mein Weg hinaus.

Auf einer grünen Heide,
 Da ist mein Haus gebaut
 Für mich und meine Braut.

Laß mich nicht lang mehr warten,
 Kom Schatz zu mir herauf,
 Weit fort geht unser Lauf.

Die Sternlein thun uns leuchten,
 Es scheint der Mond so hell,
 Die Todten reiten schnell."

"Wohin willst Du mich führen?
 Ach Gott! was hast gedacht
 Wol in der finstern Nacht?

Mit Dir kann ich nicht reiten,
 Dein Bettlein ist nicht breit,
 Der Weg ist auch zu weit.

Allein leg Du Dich nieder,
 Herzallerliebster schlaf.
 Bis an den jüngsten Tag!"

Hermed kan sammenlignes Abendzeitung f. 1823, No. 184 og 249. Man vil, ved at sammenstille begge Sagnene, let opdage det afvigende i hele Behandlingen, skøndt de to Linier, som ovenfor anførtes, findes i Begge. Sluttelig vover jeg herved at opfordre den anonyme Indsender af Balladen i Nordlyset til at overlade mig den islandske Original, som ikke kan andet end være af den højeste Interesse for Enhver, der har nogen Sands for den nationale Poesies dybe og kraftige Utkforder.

Ung Ragnhild staaer ved Arnens Id
 Og knuser Gløder smaa;
 Hun nynner en selsom Sang dertil,
 Vil ei i Kirke gaae,
 Hvor Klerk og Læg med andagtsfuld Skæde
 Gulebarnet tilbede:
 „Himlens Herre
 Aldrig værre
 Saare kunde mit Bryst;
 Grunt han prøved'
 Mig, og roved'
 Og min, mit Liv, min Lyfl.“

Fra Holum gaaer den skønne Dal
 Ud til den brede Fjorb,
 Hvor trodsig med Brusen den stærke Hval
 Sig gennem Skummet snoer;
 Men fjernt mod Nord man Klippen fluer
 Som mørk og sortegraa truer;
 I Brændingens Torden,
 Høit over Jorden
 Med Hoved i Sky den stød;
 Kartusender, runde,
 Som glammende Hunde
 Sled Bølger forjæves dens Fod.

I Neden hvile saa luunt og trygt
 De Fugle bag Klippens Ly,
 Men rovfyg Og mun ei kender Frygt,
 Han flarved' sig under Sky;
 Hon hang vel hundrede Favne mod Himlen,
 Da samrede Fuglevrimlen;
 Men Foden frider
 Han svimler, glider
 Fra Fjeldets skarpe Kant;
 Klippen knuser,
 Bølgen bruser;
 Lige man aldrig sandt,

Ung Ragnhild staar ved Arnens Ild,
 Formastelig laster hun Gud:
 „Ja mod Maria var Du mild,
 Jeg er kun Dømands Brud!“
 Lys! sagte banker det paa Rude —
 Hvo staaer vel ude?
 „Har Du glemt mig,
 Eller gjemt mig,
 Tro i sorgfuld Barm?
 Har Du mig savnet
 Eller savnet
 En Anden med hjærlig Arm?“

„Gud, er det Dig, mit Liv, min Lyst?
 Kom ind, saa Brød, Dig varm,
 Og lad mig ved min Ogmuns Bryst
 Forglemme min bitre Harm!“
 „Nei, til min Brudsfeng vil jeg Dig hente,
 Ei kan jeg vente.“
 „Kom dog til Luen
 I Julestuen,
 Medens jeg klæder mig paa!“
 „I Bryllupsglæder
 Du prager Klæder?
 Ragnhild, elsker Du saa?“

„Min Dgmun, bliv dog ei saa vred,
 Først lad mig takke Christ!""
 „Saa rider jeg bort for Evighed,
 Det siger jeg Dig forvist!""
 „Her er jeg — ha, hvor Sneen lyser!
 Tilbunds selv Geiser fryser.""
 „Lad det lyse,
 Lad det fryse,
 Lad isne den brølende Føs!
 I mit Hjerte
 Elfskovs Hjerte
 Vyder Vinteren Trods.""

Den sorte Hingst nu stamped' vilb
 Og Dgmun drog hende op;
 Mørk var han og stræng, hun bange og mild,
 Hui! gik det i strakt Galop.
 Hvor drønedes Jorden for Gangerens Hove,
 Hvor fløi trindtom de Klipper og Skove!
 Maanen blinker,
 Stjerner vinker,
 Na g n h i l d favner ham tro;
 Hun hvirvles bedøvet,
 Funterne støved':
 Hæst ride de Døde, ho, ho!

Den flummende Ganger lynner med Hæst
 Afsted udi Maanens Skin;
 Hæst mod en Klippe han styrteb' — den brast,
 Og Rytteren stormed' derind;
 I Mulm, gjennem Bjergkildens sydende Strømme
 De monne svømme,
 Altter der lyser,
 Hingsten snyser
 Bildt under Himmelbro;
 Stjernen vinker,
 Maanen blinker:
 Hæst ride de Døde — ho, ho!

Paa Hvanndale red de ved vildene Hav,
 Hvor Døde hyled' paa Brag:
 „Kom, Skygger! og danser ved min Grav,
 Mig tykkes jeg lugter Dag;
 Fort Hingst!“ — den steiled' men Sporen den tvinger
 Afsted den springer,
 „Maanen skine,
 Dømand grine,
 Vorder Du ikke ræd?“
 „Alt, nei, Du Skære!
 Men lad dog være
 Alle de Døde med Fred.“

„Stat af, min Pige! i slimede Tang
 Halvnøgne Been Du seer;
 De Brudesmykker af første Rang
 Alt længe vented' Dig her;
 Nu tag dem, hvad kan Dig vel sødere være,
 End mine Been at bære?“
 Vanvittig hun lyder
 Hvad D g m u n hyder;
 Han savner hende grum,
 Hans rædsomme Gaver
 I Skjødet hun haver,
 Kalkbleg, svimmel og stum.

Og atter henover Stok og Steen
 Vildt Gangeren lyned' affled;
 I susende Dands, med klaprende Been,
 De Døde ranglede med.
 Hvor svandt den gungrende Jord under Hoven
 Og Himlen foroven!
 „Maanen skine,
 Dømand grine,
 Vorder Du ikke ræd?“
 „Alt, nei, Du Skære!
 Men lad dog være
 Alle de Døde med Fred!“

Nu stod de ved Holum Kirkegaard
 Af Gangeren Begge sprang:
 „Min Hingsst kan ei træde den hellige Jord!“
 I Luer den flup nedsank.
 O Nædsel! alt nærmere Skyggerne hvine
 De rangle og grine;
 „Lyftig vi synge,
 Snart skal vi synge
 Ragnhild i Graven — ho, ho!“
 „O vee mig Arme!
 Gud, du dig forbarne,
 Og frie mig af Dødningeklo!“

„Nu er det forsilbe!“ de Manglende green,
 Hver Knokkel sig hæved' til Spring;
 Ligg frosttørre Qviste de klapyrende Been
 Sig hvirvled' i susende Ring.
 Huult de stirre, med Tænderne gnidsle
 Mod Ragnhild og hvisle,
 Alle mod hende
 Sig glubende vende,
 Hvæse ved Dgmun's Ord;
 „Pres til vor Gammen
 Livsblodet sammen,
 Saa drage vi Ragnhild i Jord!“

Da griber hun Strengen, anraabende Gud,
 Og ringer det piede Malm;
 Med Hyl sank hver Dødning, og Alerke kom ud
 Og sjunge andægtige Psalm:
 „Lovpriset og takket, o Jesu Hjære,
 Du evig være!
 Maanen skine,
 Dømand grine!
 Dog ei vorde Du ræd;
 Leed Du end værre,
 Tro paa vor Herre:
 Altid er Hjaelpen bered.“

III.

Holger Danske.

I mangfoldige Tider — fortæller Thiele i sine danske Følkesagn I. 24 — hortes nu og da Baabengny under Kronborg Fæstning. Ingen vidste noget derom at sige, og i det ganske Land var ikke Een, som dristede sig til at stige ned gennem de underste Gange. Da blev det Vilkaar givet en Slave, som havde forbrudt sit Liv, at han skulde være fri og have sin Skyld eftergivet, om han, ved at nedstige saa dybt, som Gangen førte, kunde bringe Beretning om hvad han der foresandt. Da kom han omsider til en stor Jernbar, som af sig selv aabnedes, idet han bankede derpaa; og nu saae han foran sig en dyb Hvelving. Midt under Loftet hang en næsten udbrændt Lampe, og nedens under stod et mægtigt Steenbord, omkring hvilket staaflædte Kæmper sad nedbøiede og hvilende deres Hoveder paa forslagte Arme. Da reiste den sig op, der sad ved Bordenden. Det var Holger Danske; men idet han løstede Hovedet fra Armen, brast Steenbordet heelt igjennem; thi hans Skjæg var ivoxet. „Ræk mig Din Haand!“ sagde han til Slaven; men Denne vovede ikke at give ham Haanden og rakte ham derfor en Jernstang, hvilken Holger knugede saa, at det blev fjendeligt deri. Endelig slap han den med de Ord: „Nu, det glæder mig, at der dog endnu er Mænd i Danmark.“ Andre fortælle, at han sagde: „Hils Din Herre og Konge, at naar Tid er, da skulde vi vel komme af os selv!“ Uter Andre, at han sagde: „Sig Din Herre, at vi komme, naar der ikke er flere Mænd i Danmark, end der kunne tage Plads om et Løndebaand!“ Ligende Sagn findes om flere berømte Mænd, f. Ex. Oluf Tryggvesen, Sebastian af Portugal, Karl den Driftige, Fredrik Rødstjæg, Kong Svegder, o. s. v., om hvilke fortælles, at de endnu længe efter deres for-

meentlige Død have levet. Herom kan eftersees min Phantasus S. 117 ff. hvortil jeg nu kan lægge følgende historiske Oplysninger. At en lignende Tradition findes om Wilhelm Tell i Schweiz har jeg senere fundet i Minerva s. 1815, S. LXIII. sml. Journal für Luxus u. Moden s. 1805, Jan. S. 38, og J. G. Bezels Digt: die drei Tellen i Wendts Taschenalmanach s. 1830, S. 164. Kong Arthur i England skal ligeledes komme igjen, hvorefter kan eftersees Don Quixote, D. Viehls Overs., I. S. 100 ff. Ifølge Sagnet sidder Holger Danske under Jorden paa flere Steder i Danmark. I Odder vises en Steen, hvorunder han har sit Opholdssted, ogsaa i Havrebjerg ved Slagelse, i den underjordiske Gang, som skal gaae fra Sorø til Antvorskov, og ved Møgeltonder i Slesvig skal han sidde, og komme igjen, naar det er Tid. Denne Tro om uventet Hjælp i Nødens Tid af Guder eller afdøde Mennesker, kan følges langt ind i Oldtiden. Plutark fortæller i Thesei Biografi, at Castor og Pollux viste sig paa hoide Heste kæmpende mod Tarquinius, og det samme beretter Livius. Den første anfører noget Lignende om Theseus, hvis Skygge man i Slaget ved Marathon saae foran de Stridende. Ved Magdeburgs Beleiring i Trediveaarskrigen skal ligeledes en Mand være bleven seet ridende paa en hvid Hest foran de Beleirede, saa ofte de gjorde Udfald; dog var denne Person kun synlig for Sjenderne. Sm. Lavaterus de spectris, o. s. v. Lugd. Bat. 1687 S. 115, hvor tillige findes et Kobber, forestillende Castor og Pollux i Kampen.

1.

Det var sig Holger Danske
 I Brynie blank og blaa,
 Han klapped' sin melkthvide Ganger
 Og lagde den Sadlen paa.

„Christ signe den glæve Keiser Karl,
 Nu ligger han dybt i Muld,
 Jeg tjente ham i saamangt et Aar,
 Han var mig god og huld.“

„Nu lyfter mig hjem at ride;
 Jeg siger det forsand,
 At jeg i Danmark er født og baaren,
 Det aldrig jeg glemme kan.“

„Hvergang jeg seer et Bøgetræ,
 Som løster Grenen mod Sky;
 Da flyve saa vide mine Tanter
 Til Danmarks Bøgelø.“

„Hvergang jeg hører de Smaaafugle kvæde
 Med listigtonende Røst,
 Da tykkes det mig, de kvindre saa smukt
 Om Danmarks Blømsierkyst.“

„Hil være Dig, min kærste Ganger!
 Du bære mig paa Din Ryg,
 Vor Herre føre os Begge frem,
 Paa ham jeg lider saa tryg.“

Hesten render ad Marken ud,
 Det liig den hurtige Svale;
 Det gik afsted med lystig Fart
 Hen over Bjerger og Dale.

Det lakked' henad Aftenstid,
 Og Røgen den drev paa,
 Og Maanen stinte saa blidelig
 Blandt alle de Stjerner smaa.

Helten stiger af Gangeren sin
 Udi de grønne Skove;
 Han binder den ved Grenen fast,
 Det lyfter den Herre at sove.

Han lagde sit Hoved til grønne Lue,
 Heel modig af at vaage;
 Han gav vor Herre sin Sjæl i Vold
 Og lukte de Dielaage.

Det spurgte de Trolde i Bjerget vare,
 De agted' ham Last og Meen;
 Thi sprang de frem af dyben Revne
 Og satte sig paa den Steen.

Det da mælte den mindste Trolb,
 Han var ikke større end en Myre:
 „Her er kommen en Kristen Mand,
 Det maa jeg visseelig slyre.“

Da vaagned' den adelig Herre op
 Og greb til Sværdet brat:
 „Nu hjælpe mig Gud i Himmerig
 Mod Troldehæren i Nat!“

Saa drog han af Balgen sit gode Sværd,
 Og slog med trøstigt Mod;
 Tilfidsst han stod med baade Knæ
 I Troldenes Edder og Blod.

Troldekongen sig neied' for Holgers Fod
 Og mælte saa vaandefuld:
 „Jeg giver Dig for de Troldes Liv
 En Ring af drevet Guld.“

„Mingen jeg bær paa min høire Haand,
 Som flinker af Guldet rød,
 Den skal Du fange, Du prude Helt!
 Naar ei Du holder vor Død.“

„Saalænge den Gulbring flær og siin
 Du bærer paa Din Haand,
 Met albrig tæres bort Dit Liv
 Af Tidens hvassse Tand.“

„Og Du skal lig den stærke Geg,
 Som løfter mod Sky sine Kviste,
 Selv om Du leved' i tusende Aar,
 Din Heltkraft ei miste.“

Og det var Holger Danske
 Den Kæmpe bjærv og bold,
 Han støtted' sig til sit gode Sværd,
 Han ynkedes over den Trolde.

Trollden var heel sort og lodden,
 Lig udbrændt Kul at flue,
 Hans Næse hang ham over Hagen
 Og Vinene brændte i Lue.

Hans Næse hang ham over Hagen,
 Hans Vine de brændte i Luer;
 Brindtom ham brummed' de Trolde smaa,
 De lignede sorte Fluer.

Helten tog den Gulbring flær
 Og satte den paa sin Finger;
 Troldene kravled' i Bjerget ind,
 Thi Hanen rysted' sine Vinger.

Hanen goel og Matten svandt,
 Men Holger bandt løs sin Hest
 Og red affled til Danmarks Land,
 Alt som han kunde bedst.

Men der han kom til Eiberens Strøm
 Ei Baad eller Færgø han saae;
 Thi sporede han sin gode Hest,
 Den sprang i Bølgerne blaae.

Thi sporede han sin gode Hest
 Og lod den saa gladelig svømme,
 Ligg Hvalen, som bruser med stærken Finne
 I Nordhavets salte Strømme.

Glad hilseb' han atter sit Fædrethjem
 Med blomstrende Høie og Dale,
 Hvor Fuglene kvibred' med liflig Røst
 I Lovets fnyggende Sale.

Ved Øresund sad den Herre glæv
 Og støtted' mod Haanden sin Kind;
 I keligfriske Sommernat
 Han sov saa blidelig ind.

Da tyktes ham, at fjernt i Sky
 Det glimted' som tusende Lyn,
 Og Himlen aabned' sig for hans Blik:
 Forvist et deiligt Syn!

Guds Engle svæved' i det Blaa
 Paa lette guldsprængte Vinge;
 De sloge Harper med hviden Haand,
 Og liflig monne det Klinge.

„Hil være Dig, Du gjæve Helt!“
 Saa toned' deres Sang
 Fra Mattens sjerne Eder ned,
 Ved dæmpet Harpeklang.

„Hvor Heltens Mod forener sig
 Med prøvet Trofasthed,
 Der stuer Himlens Englehær
 Med salig Glæde ned.“

„Alt hvad Dit Hjerte kjærest er,
 Det ville vi Dig give;
 Siig frem Dit Ønske, gjæve Helt!
 Og det skal opfyldt blive.“

Da bød Holger sine Anæ
 For lyfen Englehær:
 „Alf Alt hvad jeg paa Jorden veed
 Mig Danmark kjærest er.“

„Lad mig i Hulens blinde der,
 Bag Klippens haarde Bryst,
 Men hvergang Riget er i Nød,
 Da vække mig Englenes Røst!“

„Og kraftig skal jeg træde frem
 Mod stolten Gjendehær,
 Og Ane den skal i Kampens Brag
 For Holgers blanke Sværd.“

„Hil være Dig, Du prude Helt! “
 Saa toned' Englenes Røst:
 „Forgjæves ikke lod Din Bon,
 Du være Danmarks Trost!“

Da bulbred' det lig Tordendren,
 Og Jorden revned' brat;
 Men Helten traadte dristigt ind
 I Klostens skumle Nat.

Ved Steenbordet satte han sig ned,
 Og Hulen lulte sig til,
 Mens sjernt i Skyen Englesang
 Lød mellem Strengespil.

Nu ere vel foundne tusend Nar
 Men Holger er ei død,
 Han sidder under Kronborgs Vold
 I Hulens dunkle Skjød.

Christ signe den glæve Holger Danste
 I Jordens mørke Bo!
 Christ signe hver god Dannesvend,
 Som er sit Fædreland tro!

2.

De høje Maager strege
 Ved Sjolunds dunkle Kyst;
 Og Maanesstraalen dæmred'
 Kun nat paa Havets Bryst;
 Kold fuste Natteluften,
 Og stundum hule Knald
 Henover Volgen drøned,
 Lig sjerne Tordenkrald.

Men i Septemberrnatten
 Paa Kronborgs Vold man saae,
 Ved tynde hvide Lokker
 En gammel Somand staae;
 Mod Syd han ventte Blikket
 Saa tømmerfuld i Sind,
 Og langsomt Laaren rullede
 Red over brune Kind.

At, for den Gamles Øre
 De hule Lørdenskræld,
 Som Dødens Klokker lode,
 De varsled Danmarks Fald;
 Thi Brittens Røverflare
 Laa hist ved Årslad,
 Og røde Luer hviroled'
 Mod Nattens Stjernerad.

Klart gløded Himmelbuen
 Af Kampens svovlblaae Lyn;
 Og Gubben taus betragted'
 Det rætsfulde Syn;
 Det brændte ham i Sjælen,
 Han vidste hvem det gjaldt,
 Thi Danmarks bolde Flaade
 Var tabt, naar Byen faldt.

At, hine prude Snekker
 Med kraftigt Egebryst,
 Som pløied' Havets Bølger,
 Og trodsed' mangel Døst,
 Hvis Flag uplettet vaied'
 I Kampens Flammeffær, —
 Dem skulde Danmark miste,
 Ved stændig Roversfær.

Det var, som om Naturen
 Tog Deel i Gubbens Sorg,
 Thi Maanen bleg sig dulgte
 Bag Frodes gamle Borg;
 Mod Kysten hvide Bølger
 Med hule Suk sig brød;
 Det var, som om de sølte
 Ved Danmarks svære Nød.

„Hvo knuser Fiendens Harme?
 Saa sukked' Gubben mat:
 Har Lysets hvide Magter
 Mit Fædreland forladt?
 Omspændt af røde Flammer
 Jeg stuer Årsls By,
 Og hvidgraa Damven vælter
 Mod Nattens sjerne Sky.“

„Hvo frelser Danmarks Flaade
 Mod Fiendens grumme Svig?
 Forgiaves trindt jeg stuer —
 Ei hjælpen nærmer sig;

Dog — En jeg veed, han kommer,
 Naar Riget er i Nød;
 Den gjæve Holger Danske,
 Han er endnu ei død!”

„Hist i den mørke Hule
 Dybt under Kronborgs Vold,
 Der sidder Helten ene
 Med Landse, Sværd og Skjold;
 Fast tusend Aar han grunded'
 Saa tankesuld i Sind,
 I tunge Pandserplader,
 Med Haanden under Kind.“

„Men Sagnets Lunge mælber,
 At Gubben sliger frem,
 Naar Danmark er i Fare,
 Af Gravens dunkle Hjem;
 Sit tunge Slagsværd drager
 Den Kæmpe djærv og bold,
 Og flye skal Rigets Fjender
 For Holgers røde Skjold.“

„Men af, hvi mon han tøver?
 Er det ei Tiden nu?
 Har han, den bolde Gubbe,
 Fra Danmark vendt sin Hu?
 Nei! i den mørke Hule
 Den Gjæve sover kun,
 Og jeg vil Kampen vække
 Af Sektlers lange Blud.“

Den gamle Somand kaster
 Endnu et Blik mod Syd,
 Hvor over Volgen drøner
 Kartovens hule Lyd;
 Med Lygten tændt kan sliger
 Fra Volden hastig ned,
 Og mod den skumle Hvalving
 Han vender sine Fjed.

Dog først i Haand han tager
 Af Jern en vægtig Stang;
 Med senesulde Arme
 Dog Gubben let den svang.
 Sit Fædervor han læser
 Og gaaer ad Porten ind —
 I øde skumle Gange
 Gjenlyde huult hans Trin.

De flimelsorte Lufser
 I Murens Rist man saae,
 Og lange Fjirbeen snoede
 Sig frem af hver en Braa;
 Det var saa tykt bernede,
 Som i den mørke Grav;
 Men uforsædet Gubben
 Sig læned' til sin Stav.

Kun dunkelt Lygten brænder,
 Og Veien er saa trang;
 En Dør med rustne Hængsler
 Nu standser brat hans Gang;
 Men Stangen rask han slødet
 Mod den med kraftig Arm —
 Det runger gjennem Hulen —
 Den springer op med Larm.

Et Gys han maa betvinge
 Ved det han hist mon see;
 Der sad den gamle Holger
 Med Haaret hvidt som Sne; —
 Ved Bordet hist han grunded'
 Saa tankesuld i Sind,
 Og Skjægets Sølvlokker
 Var groed' i Stenen ind.

Ved Heltens Side blinked'
 Den tunge Kobberhjelms;
 Til Muren hist var lænet
 Det lange Spyd af Elm.
 Hans Pande dybt var suret
 Af Tidens skarpe Plov;
 Thi gjennem Rab af Sekler
 I Hulen Gubben sov.

Der sad han i sit Pandser,
 Riig Klippen kold og stiv;
 Men dybt i Hjertet gløded'
 End kraftigt Ungdomsliv;
 Som naar den stærke Flamme
 I Heklas dybe Skjød,
 Bag Hjelbets haarde Stene,
 Sig hviroler blaaligrød.

„Vaagn op! saa toned' kraftig
 Den gamle Sømands Røst;
 Vaagn op af Dine Drømme,
 Du Danmarks sidste Trost!

Daagn op, og grib til Sværdet,
 Thi Landet er i Nød!
 Hvis ei, da snart Du fuer
 Det gamle Danmarks Død."

Da reiste Holger Danske
 Fra Bænken sig med Hast,
 Rev Skjæget ud af Stenen,
 Saa flux den sonder brast;
 Hans Bliis af Viets Hule
 Som røde Lynglimt foer,
 Og lig en dampet Torden
 I Hulen lød hans Ord.

"Hvo bryder nu min Høile?
 End er ei Timen nær!
 Lad kun med Sværdet true
 Den frække Gjendehær!
 Dog Danmark skal ei synke;
 Men stolt af Baalers Brand
 En Phoenix lig skal stige
 Mit bolde Fædreland."

"Lad Stormen vældig susse
 Igennem Egens Løv!
 Dog ei den stolte Krone
 Skal bøies ned i Støv;
 Ei Danmarks Kraft skal knuses
 Af nogen ydre Vold,
 Kun mod de indre Gjender
 Det trænger til mit Skjold."

"Gaa, hils Din Drot og Herre,
 At end ei Tid det er!
 Men bliver det fornødent,
 Da stol kun paa mit Sværb!
 Naar Ivedragt sonderriver
 Det Broderbaand i Nord,
 Som gjennem Sekler kraftig
 Om Landets Børn sig snør."

"Naar Vlandens Frihed kræles,
 Naar feige Trældomsbaand
 De danske Hjerter hilder
 I trange Kobberbaand;
 Naar Mørkets Øgler gnave
 Ved Egens stærke Nod:
 Da kjæl jeg Rigets Gjender
 Skal knuse med min Fod."

„Ei Fremtids dunkle Gaade
 At løse jeg formaaer;
 Dog klart for mine Blikke
 Med Stjerneskrift det staaer:
 At medens Kræften lever
 I danske Heltes Varm,
 Skal Riget aldrig synke
 For nogen Fjendes Arm.“

„Kæf mig Din Haand, Du Gamle!
 Snart Hanen gale vil,
 Og mine Blik fordrage
 Ei Morgenrødens Ild!“
 Men varsom hiin kun rakte
 Sin Stang til Helten gjæv —
 Han greb den med sin Høire;
 Da blev den flad og flæv.

Nu vinked' han ad Gubben
 Og bød ham atter gaae —
 Alt dæmred' Morgenrøden
 Dag Østens Skyer graae;
 Den Gamle rask bortilte,
 Thi mildnet var hans Harm;
 De tunge Hængsler rasled'
 Dag efter ham med Larm.

De høse Maager frege
 Ei meer ved Sjolunds Kyst
 Men Purpurstriber glimted'
 Paa Havets Sølvbryst;
 Alt var saa tykt og stille,
 Ei meer de hule Knald
 Histofer Volgen dundred',
 Sig sjerne Tordenffrald.

De mørke Skygger vege
 For Solens Flammevil,
 Paa Volden stod den Gamle
 I Morgnens Purpursmil;
 Han folded' sine Hænder
 Og løsted' did sit Blik,
 Hvor Dagens lyse Kugle
 I Straaleglands fremgik.

Fra klare Volger hæved'
 Sig Daagens lette Dust,
 I Gubbens Løkker visted'
 Den friske Morgenlust;

Dg mens han sæstede Diet
 Paa den kryсталne Sø,
 Han bad: „O Gud, lad aldrig
 I Danmark Kraften døe!“

IV

Guldtavlen.

Den 20de Juli 1639 vilde Kirstine Svendsdatter, en fattig Kniplepige fra Østerby, en Landsby i Ribe Stift, gaae en halv Miil derfra til Kirken i Møgelstønder. Medens hun gik barbenet paa Veien ved den nærliggende Landsby Gallehuus, fire Miil sydpst fra Ribe og een Miil fra Vesterhavet, stødte hun sin Fod mod Noget, som ragede op af Veien. Hun slog paa det med sin Stav; men brød sig ikke videre derom, da hun ansaae det for at være Roden af et Træ. Omtende Dagen efter gik hun den samme Veie, og stødte sin Fod paa samme Sted, baade til og fra Kirken. Nu blev Pigen vred, og saae nøiere til hvad det var, der saaledes laae i Veien. Med megen Møie rev hun det op, og bemærkede nu, at det var et Horn, ganske fyldt med Jord og Dynd. Hun raabte paa de Andre, som fulgte med hende, at de skulde see, hvad hun havde fundet; men disse forsikrede, at det var et ubrugeligt Jægerhorn, og raadte hende til at kaste det bort. Hun vilde imidlertid ikke stille sig ved det, da dets Oprykkelse havde kostet hende saamegen Umag. Da hun var kommen til Møgelstønder, afvaskede hun det vedhængende Dynd, og saae nu at Hornet var af Metal; dog visse hun det ikke til Rogen i Byen, da hun meente, det var Messing. Hun tog det alligevel med sig, da hun gik hjem, og blev ugleet af sine Forældre og Gaardens Folk, da hun gav sig til at polere det. Nogle andre Mænd, som kom til, fortalte hende, at Hornet maatte engang have tilhørt en Trompeter, og at man bedst kunde

ſælge det igjen til en Saadan. Red af ſit Hittegods henſlængte Pigen Hornet under en Seng, og tillod Hufets og Rabolavets Drenge at lege med dets løſe Ringe, indtil det en Dag faldt hende ind, da hun ſkulde bringe ſit Arbeid til Kjøbſtaden, at medtage een af Ringene, ſom en Foræring til en Kjøbmands Kone. Denne viſte Stykket til en Guldsmed, og han erklærede, at det var det finſte Guld. Nu udbredte Rygtet ſig om den fundne Skat; hele Egnen ſtrømmede ſammen, for at beundre den. Amtmanden lod ved Gallehuus grave efter flere Skatte, men fandt Intet. Gjerde Chriſtian ſkjenkede Hornet til ſin Søn, Chriſtian den femte, og Denne gav Pigen en anſeelig Belønning.

Prindsen vilde forſt paa ſin Maade have hædret det fundne Guldſtykke, ved at lade det omſtøbe til en Pokal. Til Lykke for Oldgranſterne erindrede nogle af Hoffolkene, at de gamle Nordboer ogſaa havde druffet af Horn. Man lod derfor Guldhornet beholde ſin Form; men, da det var aabent i begge Ender, blev der i den ſmalleſte indſkruet en Guldnap med den Paaſkrift: „C. 5. Denne Skruſve er gjort af ny 1639.“ Nu kom Guldhornet til at pryde Prindsens Skjenkebord; og blev i Hofmændenes Hænder et Middel til at viſe den Tids Levemaade, og at behage Prindsen, idet de kappedes om hvo der kunde tømme det. Dog vare end ikke de kjæffeſte Drankere i Stand til at ſtikke det ud i et enſte Drag, ſaaledes ſom andre Pokaler; de mægtede næppe efter Ole Worms Bemærkning, i fire lange Drag at tømme den halvtredie Pot Biin, hvormed Hornet var fyldt. Dersom Hornet var blevet fundet i vore Tider, da kunde Lord Byron have tømt det i tre Drag; thi han forſtod, ſom bekiendt, den Kunſt, at ſætte en Glasſe Biin for Munden og tømme den, uden at tage den fra. Saaledes ſtiger Kulturen.

Guldhornet bestod egentlig af to Horn; det inderste Horn udgjorde en heel, temmelig tyk Guldplade. Det yderste var sammensat af elleve brede Guldringe, hvoraf den ene ved en forhoiet Kant stilles fra den anden. De fem mindste af disse ved Hornets smalleste Ende vare fastgjorte; de syv større kunde dreies omkring den indre Plade. Da Hornet blev fundet, havde alle disse været samlede i Midten og floppede i hinanden, og paa dem fandtes en Mængde selsomme Billeder. Nogle vare indgravede med et spidst Jerninstrument; andre viste sig som ophævede Figurer, der først vare blevene støbte og siden deels paaloddede, deels ved Guldsmes naahæftede Pladen. I den mindste Ring havde været en stor Nitsnagle eller Hank, og i den største to, hvori hang løse Ringe endnu da Hornet fandtes. Pigen fortalte selv, at hun havde afbrudt nogle for at lade Guldsmeden prøve Metallet. Guldet var overordentlig fint; dog noget mere blandet i det indre Horn, end i de ydre Ringe. De sidste Jlinhed skal have været saa stor, at Guldsmeden, der paasatte Skruen, forgjæves søgte at faae Guld af samme Bessaffenhed. Hornet veiede 205 Lod, eller 6 Pund og 13 Lod. Dets Længde var 2 Fod og 9 Tommer. Den store Abning havde i Omkreds een Fod, i Gjennemsnit 14 Tommer; den mindre Abning ved Skruen i Omkreds 4 Tommer, og i Gjennemsnit halvbanden. Hornet kunde rumme halvtredie Pot dansk Maal.

Næsten hundrede Aar efter (den 2den April 1734) gik en fattig Bonde Jerich Lassen eller Erik Lauritsen i Landsbyen Gallehus ud, for at grave Leer i Nærheden af sin Hytte, omtrent 25 Skridt fra det Sted, hvor det første Guldhorn var blevet opdaget. Han havde neppe gravet et Kvarteer dybt i Jorden, før han med Spaden stødte paa noget Glimrende. Han tog det op, og fandt, at det var et Horn af det fineste Guld.

Glad raabte han: „I Dag har jeg fortjent Brændeviin!“ og viste Raboerne Hornet. Godseieren, Grev Schack, tog derpaa Hornet, og overgav det til sjette Christian, der lod udbetale 200 Rdlr. i Gindløsen. Den fattige Mand blev saa glad over denne Belønning at han lod en skriftlig Taksigelse til Kongen affatte; men saa Dage efter blev han syg og døde.

Nu fortalte man i Egnen, at det havde været et gammelt Sagn, hvorledes man 100 Aar efter at det første Guldhorn var fundet, skulde paa samme Sted opdage et nyt. Siden skulde man ogsaa der finde en gylde den Afgudsstavle, og endelig en Stridshammer, kaldet Solger Danstes Hammer, hvorpaa Danmark skulde vorde det meest blomstrende Kongerige i Europa.

Det sidst fundne Guldhorn vejede 7 Pund 11 Lod, altsaa 30 Lod mere end det forrige, skjøndt dets smallere Ende var afbrudt. Det var forarbejdet paa samme Maade, som det første, og bestod ligeledes af to Horn, hvoraf det yderste var sammensat af fem Ringe.

Guldhornene bleve nu henlagte blandt Kunstskam-
merets øvrige Sjældenheder. Ingen brød sig synderlig om dem eller gav sig af med deres Udtolkning. Men til Uheld erindredes deres Kostbarhed af et tyvagtigt Menneske, som med falske Røglere aabnede de mange vel tillaaede og ildfaste Døre, der ellers kunde betrygge mod enhver Fare. Den 4de Mai 1802 stætte Indbruddet, og neppe havde Ransmanden faaet Hornene i sine Hænder, før disse ærværdige Minder fra den fjerne Oldtid, som Artusender havde skaaet, bleve omsmelte-
de til Skospænder, Guldskjæder og Stjernepagoder. Men den Pengebegjærlighed, som havde været Aarsag til Tyveriet, blev ogsaa Anledning til dets Opdagelse. For at forøge Fordelen, forfalskede Tyven Pagoderne; han blev sat fast som en Bedrager, og derpaa befunden at være Hornenes Raner. Et Par moderne Halskjæder,

tilligemed nogle Klumper Guld var Alt, hvad man fik tilbage af de sjaalne Horn.

Nu kom Hornene i Alles Erindring. Deres Værd blev en Gjenstand for den dannede Verdens Samtaler; Almuen sang Gadeviser om dem, og Øhlenschläger skrev om dem sit ypperlige Digt „Guldhornene.“ Videnskabsbernes Selskab udsatte en Priis for deres nøiagtigere Forklaring, og denne blev vunden af P. E. Müller, fra hvis Afhandling (Kbhvn. 1806) de forestaaende Efterretninger ere hentede. Resultatet af dennes Undersøgelse blev, at Hornene vare af celtiberisk Oprindelse, rimeligviis brugte i et Afgudstempel. At disse Horn fra Spanien ere komne til Jylland, er ikke mere forunderligt, end den Omstændighed, at man paa Bornholm har fundet saraceniske Sølvmynter og tartariske Guldidoler. Ifølge Sagnet skal der i fordums Tid have været en hellig Lund og et Afgudstempel ved Gallehus, og er dette sandt, da bliver det saameget lettere forklareligt, hvorfor just tvende Klenodier paa dette Sted kunde findes. Dersom man i næste Aar, (da hundrede Aar ere forløbne siden det sidste Guldhorns Opdagelse) finder paa samme Sted den af Sagnet forjættede Guldtavle, da vilde dette vel endnu være mere Forunderligt end Noget af det Foregaaende; og for Oldgranskerne maatte denne Tavle især blive af stor Vigtighed, saafremt den, saaledes som Forf. i det følgende Digt har vovet at antyde, indeholder Bidrag til den danske Histories Opklaring i de første 800 Aar.

De higer og søger
 I gamle Bøger,
 I oplukte Høie
 Med speidende Øie,
 Paa Sværd og Skjolde,
 I muldne Volde,
 Paa Runestene
 Blundt smuldnede Bøene.

Al. Øhlenschläger.

„Tvende Glimt fra Oldtids Dage
 Kuntled' i de nye Tider,
 Selsomt vendte de tilbage,
 Gaadefyldt paa røde Sider;“*)
 Længe skjult den gyldne Skat
 Straaled' herlig frem af Støvet,
 Men af Lyvehænder rovet
 Svandt den hen i evig Nat.

„Thi man saa de kun deres Lue,
 Ikke det Erværdigthøie,
 Stilled' dem som Pragt til Skue
 For et mat nysgjerrigt Øie:“
 Derfor sounde de som Lyn
 Og forgjæves er vor Klage,
 Thi de vender ei tilbage
 Kvæger aldrig meer vort Syn.

I de pergamentne Skrifter
 Dunkle Sagn af hellig Velde
 End om Fædrenes Bedrifter
 Og den soundne Kraft fortælle;
 At, men over Forrøids Fjeld
 Ruger dog et uvisst Mørke,
 Og kun sparsomt Anden styrke,
 Draaber, øst' af Urðas Væld!

Skjult af Alfens dunkle Grene
 Sad de høie, underfulde
 Kørner hist ved Brønden Stene:
 Urða, Verandi og Skulde;
 Selsomt varsled' deres Sang:
 „Naar de hundred Aar er omme,
 Da skal atter Trøsten komme,
 Liflig tone Guldets Klang.“

„Hvor de gamle Horn I funde,
 Skal den gyldne Tadle stige

*) See Guldhornene af Øhlenschläger.

Frem af Jordens dybe Grunde,
 Og for sletste Mørket vige:
 Mørket, som den soundne Tid
 Hylled' ind med Vinger dunkle,
 Og i hellig Klarhed funkle
 Skal de djærve Fædres Id."

"Graved' dybt i Tavlens Sider
 Gamle Runer er at Fæe,
 Vidner om henfarne Tider,
 Straalende i Guldets Lue;
 Og for Eders glade Blik
 Skal i herlig Glæds oprinde
 Hvert ærværdigt helligt Minde,
 Som i Tidens Storm forgik."

Nordens Sønner, fryder Eder!
 Alt mod Tiden hen det lakker;
 Finde skal hvo trolig leder:
 Kom med Spader og med Hækker!
 Graver i det sorte Muld!
 Snart den løse Skørpe viger,
 Og den gyldne Tavle stiger
 Frem af Dybet, underfuld.

Fr. Sneedorff Birch.

Kjærligheds Blomstret.

Er Rosen Kjærligheds Symbol?
 I Morgenrøden fød,
 Naar Vølgen fjæler skunkne Sol,
 Den blegner i sin Død!
 Nei, Stella! o nei, ved Dit Dies Blaa!
 Ei henvisner Kjærlighed midt i sit Flor,
 Et Evigheds-Blomster den deilig mon staae,
 Af Hjerternes Grund den opgroer.

Og sælber end en grusom Haand
 Det favre Blomsterkrud,
 Saa flyder atter stakkels Vaand
 Haabstrifte Spirer ud.
 Og trives saa frodig og grønnes saa fro
 Og samler sig atter en dustende Knop,
 Men, kan den ei blomstre herveden i Ro,
 Den flyder i Himlen op.

Thi Himlen er en Urtegaard
 Af disse Blomster fuld,
 Og trives ogsaa deres Vaar
 Tit her i Solens Gulb:
 Er først dog det rigtige Blomstrested
 I Himlenes Evighed hist over Jord.
 Er Rosen Symbolet for Kjarlighed?
 Den henvisner brat i sit Flor!

Theodor Grand.

